

PREDLOG
EVA: 2019-2611-0002
PRVA OBRAVNAVA

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- ocena stanja na področju urejanja,

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Odmerni odstotek

V slovenskem pokojninskem sistemu, ki temelji na dokladnem načinu financiranja, na odmero starostne pokojnine vplivajo zavarovančevi starost, dopolnjena pokojninska doba in spol. Višina pokojnine je praviloma odvisna od višine pokojninske osnove in višine odstotka, uporabljenega za njeno odmero.

Veljavna ureditev, na podlagi katere se določi višina odmernega odstotka, še vedno ugodneje obravnava ženske od moških, saj je zanje za enako pokojninsko dobo določen za 3 % višji odmerni odstotek. Poleg tega za ženske še velja prehodna ureditev, po kateri se odmerni odstotek postopoma znižuje tako, da na koncu za ženske za 15 let zavarovalne dobe znaša 29 % in za 40 let pokojninske dobe 60,25 %, pri čemer se vsako vmesno leto pokojninske dobe vrednoti v višini 1,25 %.

Za moške je za 15 let zavarovalne dobe predpisan odmerni odstotek v višini 26 %, kar pomeni, da se ob enaki vrednosti posameznega dodatnega leta za moške odmerni odstotek za 40 let določi v višini 57,25 %.

Ugodnosti zaradi skrbi za otroke

Skrb za otroke v veljavni ureditvi ne vpliva na višino odmernega odstotka niti na višino pokojnine, se pa lahko v nekaterih primerih zaradi skrbi za otroke zniža starostna meja za upokojitev. Ta se tako lahko zniža zaradi skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, za katerega je zavarovanec skrbel v prvem letu njegove starosti, in sicer za 6 mesecev za enega otroka, za 16 mesecev za dva otroka, za 26 mesecev za tri otroke, za 36 mesecev za štiri otroke in za 48 mesecev za pet ali več otrok. Zakon določa, da je do znižanja starostne meje upravičena ženska, razen če je pravico do nadomestila iz naslova starševstva užival moški, določeno je tudi, da se starost lahko zniža le, če sta izpolnjena dva pogoja: oseba je dopolnila vsaj 38 let pokojninske dobe brez dokupa in najnižjo starost, do katere je mogoče znižati starostno mejo.

Zakonska ureditev najnižje starostne, invalidske in družinske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja

Veljavna zakonodaja določa, da je najnižja starostna pokojnina za dopoljenih 15 let zavarovalne dobe znesek, ki se zagotavlja vsem posameznikom, ki izpolnijo minimalne pogoje za upokojitev. Po podatkih za junij 2019 njena višina znaša 223,20 eura, odmeri pa se v višini 26 % najnižje pokojninske osnove zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine. Gre za odstotek od najnižje pokojninske osnove za 15 let pokojninske dobe.

Veljavna ureditev določa, da je najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine pokojnina, odmerjena najmanj v višini 33% pokojninske osnove.

Invalidska pokojnina za primer invalidnosti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, se po ZPIZ-2 odmeri v višini odmernega odstotka za moškega za 40 let pokojninske dobe (57,25 % od pokojninske osnove), in to ne glede na doseženo pokojninsko dobo zavarovanca, ki je invalidsko pokojnino uveljavil. Invalidska pokojnina v primeru poškodbe zunaj dela ali bolezni pa se zavarovancu, ki je postal invalid preden je dopolnil starost 65 let, odmeri najmanj v višini 36 % za moške in 39 % za ženske.

Najnižja osnova za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja je vezana na odstotek najnižje pokojninske osnove za moškega za 40 let pokojninske dobe. Nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije, začasno nadomestilo, nadomestilo za invalidnost in delno nadomestilo se tako odmerijo od osnove najmanj v višini 57,25% najnižje pokojninske osnove.

Spodbude za ostajanje v zaposlitvi

Zavarovancu, ki dopolni 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa ter ostane vključen v obvezno zavarovanje, se vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa, dopolnjene v obveznem zavarovanju, vendar največ do treh zaporednih let, vrednoti tako, da se trije meseci pokojninske dobe brez dokupa vrednotijo v višini 1 %. Maksimalni bonus za največ tri leta nadaljnjega dela tako znaša 12 %.

Sočasno prejemanje pokojnine in opravljanje dela upokojujev

Zavarovanec pridobi pravico iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja z dnem, ko so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravic. Poleg izpolnjevanja pogojev pokojninske dobe in starosti je pogoj za pridobitev pravice do pokojnine tudi prenehanje obveznega zavarovanja. V sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji je že vse od njegove vzpostavitve vgrajeno načelo nezdržljivosti opravljanja katerega koli dela ali dejavnosti in hkratnega uživanja pravice do pokojnine, razen tistih, ki jih zakon izrecno dovoljuje.

Izjeme od načela nezdržljivosti uživanja starostne ali predčasne pokojnine in hkratnega opravljanja dela oziroma dejavnosti po ZPIZ-2 so:

1. Institut izplačevanja 20 odstotkov predčasne ali starostne pokojnine

- Institut vzpostavlja možnost sočasnega prejemanja dela pokojnine in opravljanja dela upokojujev (t.i. dvojni status) in pomeni posebno spodbudo ali bonus tistim posameznikom, ki delajo tudi po izpolnitvi minimalnih pogojev za predčasno ali starostno upokojitev.
- S tem se spodbuja daljše ostajanje v zaposlitvi in se zasleduje cilj, da se zviša dejanska upokojitvena starost, kar si je za cilj prednostno zastavila pretekla pokojninska reforma.
- Upravičenci so:
 - zavarovanci, ki so vključeni v obvezno zavarovanje s polnim delovnim ali zavarovalnim časom in izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine (po starih predpisih ali po ZPIZ-2):
 - mesečno izplačevanje 20 % starostne ali predčasne pokojnine, do katere bi bila oseba upravičena na dan njene uveljavitve,
 - del pokojnine se izplačuje od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve do prenehanja obveznega zavarovanja s polnim delovnim ali zavarovalnim časom;
 - uživalci starostne ali predčasne pokojnine (ne glede na obdobje in zakonodajo, po kateri so se upokojili), ki znova vstopijo v obvezno zavarovanje ali se reaktivirajo za polni delovni oziroma zavarovalni čas:
 - mesečno izplačevanje 20 % že uveljavljene pokojnine,
 - del pokojnine se izplačuje od prvega naslednjega dneva po vložitvi zahteve, vendar največ od vključitve v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom do prenehanja zavarovanja s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom.

2. Delna pokojnina

- Sočasno prejetje pokojnine in opravljanje dela upokojenec se uresničujeta tudi z delno pokojnino, ki je pravica zavarovancev, ki se ob izpolnjevanju pogojev za starostno ali predčasno pokojnino odločijo, da bodo zapustili trg dela ali se upokojili le v sorazmernem delu (upokojitev za 1 do 6 ur dnevno, delo za 2 do 7 ur dnevno).
- Upravičenci: delavci v delovnem razmerju, samostojni podjetniki, družbeniki, ki so hkrati poslovodne osebe in kmetje, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine po ZPIZ-2.
- V preteklih spremembah pokojninske zakonodaje je bil poseben poudarek na fleksibilnejši ureditvi te pravice, ki omogoča postopnejši prehod v upokojitev. Zavarovanci se tako lahko delno upokojijo na način, da ostanejo obvezno vključeni v zavarovanje za najmanj 2 uri dnevno ali 10 ur tedensko.
- Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa, ki se do dopolnitve starosti 65 let zviša za 5 %.

3. Ponovni vstop v obvezno zavarovanje in izplačevanje sorazmernega dela že priznane pokojnine

- Ker je bilo treba dati možnost postopnega prehoda oziroma kombiniranja dela z upokojitvijo tudi že upokojenim osebam, je zakonodajalec na enak način kot pri delni pokojnini to uredil z institutom ponovnega vstopa v zavarovanje oz. t.i. reaktivacije. Ta upravičencem omogoča sočasno kombinacijo statusa zavarovanca s statusom upokojenca, ki se mu izplačuje sorazmerno zmanjšana pokojnina.
- Upravičenci: uživalci starostne, predčasne in vdovske pokojnine, ki na območju RS začnejo znova delati ali opravljati dejavnost v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, vendar delavci najmanj 2 uri dnevno ali 10 ur tedensko, samostojni podjetniki, družbeniki, ki so hkrati poslovodne osebe, in kmetje pa z najmanj četrtno polnega zavarovalnega časa.
- Izplačevanje sorazmernega dela pokojnine:
 - 75 % pokojnine za 2 uri dela dnevno ali za zavarovalni čas od 10 do 14 ur na teden,
 - 62,5 % pokojnine za 3 ure dela dnevno ali za zavarovalni čas od 15 do 19 ur na teden,
 - 50 % pokojnine za 4 ure dela dnevno ali za zavarovalni čas od 20 do 24 ur na teden,
 - 37,5 % pokojnine za 5 ur dela dnevno ali za zavarovalni čas od 25 do 29 ur na teden,
 - 25 % pokojnine za 6 ur dela dnevno ali za zavarovalni čas od 30 do 34 ur na teden,
 - 12,5 % pokojnine za 7 ur dela dnevno ali za zavarovalni čas od 35 do 39 ur na teden.
- Sorazmerni del pokojnine se začne izplačevati z dnem ponovne pridobitve lastnosti zavarovanca.
- Uživalec invalidske pokojnine, ki na območju RS ali v tujini začne znova delati ali opravljati dejavnost, izgubi pravico do pokojnine z dnem vzpostavitve obveznega zavarovanja oziroma z dnem vključitve v zavarovanje (razen kategoriziranega vrhunškega športnika zaposlenega v državni upravi, ki mu pokojnina miruje od dneva vzpostavitve obveznosti zavarovanja do dneva prenehanja delovnega razmerja iz naslova zaposlovanja vrhunskih športnikov).

4. Druge oblike dela uživalcev pokojnin

Uživalci pokojnine lahko opravljajo tudi druge oblike dela, in sicer:

- delo po pogodbah civilnega prava (podjemna pogodba, avtorska pogodba ipd.)

Obseg opravljenega dela in višina izplačila ne vplivata na uživanje pokojnine, vendar pa se ohranja obveznost plačila prispevka delodajalca v višini 8,85% od zneska plačila za zavarovanje za primer invalidnosti ali smrti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni. Prispevki se obračunajo in plačajo, ni pa potrebno, da bi na tej podlagi izplačevalec ali pa prejemnik izplačila vlagal prijavo v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje;

- osebno dopolnilno delo in kratkotrajno delo:

Upokojenci lahko, skladno z zakonom, ki ureja osebno dopolnilno in kratkotrajno delo, opravljajo osebno dopolnilno delo in kratkotrajno delo pod enakimi pogoji kot vsi drugi posamezniki, pri čemer se jim hkrati izplačuje tudi celotna pokojnina;

- dopolnilna dejavnost na kmetiji:

Dopolnilna dejavnost na kmetiji vpliva na uživanje pokojnine, če je upokojenec mlajši od 63 let in njegov dohodek iz te dejavnosti, skupaj z dohodkom iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, presega dohodkovni pogoj predpisan za vstop v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (4.894,06 eura) in je zdravstveno sposoben za opravljanje kmetijske dejavnosti.

Dopolnilna dejavnost na kmetiji ne vpliva na uživanje pokojnine, če je upokojenec starejši od 63 let;

- začasno in občasno delo upokojencev:

Upokojenci lahko opravljajo začasno in občasno delo upokojencev na podlagi pogodbe o opravljanju začasnega in občasnega dela kot posebnega pogodbenega razmerja med delodajalcem in upokojencem (razen tistih, ki prejemajo delno starostno ali predčasno pokojnino). Tudi taka oblika dela ne vpliva na višino prejete pokojnine in se posameznikom iz tega naslova ni treba znova vključiti v zavarovanje.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje (poklicno zavarovanje) pomeni obvezno vključitev v poklicno zavarovanje, in sicer z zbiranjem prispevkov delodajalcev na osebnih računih zavarovancev, na podlagi katerih zavarovanci pridobijo pravico do poklicne pokojnine in druge pravice iz ZPIZ-2.

Poklicno zavarovanje se izvaja v okviru Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: SODPZ), ki ga upravlja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana. Poklicno zavarovanje se izvaja na podlagi Pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja.

Delovna mesta poklicnega zavarovanja

V poklicno zavarovanje se pod pogoji iz ZPIZ-2 vključijo zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni mogoče uspešno poklicno opravljati.

Prispevki

Višina prispevkov za poklicno zavarovanje se določi v pokojninskem načrtu poklicnega zavarovanja na podlagi mnenja predstavnikov delodajalcev in zavarovancev. Pokojninski načrt poklicnega zavarovanja določa enotno prispevno stopnjo za vse zavarovance SODPZ v višini 9,25 % od osnove za plačilo prispevkov. V skladu s prehodno določbo pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja pa za obdobje od 1. 7. 2019 do 30. 6. 2020 znaša prispevna stopnja poklicnega zavarovanja 8 % od osnove za plačilo prispevkov. Izjema je višja prispevna stopnja poklicnega zavarovanja za zavarovance, ki se jim do 31. 12. 2000 ni štela zavarovalna doba s povečanjem, in sicer:

- na delovnem mestu iz 1. in 2. skupine: 8,2%,
- na delovnem mestu iz 3. skupine: 8,4%,
- na delovnem mestu iz 4. in 5. skupine: 8,8%.

Prispevke za poklicno zavarovanje plačuje zavezanec (delodajalec ali zavarovanec, ki opravlja pridobitno ali drugo samostojno dejavnost). Osnova za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje je plača zavarovanca ali nadomestilo plače. Prispevki se plačujejo mesečno.

Poklicno zavarovanje miruje, ko se zavarovancu-članu v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju in predpisi o starševskem zavarovanju nadomestilo plače izplačuje v breme pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega

zavarovanja ali zavarovanja za starševsko varstvo, razen v času prejemanja nadomestila po tem zakonu zaradi dela s krajšim delovnim časom ali zaradi dela na drugem ustreznem delovnem mestu. S posebnim zakonom se lahko določi, da poklicno zavarovanje ne miruje v obdobju odsotnosti zavarovanca-člana zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, če zanj prispevke za poklicno zavarovanje plačuje njegov delodajalec.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je temeljna oblika varčevanja za starost v Sloveniji, država pa jo spodbuja z davčnimi olajšavami. Gre za zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih zavarovancev, vključenih v to obliko zavarovanja, da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih s pokojninskim načrtom ali z ZPIZ-2, zagotovijo pravica do dodatne pokojnine ali druge pravice.

Gre za namensko varčevanje na osebnih računih članov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, da se zagotovi dodaten vir prihodkov po upokojitvi v obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Dodatno pokojninsko zavarovanje delimo na kolektivno in individualno. Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje, v katero se posamezniki vključijo prek svojega delodajalca, ki delno ali v celoti financira pokojninski načrt v breme lastnih sredstev. V to dodatno pokojninsko zavarovanje se lahko vključijo tudi zavarovanci, ki opravljajo pridobitno ali drugo samostojno dejavnost. Individualno dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje, v katero se lahko vključijo samostojno vsak posameznik, ki v celoti z lastnimi sredstvi financira vplačila premije.

Dodatno pokojninsko zavarovanje se vzpostavi na podlagi odobrenega pokojninskega načrta. Pokojninski načrt določa pogoje za pridobitev pravic iz dodatnega zavarovanja, vrsto in obseg teh pravic ter postopek za njihovo uveljavitev. Pokojninski načrt odobri minister, pristojen za delo, ko ugotovi, da vsebuje vse obvezne sestavine in je v skladu z ZPIZ-2. Davčne olajšave za plačane premije se lahko uveljavljajo le, če je pokojninski načrt odobril minister, pristojen za delo in je vpisan v poseben register, ki ga vodi pristojni davčni organ.

Sredstva iz naslova prostovoljnega dodatnega zavarovanja se zbirajo in upravljajo v pokojninskih skladih, oblikovanih v skladu z ZPIZ-2.

Pokojninski sklad se lahko oblikuje kot:

- vzajemni pokojninski sklad,
- krovni pokojninski sklad ali
- kritni sklad.

Pokojninski sklad lahko oblikujejo in upravljajo:

- pokojninske družbe, urejene z ZPIZ-2,
- zavarovalnice, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, in
- banke, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po zakonu, ki ureja bančništvo.

Upravljevec pokojninskega sklada zbrana sredstva upravlja v skladu z:

- naložbeno politiko življenjskega cikla člana ali
- naložbeno politiko zagotavljanja zajamčene donosnosti na čisto vplačilo.

Konec leta 2018 je bilo v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje vključenih 548.189 zavarovancev obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v zadržanju in mirovanju je imelo privarčevana sredstva 158.760 zavarovancev). Upravljalci pokojninskih skladov so konec leta 2018 upravljali z 2,3 milijarde eura privarčevanih sredstev zavarovancev.

- navedba predpisov, ki urejajo to področje,
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 –

ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19);

– Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19);

– Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 31/15, 81/15, 77/16 in 77/18).

- ugotovitve pri spremljanju izvajanja veljavnega predpisa (predstavitev ciljev predpisa, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je pripravljena ta ocena, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi),

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Zvišanje odmernega odstotka

Višine starostnih in invalidskih pokojnin ter invalidskih nadomestil so odvisne od predhodnega zavarovanja, pokojninske dobe in osnov, od katerih so bili plačani prispevki, saj vsi ti parametri vplivajo na razlike v njihovi višini. Te so lahko zelo različne in v določenih primerih tudi dokaj nizke, lahko celo nižje od zneska denarne socialne pomoči. V okviru zvišanja dohodkov, ki se lahko pridobijo iz sistema socialnega varstva, se je med izvajanjem zakona izpostavilo vprašanje ustreznosti prejemkov iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter ustreznosti razmerij med pokojninami, denarno socialno pomočjo in minimalnimi dohodki iz naslova dela. Zaradi zvišanja tako denarnih socialnih pomoči kot minimalnih dohodkov iz dela je bilo ugotovljeno, da so se razmerja med višinami pravic spremenila in niso več ustrezna, zato jih je treba znova vzpostaviti na način, da bodo tudi dohodki, ki jih posamezniki prejemajo v času svoje neaktivnosti po predhodnem zavarovanju zagotavljali večjo socialno varnost kot pa trenutno veljavna ureditev.

Predlog zakonodajnih sprememb tako zasleduje izboljšanje socialnega položaja vseh upravičencev do pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, z več ukrepi pa obravnava tudi izboljšanje socialnega položaja upravičencev do pravic iz invalidskega zavarovanja. Spremembe vključujejo zvišanje odmernega odstotka tako za moške in ženske na 63,5 %, s tem pa tudi višjo socialno varnost za prejemnike najnižjih pokojnin, starostnih, invalidskih, vdovskih in družinskih pokojnin. Zvišanje odmernega odstotka bo pozitivno vplivalo tudi na višjo odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja, saj so ta po ZPIZ-1 in ZPIZ-2 dokaj nizka.

Sočasno prejetje pokojnine in opravljanje dela upokojujev

Od zadnjih sprememb ureditve, ki omogoča ohranjanje aktivnega statusa ob hkratnem prejemanju pokojnine v okviru delne pokojnine, sorazmernega dela pokojnine oziroma prejetanja dela predčasne ali starostne pokojnine se je pojavilo več pobud za spremembo ureditve. Predvsem predstavniki samostojnih podjetnikov so izpostavljali neustreznost ureditve, na podlagi katere ni mogoče prejeti celotne pokojnine ob hkratnem ohranjanju aktivnega statusa. Z več strani je bila podana tudi zahteva za presojo ustavnosti ureditve, ki ne omogoča prejetanja celotne pokojnine ob hkratnem aktivnem statusu.

Izpostaviti velja, da gre za obsežno problematiko, ki ni preprosta in enoznačna, na kar kaže tudi dejstvo, da Ustavno sodišče RS, kljub že podani zahtevi za presojo ustavnosti take ureditve, svoje odločitve še ni podalo. Poleg tega so strokovnjaki z zadevnih področij med strokovnimi posvetovanji večkrat že zavzeli nasprotujoča si stališča v zvezi s to tematiko. V Sloveniji pokojninski sistem temelji na vzajemnosti in solidarnosti, čeprav je v svojem bistvu zavarovalni sistem. Za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Sloveniji je, v nasprotju z drugim in tretjim stebrom, značilna pretočnost, pri čemer trenutni zavarovanci zagotavljajo sredstva za izplačilo pravic iz zavarovanja, poleg tega se pri odmeri pravic uporabljajo solidarnostni elementi sistema. Ne gre torej za sistem, v katerem bi si posamezniki sami zagotovili pokojnino oziroma bi se sredstva kopičila na individualnih računih ter bi posledično lahko rekli, da si je nekdo pokojnino plačal sam oziroma si jo zaslužil, temveč se sredstva zagotavljajo pretežno s prispevki in davki aktivne generacije. Vse prevečkrat se iz sistema izpostavljajo le pravice iz naslova starosti, vendar so posamezniki zavarovani tudi za druge primere, za katere so pravice v manjši meri pokrite s prispevki zavarovancev (npr. invalidnost). Veljavni družbeni dogovor, vključen v sistem, je, da se pokojnina lahko izplačuje, ko nastopi zavarovalni

primer, ki ga pri starostni pokojnini predstavlja nezmožnost pridobivanja dohodka zaradi starosti.

Med pogajanjem je bila večkrat ugotovljena nezmožnost, da se doseže soglasje v zvezi z ureditvijo ohranjanja aktivnega statusa s statusom upokojenca. Posamezne interesne skupine imajo namreč že v izhodišču zelo različne poglede na naravo pokojnine. Ne glede na to, so si socialni partnerji soglasni, da je treba zagotoviti podlago za dejansko (in ne »le« zakonsko) zvišanje starosti ob upokojitvi. Temu so namenjene spodbude za ohranjanje aktivnosti in tudi spodbude za ponovno aktivnost zavarovancev in upokojencev. S tem namenom je bilo dogovorjeno, da se izboljšajo oziroma povišajo spodbude, ki nagrajujejo zavarovance in upokojence za dodatno delo ali aktivnost.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

V praksi še vedno ni sistematičnega preverjanja pravilnosti izvajalčevega plačevanja prispevkov za poklicno zavarovanje. Ob tem so se pri izvajanju veljavnega ZPIZ-2 na področju poklicnega zavarovanja pojavila vprašanja glede določitve kroga upravičencev do dokupa pokojninske dobe in glede določitve pogojev za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

V slovenski pravni red je treba prenesti Direktivo (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje v slovenski pravni red (v nadaljevanju: direktiva IORP II), ki se nanaša na dodatno pokojninsko zavarovanje.

Ob tem so bili v okviru izvajanja sistema dodatnega pokojninskega zavarovanja podani predlogi za olajšanje vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje za mikropodjetja. Podani so bili tudi predlogi za zvišanje minimalnega letnega vplačila v dodatno pokojninsko zavarovanje in določitev usklajevanja tega zneska z rastjo plač v Republiki Sloveniji.

- poglobitni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za njihov nastanek), kako so bili problemi ugotovljeni,

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Na podlagi podatkov, ki izhajajo iz letnih poročil Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod) o gmotnem položaju upokojencev za zadnja leta, je mogoče ugotoviti, da je realna vrednost starostnih pokojnin med letoma 2010 in 2017 padala, povečala pa se je le v letu 2018, in sicer za 1,4 % v primerjavi s predhodnim letom.

V navedenem obdobju so bili prisotni tudi neugodni trendi v razmerju med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo, pri čemer je višina povprečne pokojnine zaostajala za rastjo plač. Tudi ta neugodni trend se je leta 2018 ustavil, pri čemer je povprečna neto pokojnina predstavljala 58,5 % povprečne plače, povprečna starostna pokojnina (brez uživalcev sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin) pa 65,7 % povprečne plače. Pri tistih, ki so dopolnili 40 let pokojninske dobe ali več, je razmerje med povprečno neto pokojnino (brez uživalcev sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin) in povprečno neto plačo znašalo 75,6 %.

Gmotni položaj uživalcev pokojnin in drugih prejemkov, ki jih izplačuje zavod, je odvisen tudi od višine drugih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Na gmotni položaj uživalcev najnižjih pokojnin izrazito vplivajo solidarnostni elementi sistema, in sicer odmera pokojnine od najnižje pokojninske osnove, najnižja starostna, predčasna ali invalidska pokojnina v višini 26 odstotkov najnižje pokojninske osnove in zagotovljena pokojnina. V funkciji zagotavljanja solidarnosti v sistemu je tudi odmera pokojnine od najvišje pokojninske osnove, pri čemer je njen vpliv bistveno manjši od vpliva odmere pokojnine od najnižje pokojninske osnove.

V zvezi s pobudami za ureditev možnosti sočasnega prejetja pokojnine in opravljanja dela upokojencev je Obrtna zbornica Slovenije (v nadaljnjem besedilu: OZS) v zadnjih letih podala več pobud za sprejetje drugačne ureditve kombiniranja aktivnega statusa s statusom upokojenca na način, da bi se samostojnim podjetnikom ob nadaljnjem opravljanju dejavnosti omogočilo tudi hkratno

prejemanje celotne pokojnine. OZS namreč meni, da je pokojnina zaslužena pravica posameznikov, zaradi česar se ne bi smela omejevati. Takšen predlog ni prejel podpore drugih socialnih partnerjev, saj naj bi rušil temeljna načela pokojninskega sistema, ki temelji na načelu solidarnosti.

Tudi Koalicijski sporazum o sodelovanju v Vladi RS za mandatno obdobje 2018–2022 je med svoje predloge na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja uvrstil zvišanje pokojnin in izboljšanje socialne varnosti vseh uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V okviru izziva za preprečevanje revščine med prejemniki pokojnin pa je Koalicijski sporazum predvidel tudi zvišanje odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe na 63% ter višje vrednotenje zaradi skrbi za otroke. V okviru izziva zagotovitev dostojne pokojnine za vse so bili med ukrepi predvideni tudi spodbujanje podaljševanja delovne aktivnosti in spodbujanje zvišanja upokojitvene starosti ter možnost dvojnega statusa upokojenecov ob izpolnitvi pogojev za starostno pokojnino ter ob hkratnem pogoju plačila vseh socialnih prispevkov.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

Ob izvajanju veljavnega ZPIZ-2 se je na področju poklicnega zavarovanja pojavilo nekaj vprašanj, ki jih s predlaganimi tehničnimi spremembami zakona odpravljamo. Ob sodelovanju socialnih partnerjev so bile predlagane nekatere spremembe sistema poklicnega zavarovanja, ki bodo sistem izboljšale in odpravile pomanjkljivosti.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Ob prenosu direktive IORP II v slovenski pravni red se s predlaganimi spremembami izboljšuje sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja na področjih, na katera so opozorili pristojni nadzorniki, upravljavci pokojninskih skladov in zavarovanci dodatnega pokojninskega zavarovanja.

- predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja,
 - dodatno pokojninsko zavarovanje - Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L št. 354 z dne 23. 12. 2016, str. 37)
- mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja,
/
- odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev,
/
- odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev,
 - Krajnc proti Sloveniji (št. 38775/14)
- razlogi, s katerimi se utemeljuje potreba po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

S predlogom za zvišanje odmernega odstotka tako za moške kot za ženske se izenačuje višina odmere za oba spola. Trenutno veljavna ureditev namreč še vedno ugodneje obravnava ženske od moških, saj je zanje za enako pokojninsko dobo določen za 3 % višji odmerni odstotek.

Izenačevanje odmerne lestvice pomeni nadaljevanje procesa izenačevanja zavarovancev v okviru pokojninskega zavarovanja ne glede na spol. Zaradi sprememb, ki so se v zadnjem času udeležile ob pozitivni diskriminaciji žensk v družbi, so se namreč razlike med spoloma precej zmanjšale. Pri reformi iz leta 2012 so se tako vzpostavila enotna merila ali pogoji za upokojitev, s spremembami že uveljavljene zakonodaje pa se bo poenotila tudi odmera pokojnine. Treba je namreč izpostaviti, da se zaradi izenačitve upokojitvene starosti za moške in ženske ni več mogoče sklicevati na izjeme in s tem utemeljevati razlik pri odmeri pokojnine za moške in ženske. Predlog zakona torej sledi tudi pravu EU.

Kljub zastavljenemu cilju zagotavljanja enakosti med spoloma, zvišanje odstotka za odmero starostne pokojnine pri moških ne more biti takojšen, saj bi s tem ustvarili še večjo neenakost pri moških upokojencih, ki se bodo upokojili v letu pred uveljavitvijo zakona, ki bo določal nov odmerni odstotek.

Pri določitvi dodatnih odmernih odstotkov zaradi skrbi za otroke gre za pozitivni ukrep, ki bo pripomogel predvsem k vzpostavitvi dejanske enakosti žensk in posledično k zagotavljanju njihove višje socialne varnosti. Pri dodatnem odmernem odstotku zaradi skrbi za otroke je tako treba upoštevati položaj žensk skozi zgodovino, v kateri so bile ženske izpostavljene ekonomski neenakosti, ki je izvirala iz primarne odgovornosti žensk za skrb za otroke, starejše, bolne in se je posledično izražala v razvoju profesionalne poti in nižjih dohodkih. Zaradi navedenih razlogov so moški zgodovinsko lažje zasedali vodstvene položaje, omogočeno jim je bilo ustvariti kariero, ženske pa so opravljale slabše plačana dela, delale so krajši delovni čas, pogosteje začasno prekinjale delovno razmerje, kar je vse vplivalo na njihove dohodke, ki so bili nižji in bi jim bila zato priznana tudi nižja pokojnina. Dodatni odmerni odstotek v višini 1,36 % zaradi skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, ki ga bo praviloma deležna ženska, bo tako odpravil predhodno neenakost in bo namenjen vzpostavljanju dejanske enakosti med spoloma.

Zaradi novo določenih odmernih odstotkov se bodo priznavale pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v višji višini, s tem pa bo prejemnikom zagotovljena boljša socialna varnost. Osnovo za določitev zvišanja je ustvarila zaveza iz koalicijskega sporazuma, da se bo odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe postopno določil v višini najmanj 63 %, obenem pa se bo priznal višji odmerni odstotek za skrb za otroke, pri čemer so se odmerni odstotki v soglasju s socialnimi partnerji rahlo prilagodili, in sicer z namenom, da se za ženske odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe ne zniža, temveč ostane na ravni iz leta 2019. Z zvišanjem odmernih odstotkov se bo zagotovilo tudi zvišanje drugih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj se pravice odmerjajo v odvisnosti od odmernih odstotkov, ki se uporabljajo pri odmeri starostne pokojnine. Poleg starostne se bo tako zvišala tudi odmera vdovskih, invalidskih in družinskih pokojnin ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja. Posebna pozornost bo poleg tega namenjena zvišanju najnižje starostne, vdovske, invalidske in družinske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja, in sicer z določitvijo novega odstotka, v katerem se odmeri najnižja pokojnina ter z zvišanjem osnov za odmero pravice do vdovske oziroma družinske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

Nizka stopnja delovne aktivnosti v starostni skupini 55-64 let

Projekcije za Slovenijo napovedujejo intenzivne demografske spremembe. Prebivalstvo naj bi se staralo hitreje kot v večini drugih držav članic EU. Razlogi za to so manjše število rojstev kot v preteklosti in podaljševanje trajanja življenja.

Hitro staranje družbe ima posledice na vzdržnost sistemov socialne zaščite ter med drugim na njihovo sposobnost, da zagotavljajo dostojne pokojnine in kakovostne storitve. Naraščanje deleža starejšega prebivalstva, starejšega od 65 let, tako vpliva tudi na povečanje izdatkov za pokojnine in na druge, s staranjem povezane izdatke. Projekcije kažejo, da bo Slovenija po višini teh v prihodnosti močno izstopala v primerjavi z drugimi državami članicami EU.

Staranje prebivalstva tako zahteva tudi spremembe na področju pokojninskega sistema, pri čemer pokojninska reforma iz leta 2012 še vedno daje pozitivne učinke glede priliva novih upokojencev, zvišanja dejanske upokojitvene starosti in daljšanja dopolnjene pokojninske dobe ter s tem prispeva k vzdržnosti sistema. Vendar pa bo treba glede na demografske napovedi za ohranitev ravnovesja med vzdržnostjo sistema in zagotavljanjem primerne višine pokojnin sprejeti dodatne ukrepe.

Projekcije namreč kažejo, da naj bi izdatki za pokojnine leta 2070 dosegli 14,9% BDP, kar nas uvršča pod sam vrh držav članic EU (takoj za LU in BE). Razlogi za to naj bi bili povečanje števila starejših prebivalcev, zmanjšanje števila delovno sposobnih, nizke projekcije delovne aktivnosti starejših, zgodnji izstop s trga dela, podaljševanje življenjske dobe in podaljševanje obdobja, preživetega v upokojitvi. Število upokojencev naj bi do leta 2070 naraslo za okoli 20 %, zavarovancev pa naj bi bilo za okoli 16% manj. Razmerje med zavarovanci in upokojenci bi se torej ob nespremenjenih pogojih precej znižalo (na 1 leta 2070).

Spremembe zakonodaje s področja pokojninskega zavarovanja naj bi tako, skupaj z ukrepi na področju trga dela, vplivale na podaljševanje delovne aktivnosti starejših in na boljše možnosti izrabe kadrovskega virov starejših delavcev, ki že izpolnjujejo pogoje za upokojitev. Z njimi želi Vlada RS nadgraditi obstoječe možnosti kombiniranja statusa upokojencev in sočasne delovne aktivnosti, pri čemer naj predlagane spremembe dvojnega statusa ne bi povzročale anomalij na trgu dela in neenake obravnave primerljivih kategorij zavarovancev.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona na področju poklicnega zavarovanja se bo izboljšalo izvajanje sistema poklicnega zavarovanja, saj bodo odpravljene nekatere pomanjkljivosti, ki so se izkazale v praksi.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Spremembe in dopolnitve zakona na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja so potrebne zaradi prenosa direktive IORP II. Ob tem pa bodo odpravljene nekatere pomanjkljivosti, ki so se izkazale pri izvajanju dodatnega pokojninskega zavarovanja v praksi.

2. CILJI, NAČELA IN POGNAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Predlog zakonodajnih sprememb zasleduje dva osnovna cilja, in sicer podaljševanje delovne aktivnosti in zagotavljanje primerne dohodka za varno starost oziroma izboljšanje socialnega položaja vseh upravičencev iz sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Z več ukrepi bo urejeno tudi izboljšanje socialnega položaja upravičencev do pravic iz invalidskega zavarovanja.

Cilj zvišanja odmerne odstotka sta zagotovitev višjih dohodkov za varno starost in posledično izboljšanje socialne varnosti, pri čemer je posebna pozornost namenjena izboljšanju socialne varnosti najranljivejših skupin v okviru pokojninskega sistema.

Predlog vsebuje več novih rešitev. Določena je enotna odmerne lestvica za moške in ženske le v odvisnosti od dopoljene pokojninske dobe in ne več hkrati tudi v odvisnosti od spola. Z enotno odmerne lestvico se nadaljuje proces izenačevanja zavarovancev v okviru pokojninskega zavarovanja ne glede na spol. Pri reformi iz leta 2012 so bila vzpostavljena enotna merila in pogoji za upokojitev, s spremembami uveljavljene zakonodaje pa se bo poenotila tudi odmera pokojnine. Tudi pri tokratnih spremembah je upoštevano načelo postopnosti, zato je za moške predvideno prehodno obdobje, v katerem se odmerni odstotki postopno zvišujejo.

Določitev dodatnih odmerne odstotkov zaradi skrbi za otroke je novost v okviru pokojninskega sistema. Zakon uvaja dodatne odmerne odstotke primarno za osebe, ki so skrbele za otroke v prvem letu njihove starosti. Te lahko za vsakega rojenega ali posvojenega otroka (do največ treh otrok) pri uveljavljanju pokojnine pridobijo dodatnega 1,36 % na otroka.

Določitev dodatnih odmerne odstotkov zaradi skrbi za otroke je pozitiven ukrep, ki bo pripomogel predvsem k vzpostavitvi dejanske enakosti žensk in posledično k zagotavljanju njihove višje socialne varnosti. Večja angažiranost pri skrbi za družino se namreč pogosto kaže v njihovi ekonomski neenakosti, ki izvira iz primarne odgovornosti žensk za skrb za otroke, starejše, bolne in vpliva na razvoj njihove profesionalne poti in na nižje dohodke med njihovo aktivnostjo. Zaradi navedenih razlogov so moški zgodovinsko lažje zasedali vodstvene položaje, omogočeno jim je bilo ustvariti kariero, ženske pa so opravljale slabše plačana dela, delale so krajši delovni čas, pogosteje so začasno prekinjale delovno razmerje, kar se je posledično kazalo na višini odmerne pokojnine. Dodatni odmerni odstotek zaradi skrbi za otroke bo vsaj v okviru pokojninskega sistema delno kompenziral nekatere neenakosti na drugih področjih in razlike, ki se v aktivni dobi, resda v manjši

meri, tudi zdaj pojavljajo med spoloma.

Za podaljševanje delovne aktivnosti posameznikov nova ureditev ohranja spodbude za vztrajanje v zavarovanju, vendar le v višini 3 % na leto za največ 3 dodatna leta zavarovanja za tiste posameznike, ki so že izpolnili pogoje za starostno upokojitev skladno s četrtem odstavkom 27. člena zakona (60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa). Možnost pridobitve dodatnega odmernega odstotka imajo po novem tudi posamezniki, ki so se že upokojili, pa se pozneje odločijo, da znova vstopijo v zavarovanje, saj se želi dodatno spodbujati vse posameznike, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka 27. člena ZPIZ-2 in želijo podaljševati svojo aktivnost, in sicer v odvisnosti od podaljševanja aktivne dobe ter posledično daljšega prispevanja v sistem in torej neodvisno od (ne)uveljavljanja pokojnine.

Zaradi na novo določenih odmernih odstotkov se bodo priznavale pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v višji višini, s tem pa bo prejemnikom zagotovljena boljša socialna varnost. Osnovo za določitev zvišanja je predstavljala zaveza iz koalicijskega sporazuma, da se bo odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe postopno določil v višini najmanj 63 %, obenem pa se bo priznal višji odmerni odstotek za skrb za otroke, pri čemer so se odmerni odstotki v soglasju s socialnimi partnerji rahlo prilagodili, in sicer z namenom, da se za ženske odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe ne zniža, temveč ostane na ravni iz leta 2019. Z zvišanjem odmernih odstotkov se bo zagotovilo tudi zvišanje drugih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj se pravice odmerjajo v odvisnosti od odmernih odstotkov, ki se uporabljajo pri odmeri starostne pokojnine. Poleg starostne se bo tako zvišala tudi odmera vdovskih, invalidskih in družinskih pokojnin ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja. Posebna pozornost bo poleg tega namenjena zvišanju najnižje starostne, vdovske, invalidske in družinske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja, in sicer z določitvijo novega odstotka, v katerem se odmeri najnižja pokojnina ter z zvišanjem osnov za odmero pravice do vdovske oziroma družinske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

Spremembe zakonodaje s področja pokojninskega zavarovanja bodo skupaj z ukrepi na področju trga dela vplivale na podaljševanje delovne aktivnosti starejših. Z njimi se bodo nadgradile zdajšnje možnosti kombiniranja statusa upokojencev in sočasne delovne aktivnosti, zavarovancem pa bodo omogočene večje spodbude za ostajanje v zaposlitvi v obliki višjega izplačila dela pokojnine in povišanja delne pokojnine oziroma sorazmernega dela pokojnine v primeru vključitve v zavarovanje za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Vsem zavarovancem, ki bodo izpolnjevali pogoje za starostno upokojitev in bodo ostali v obveznem zavarovanju za polni delovni oziroma zavarovalni čas, bo tako omogočeno prejemanje višjega dela pokojnine, ki se jim bo izplačeval poleg dohodkov, ki jih bo posameznik pridobil ob aktivnosti, za prva tri leta po uveljavitvi izplačila, vendar do tega izplačila ne bodo več upravičeni zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno pokojnino. Enako bo omogočeno prejemanje višjega dela pokojnine tudi že upokojenim osebam, ki bodo znova vstopile v obvezno zavarovanje ali se reaktivirale za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

Poleg podaljševanja aktivnosti v polnem obsegu, predlog spodbuja tudi podaljševanje aktivnosti za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Za spodbujanje podaljševanja aktivnosti ter izboljšanje socialne varnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev, se s tem zakonom spreminjata tudi ureditev odmere delne pokojnine in izplačevanje sorazmernega dela pokojnine v primeru reaktivacije prejemnikov starostne pokojnine za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

S predlaganimi spremembami, ki so bile oblikovane v okviru socialnega dialoga, se zasleduje cilj podaljševanja delovne aktivnosti in boljših možnosti izrabe kadrovskih virov starejših delavcev, ki že izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev. Gre za sistemsko ureditev te problematike tako, da bo ta enaka za vse kategorije zavarovancev, ki so v enakem ali primerljivem položaju, in ne bo vzpostavljala neenakosti med njimi niti ne bo povzročala anomalij in neenakosti na trgu dela. Poudariti velja, da do posameznih stimulacij za podaljševanje aktivnosti ne bodo več upravičeni predčasni upokojenci, temveč le še posamezniki, ki bodo izpolnjevali pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Predčasnih upokojencev namreč ni smiselno na eni strani z malusi kaznovati, ker so predčasno zapustili trg dela, na drugi strani pa nagrajevati za podaljševanje aktivnosti. Gre namreč za ukrepa z nasprotno učinkovanjem, zato zakon predlaga odpravo možnosti prejemanja spodbud za podaljševanje zavarovanja za predčasne upokojence, tem tudi ne bo mogoče odmeriti višje delne pokojnine oziroma sorazmernega dela pokojnine v primeru reaktivacije za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

Cilj predlaganih sprememb s področja poklicnega zavarovanja je izboljšati sistem, ki zavarovancem poklicnega zavarovanja, ki opravljajo težko in zdravju škodljivo delo ter delo, ki ga po določeni starosti ni mogoče več uspešno opravljati, omogoča socialno varnost ob predčasni zapustitvi trga dela.

Predlagane so manjše spremembe pravne ureditve sistema poklicnega zavarovanja, ki ne posegajo v pravice zavarovancev. Predlagane spremembe bodo izboljšale izvajanje zavarovanja in položaj zavarovancev, s čimer se sledi načelu pravne varnosti (predvidljivost pravic) in načelu socialne varnosti.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Cilj predlaganih sprememb s področja dodatnega pokojninskega zavarovanja je prenos direktive IORP II v slovenski pravni red. S tem bosta izboljšana upravljanje pokojninskih skladov in zaščita članov dodatnega pokojninskega zavarovanja in uživalcev dodatne pokojnine. Cilji sprememb so tudi preglednejše obveščanje članov dodatnega pokojninskega zavarovanja in uživalcev dodatnih pokojnin, odstranitev ovir za čezmejne dejavnosti in čezmejni prenos, spodbujanje dolgoročnih naložbe v rast in povečevanje zaposlovanja ter spodbujanje odgovornih naložb.

Cilj preostalih sprememb dodatnega pokojninskega zavarovanja je izboljšanje delovanja sistema dodatnega pokojninskega zavarovanja.

2.2 Načela

Načela tega zakona v splošnem ne odstopajo od temeljnih načel veljavnega zakona.

NAČELO SOCIALNE VARNOSTI

Predlog zakona izhaja iz načela socialne varnosti. Cilja zvišanja odmernega odstotka sta namreč, da se zagotovita primernost dohodka za varno starost ter posledično boljša socialna varnost, pri čemer je posebna pozornost namenjena izboljšanju socialne varnosti najranljivejših skupin v okviru pokojninskega sistema. Predvidene spremembe tako med drugim vključujejo zvišanje odmernega odstotka za moške in ženske na 63,5 %, višji odmerni odstotek za skrb za otroke, zvišanje najnižje pokojnine za 15 let ter zvišanje najnižje osnove za odmero vdovske, družinske in invalidske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

Obenem se socialna varnost izboljšuje tudi s podaljševanjem ostajanja v delovni aktivnosti, saj si posamezniki z možnostjo pridobitve dodatnega odmernega odstotka za vztrajanje v obveznem zavarovanju po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev zvišujejo pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Takšno možnost imajo po novem tudi posamezniki, ki so se že upokojili, pa se pozneje odločijo, da znova vstopijo v zavarovanje.

Na izboljšanje socialne varnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev, bosta vplivala tudi nova ureditev odmere delne pokojnine in višje izplačilo dela pokojnine, ki se bo zavarovancu ob nadaljnjem ostajanju v zavarovanju v obsegu za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko izplačeval poleg dohodkov, ki jih bo pridobil ob aktivnosti, za prva tri leta po uveljavitvi izplačila. Takšno možnost bodo imele tudi že upokojene osebe, ki bodo znova vstopile v obvezno zavarovanje ali se bodo reaktivirale za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

NAČELO ENAKOSTI

S predlogom zakona se sledi načelu enakosti, saj bo sočasno prejetje pokojnine in opravljanje dela upokojencev urejena sistemsko na način, ki bo enak za vse kategorije zavarovancev, ki so v enakem ali primerljivem položaju, in ne bo vzpostavljala neenakosti med njimi niti ne bo povzročal anomalij na trgu dela.

Temu načelu se sledi tudi v okviru določitve višjih odmernih odstotkov. Predlagane rešitve namreč določajo enak odmerni odstotek v višini 29,5% za zavarovance obeh spolov, ki dopolnijo 15 let zavarovalne dobe in izenačitev višine odmernega odstotka za zavarovance obeh spolov, ki dopolnijo

40 let pokojninske dobe na 63,5 %.

NAČELO POSTOPNOSTI

V predlogu je upoštevano tudi načelo postopnosti, saj so predvidena prehodna obdobja za zvišanje odmernega odstotka. Za moške je tako predvideno šestletno prehodno obdobje, v katerem se bodo odmerni odstotki postopno zviševali. Nova odmerna lestvica bo tako v celoti začela veljati s 1. 1. 2025.

Postopnost zvišanja odmernih odstotkov je pomembna zato, da ne bi to ustvarilo prevelike neenakosti med zavarovanci, ki se upokojujejo v različnih časovnih obdobjih.

S spremembami zakona se spreminja tudi odmerni odstotek za odmero najnižje starostne pokojnine za 15 let, pri čemer je tudi za uveljavitev te v višini 29,5 % prav tako predvideno prehodno obdobje. Prehodna obdobja so določena tudi za zvišanje najnižje osnove za odmero vdovske, družinske in invalidske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

2.3 Poglavitne rešitve

- a) Predstavitev predlaganih rešitev:
 - konkreten opis predlaganih rešitev (z navedbo členov),

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Zaradi na novo določenih odmernih odstotkov se bodo priznavale pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v višji višini, s tem pa bo prejemnikom zagotovljena boljša socialna varnost. Osnovo za določitev zvišanja predstavlja zaveza iz koalicijskega sporazuma, da se bo odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe postopno določil v višini najmanj 63 %, obenem pa se bo priznal višji odmerni odstotek za skrb za otroke, pri čemer so se odmerni odstotki v soglasju s socialnimi partnerji rahlo prilagodili, in sicer da za ženske odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe ne zniža, temveč ostane na ravni iz leta 2019. Med pogajanja s socialnimi partnerji se je oblikovala rešitev, s katero se odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe zviša na 63,5 % za oba spola. Odmerni odstotek se bo zvišal tako za moške kot za ženske, po poteku prehodnih obdobj pa se bo njegova višina ne glede na spol izenačila.

Po poteku prehodnih obdobj bodo zavarovanci za 15 let zavarovalne dobe imeli odmerjeno starostno pokojnino v višini 29,5% pokojninske osnove, za vsako nadaljnje leto vključitve v zavarovanje pa se jim bo odmeril dodaten odmerni odstotek v višini 1,36 %. Za preprečitev nižanja pokojnin žensk v vmesnem času naj bi se nova odmerna lestvica uveljavila z dnem začetka uporabe zakona, torej s 1. 1. 2020, odmerna lestvica za moške zavarovance pa se bo uveljavila postopoma, v šestletnem prehodnem obdobju.

Predlagane rešitve:

- določitev odmernega odstotka v višini 29,5 % za zavarovance obeh spolov, ki dopolnijo 15 let zavarovalne dobe - predvideno je šestletno prehodno obdobje;
- izenačitev višine odmernega odstotka za zavarovance obeh spolov, ki dopolnijo 40 let pokojninske dobe, na 63,5 %;
- šestletno prehodno obdobje za postopno zvišanje odmernega odstotka za moške s trenutno določenega odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe, ki znaša 57,25 %, na 63,5 %,
- zvišanje odmernega odstotka za ženske, ki dopolnijo 40 let pokojninske dobe, , 60, 25 % na 63,5 %, brez prehodnega obdobja, z namenom ohranitve višin odmernih odstotkov, saj zanje še velja prehodno obdobje (trenutno še vedno 63,5 %), v katerem se odmerni odstotek postopno znižuje do leta 2022.

Določitev dodatnih odmernih odstotkov zaradi skrbi za otroke je primarno določen za osebe, ki so skrbele za otroka v prvem letu njegove starosti, in sicer lahko te za vsakega rojenega ali posvojenega otroka (do največ treh otrok) pri uveljavljanju pokojnine pridobijo dodaten odstotek v višini 1,36 % na otroka. Določena je tudi zgornja meja odmernega odstotka, ki ga lahko prejme zavarovanec na tej podlagi, in sicer na največ 4,08 % (po vzoru omejitev pri dodatku za veliko družino). Možnost uveljavitve dodatnega odmernega odstotka v višini 1,36 % je dana tudi moškimi zavarovancem, ki so skrbeli za otroka. Če namreč moški izkaže, da je užival nadomestilo iz naslova starševstva v trajanju vsaj 120 dni, se mu lahko upošteva dodatni odmerni odstotek, vendar v nobenem primeru ne bo

mogoče, da bi odmerni odstotek zaradi skrbi za otroke uveljavljala oba starša.

Dodatni odmerni odstotek za otroke je določen alternativno z možnostjo zniževanja upokojitvene starosti zaradi skrbi za otroke, ki jo ob izpolnjevanju določenih pogojev določa 28. člen veljavnega zakona. Zavarovanka oziroma ob izpolnjevanju pogojev zavarovanec bo lahko tako pridobil ali višji odmerni odstotek zaradi skrbi za otroke ali pa uveljavljal znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, v nobenem primeru (ne glede na število otrok) pa ne bo mogoča kombinacija obeh ukrepov. Zavarovanka ali zavarovanec bo tako lahko koristil le eno izmed pravic.

Določitev višjega odmernega odstotka bo pozitivno vplivala tudi na odmero najnižje starostne pokojnine, pa tudi na odmero vdovskih, družinskih in invalidskih pokojnin ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

Ker se torej s predlaganimi spremembami zakona spreminja tudi odmerni odstotek za odmero starostne pokojnine za 15 let, predlog zagotavlja tudi ustrezno zvišanje najnižje starostne pokojnine za dopoljenih 15 let zavarovalne dobe (zvišanje pokojnine za 13,46 % za moške in za 1,72 % za ženske). Gre za najnižji znesek, do katerega so upravičeni vsi posamezniki, ki izpolnijo minimalne pogoje za upokojitve, ne glede na druge okoliščine. Najnižja pokojnina se po predlogu zakona odmeri v višini 29,5 % najnižje pokojninske osnove in ne več v višini 26 % najnižje pokojninske osnove.

Predlog ureja tudi višji odmerni odstotek v primeru odmere invalidske pokojnine za primer invalidnosti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, ki se bo tako odmeril od pokojninske osnove v višini 63,5 % (po ZPIZ-2 se odmeri v višini 57,25 % od pokojninske osnove). Že zdaj je bil odmerni odstotek za določitev invalidske pokojnine, če se je ta priznala zaradi poklicne bolezni ali pa poškodbe pri delu, določen v višini odmernega odstotka za moškega za 40 let pokojninske dobe, in sicer ne glede na doseženo pokojninsko dobo zavarovanca, ki je invalidsko pokojnino uveljavil. Ker je namen zakona med drugih zagotoviti večjo socialno varnost upokojencev, se tudi odmerni odstotki za odmero invalidske pokojnine v teh primerih ustrezno zvišajo, in sicer na enak način kot se zviša odmerni odstotek za moškega za 40 let pokojninske dobe. Zvišanje invalidskih pokojnin v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni se, enako kot pri moških zavarovancih zvišanje za starostno pokojnino, veže na prehodno obdobje, ki je določeno za moške in po poteku katerega bo odmerni odstotek za odmero invalidske pokojnine znašal 63,5%.

Predlog ureja tudi novo najnižjo odmero invalidske pokojnine zavarovancem, ki so postali invalidi pred dopolnitvijo 65. leta starosti. Invalidska pokojnina v primeru poškodbe zunaj dela ali bolezni se bo po predlogu odmerila zavarovancu, ki je postal invalid pred dopolnitvijo 65. leta starosti, najmanj v višini 41 % pokojninske osnove, in sicer neodvisno od spola zavarovanca (po ZPIZ-2 v višini 36 % za moške in 39 % za ženske). Pri moških bi to pomenilo povečanje pokojnine za 13,89 %, pri ženskah pa bi se pokojnina povečala za 5,13 %. Enako kot drugi člani, v katerih se spreminjajo odmerni odstotki je namen ureditve izboljšanje socialne varnosti zavarovancev, ki se bodo invalidsko upokojili po uveljavitvi tega zakona. Tudi v tem primeru se upošteva načelo postopnosti, zato je določeno prehodno obdobje, v katerem se odmerni odstotki višajo za 1% na leto pri moških, dokler se ne izenačijo z odstotkom za ženske, nato pa se oba odstotka v nadaljnjih dveh letih zvišata za 1 %, tako da v letu 2024 dosežeta 41 %.

Po predlogu zakona se zvišuje tudi najnižja osnova za odmero vdovske in družinske pokojnine. Veljavna ureditev določa, da najnižjo osnovo za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine predstavlja pokojnina, odmerjena najmanj v višini 33 % pokojninske osnove. S spremembo zakona se ta odstotek postopoma v prehodnem obdobju viša in po poteku prehodnih obdobj znaša 38 % pokojninske osnove.

Zaradi zvišanja odmernih odstotkov za 40 let pokojninske dobe je treba spremeniti tudi najnižje in najvišje osnove za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja (nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije, začasno nadomestilo, nadomestilo za invalidnost in delno nadomestilo). Ker je najnižja osnova za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja vezana na odstotek najnižje pokojninske osnove za moškega za 40 let pokojninske dobe, bo tudi ta osnova po poteku prehodnih obdobj znašala 63,5 %.

Spreminja se tudi ureditev, ki določa višje vrednotenje dodatne pokojninske dobe brez dokupa v primeru izpolnitve 60 let starosti in doseženih 40 let pokojninske dobe brez dokupa. Na novo je

določeno ugodnejše vrednotenje v višini 3 % na leto za največ 3 dodatna leta zavarovanja za tiste posameznike, ki so že izpolnili pogoje za upokojitev skladno s četrnim odstavkom 27. člena zakona (60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa). Glede na zvišanje osnovne lestvice za odmero pokojnine je določena za 1 % nižja spodbuda za podaljševanje aktivnosti v primerjavi z veljavno zakonodajo, poleg tega se podaljšuje tudi obdobje za pridobitev polovične spodbude, saj se pridobitev odmernega odstotka v višini 1,5 % veže na pol leta podaljšanja aktivnosti.

Pomembna novost je tudi vzpostavitev možnosti pridobitve višje vrednotenega odmernega odstotka za posameznike, ki so se že upokojili, pa bodo pozneje znova vstopili v zavarovanje. Veljavni zakon je namreč spodbujal le ostajanje v zavarovanju tistih posameznikov, ki so podaljšali svojo aktivnost, ne pa tudi tistih posameznikov, ki so se že upokojili, vendar so se odločili, da znova vstopijo v zavarovanje. Ureditev tega zakona torej spodbudo razširja tudi na posameznike, ki so se predhodno že upokojili, saj je tudi zanje zaželeno podaljševanje delovne aktivnosti.

Zavarovanci, ki bodo kljub izpolnjevanju pogojev za starostno pokojnino še naprej vključeni v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, in uživalci starostne pokojnine, ki se bodo reaktivirali za polni delovni oziroma zavarovalni čas, bodo prva tri leta nadaljnje ali ponovne vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni čas prejeli 40 % starostne pokojnine, do katere bi bili upravičeni na dan uveljavitve izplačila oziroma se jim je izplačevala, ko so bili upokojeni. Po poteku tega obdobja pa bodo, če bodo vključeni v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, še naprej prejeli 20 % starostne pokojnine. Zavod bo spremenjeno višino izplačila dela pokojnine začel izplačevati po uradni dolžnosti.

Za blažji prehod v neaktivnost zakon že pozna institut delne pokojnine. Za spodbujanje podaljševanja aktivnosti in za izboljšanja socialne varnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev, se s tem zakonom spreminja ureditev odmere delne pokojnine. Črta se povišanje delne pokojnine za 5 %, ki je bilo zdaj vezano na dopolnitev 65. leta starosti, in se določa ugodnejše povišanje delne pokojnine za sorazmerni del zneska, ki bi se izplačeval posamezniku, ki izpolnjuje pogoje za starostno upokojitev in je še naprej vključen v obvezno zavarovanje za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

Pogoji za pridobitev delne pokojnine se ne spreminjajo, spreminja pa se njena odmera. Tisti zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno pokojnino in na tej osnovi uveljavljajo delno pokojnino, in zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino in so v zavarovanje vključeni za manj kot 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko ter prejema delno pokojnino, bodo upravičeni le do delne pokojnine v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa (brez dodatnega 5% povišanja delne pokojnine), tistim zavarovancem, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino in so vključeni v zavarovanje za vsaj 4 ure dnevno, pa se bo delna pokojnina zvišala za sorazmerni del zneska, ki bi se jim lahko izplačeval po novem 39.a členu zakona.

Glede na navedeno se poleg podaljševanja aktivnosti v polnem obsegu spodbuja tudi podaljševanje aktivnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino, za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Za te posameznike se bo delna pokojnina tako odmerila v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa in se nato zvišala še za sorazmerni del zneska, ki bi se lahko izplačeval po 39.a členu zakona. Ta se bo določil v odvisnosti od razmerja med krajšim delovnim časom in polnim delovnim časom ter višino zneska, ki bi mu pripadal, če bi bil v zavarovanje vključen za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

S predlogom zakona se na novo ureja osnova za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje, ki se širi tudi na vsa nadomestila iz naslova zdravstvenega zavarovanja, ki se izplačujejo v breme ZZZS prek refundacij delodajalcu. S tem se bo zagotovila večja varnost zavarovancev, ki so tudi v času prejemanja tega nadomestila razporejeni na delovno mesto, na katerem je obvezno poklicno zavarovanje, razlog za začasno zadržanost z dela pa je lahko tudi poškodba pri delu ali poklicna bolezen ali bolezen, ki ni kategorizirana kot poklicna, je pa lahko posledica dela na tem delovnem mestu. Zavarovanci, ki dela na določenem delovnem mestu zaradi omejitev delovnega mesta oziroma zahtevanih psihofizičnih sposobnosti ne morejo opravljati po določeni starosti, bodo s to spremembo v enakem položaju kot drugi zavarovanci na enakem delovnem mestu.

S spremenjeno ureditvijo osnove za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje bo upravljavcu Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d.) olajšano izvajanje nadzora o osnovah za plačilo prispevkov iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih zbira Finančna uprava Republike Slovenije, in jih bo lahko primerjal z osnovami za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje, ki so razvidne iz obračunov delodajalcev.

Zaradi spremenjene določitve osnove za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje se predlaga tudi prilagoditev določbe o mirovanju poklicnega zavarovanja (kot razlog za mirovanje se črta prejetanje nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja). Glede na to, da lahko delodajalec preneha plačevati prispevke za poklicno zavarovanje, ko zavarovanec-član izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine (deseti odstavek 202. člena ZPIZ-2), se ta razlog za neplačevanje prispevkov poklicnega zavarovanja dodaja v okvir mirovanja poklicnega zavarovanja.

V okviru mirovanja se predlaga še obveznost obveščanja zavezanca o mirovanju in o vzroku za vzpostavitev mirovanja poklicnega zavarovanja zavarovanca-člana ter o prenehanju mirovanja poklicnega zavarovanja, in sicer v 15 dneh od začetka ali prenehanja mirovanja poklicnega zavarovanja.

V predlogu zakona se širi krog upravičencev do dokupa pokojninske dobe v trajanju, ki ustreza pridobljeni dodani dobi iz drugega odstavka 202. člena ZPIZ-2, tudi na uživalce starostne, predčasne ali invalidske pokojnine, priznane po tem zakonu, ki so pred tem uveljavili poklicno pokojnino in v času prejemanja poklicne pokojnine niso vložili zahtevka za dokup dodane dobe.

Z zakonom je še tako predlagana določba, ki rešuje primer, ko zavarovanec izpolni pogoje za poklicno pokojnino po prvem odstavku 204. člena ZPIZ-2 in ostane v zavarovanju. Ker je obdobje prejemanja poklicne pokojnine iz omenjene določbe omejeno in lahko traja le toliko časa, kolikor znaša razlika med 40 leti pokojninske dobe in dejansko dopolnjeno pokojninsko dobo zavarovanca brez dodane dobe, lahko zavarovanec s tem, ko ostane v zavarovanju in ne uveljavi poklicne pokojnine, po poteku obdobja prejemanja poklicne pokojnine izgubi pravico do poklicne pokojnine po navedeni določbi. S predlagano spremembo zavarovanec, ki je že izpolnil pogoje za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine na podlagi prvega odstavka 204. člena, pa je ni pravočasno uveljavil, ohrani možnost uveljavitve pravice do poklicne pokojnine s tem, da se mu za obdobje prejemanja poklicne pokojnine določa obdobje do izpolnitve pogojev za starostno upokožitev, kar velja tudi za zavarovance, ki se poklicno upokožijo na podlagi pogojev iz tretjega odstavka 204. člena ZPIZ-2.

Predlagano je tudi, da se v solidarnostne rezerve odvede 10 % vrednosti od zneska izplačila v primerih enkratnega izplačila odkupne vrednosti za zavarovance-člane, ki so najmanj 10 let opravljali vojaško službo v Slovenski vojski, pa jim pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ni bila podaljšana in ne nameravajo uveljavljati poklicne pokojnine, in za poklicne vojake, ki se jim odpove pogodba o zaposlitvi na obrambnem področju zaradi starostne omejitve opravljanja vojaške službe ali zaradi drugih nekrivdnih razlogov. S tem se zagotavlja, da se od vseh izplačil odkupne vrednosti odšteje 10 %, ki gredo v solidarnostne rezerve.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

V ZPIZ-2 ni točno določeno, da je premoženje pokojninskega sklada izvzeto iz stečajne mase upravljavca sklada. Z namenom zaščite premoženja članov pokojninskega sklada je tako z dodanim četrtem odstavkom 216. člena predlagana jasna določitev, da premoženje pokojninskega sklada ne sme biti uporabljeno za poplačilo drugih upnikov upravljavca sklada.

S spremembami zakona se odpravlja omejitev, da se posameznik vključi v več pokojninskih načrtov individualnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj takšna omejitev ni smiselna.

S predlagano dopolnitvijo zakona se bo tudi olajšala vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje mikro podjetjem, ki v večini niso vključena v dodatno pokojninsko zavarovanje, tudi zaradi po njihovem mnenju zahtevnih postopkov za vključitev lastnih zaposlenih v dodatno pokojninsko zavarovanje. Z dopolnitvami se za mikro podjetja omogoča preprostejši način vključevanja v dodatno pokojninsko zavarovanje.

S spremembami je predlagano, da se člani vključijo v podsklad krovnega sklada ali kritni sklad, ki je namenjen njihovi starosti. Član ima pravico, da kadarkoli spremeni podsklad oziroma kritni sklad in tako ni potrebna omejitev, da mora to storiti v 10 dneh od obvestila o vključitvi.

Predlagano je tudi izboljšanje obveščanja potencialnih članov, članov, delodajalcev in javnosti. Predlagajo se načela obveščanja, ki veljajo pri obveščanju potencialnih članov, članov, delodajalcev in javnosti. Upravljavec pokojninskega sklada mora tako pri obveščanju zagotoviti, da so informacije, ki jih pošlje v zvezi s poslovanjem pokojninskega sklada, redno posodobljene, jasne, jedrnate in razumljive, niso zavajajoče, navedene v lahko berljivi obliki, v slovenskem jeziku in brezplačne. Opredeljeni so tudi pogoji za elektronsko obveščanje.

V skladu z direktivo IORP II se z zakonom uvaja novo potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki nadomešča dosedanje potrdilo o stanju na osebнем računu člana in podatek o vseh vplačilih v pokojninski sklad v preteklem letu. Vsebina potrdila o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja bo zavarovancu podala celovite informacije o sedanjem stanju njegovega varčevanja za starost v okviru dodatnega pokojninskega zavarovanja in kaj lahko pričakuje v prihodnosti iz tega zavarovanja.

Predlaga se tudi zvišanje najnižje višine delodajalčevega vplačila v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje v posameznem koledarskem letu z 240 eurov na 300 eurov. Višino vplačil v dodatno pokojninsko zavarovanje je treba zvišati, saj bo le tako mogoče zagotoviti dodatno starostno pokojnino v primerni višini. Ob tem je predlagana tudi sprememba metode usklajevanja zneska minimalnega letnega vplačila delodajalca, ki se bo usklajevala z rastjo povprečne mesečne bruto plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v preteklem letu po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije. Trenutna ureditev usklajevanja minimalnega letnega vplačila delodajalca, ki se navezuje na zakon, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, je neustrezna, saj ne sledi rasti plač.

Predlagana je tudi vzpostavitev registra pokojninskih skladov, ki ponujajo dodatno pokojninsko zavarovanje v Republiki Sloveniji.

Ena od pomembnejših področij, ki jih ureja direktiva IORP II, je opravljanje čezmejne dejavnosti in možnost čezmejnih prenosov. Določen je natančen postopek glede opravljanja čezmejne dejavnosti. Gre za možnost, da upravljavec pokojninskega sklada, ki je registriran v eni izmed držav članic EU, dejavnost upravljanja pokojninskih skladov izvaja tudi v drugi državi članici EU. Za opravljanje dejavnosti upravljanja pokojninskih skladov v drugi državi članici EU mora upravljavec pridobiti predhodno dovoljenje matične države članice EU. Pri opravljanju dejavnosti upravljanja pokojninskih skladov v drugi državi članici EU mora upravljavec upoštevati predpise zadevne gostiteljske države članice EU na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Ureja se tudi čezmejni prenos iz druge države članice EU v Republiko Slovenijo in iz Republike Slovenije v drugo državo članico EU. Čezmejni prenos predstavlja možnost upravljavca, da s pogodbo prenese vse ali del obveznosti pokojninskega sklada, zavarovalno-tehničnih rezervacij in drugih obveznosti in pravic ter pripadajočih sredstev ali njihovih denarnih ustreznikov na drugega upravljavca, registriranega ali pooblaščenega v drugi državi članici EU. Za takšen prenos je potrebno soglasje o prenosu najmanj 70 % članov pokojninskega sklada in dovoljenje pristojnega organa matične države članice EU prevzemnega upravljavca, in sicer po pridobitvi predhodnega soglasja pristojnega organa matične države članice EU prenosnega upravljavca.

Predlagano je, da se v zakon prenesejo vse določbe veljavnega zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki se nanašajo na pokojninske družbe (vplačila osnovnega kapitala pokojninske družbe, glede obvladovanja tveganj, glede kapitala pokojninskih družb, glede temeljnega kapitala pokojninske družbe, glede dodatnega kapitala pokojninske družbe, glede minimalnega kapitala pokojninske družbe ...).

V skladu z direktivo IORP II se v zakonu podobno kot to velja v zakonu, ki ureja zavarovalništvo, za pokojninske družbe predlaga ureditev področja sistema upravljanja, ki zajema najmanj način upravljanja tveganj, sistem notranjih kontrol, notranjo revizijo, aktuarsko funkcijo in izločene posle, če pokojninska družba del poslovanja prenese na drugo osebo.

V skladu z direktivo IORP II se za pokojninsko družbo določa obveznost vzpostavitve in izvajanja

politike prejemkov, ki je sorazmerna z njeno velikostjo in notranjo organizacijo ter z naravo, obsegom in kompleksnostjo njenih dejavnosti. Politika prejemkov se nanaša na stalne in variabilne sestavine prejemkov in velja za kategorije zaposlenih s posebno naravo dela (uprava, nosilci ključnih funkcij, neposredni prevzemniki tveganj in drugi zaposleni, katerih celotni prejemki, vključno s posebnimi pokojninskimi ugodnostmi, so po višini enaki ali višji od prejemkov uprave ali neposrednih prevzemnikov tveganj). Politiko prejemkov pokojninske družbe sprejme uprava s soglasjem nadzornega sveta, ki tudi najmanj enkrat letno preveri njeno ustreznost. Za uveljavitev politike prejemkov je odgovorna uprava pokojninske družbe. Določeno je, da morajo pokojninske družbe javnosti redno razkrivati informacije o politiki prejemkov.

Predlagana je obveznost izvedbe lastne ocene tveganj, ki je del sistema upravljanja tveganj pokojninske družbe. Pri izvedbi te ocene tveganj pokojninska družba upošteva tveganja, ki jim je izpostavljena, svojo velikost in notranjo sestavo ter velikost, naravo, obseg in kompleksnost svoje dejavnosti. To oceno mora izvesti redno najmanj enkrat letno ali takoj po vsaki pomembni spremembi profila svojih tveganj.

Predlaga se tudi uvedba obveščanja prejemnikov pokojninskih rent, ki morajo biti redno obveščeni o zapadlih prejemkih in o možnostih izplačila pokojninske rente ter o naložbenih tveganjih, ki so jim izpostavljeni, v obdobju izplačevanja pokojninskih rent.

V poglavju o nadzoru sta predlagana dva nova člena, ki urejata cilj nadzora ter namen in obseg nadzora. Nadzorniki pri nadzoru zasledujejo cilj varovanja pravic članov pokojninskih skladov in uživalcev dodatne pokojnine ter zagotavljajo stabilnost in finančno trdnost upravljavcev pokojninskih skladov.

Večina zakonov, ki ureja poslovanje finančnih institucij (Zakon o bančništvu, Zakon o trgu finančnih instrumentov, Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje) ne vsebuje več ukrepov priporočila in opozorila, saj gre za ukrepa, ki se izrekata, ko ni bilo kršitev predpisov ali pa kršitve po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov. Zaradi usklajenosti je predlagano črtanje tega nadzornega ukrepa (črtanje 368. člena zakona).

Iz zakona, ki ureja zavarovalništvo, se v ZPIZ-2 prenašajo določbe glede Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije.

V skladu z direktivo IORP II se predlagajo določitve obveznosti varovanja zaupnih informacij, njihova uporaba in pravila glede razkritja zaupnih informacij drugim osebam.

- variantne rešitve, ki so bile proučevane, in utemeljitev predlagane rešitve.

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Izhodišča za pripravo sprememb ZPIZ-2 so prvotno predvidevala zvišanje odmernih odstotkov s sedanjih 26 % za 15 let zavarovalne dobe pri moških na 29,5 % (za oba spola) ter zvišanje odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe za moške s 57,25 % na 63 %. Ker bi se v prihodnjih letih znižal odmerni odstotek za ženske (na koncu prehodnega obdobja bi znašal 60,25 %), je bila v izhodiščih predvidena izenačitev odmernih odstotkov za 40 let pokojninske dobe za oba spola na 63 %. Iz navedenega izhaja, da je vladna stran v pogajanjih s socialnimi partnerji upoštevala predlog predstavnikov sindikatov in delodajalcev ter zvišala odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe na 63,5 % za oba spola, odmerni odstotek za posamezno leto dopolnjene pokojninske dobe pa se je zvišal z 1,25 % na 1,36 %.

Dodatni odmerni odstotek zaradi skrbi za otroke je v izhodišču znašal 1,25 % (največ 3,75%), pri čemer naj ne bi bilo več možnosti znižanja starosti zaradi skrbi za otroke. Pozneje je bila sprejeta kompromisna rešitev, da se zvišanje odmernega odstotka za posamezno leto dopolnjene pokojninske dobe z 1,25 % na 1,36 % upošteva tudi v primeru dodatnih odstotkov zaradi otrok, za katere je zavarovanec (praviloma bi to bila zavarovanka) skrbel v prvem letu starosti. Zvišanje odmernega odstotka se lahko prizna za največ 3 otroke, skupno torej največ v višini 4,08 %.

Vladna stran je upoštevala tudi predlog sindikatov, po katerem ima zavarovanec ali zavarovanka izbirno pravico. Zavarovanec ali zavarovanka bo tako lahko uveljavljala znižanje starostne meje zaradi

skrbi in vzgoje otrok v prvem letu njihove starosti (izhodišča so predvidevala črtanje znižanja starosti zaradi skrbi za otroka) ali pa se bo namesto tega upošteval dodatni odmerni odstotek.

Po prvotnem predlogu ureditve bonusov za ostajanje v zavarovanju naj bi se vsakemu nadaljnjemu letu zavarovalne dobe do vključno 37. letate dobe prištelo 1,25 %, od 38. do 43. leta dopolnjene zavarovalne dobe pa bi se za spodbujanje delovne aktivnosti starejših prištela 2 % na leto (skupno največ dodatnih 6 %).

Predlog dodatnega odmernega odstotka v višini 2 % zaradi ostajanja v zavarovanju po dopolnjenem 37. letu pokojninske dobe je sindikalna stran zavrnila. Na koncu je bilo doseženo soglasje med socialnimi partnerji, da se ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe upošteva v višini 3 % na letni ravni po dopolnjenem 40. letu pokojninske dobe brez dokupa, pri čemer se za vsake pol leta dopolnjene pokojninske dobe prišteje 1,5 % (namesto sedanjega 1% na vsake 3 mesece), vendar za največ 3 dodatna leta zavarovanja.

V zvezi z možnostjo izplačila dela pokojnine ob vključitvi v zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas je prvotni predlog predvideval prejetje 50% pokojnine do največ tretjega leta ob izpolnitvi pogojev za upokojitev in nato 100% pokojnine, če pred prehodom na 100-odstotno prejetje pokojnine delovno razmerje preneha, kar delodajalcu omogoča, da se nato odloči ali bo nadaljeval sodelovanje z zaposlenim.

V zvezi s prvotno predlagano ureditvijo t.i. dvojnega statusa soglasje ni bilo doseženo. Za sindikalno stran predlog o sočasnem prejemanju 100 % starostne pokojnine in opravljanja dela v polnem obsegu ni bil sprejemljiv, pripravljeni pa so se bili pogajati o delu izplačila pokojnine med 20 % in 50 %. Sistem sočasnega prejemanja pokojnine in ohranjanja zaposlitve naj bi po mnenju sindikatov rušil osnovna načela pokojninskega sistema, ki temelji na načelu solidarnosti.

Tudi OZS je izpostavila, da rešitev ni sprejemljiva, saj so bili pripravljene ob polnem prejemanju pokojnine plačevati le »primerne« prispevke, ne celotnih. To ni bilo v skladu z zapisom v koalicijski pogodbi in z izhodišči. Med pogajanjem se je zato odstopilo od usmeritve 100% pokojnine / 100% prispevkov (v nadaljevanju: predlog 100/100). Eden izmed ključnih razlogov za spremembo izhodišča je bil prav v tem, da je ključni zagovornik predloga 100/100 v okviru pogajanj odstopil od svoje namere.

V odgovor na zavrnitev predloga 100/100 je bil pripravljen kompromisni predlog, ki predvideva, da posameznik v prvih treh letih po izpolnitvi pogojev za upokojitev pridobi 40 % starostne pokojnine, po treh letih pa se ta del zniža na 20 %. Glede tega kompromisnega predloga je bilo sprejeto dokaj visoko soglasje. Ob tem je treba dodati, da je v tej fazi OZS znova spremenila svoje stališče in podprla prvotni predlog 100/100, zaradi česar je bila ponovno odprta razprava na to temo.

GZS je v okviru šestega kroga pogajanj izpostavila, da ima zadržke glede širšega uvajanja dvojnega statusa, saj naj bi z njegovo ureditvijo na način, kakršen je bil predlagan, močno posegli v elemente solidarnosti v pokojninskem sistemu. V ta namen je GZS podala predlog, ki naj bi presegel to anomalijo in zadržal na trgu dela le tiste, ki jih sistem potrebuje. Dvojni status naj tako ne bi bil vezan na predhodno prekinitve pogodbe o zaposlitvi, temveč bi bilo za uveljavitev te pravice potrebno soglasje delodajalca.

Ker se je v razpravi izkazalo, da socialni partnerji, z izjemo OZS, nasprotujejo različnemu urejanju pravic za različne kategorije v okviru enotnega I. stebra, je bil sprejet sklep, da predlog 100/100 ni sprejemljiv. Socialni partnerji so tudi nasprotovali umiku ureditve dvojnega statusa iz zakonodajnega paketa rešitev in ohranitvi obstoječe ureditve. Aktualna je torej ostala ohranitev kompromisnega predloga (40 % / 20 %).

b) Način reševanja:

- vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom,

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

S predlaganim zakonom se z zvišanjem odmernega odstotka zagotavljajo višji dohodki za varno starost in se posledično izboljšuje socialna varnost, pri čemer je posebna pozornost namenjena

izboljšanju socialne varnosti najranljivejših skupin v okviru pokojninskega sistema. Predlagano zvišanje odmerne odstotka na 63,5 % bo namreč pozitivno vplivalo na odmero vseh starostnih, vdovskih, družinskih in invalidskih pokojnin, zvišala pa se bodo tudi nadomestila iz invalidskega zavarovanja.

Nova ureditev ohranja spodbude za vztrajanje v zavarovanju, vendar pa se te določijo v za 1 % nižji višini, in sicer v višini 3 % na leto za največ 3 dodatna leta zavarovanja, pri čemer imajo možnost, da dodatni odmerni odstotek po novem pridobijo tudi posamezniki, ki so se že upokojili, pa se kasneje odločijo, da znova vstopijo v zavarovanje.

Poleg podaljševanja aktivnosti v polnem obsegu se spodbuja tudi podaljševanje aktivnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino, za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Za te posameznike se bo delna pokojnina tako odmerila v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa in se nato zvišala še za sorazmerni del zneska, ki bi se lahko izplačeval po 39.a členu zakona. Ta se bo določil v odvisnosti od razmerja med krajšim delovnim časom in polnim delovnim časom ter višino zneska, ki bi mu pripadal, če bi bil v zavarovanje vključen polni delovni oziroma zavarovalni čas.

Spremembe zakonodaje s področja pokojninskega zavarovanja bodo skupaj z ukrepi na področju trga dela vplivale na podaljševanje delovne aktivnosti starejših. Z njimi želi Vlada RS nadgraditi zdajšnje možnosti kombiniranja statusa upokojevcov in sočasne delovne aktivnosti. Spremembe bodo zavarovancem omogočile večje spodbude za ostajanje v zaposlitvi v obliki višjega izplačila dela pokojnine. Poleg podaljševanja aktivnosti v polnem obsegu predlog spodbuja tudi podaljševanje aktivnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino, za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

Gre za sistemsko ureditev te problematike tako, da bo ta enaka za vse kategorije zavarovancev, ki so v enakem ali primerljivem položaju, in ne bo vzpostavljala neenakosti med njimi niti ne bo povzročala anomalij in neenakosti na trgu dela.

B) POKLICNO ZAVAROVANJE

S predlaganimi spremembami na področju poklicnega zavarovanja se odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju veljavnega zakona (razširitev osnove za poklicno zavarovanje in v zvezi s tem učinkovitost nadzora nad pravilnim plačevanjem prispevkov za poklicno zavarovanje, ureditev dokupa pokojninske dobe na podlagi dodane dobe, ureditev možnosti poklicnega upokojevanja za osebe, ki nimajo več možnosti poklicne upokojitve po prvem odstavku 204. člena ZPIZ-2, ker ne izpolnjujejo pogoja obdobja prejemanja poklicne pokojnine).

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

S predlaganimi spremembami se v slovenski pravni red prenaša direktiva IORP II, ob tem pa so predlagani še manjši popravki sistema dodatnega pokojninskega zavarovanja.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

– ocena finančnih sredstev za državni proračun,

SKUPNI FINANČNI UČINEK VSEH UKREPOV

V zvezi s predlogom sprememb in dopolnitev zakona glede vseh ukrepov skupaj ocenjujemo, da bo predlog imel finančne učinke na državni proračun na način, da se bodo povečale dodatne obveznosti do zavoda. Državni proračun bo moral zaradi navedenega ukrepa vsako leto dodatno zagotoviti več sredstev v pokojninsko blagajno, in sicer v letu 2020 **3.391.997 evrov**, v letu 2021 **12.659.984 evrov** ter v letu 2022 **24.254.902 evrov**.

1. Zvišanje odmernih odstotkov za starostno, invalidsko, družinsko in vdovsko pokojnino, nadomestil za invalidnost ter zvišanje najnižje pokojnine.

LETO	SKUPAJ
FINANČNI UČINEK leta 2020	2.183.783
FINANČNI UČINEK leta 2021	6.349.549
FINANČNI UČINEK leta 2022	12.742.963

2. Ugodnejše vrednotenje dobe po dopoljenih 40 letih pokojninske dobe brez dokupa – bonus 9 %

LETO	Ugodnejše vrednotenje (s 4% na 3%)
FINANČNI UČINEK leta 2020	-932.947
FINANČNI UČINEK leta 2021	-1.913.260
FINANČNI UČINEK leta 2022	-2.916.347

3. Ugodnejše vrednotenje dobe zaradi skrbi za otroka

LETO	Dodaten odstotek zaradi skrbi za otroke
FINANČNI UČINEK leta 2020	741.246
FINANČNI UČINEK leta 2021	1.520.124
FINANČNI UČINEK leta 2022	2.317.098

4. Zvišanje nadomestila za invalidnost s 40 % na 60 % ter s 60 % na 80 %

LETO	Zvišanje nadomestila za invalidnost (s 40 % na 60 % in s 60 % na 80 %)
FINANČNI UČINEK leta 2020	1.236.692
FINANČNI UČINEK leta 2021	1.287.396
FINANČNI UČINEK leta 2022	1.341.467

5. Dvojni status – zvišanje dela pokojnine na 40%

Zvišanje dela pokojnine z 20 % na 40 % in razširitev pravice do dela pokojnine v sorazmernem delu tudi na prejemnike delne pokojnine in reaktivirane posameznike bi v letu 2020 pomenil dodatnih 27.255.023 eurov finančnih obveznosti za državni proračun.

Po zadnjih podatkih znaša povečanje števila uživalcev dela pokojnine približno 2000 na leto. Ob predpostavki, da se zaradi spremenjenega ukrepa zvišanja dela pokojnine na 40 % ne bi upokojilo dodatnih 1.500¹ oseb, ker bi te osebe še naprej ostale v zavarovanju, bi na letni ravni pokojninska blagajna prejela za 10.708.920 eurov več prispevkov, celotni prihodki iz naslova prejetih prispevkov za vsa socialna zavarovanja pa bi znašali 16.799.940 eurov. Posledično se 1.500 zavarovancem, ki izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev, iz pokojninske blagajne ne bi izplačevala polna pokojnina, kar pomeni za pokojninsko blagajno 10.219.860 eurov prihranka, skupaj torej 27.091.800 eurov prihranka za državni proračun.

Ob zgoraj navedenih predpostavkah bi torej ukrep zvišanja dela pokojnine na 40 % pokojnine v letu 2020 za pokojninsko blagajno pomenil 163.223 eurov dodatnih obveznosti.

LETO	Povišanje odhodkov zaradi zvišanja dela pokojnine na 40%	Zmanjšanje odhodkov zaradi ostajanja v zavarovanju		skupaj povišanje odhodkov
		Prihodki ¹	Prihranki ²	
FINANČNI UČINEK leta 2020	27.255.023	16.799.940	10.291.860	163.223
FINANČNI UČINEK leta 2021	33.887.351	17.658.000	10.813.176	5.416.175
FINANČNI UČINEK leta 2022	41.136.801	18.559.440	11.807.640	10.769.721

¹) Prihodki iz naslova prispevkov za vsa socialna zavarovanja.

²) Prihranki, ki nastanejo v razliki med izplačilom pokojnine v višini 100 % v primeru upokojitve zavarovanca ter izplačilom 40 % pokojnine, ki bi se dejansko izplačal.

– Ocena finančnih posledic za druga javno finančna sredstva,

Predlog zakona ima posledice na druge javno finančne sredstva.

Ob predpostavki, da se zaradi spremenjenega ukrepa zvišanja dela pokojnine na 40 % ne bi upokojilo dodatnih 1.500 oseb, ker bi te osebe še naprej ostale v zavarovanju, bi na letni ravni pokojninska blagajna prejela za 10.708.920 eurov več prispevkov, zdravstvena blagajna za 5.915.160 eurov, celotni prihodki z upoštevanimi prihodki iz naslova plačanih prispevkov za starševsko varstvo in za zaposlovanje pa bi se povečali za 16.799.940 eurov. Seštevek prihodkov iz plačanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter prihrankov pokojninske blagajne, ki nastanejo zaradi neizplačanih 100 % pokojnin dodatnim 1.500 zavarovancev na račun podaljšanja delovne aktivnosti, bi znašal 20.928.780 eurov, celotni odhodki pokojninske blagajne pa 27.255.023 eurov.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje tega zakona ob pripravi predlogov proračunov za leti 2020 in 2021 še niso bila predvidena.

Sredstva za izvajanje tega zakona bodo zagotovljena v proračunu v 2020 in 2021, in sicer s prerazporeditvijo med proračunskimi postavkami.

¹ Povprečna višina pokojnine teh oseb bi bila 952,59 EUR, njihova osnova za plačilo prispevkov 2443,29 eur

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakon je usklajen s pravnim redom EU, saj prenaša Direktivo IORP II.

- prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih,

ŠVICA

Kombinacija prejemanja pokojnine in drugih dohodkov

Zaposlene in samozaposlene osebe v Švici lahko po upokojitvi še naprej delajo ali opravljajo dejavnost, vendar le ko izpolnijo polne pogoje za starostno upokojitev (65 let za moške in 64 let za ženske) in prejemajo polno pokojnino. Tistim posameznikom, ki delajo in zaslužijo pod 1.400 CHF na mesec oziroma 16.800 CHF na leto, se prispevki za socialno varnost v okviru javnega sistema pokojninskega zavarovanja ne obračunavajo. Če pa plača preseže navedeno višino, pa je treba, če se posamezniki upokojijo in pri tem še naprej delajo, prispevke plačati, vendar iz tega naslova ne pridobijo dodatnih pravic (t.i. solidarnostni prispevki).

Načeloma je mogoče kombinirati tudi poklicno pokojnino in opravljanje dela ali dejavnosti. V praksi gre predvsem za tiste posameznike, ki jim manjkajo leta zavarovalne dobe ali so se upokojili predčasno.

Vir: The Swiss authorities online, A service of the Confederation, cantons and communes
<https://www.ch.ch/en/working-retirement/>

- prikaz ureditve v pravnem redu EU,

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

- prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU,

A) OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

HRVAŠKA

Načeloma se med obdobjem zaposlitve ali samozaposlitve izplačilo pokojnine ustavi in oseba postane zavarovanec ali se zaposlitev prekine, ko se zavarovanec ob izpolnitvi zakonskih pogojev odloči, da zaprosi za pridobitev pravice do starostne pokojnine.

Sočasno opravljanje dela in prejemanje pokojnine ni mogoče niti za prejemnike predčasne pokojnine in za upokojene, ki jim je invalidska pokojnina prešla v starostno pokojnino.

Vendar je nekaj izjem, v katerih se pokojnina lahko kombinira z dohodki iz dela ali opravljanja dejavnosti, in sicer:

- pri upravičencih do pokojnine (ne pa predčasne pokojnine), ki so dosegli zakonsko določeno upokojitveno starost in še naprej delajo s krajšim delovnim časom (do polovice polnega delovnega časa). To velja le za zaposlene, ne pa tudi za samozaposlene osebe;
- pri upokojencih, ki opravljajo občasna dela, ki ne temeljijo na pogodbi o zaposlitvi, temveč na drugih podlagah (pogodba o opravljanju storitev);
- pri upokojencih, ki opravljajo hišna dela in nekatera dopolnilna dela (v skladu z Zakonom o obrti);
- pri upravičencih do invalidske pokojnine zaradi poklicne nezmožnosti za delo, ki je nastala še v času veljave prejšnjega zakona o pokojninskem zavarovanju;
- pri upravičencih do invalidske pokojnine z ugotovljeno delno nezmožnostjo za delo (v skladu s prejšnjo zakonodajo: poklicna nezmožnost);
- pri upokojencih, ki opravljajo sezonska dela v kmetijstvu, obdobje dela pa ne sme biti daljše od 90 dni v koledarskem letu.

Prispevki za socialno varnost se plačujejo v enaki višini, kot jih je uživalec pokojnine ali zavarovanec plačeval pred začetkom prejemanja pokojnine.

Zvišanje starostne pokojnine zaradi dela po upokojitvi je mogoče, ko zavarovanec ali uživalec pokojnine pridobi najmanj eno leto zavarovalne dobe. Starostna pokojnina se v tem primeru znova odmeri na način, da se upoštevajo vsa leta zavarovanja in plače iz celotnega obdobja zavarovanja.

AVSTRIFA

V Avstriji z vidika združljivosti prejetja pokojnine in nadaljnega opravljanja dela ali dejavnosti načeloma ni razlike med zaposlenimi in samozaposlenimi osebami. Pri prejemnikih starostne pokojnine (moški pri 65 letih in ženske pri 60 letih) opravljanje dela po upokojitvi ne vpliva na prejetje pokojnine (pokojnina ostane enaka) niti ni omejitev zaslužka.

Drugačna pravila veljajo za posameznike, ki prejemajo predčasno pokojnino. Pri njih sta opravljanje dela in sočasno prejetje pokojnine mogoča, vendar z omejitvami zaslužka. Če tako prejemniki predčasne pokojnine presežejo minimalni prag dodatnega zaslužka (438,05 eura/mesec v letu 2018), se jim pokojnina preneha izplačevati in se morajo vključiti v obvezno zavarovanje.

Veljajo tudi posebna pravila za invalidske upokojence, ki se jim invalidska pokojnina zniža, če zaslužki mesečno presežejo minimalni prag dodatnega zaslužka (438,05 eura/mesec v letu 2018). Pokojnina se zniža za 30 %, če celotni zaslužek znaša od 1.794,20 eura do 2.392,17 eura in do 40 %, če je mesečni zaslužek višji od 2.392,17 eura.

Upokojenci, ki še naprej opravljajo delo, morajo plačevati enake prispevke kot drugi zavarovanci, in sicer zaradi upoštevanja načela solidarnosti in poštene konkurence na trgu delovne sile. Dodatno vplačani prispevki iz tega naslova se jim upoštevajo pri pridobitvi dodatnih pokojninskih pravic.

NEMČIJA

Starostna pokojnina se v Nemčiji lahko uveljavlja kot polna pokojnina (*Vollrente*) ali kot delna pokojnina (*Teilrente*), če želi posameznik ob dopolnitvi upokojitvene starosti le zmanjšati obseg poklicne dejavnosti (v višini ene tretjine, polovice ali dveh tretjin polne pokojnine).

Tako zaposlene kot samozaposlene osebe lahko delajo in obenem prejemajo pokojnino, ko dopolnijo zakonsko določeno upokojitveno starost (65 let in 7 mesecev v letu 2018, sicer 67 let). Po dopolnitvi te starosti zgornja meja zaslužka ni določena.

Višina dodatnega zaslužka pa je omejena pri tistih, ki so se upokojili pred dopolnitvijo zakonsko določene upokojitvene starosti (prejemniki predčasne pokojnine). Višina pokojnine je v tem primeru odvisna od višine dodatnih zaslužkov posameznika. Če upokojenec prejema polno pokojnino, zaslužki iz njegove aktivnosti tako ne smejo preseči 6.300 evrov bruto v koledarskem letu. Če je ta znesek presežen, se pokojnina zniža za 40 % dodatnega zaslužka. Pokojnina se preneha izplačevati, če višina dohodkov doseže znesek pokojnine.

Pri prejemnikih polne pokojnine, ki še niso dosegli zakonsko določene upokojitvene starosti, dohodki iz dela ali opravljanja dejavnosti mesečno ne smejo presegati 450 evrov bruto, dvakrat v vsakem koledarskem letu (na primer zaradi počitnic in božiča) pa lahko posameznik preseže navedeno mesečno omejitev in zasluži do dvakrat toliko. Preseganje navedene meje ne pomeni samodejne izgube pokojnine. V primeru dodatnega zaslužka v višini nad 450 evrov se polna pokojnina lahko spremeni v delno pokojnino (v višini 33,3 %, 50 %, ali 66,7 % celotne pokojnine, odvisno od dodatnega zaslužka), za katero je meja dodatnega zaslužka določena višje. Znesek dodatnega dohodka, ki ga lahko oseba poleg delne pokojnine dodatno zasluži, temelji na njenem dohodku v zadnjih treh koledarskih letih pred uveljavitvijo starostne pokojnine. Če nekdo v preteklem letu ni imel nobenih dohodkov ali le manjši dohodek, se uporabi splošna minimalna dodatna omejitev dohodka, ki znaša 50 % povprečne plače. Pokojnina se v primeru preseganja najvišjega določenega zneska dodatnega zaslužka preneha izplačevati.

Če upravičenci do pokojninskega prejema za starejše od 64 let (transfer na podlagi ugotovljenega premoženjskega stanja) zaslužijo manj kot 180 evrov na mesec, se jim prejemek zniža za 30 % prejetega zaslužka, če pa dohodek presega 180 evrov, se prejemek preneha izplačevati.

Prejemniki pokojnine iz naslova zmanjšane pridobitne zmožnosti lahko zaslužijo tudi dodatni dohodek

do določene meje. Če prejemajo polno pokojnino iz naslova zmanjšane pridobitne zmožnosti v najvišjem znesku, lahko zaslužijo do 450 eurov na mesec, preden se pokojnina zniža. Tako za delne kot za starostne pokojnine so določene individualne meje, ki so odvisne od dobička v preteklem letu, od katerega je posameznik plačeval prispevke in splošne omejitve dodatnega dohodka, ki je najnižja meja za vse. Tudi pri tej pokojnini lahko posameznik dvakrat v vsakem koledarskem letu preseže mesečno omejitev in zasluži do podvojenega mejnega zneska.

Če posameznik prejema pokojnino zaradi zmanjšane pridobitne zmožnosti, je dolžan svoj pokojninski sklad obvestiti o vsaki zaposlitvi, ki jo začne opravljati. Če dela, ker se je njegovo zdravstveno stanje bistveno izboljšalo, pokojninski sklad pregleda njegov primer, da preveri, ali so še vedno izpolnjeni pogoji za izplačilo pokojnine.

BELGIJA

Pokojnino je po običajni upokojitveni starosti mogoče kombinirati z dohodkom iz dejavnosti, vendar v določenih mejah. Po upokojitvi lahko tako neomejeno delajo in hkrati prejemajo pokojnino tisti zaposleni in samozaposleni, ki so že dopolnili 65 let starosti ali če so ob upokojitvi dopolnili najmanj 45 let aktivne dobe. Drugi zaposleni in samozaposleni upokojenci lahko delajo in ob tem prejemajo polno pokojnino, vendar prejemki v posameznem letu ne smejo presežati zakonsko določenega zneska.

Zaposleni upokojenci, ki še niso dosegli zakonsko določene upokojitvene starosti in so mlajši od 65 let ali imajo dopolnjenih manj kot 45 let aktivne dobe, so lahko v letu 2018 zaslužili 8.022,00 eura bruto na leto (samski) ali 12.033,00 eura bruto (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati). Samozaposlene osebe so lahko zaslužile 6.417,00 eura neto na leto (samski) ali 9.626,00 eura neto (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati).

Zaposleni upokojenci, ki so že dosegli zakonsko določeno upokojitveno starost in so mlajši od 65 let, pa so lahko v letu 2018 zaslužili 23.170,00 eura na leto (samski) ali 28.184,00 eura (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati). Samozaposlene osebe so lahko zaslužile 18.536,00 eura na leto (samski) ali 22.547,00 eura (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati).

V zgoraj navedenih primerih se upokojencem pokojnina ne zmanjša. Če pa dohodek preseže navedeno mejo, se pokojnina zmanjša za znesek, ki presega navedeno omejitev. Če je presežni znesek večji od 100 %, se izplačevanje pokojnine prekine.

ŠPANIJA

Sočasno prejemanje dohodka in pokojnine je mogoče le, če je oseba polno upokojena ali je izpolnila pogoje za polno upokojitev. Izplačevanje pokojnine se torej ustavi v vseh primerih, kadar posameznik opravlja dejavnost, ki povzroči ponovno vključitev v sistem socialne varnosti. Ko upokojenec dopolni zakonsko določeno upokojitveno starost in pridobi pravico do polne pokojnine, lahko hkrati prejema pokojnino in dohodke iz naslova zaposlitve s krajšim ali polnim delovnim časom ali iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti. Pokojnina se v tem primeru zniža za 50 %, razen če upokojenec, ki opravlja samostojno dejavnost, v ta namen zaposli delavca. V tem primeru se mu izplačuje pokojnina v polnem znesku. Iz tega naslova upokojenci dodatno plačujejo prispevke, nove pokojninske pravice pa ne nastanejo.

Možna je tudi kumulacija dohodkov pri samozaposlenih osebah, če letni zaslužek ne presega letnega seštevka minimalne plače, pri čemer se iz te dejavnosti prispevki ne plačujejo, ob tem tudi ne pridobijo nobene nove pravice.

Sočasno prejemanje dohodkov iz dela in pokojnine je mogoče tudi, če se delavec delno upokoji, deloma pa ostaja v delovnem razmerju. Delna upokojitev je mogoča pod določenimi pogoji od 61. leta starosti. Pokojnina se zniža sorazmerno glede na čas upokojitve (odvisno torej, za koliko ur se posameznik upokoji).

Če delno upokojeni delavec še ni dosegel zakonsko določene starosti za upokojitev (67 let), je delna starostna upokojitev mogoča le s sklenitvijo posebne *začasne pogodbe* (t. i. *relief contract*). To pomeni, da mora delodajalec s to začasno pogodbo zaposliti nekoga, ki bo delal toliko ur, za kolikor se je nekdo delno upokojil. Sklenitev takšne pogodbe je obvezna, prispevki za socialno varnost pa

morajo biti plačani kot da bi oseba delala polni delovni čas. V primeru sklenitve te pogodbe tako oba, delni upokojenec in novo zaposleni, plačujeta polne prispevke, nastanejo pa tudi nove pravice iz tega naslova. Takšna pogodba ni potrebna, če je delavec izpolnil zakonsko določeno starost za polno upokojitev (67 let). Po dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti je tako mogoče hkrati prejemati sorazmerno znižano (delno) pokojnino² in plačo iz naslova opravljanja dela s krajšim delovnim časom. V tem primeru ni več treba nadomestiti delno upokojenega delavca. Plačujejo se prispevki, kar omogoča tudi, da oseba pridobi dodatne pokojninske pravice.

Kumulacija dohodkov je do določene mere mogoča tudi v primeru prejemanja vdovske ali invalidske pokojnine, pri čemer je znesek dohodkov omejen in vsako leto na novo določen z zakonom, ki ureja proračun.

POLJSKA

Možna je kombinacija dela in prejemanja pokojnine, vendar mora pogodba o zaposlitvi prenehati veljati, preden posameznik prejme polno pokojnino. Upokojenci lahko nato še naprej delajo, vendar na podlagi nove pogodbe o zaposlitvi, ob tem pa prejemajo polno pokojnino.

Ko upokojenci dosežejo zakonsko določeno upokojitveno starost (65 let moški in 60 let ženske), se pokojnina zaradi sočasnega opravljanja dela ali dejavnosti ne zniža. V drugih primerih pa se pokojnina zniža, če dohodek preseže 70 % povprečne plače.

Veljajo določene omejitve glede sočasnega prejemanja pokojnine in dohodkov iz dela, če gre za upokojenca, ki ni dopolnil zakonsko določene upokojitvene starosti ali če je oseba prejema invalidsko pokojnino in ima delno omejeno delovno zmožnost.

Od prihodkov se plačujejo prispevki, dodatno plačevanje prispevkov pa omogoča, da oseba pridobi dodatne pravice iz pokojninskega zavarovanja.

Veljajo torej omejitve glede kombinacije prejemanja pokojnine in dohodkov iz dela ali opravljanja dejavnosti za tiste upokojence, ki so pridobili pravico do starostne pokojnine, preden so dosegli zakonsko določeno upokojitveno starost ter če oseba hkrati prejema invalidsko pokojnino in ji je bila priznana delna nezmožnost za delo. Navedeni so upravičeni do pokojnine v znesku, ki je odvisen od višine dohodkov iz naslova opravljanja dela ali dejavnosti. Opredeljeni so trije dohodkovni razredi:

- če so dohodki nižji od 70 % povprečne mesečne plače, se pokojnina izplačuje v celotnem znesku;
- če dohodek znaša od 70 %–130 % povprečne mesečne plače, se pokojnina zniža za toliko, kolikor dohodek presega 70 % povprečne mesečne plače, vendar ne za več kot za fiksno določen najvišji znesek znižanja,
- če dohodek preseže 130 % povprečne mesečne plače se pokojnina preneha izplačevati.

ITALIJA

Tako zaposleni kot samozaposleni lahko po starostni upokojitvi še najprej delajo in obenem prejemajo pokojnino. V primeru prejemanja predčasne pokojnine (*A.PE sociale - Anticipo Pensionistico*) je sočasno prejemanje drugih dohodkov omejeno z zgornjo mejo 8.000 eurov na leto za zaposlene in 4.800 eurov za samozaposlene.

Vendar pa se progresivno znižajo nadomestila in drugi prejemki iz invalidskega zavarovanja v primeru, če letni zaslužek preseže določeno mejo (24.000 eurov) ter vdovske ali družinske pokojnine (*survivors pensions*), če dohodek prejemnika preseže 19.789,38 eura. Invalidski upokojenci ne smejo prejemati nobenega drugega dohodka, vključno z zaslužki iz samozaposlitve ali iz naslova nadomestil za brezposelnost.

Možna je kombinacija prejemanja družinske pokojnine in dohodkov iz zaposlitve. Družinska pokojnina se tako ne zniža, če se kumulira z dohodkom iz dela do višine 19.789,38 eura (trikratna minimalna

² Leta 2027, ko bo reforma končana, bo delna upokojitev mogoča pri 63. letu starosti in 36 letih in 6 mesecih dobe s plačanimi prispevki ali pri 65. letu starosti z več kot 33 leti in manj kot 36 leti in 6 meseci dobe s plačanimi prispevki.

plača za leto 2018). Če prejemnik družinske pokojnine zasluži do 26.385,84 eura (štirikratnik minimalne plače za leto 2018) prejme 45 % pokojnine, če zasluži do 32.982,30 eura (petkratnik minimalne plače za leto 2018) prejme 36 % pokojnine, če pa zasluži več kot 32.982,30 eura, prejme 30 % pokojnine.

Viri:

- *Pensions at a Glance 2017, OECD and G20 Indicators, OECD 2017.*
- *Social Security Programs Throughout the World: Europe, 2018; Social Security Administration Office of Retirement and Disability Policy; Office of Research, Evaluation, and Statistics, Washington DC, September 2018.*
- *Vzajemni informacijski sistem o socialni zaščiti (Mutual Information System on Social Protection - MISSOC) - primerjalne tabele po posameznih državah članicah EU obdobje 1.7.2018 do 31.12.2018, Evropska komisija.*
- *Country Fiches - Pensions Projections (dokumenti posameznih držav članic EU).*

B) POKLICNO ZAVAROVANJE³

NEMČIJA

V Nemčiji je predčasna upokojitev omogočena rudarjem s 25 leti dela pod zemljo, ki se ob skoraj doseženi splošni upokojitveni starosti 67 let lahko upokojijo pri 62. letu starosti, pri čemer se njihova predčasna upokojitev financira iz *zusätzlicher Bundeszuschuss* - dodatnega zveznega fonda za obvezno pokojninsko zavarovanje. Pri starosti 65 let pa se lahko upokojijo tudi vsi ostali delavci, ki ne glede na poklic, ki so ga opravljali, izpolnjujejo vsaj 45 let zavarovalne dobe. Predčasna upokojitev je na voljo tudi vojakom, policistom in gasilcem, ki se lahko upokojijo pri 62. letu starosti, pri čemer so lahko med posameznimi regijami nekatere razlike. Določene so tudi posebne upokojitvene starosti za vojake glede na njihov poklicni angažma, zaradi česar se lahko upokojitvena starost giblje med 41. in 65. letom starosti. Za navedene poklice niso vzpostavljene posebne pokojninske sheme. Predčasna upokojitev rudarjev je urejena v okviru javnega prvega pokojninskega stebra, vojaki, policisti in gasilci pa so javni uslužbenci, vključeni v pokojninsko shemo za javne uslužbence na zvezni ali regionalni ravni, ki se financira iz javnega proračuna – državnega ali regionalnega.

ITALIJA

V Italiji se je nabor upravičenih delovnih mest v zadnjem obdobju razširil. Uredba iz leta 1993 je opredelila, da se naporno delo nanaša na delovna mesta, na katerih je opravljanje dela povezano z dolgotrajnimi velikimi psihofizičnimi napori, pri čemer so merila za presojo krajše življenjsko pričakovanje, pogostost poškodb pri delu in izpostavljenost nevarnim dejavnikom. Z odlokom iz leta 1999 so določili, da so zaposleni na takšnih delovnih mestih upravičeni do znižanja upokojitvene starosti in opredelili nabor upravičenih delovnih mest. Privilegij predčasne upokojitve je bil priznan delavcem v predorih, jamah in rudnikih, zračnih komorah, potapljačem, tistim, ki delajo pri visokih temperaturah, v predelavi stekla in z azbestom.

Z odlokom, ki je začel veljati 1. julija 2009, se je pravica do upokojitve do treh let pred zakonsko upokojitveno starostjo priznala še trem kategorijam delavcev:

- delavcem, ki delajo ponoči, bodisi v izmenah ali vse leto,
- delavcem, vključenim v proizvodne linije, in
- voznikom vozil javnega prevoza, ki prevažajo več kot devet potnikov.

AVSTRIJA

V Avstriji, kjer je zakonska upokojitvena starost za moške 65 let in za ženske 60 let, pokojninski sistem omogoča zgodnejšo upokojitev zaposlenim na fizično zahtevnih delovnih mestih in na delovnih mestih, ki na podlagi predpisov o nočnem delu (*Nachwerbeitengesetz*) veljajo za zahtevna delovna mesta. Minimalna upokojitvena starost za pridobitev pravice do pokojnine na podlagi merila težkega fizičnega dela znaša 60 let. Pogoji za pridobitev pravice do zgodnje upokojitve na podlagi merila težkega dela je izpolnjenih 540 mesecev pokojninskega zavarovanja, od katerih se vsaj 120 v zadnjih 240 mesecih

³ Mednarodna primerjava povzeta po dr. Ksenja Jaklič, Posebne upokojitvene sheme za težko in nevarno delo v EU; Sistem obveznega pokojninskega zavarovanja v Sloveniji, Izsledki raziskav Dostojna pokojnina

nanaša na težko fizično delo. Merilo težkega fizičnega dela je določen s predpisom, po katerem velja za težko delo tisto delo, za katero znaša dnevna poraba energije v okviru osemurnega delovnika vsaj 2.000 kalorij za moške in vsaj 1.400 kalorij za ženske. Na podlagi navedenega merila je pripravljen seznam upravičenih delovnih mest. Zgodnja upokojitve zaradi nočnega dela, ki je utemeljena z merilom opravljanja težkega dela z vsaj šestimi nočnimi izmenami mesečno v daljšem časovnem obdobju, je moškim omogočena pri 57. letu starosti in ženskam pri starosti 52. letu starosti. Zgodnji upokojitvi po merilu težkega fizičnega dela in težkega nočnega dela sta urejeni v okviru prvega pokojninskega stebra, pri čemer se za zaposlene na težkih delovnih mestih ne plačujejo višji pokojninski prispevki. Pokojninski prispevek delavca znaša 10,25 % bruto plače, pokojninski prispevek delodajalca pa 12,55 %. Pokojninska shema za zaposlene, ki opravljajo težko nočno delo, pa predvideva plačilo posebnega pokojninskega prispevka delodajalca, ki od leta 2013 znaša 3,7 % bruto plače delavca. S tem posebnim prispevkom naj bi bilo zagotovljeno 75-odstotno pokritje pokojninskih izdatkov v povezavi z *Nachwerarbeitengesetz*. Tudi za Avstrijo je značilen minus v pokojninski blagajni. Razlika med tekočimi vplačili in izplačili se krije iz proračuna oziroma iz plačanih davkov.

C) DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

AVSTRIJA

Na splošno imajo dodatne pokojninske sheme v Avstriji (tako poklicne kot zasebne) še vedno precej manjši kvantitativni pomen kot javne pokojnine. Kljub temu pa se je obseg zasebnih pokojnin v zadnjem desetletju hitro povečeval.

Poleg obveznega zavarovanja nudi Avstrija v nekaterih sektorjih in podjetjih tudi možnost prostovoljnega podjetniškega zavarovanja zaposlenih za primer starosti pri pokojninskih zavarovalnicah. Delodajalci lahko vplačujejo dodatno pokojninsko premijo za svoje zaposlene v obliki enega izmed petih tipov pokojninskih načrtov:

1. Pokojninski skladi (*Pensionskassen*)

Delodajalci sklenejo pogodbe s pokojninskimi skladi, da zaposlenim zagotavljajo dodatne pokojnine. Pokojninski sklad je ustanovljen kot pravno ločen subjekt od delodajalcev, ki vplačujejo. V pokojninske sklade se lahko vključi več delodajalcev, saj je za ustanovitev pokojninskega sklada potrebnih 1.000 zavarovancev. Velika podjetja z veliko zaposlenih lahko ustanovijo svoj pokojninski sklad.

Prispevki do 10 % plače so za delodajalca davčno odbitni, če ni presežena meja v višini 80 % tekočega zaslužka. Prispevki se ne obravnavajo kot obdavčljivi dohodek za zaposlenega.

Pokojninski sklad ni zavezanec za obdavčitev dohodka od prihodka od naložb, ki ga je prejel od prispevkov delodajalca ali zaposlenih.

2. Poklicno kolektivno zavarovanje (*Betriebliche Kollektivversicherung*)

Pokojninski načrti poklicnega kolektivnega zavarovanja morajo zagotavljati minimalno zagotovljen donos v višini 2,25 % na leto in ne smejo biti vezani na enoto ali indeks.

Pokojninski načrti ne smejo zagotavljati pavšalnih plačil na začetku faze izplačil, razen če je znesek nižji od določene minimalne ravni in so dolžni zagotoviti dosmrtna izplačila.

3. Notranje knjižne rezerve

4. Podporna sredstva (*Unterstützungskasse*)

5. Neposredno zavarovanje

Neposredno zavarovanje je dogovor, v katerem delodajalec plačuje premije življenjski zavarovalnici. V zameno bodo ugodnosti zagotovljene neposredno zaposlenemu ali drugim upravičencem. Približno 10% udeležencev poklicnih pokojninskih shem je pokritih z neposrednimi zavarovanji.

Običajna upokojitvena starost za delavce v poklicnih pokojninskih načrtih je 65 let.

Tretji steber avstrijskega pokojninskega sistema tvorijo zasebna pokojninska vplačila, ki jih izvedejo posamezniki. Individualna dodatna pokojninska zavarovanja obstajajo samo v manjšem obsegu, toda uvedba davčno spodbudnega zasebnega zavarovanja povečuje njihovo pomembnost.

Tako kot v drugem stebri, lahko posamezniki tudi v tretjem stebri izbirajo med paleto naložbenih produktov, ki neposredno ali posredno zapolnjujejo namen dohodka v starosti. V zasebnem sektorju lahko na splošno razlikujemo med varčevanjem, ki je namenjeno konkretno za pokojnine, in med splošnim varčevanjem skozi celoten življenjski cikel. Namensko pokojninsko varčevanje financira država, da bi okrepila razvoj tretjega pokojninskega stebra. Avstrija je namreč vedno spodbujala zasebna pokojninska zavarovanja z davčnimi olajšavami (npr. kapitalski dobički iz tega naslova niso

obdavčeni).

HRVAŠKA

V okviru drugega stebra pokojninskega zavarovanja gre za obvezni sistem individualnih računov, ki je v pristojnosti obveznih pokojninskih skladov. Te upravljajo posebne pokojninske družbe, ki so v zasebni lasti, vendar jih nadzoruje Hrvaška agencija za nadzor finančnih storitev (HANFA). Če je posameznik obvezno zavarovan tudi v drugem stebru, delodajalec od njegove plače namenja pet odstotkov bruto zneska in ga izplačuje v obvezni pokojninski sklad, ki ga izbere posameznik. Od nekdanjih 20 % bruto plače zaposlenega se v prvi steber zdaj nakazuje 15 %, poleg tega mora vsak posameznik dodatno varčevati za svojo pokojnino. Nekdanjih 20 % bruto plače se tako razdeli na 15 % prispevkov za prvi steber in na 5 % prispevkov za drugi steber.

Hrvaška je postavila kar nekaj omejitev za vstop v novi (mešani) sistem in tudi vnaprej določila možnosti za izstop iz njega oziroma za vrnitev v stari sistem. Za vse posameznike, ki so bili na dan 1. 1. 2002 (ob uvedbi tega sistema) mlajši od 40 let (rojeni pred letom 1962), in za osebe, ki so na trg delovne sile vstopile po 1. januarju 2002, je zavarovanje na podlagi individualnega kapitalskega varčevanja obvezno. Osebe, vključene v obvezno pokojninsko zavarovanje, ki so bile na dan 1. januarja 2002 stare med 40 in 50 let (rojene med letoma 1952 in 1962), so se imele od januarja 2002 do junija 2002 možnost same odločiti o tem, da ostanejo le v javnem sistemu, ki deluje po načelu »pay as you go« ali da vstopijo v dvostebni sistem. Ti so do 15. oktobra 2011 imeli možnost izstopa iz drugega stebra in ostati v prvem stebru, vendar le, če bi bila pokojnina iz sistema socialnega zavarovanja ugodnejša kot tista iz drugega stebra. Posamezniki, ki so bili leta 2002 starejši od 50 let (osebe, rojene pred letom 1952), pa so ostali zavarovani le v prvem stebru. Odločitev za prostovoljno včlanitev je bilo treba sprejeti do junija 2002 in je bila dokončna.

Za pridobitev pravice do pokojnine iz drugega stebra mora zavarovanec izpolnjevati pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine iz obveznega javnega pokojninskega zavarovanja (oziroma iz prvega stebra).

Drugi steber je zasebna naložbena shema z vnaprej določenimi prispevki. Zajema predvsem riziko starosti ter tveganja za primer invalidnosti in smrti pod določenimi pogoji (če je član sklada starejši od 55 let in je včlanjen v sklad več kot 10 let in če bi bil znesek invalidske ali družinske pokojnine z dveh stebrov višji od zneska iz samo prvega stebra). V okviru drugega stebra je faza akumulacije/nalaganja prispevkov (v upravljanju pokojninskih družb, ki upravljajo pokojninske sklade) institucionalno ločena od faze pokojninskih izplačil (upravljajo jih pokojninske zavarovalniške družbe) in ju ureja posebna zakonodaja. V trenutku upokojitve se prihranki prenesejo na pokojninsko zavarovalnico.

Tretji pokojninski steber predstavlja prostovoljno zasebno pokojninsko zavarovanje na podlagi kapitalskega varčevanja, ki je bilo vpeljano leta 2002. Gre za naložbeni sistem z vnaprej določenimi prispevki, ki je v pristojnosti družb za upravljanje prostovoljnih pokojninskih skladov, vanj pa se od leta 2002 lahko vključijo tako zaposleni kot tudi brezposelni. Posameznik se v skladu s svojimi zmožnostmi in potrebami sam odloči glede višine prispevka, dobe varčevanja in vplačevanja premij, država pa vsakemu državljanu na vplačani znesek doda do 15 % od vplačanega zneska v preteklem koledarskem letu, vendar največ do 5.000 kun na leto. Zavarovanci sredstev ne morejo dvigniti, preden ne dopolnijo starosti 50 let, razen če se invalidsko upokojijo, lahko pa zamenjajo prostovoljni pokojninski sklad.

ŠVEDSKA

Na Švedskem obstaja široka pokritost s poklicnimi pokojninskimi načrti, ki imajo elemente vnaprej določenih pravic in vnaprej določenih prispevkov. Tako v javnem kot v zasebnem sektorju je večina vseh zaposlenih (80–90 %) vključena v obvezne poklicne pokojninske načrte, ki temeljijo na kolektivnih pogodbah (na nacionalni ravni) med sindikati in konfederacijami delodajalcev. Pokojninski prejemki iz drugega stebra so določeni s kolektivnimi pogodbami na nacionalni ravni. Zaposleni za nedoločen čas so samodejno vključeni v poklicno pokojninsko shemo.

Te poklicne pokojninske sheme, ki se financirajo s prispevki delodajalcev, zagotavljajo dodatek k

pokojnicam iz javnega sistema, predstavljajo pa tudi dodatek k pokojnini iz naslova tistih dohodkov, ki presegajo zgornjo mejo, ki je določena za odmero prispevkov v javni pokojninski sistem, kar je pomembno predvsem za posameznike z višjimi dohodki.

Obstajajo štiri glavni poklicni pokojninski načrti: fizični delavci v zasebnem sektorju, pisarniški delavci v zasebnem sektorju, zaposleni v državni upravi in zaposleni v lokalni upravi. Te sheme so znane kot ITP-pokojninska shema z vnaprej določenimi prispevki za t.i. bele ovratnike ter SAF-LO za t.i. modre ovratnike. Nekatere panoge (na primer bančništvo, zavarovalništvo) imajo posebne pokojninske sheme (torej ne ITP), vendar so pravice bolj ali manj enake. Delodajalci, ki niso del kolektivnih pogodb, lahko ponudijo načrte na prostovoljni podlagi. Ti pogosto sledijo obsegu in ravni prejemkov, predvidenih v ITP. Pokojninski načrti so torej zelo standardizirani.

Prostovoljno individualno pokojninsko varčevanje pomeni dopolnitev pokojninskih dohodkov iz javnega sistema. Posameznik lahko na račun dodatnega pokojninskega varčevanja pridobi davčne olajšave, kar je še posebej pomembno za samozaposlene, ki niso zajeti v poklicnih pokojninskih načrtih.

- izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv.

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel,

Zavod bo na podlagi predlaganih sprememb vodil nekaj novih postopkov. Po uradni dolžnosti bo vodil upravni postopek ugotavljanja upravičenosti do izplačila 20 % starostne pokojnine po poteku obdobja triletnega obdobja prejemanja dela starostne pokojnine v višini 40 %.

Pri zavodu se bodo po uradni dolžnosti vodili tudi postopki ugotavljanja upravičenosti do izplačila 40 % starostne pokojnine za tiste posameznike, ki v skladu z veljavno zakonodajo prejemajo 20 % starostne pokojnine oziroma 20 % predčasne pokojnine in izpolnjujejo tudi pogoje za starostno pokojnino. V tem primeru gre le za enkratne postopke, ki se bodo morali izpeljati zaradi prehodnih določb, ki urejajo način prehoda starih upravičencev na nov sistem.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- poslovne stroške in poslovanje,

Za delodajalce, ki zaposlujejo osebe, ki delajo na delovnih mestih, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, se bo povečal obseg sredstev, ki jih bodo morali nameniti za poklicno zavarovanje svojih zaposlenih, če bodo ti dlje časa bolniško odsotni in bodo prejemniki nadomestil iz naslova zdravstvenega zavarovanja, ki se izplačujejo v breme ZZZS prek refundacij delodajalcu.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- zaposlenost in trg dela,

S predlagano ureditvijo se omogoča fleksibilnejša oblika prehoda iz aktivnosti v upokožitev. Posameznikom, ki že izpolnjujejo pogoje za starostno upokožitev, omogoča, da poleg pokojnine prejemajo še izplačilo 40 % starostne pokojnine v prvih treh letih po izpolnitvi pogojev, če ostanejo v obveznem zavarovanju s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom. Po poteku tega obdobja pa bo, pod pogojem vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, omogočeno prejemanje 20 % starostne pokojnine, za katero pa ne bo treba vložiti nove vloge niti izvajati novih postopkov, temveč bo zavod po uradni dolžnosti začel izplačevati spremenjeno višino izplačila.

Poleg podaljševanja aktivnosti v polnem obsegu predlog spodbuja tudi podaljševanje aktivnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino, za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Za te posameznike se bo delna pokojnina tako odmerila v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa in se nato povišala še za sorazmerni del zneska, ki bi se lahko izplačeval po 39.a členu zakona.

– socialno vključenost in zaščito določenih skupin,
Upokojenci spadajo med najranjivejše skupine prebivalstva z vidika tveganja revščine, saj zajemajo velik delež posameznikov z največjim tveganjem revščine. Razlog za to so predvsem nizki prejemki iz naslova pokojninskega zavarovanja, ki so posledica prekratke dosežene pokojninske dobe ob upokojitvi in nizkih osnov, od katerih so bili plačani prispevki.

Z zvišanjem odmernega odstotka za moške in ženske na 63,5 %, višjim odmernim odstotkom za skrb za otroke, zvišanjem najnižje pokojnine za 15 let, zvišanjem najnižje osnove za odmero vdovske, družinske in invalidske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja se zagotavlja primernost dohodka za varno starost in posledično izboljšanje socialne varnosti navedenih kategorij.

– enakost spolov,
S predlogom se izenačuje višina odmernega odstotka za moške in ženske, ki dopolnijo 40 let pokojninske dobe na 63,5 %, pri čemer je za postopno zvišanje odmernega odstotka za moške s trenutno določenega odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe, ki znaša 57,25 %, na 63,5 %, predvideno šestletno prehodno obdobje. Izenačuje se tudi novi odmerni odstotek za moške, ki dopolnijo 15 let zavarovalne dobe, z odmernim odstotkom, ki bo na novo določen za isto dopolnjeno zavarovalno dobo za ženske, in sicer na 29,5 %. Tudi za ta ukrep je predvideno šestletno prehodno obdobje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).

Zakon bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletni strani MDDSZ.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

– spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,

Predlog zakona je bil objavljen na spletnem portalu e-demokracija:

<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=10538>

Za namen javne predstavitve je bil predlog zakona objavljen tudi na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-delu-druzino-socialne-zadeve-in-enake-moznosti/>

– čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,

Predlog zakona je bil na spletnem portalu e-demokracija objavljen od 16. julija do 2. septembra 2019.

Na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je bil predlog zakona objavljen od 16. julija 2019.

- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

- Fiskalni svet je Vlado RS opozoril, da je treba ob spremembah pokojninske in invalidske zakonodaje že v postopku javne razprave, sploh pa ob pripravi tega dokumenta za obravnavo v nadaljnjih postopkih, transparentno predstaviti tudi dolgoročne javnofinančne posledice predlaganih sprememb.
- Ministrstvo za zunanje zadeve (v nadaljnjem besedilu: MZZ) je predlagalo drugačno ureditev problematike priznavanja pokojninske dobe brez dokupa brezposelnih zakoncev oziroma zunajzakonskih partnerjev javnih uslužbencev, napotenih v tujino.
- Zveza društev upokojencev Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZDUS) je podala naslednje zahteve in predloge:
 - zahteva za izvedbo ukrepov, ki bi odpravili posledice neusklajevanja oziroma prenizkega usklajevanja pokojnin v letih 2010–2016 in zagotovili, da bo razmerje med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo ostalo na vsaj enaki ravni kot je bilo v letu 2008 (67 %);
 - predlog, da bi se letni dodatek izplačeval v skladu s sistemskim zakonom ter da bi se od letnega dodatka od vsakega zavarovanca na letni ravni namenil 1 euro za delovanje reprezentativnih zvez in organizacij upokojencev na državni ravni in za invalidske organizacije za delovne invalide;
 - v zakon naj se vnese določba, ki bo urejala zagotavljanje sredstev ZPIZ za rekreativno, športno in kulturno dejavnost upokojencev, ki jih organizirajo reprezentativne zveze in organizacije upokojencev na državni ravni in invalidske organizacije za delovne invalide;
 - dodatek za pomoč in postrežbo in invalidnina naj se usklajujeta enako kot pokojnine;
 - upokojencem, ki po ZPIZ-2 nimajo več pravice do invalidnine za novo nastale telesne okvare, naj se invalidnina za telesno okvaro priznava pod enakimi pogoji, kot so veljali do 31. 12. 2012;
 - odstotek dela vdovske pokojnine naj se poveča s 15 % na 25 %, zvišanje maksimalnega zneska dela pokojnine pa na 145 eurov;
 - zahteva za zvišanje starostnega pogoja za upokojitev na 67 let.
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) je podal naslednje predloge in pripombe:
 - ZZZS opozarja, da bi lahko imele določbe predloga zakona, ki se nanašajo na sočasno prejemanje pokojnine in opravljanje dela upokojencev negativne posledice za sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja, saj naj bi povečano število oseb, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, pomembno vplivalo na višje stroške iz naslova nadomestila za čas začasne zadržanosti

od dela. ZZZS tako ne nasprotuje uvedbi višjih bonusov za ostajanje v zaposlitvi po izpolnitvi pogojev za upokojitev, vendar opozarja, da bi morale biti do njih upravičene le osebe, ki so še vedno lahko delovno aktivne ali pri katerih delovna zmožnost ni okrnjena v takšni meri, da so (večino časa) nezmožne za delo in posledično prejemniki nadomestila iz obveznega zdravstvenega zavarovanja;

- v zakon naj se vnese prehodna določba, ki bi veljala do ustrezne ureditve v zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, po kateri oseba, ki izpolnjuje pogoje za starostno upokojitev po določenem trajanju bolniškega staleža (nad 1 leto brez prekinitve oziroma leto in pol s prekinitvami) ne bi bila več upravičena tudi do začasne zadržanosti od dela zaradi bolezni ali poškodbe;
- določi naj se skrajno število dni bolniškega staleža, ko je oseba še upravičena do nadaljnjega izplačevanja dela pokojnine;
- prouči naj se ustreznost podaljševanja (in nagrajevanja) delovne aktivnosti za osebe, ki so že pred pridobitvijo pravic ali bonusov po pokojninski zakonodaji v bolniškem staležu. Delovna sposobnost naj se določi kot pogoj za pridobitev bonusov, ob dodelitvi pravice in pozneje pa jo preverja strokovno usposobljen organ;
- v prehodnih določbah naj se določi primerno prehodno obdobje zaradi priprave informacijskih rešitev za posredovanje podatkov ZZZS zavodu glede podatkov o bolniškem staležu, daljšem od 30 dni.

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (v nadaljnjem besedilu: KGZS) je podala naslednje predloge in pripombe:
 - zvišanje najnižje pokojnine za zavarovance, ki imajo odmerjene pokojnine za ožji obseg pravic v višini minimalnega osebnega dohodka;
 - v pokojninsko dobo brez dokupa naj se upošteva tudi dokup dobe za opravljanje kmetijske dejavnosti po ZPIZ-83;
 - znižanje starostne meje za čas, ko so bili kmetje zavarovani na podlagi starostnega zavarovanja kmetov.

– bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,

Bistvena mnenja, pripombe in predlogi iz javne razprave so se nanašali na:

- ureditev odmernih odstotkov,
- drugačno upoštevanja prostovoljnega zavarovanja v pokojninsko dobo brez dokupa ter na
- sočasno prejemanje pokojnine in opravljanje dela upokojencev.

– bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

Pripravlavec zakona je temeljito proučil vse pripombe in predloge tako fizičnih oseb kot predstavnikov strokovne javnosti ter nekatere od njih tudi upošteval. Ni pa bilo mogoče upoštevati vseh pripomb in predlogov, ki so bili posredovani v okviru javne razprave na predlog zakona, saj so se nekateri predlogi nanašali na vsebine, ki niso predmet predvidenih sprememb (kar velja tudi za predlog MZZ), nekateri predlogi pa so se zaradi same narave problematike med sabo izključevali (zlasti v okviru tematike sočasnega prejemanja pokojnine in opravljanja dela upokojencev).

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovale.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Ksenija Klampfer, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Tilen Božič, državni sekretar;
- mag. Urban Krajcar, državni sekretar;
- mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- mag. Mitja Žiher, vodja Sektorja za pokojnine in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančne sisteme, Ministrstvo za finance;
- Janja Jereb, vodja sektorja za finančni sistem, Ministrstvo za finance.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19) se v 1. členu drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

- Direktiva Sveta 98/49/ES z dne 29. junija 1998 o zaščiti pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih in samozaposlenih oseb, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L št. 209 z dne 15. julija 1998, str. 323),
- Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L št. 354 z dne 23. 12. 2016, str. 37; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2016/2341/EU) in
- Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L št. 343 z dne 23. 12. 2011, str. 1), v delu, ki ureja pravico do enakega obravnavanja delavcev iz tretjih držav, ki se preselijo v tretjo državo glede pravic teh delavcev, ki jih prejmejo v zvezi s starostjo, invalidnostjo in smrtjo, zakonske pokojnine, osnovane na predhodni zaposlitvi in pridobljene v skladu zakonodajo.«.

2. člen

V 12. členu se v tretjem odstavku za besedo »uradnih« doda besedilo »in drugih«.

3. člen

V 13. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na določbo drugega in tretjega odstavka tega člena oseba, ki ji je priznana pravica, na podlagi katere se obvezno vključi v zavarovanje v skladu z drugim ali četrtim odstavkom 19. člena tega zakona, pridobi in ohrani prednostno zavarovanje na podlagi z odločbo priznane pravice tudi, če je hkrati v pravnem razmerju iz 15., 16. in 17. člena tega zakona.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

4. člen

V 19. členu se v drugem odstavku za besedilom »zaradi varstva in nege otroka« doda besedilo »ali zaradi nege in varstva štirih ali več otrok«.

5. člen

V 20. členu se v tretjem odstavku:

– v napovednem stavku za besedo »delu« doda besedilo »ali poklicne bolezni«,

– peta alineja spremeni tako, da se glasi:

»– osebe, ki se po predpisih, ki urejajo trg dela, po predpisih, ki urejajo zaposlovanje invalidov, ali po predpisih, ki urejajo socialno varstvo, usposablajo z delom pri izvajalcu ukrepa aktivne politike

zaposlovanja ali pri izvajalcu drugega ukrepa oziroma programa, razen oseb, ki opravljajo javna dela;«.

6. člen

V 23. členu se v besedilu člena, ki se označi kot prvi odstavek, črta besedilo »več kot 6 mesecev«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Obvezno zavarovanje se za zavarovance iz 15., 16. in 17. člena tega zakona prekine v času, ko prejemajo nadomestilo zaradi poklicne rehabilitacije in so zavarovani na podlagi osmega odstavka 19. člena tega zakona.«.

7. člen

37. člen se spremeni tako, da se glasi:

»37. člen

(določitev odstotka za odmero starostne pokojnine)

(1) Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, odvisnem od dolžine pokojninske dobe. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29,5 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,36 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (v %)
15	29,50	25	43,10	35	56,70
16	30,86	26	44,46	36	58,06
17	32,22	27	45,82	37	59,42
18	33,58	28	47,18	38	60,78
19	34,94	29	48,54	39	62,14
20	36,30	30	49,90	40	63,50
21	37,66	31	51,26		
22	39,02	32	52,62		
23	40,38	33	53,98		
24	41,74	34	55,34		

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškimi), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2020, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 27 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,26 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	27,00	25	39,60	35	52,20
16	28,26	26	40,86	36	53,46
17	29,52	27	42,12	37	54,72
18	30,78	28	43,38	38	55,98
19	32,04	29	44,64	39	57,24
20	33,30	30	45,90	40	58,50
21	34,56	31	47,16		
22	35,82	32	48,42		

23	37,08	33	49,68		
24	38,34	34	50,94		

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 27,50 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,28 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	27,50	25	40,30	35	53,10
16	28,78	26	41,58	36	54,38
17	30,06	27	42,86	37	55,66
18	31,34	28	44,14	38	56,94
19	32,62	29	45,42	39	58,22
20	33,90	30	46,70	40	59,50
21	35,18	31	47,98		
22	36,46	32	49,26		
23	37,74	33	50,54		
24	39,02	34	51,82		

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 28 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,30 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	28,00	25	41,00	35	54,00
16	29,30	26	42,30	36	55,30
17	30,60	27	43,60	37	56,60
18	31,90	28	44,90	38	57,90
19	33,20	29	46,20	39	59,20
20	34,50	30	47,50	40	60,50
21	35,80	31	48,80		
22	37,10	32	50,01		
23	38,40	33	51,40		
24	39,70	34	52,70		

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 28,50 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,32 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)

15	28,50	25	41,70	35	54,90
16	29,82	26	43,02	36	56,22
17	31,14	27	44,34	37	57,54
18	32,46	28	45,66	38	58,86
19	33,78	29	46,98	39	60,18
20	35,10	30	48,30	40	61,50
21	36,42	31	49,62		
22	37,74	32	50,94		
23	39,06	33	52,26		
24	40,38	34	53,58		

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 29 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,34 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	29,00	25	42,40	35	55,80
16	30,34	26	43,74	36	57,14
17	31,68	27	45,08	37	58,48
18	33,02	28	46,42	38	59,82
19	34,36	29	47,76	39	61,16
20	35,70	30	49,10	40	62,50
21	37,04	31	50,44		
22	38,38	32	51,78		
23	39,72	33	53,12		
24	41,06	34	54,46		

(7) Če pokojninska doba ne znaša eno leto, znaša pa vsaj šest mesecev, znaša odmerni odstotek za dopolnjeno pokojninsko dobo iz prvega odstavka tega člena 0,68 %, iz drugega odstavka 0,63 %, iz tretjega odstavka 0,64 %, iz četrtega odstavka 0,65 %, iz petega odstavka 0,66 % in iz šestega odstavka 0,67 %.

(8) Ne glede na prvi do sedmi odstavek tega člena se zavarovancu, ki izpolni pogoje iz četrtega odstavka 27. člena tega zakona in ostane vključen ali se znova vključi v obvezno zavarovanje, vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa v obveznem zavarovanju po uveljavitvi tega zakona, vendar največ do treh let zavarovanja, vrednoti na način, da se šest mesecev pokojninske dobe brez dokupa vrednoti v višini 1,5 %.

(9) K pokojninski dobi, dopoljnjeni po prenehanju ugodnejšega vrednotenja, določenega v prejšnjem odstavku, se prišteje pokojninska doba, dopolnjena do izpolnitve pogojev iz prejšnjega odstavka, ki je ni bilo mogoče vrednotiti, ker je krajša od šestih mesecev.

(10) Zavarovancu, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine, se zaradi skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, ki je državljan Evropske unije in za katerega je skrbel v prvem letu njegove starosti, odstotek odmere pokojnine poveča za 1,36 %, vendar največ do višine 4,08 %. Do dodatnega odmernega odstotka je praviloma upravičena ženska, razen če je pravico do nadomestila iz naslova starševstva v trajanju vsaj 120 dni užival moški, o čemer se za vsakega posameznega otroka sporazumno dogovorita. Če ni sporazumne odločitve, je do dodatnega odmernega odstotka upravičen tisti od staršev, ki je v pretežnem delu uveljavil pravico do

starševskega dopusta. Če nobeden od staršev ni bil na starševskem dopustu ali sta uveljavila pravico do starševskega dopusta v enakem delu, je do dodatnega odmernega odstotka upravičena ženska.

(11) Ne glede na prejšnji odstavek dodatnega odmernega odstotka ni mogoče priznati za otroke, ki so jih zavarovanci uveljavljali pri znižanju starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 28. člena tega zakona. Zavarovanec lahko za otroke, ne glede na njihovo število, uveljavi pravico iz prejšnjega odstavka ali pa znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 28. člena tega zakona.«.

8. člen

V 39. členu se v prvem odstavku besedilo »26 %« nadomesti z besedilom »29,5 %«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek znaša odmerni odstotek za določitev najnižje pokojnine 27 % v letu 2020, 27,5 % v letu 2021, 28 % v letu 2022, 28,5 % v letu 2023 in 29 % v letu 2024.«.

Dosedanji drugi do osmi odstavek postanejo tretji do deveti odstavek.

9. člen

39.a člen zakona se spremeni tako, da se glasi:

»39.a člen (izplačilo dela pokojnine)

(1) Zavarovancu, ki je obvezno vključen v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po tem zakonu ali je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do 31. decembra 2012, in sicer v skladu s prvim odstavkom 391. ali 394. členom tega zakona, se od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve mesečno izplačuje 40 % starostne pokojnine, do katere bi bil upravičen na dan njene uveljavitve. Zavarovancu se del pokojnine iz prejšnjega stavka lahko izplačuje največ tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

(2) Izplačilo dela pokojnine lahko uveljavi tudi uživalec starostne pokojnine, uveljavljene po splošnih predpisih, ki se je oziroma se bo obvezno vključil v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Del pokojnine se izplačuje v višini 40 % že uveljavljene pokojnine od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve, vendar največ od vključitve v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom. Del pokojnine se izplačuje do prenehanja zavarovanja s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom oziroma največ tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

(3) Če je posameznik uveljavil izplačilo po prvem in drugem odstavku tega člena, se 40 % pokojnine lahko skupno izplačuje največ za tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(4) Zavarovancu, ki je uveljavil izplačilo dela pokojnine, se po poteku obdobja iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena izplačuje 20 % starostne pokojnine, ki je bila osnova za odmero 40 % starostne pokojnine z uskladitvami, če je obvezno vključen v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Zavod po uradni dolžnosti začne izplačevati spremenjeno višino izplačila dela pokojnine.

(5) Med uživanjem dela pokojnine iz drugega do četrtega odstavka tega člena ni mogoče zahtevati spremembe odmere dela pokojnine, razen v primeru uveljavitve pravice do pokojnine in ponovnega vstopa v zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

(6) Zavod v informaciji, ki jo pošlje zavarovancu po uradni dolžnosti na podlagi šestega odstavka 140. člena tega zakona, opozori na možnost uveljavitve izplačevanja 40 % starostne pokojnine na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena in poda pojasnilo o izplačevanju 20 % starostne pokojnine po uradni dolžnosti na podlagi četrtega odstavka tega člena.«.

10. člen

V 40. členu se v drugem odstavku za besedo »časa« črtata vejica in besedilo »ki se do dopolnitve starosti 65 let poveča za 5 %«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Zavarovancu, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, se delna pokojnina poveča za sorazmerni del zneska, ki bi se mu izplačeval na podlagi 39.a člena tega zakona, če je obvezno vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

(4) Sorazmerni del zneska iz prejšnjega odstavka, ki se izplačuje največ tri leta, znaša:

- 20 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 25 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 30 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 35 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

(5) Sorazmerni del zneska iz tretjega odstavka po preteku obdobja treh let znaša:

- 10 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 12,5 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 15 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 17,5 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.«.

Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

11. člen

Za 40. členom se doda nov 40.a člen, ki se glasi:

»40.a člen

(omejitev izplačevanja dela pokojnine, višje delne pokojnine in višjega sorazmernega dela pokojnine)

(1) Če je zavarovanec v različnih časovnih obdobjih uveljavil izplačilo dela pokojnine na podlagi prvega ali drugega odstavka 39.a člena tega zakona, delno pokojnino na podlagi tretjega odstavka 40. člena tega zakona, ki je povišana za sorazmerni del izplačila 40 % starostne pokojnine oziroma sorazmerni del pokojnine na podlagi četrtega odstavka 116. člena tega zakona, ki je povišan za sorazmerni del izplačila 40 % starostne pokojnine, znaša skupno obdobje prejemanja dela pokojnine, višje delne pokojnine oziroma višjega sorazmernega dela pokojnine največ tri leta vključitve v obvezno zavarovanje.

(2) Po poteku obdobja iz prejšnjega odstavka se zavarovancu izplačuje 20 % starostne pokojnine, oziroma delna pokojnina, povišana za sorazmerni del izplačila 20 % starostne pokojnine oziroma

sorazmerni del starostne pokojnine, povišan za sorazmerni del izplačila 20 % starostne pokojnine, če izpolnjuje pogoje iz četrtega odstavka 39.a člena tega zakona, tretjega odstavka 40. člena tega zakona ali četrtega odstavka 116. člena tega zakona.

(3) Izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena tega zakona in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena tega zakona se ne izplačujejo, če zavarovanec ne dela zaradi začasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, daljše od 30 delovnih dni oziroma če je na dan vložitve zahteve že odsoten z dela zaradi začasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju več kot 30 delovnih dni.

(4) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka se po uradni dolžnosti prejemek začne znova izplačevati, ko začne opravljati delo.

(5) Zavod pridobi podatke o začasni zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki je daljša od 30 delovnih dni, od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in po uradni dolžnosti preneha izplačevati prejemke iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Izplačilo dela pokojnine iz 39.a člena tega zakona ne pripada zavarovancem, ki so v zavarovanje vključeni na podlagi prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(7) Izplačilo dela pokojnine, sorazmerni del zneska po tretjem odstavku 40. člena tega zakona in sorazmerni del zneska po četrtem odstavku 116. člena tega zakona se ne izplačujejo, če zavarovanec iz šestega odstavka 14. člena ter iz 15., 16. in 17. člena tega zakona na dan uveljavitve izplačila in ves čas prejemanja nima v celoti poravnanih prispevkov za socialno varnost.

(8) Zavod pridobi podatke iz prejšnjega odstavka od finančne uprave. Zavarovancu iz prejšnjega odstavka se po uradni dolžnosti prejemek začne ponovno izplačevati s prvim dnem po plačilu prispevkov za socialno varnost v celoti.«.

12. člen

Za 44. členom se doda nov 44.a člen, ki se glasi:

»44.a člen

(štetje delovnih let v primeru izboljšanja zdravstvenega stanja)

Osebi, ki je bila uživalka invalidske pokojnine in se ji je zdravstveno stanje izboljšalo, se v ugotavljanje obdobja za določitev delovnih let ne všteva obdobje uživanja invalidske pokojnine.«.

13. člen

V 47. členu se v prvem odstavku besedilo »v višini 57,25 % od pokojninske osnove« nadomesti z besedilom »od pokojninske osnove v odstotku, ki ga za moške za 40 let pokojninske dobe določa 37. člen tega zakona«.

14. člen

V 48. členu se v drugem odstavku besedilo »36 % (moški) ali 39 % (ženska)« nadomesti z besedilom »41 %«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

- »(3) Ne glede na prejšnji odstavek znaša najnižji odstotek za odmero invalidske pokojnine v letih:
- 2020 37 % za moške in 39 % za ženske,
 - 2021 38 % za moške in 39 % za ženske,
 - 2022 39 % za moške in ženske,
 - 2023 40 % za moške in ženske.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

15. člen

V 49. členu se v drugem odstavku besedilo »(moški) ali 38 let (ženska)« nadomesti z besedilom »oziroma če je odmerni odstotek za dopolnjeno pokojninsko dobo, vključno z dodatnim odmernim odstotkom po desetem odstavku 37. člena tega zakona, višji od odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe za moškega, določenega v 37. členu tega zakona«.

16. člen

V 60. členu se v tretjem odstavku besedilo »33 %« nadomesti z besedilom »38 %«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

- »(4) Ne glede na prejšnji odstavek znaša najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine v letih:
- 2020: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 34 % pokojninske osnove,
 - 2021: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 35 % pokojninske osnove,
 - 2022: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 36 % pokojninske osnove,
 - 2023: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 37 % pokojninske osnove.«.

17. člen

V 85. členu se v drugem odstavku v prvi alineji besedilo »60 %« nadomesti z besedilom »80 %«.

V tretjem odstavku se v prvi alineji besedilo »40 %« nadomesti z besedilom »60 %«.

18. člen

V 86. členu se v tretjem odstavku črta tretja alineja.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena se delno nadomestilo odmeri v višini 80 % invalidske pokojnine, ki bi zavarovancu pripadala na dan nastanka invalidnosti, če zavarovanec izgubi delo na podlagi pozitivnega mnenja komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi ali neodvisno od njegove volje ali krivde ali če zavarovanec ob nastanku invalidnosti ni bil zaposlen ali ni bil obvezno zavarovan.«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »tretjega odstavka tega člena«.

Dosedanji peti odstavek, ki postane šesti odstavek, se spremeni, tako da se glasi:

»(6) Delno nadomestilo se zavarovancu, ki po lastni volji ali krivdi prekine delovno razmerje, odmeri v višini 25 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

19. člen

V 87. členu se v prvem odstavku besedilo »v višini 57,25 % najnižje pokojninske osnove« nadomesti z besedilom »v odstotku najnižje pokojninske osnove, ki je za moške za 40 let pokojninske dobe določen v 37. členu tega zakona«.

V tretjem odstavku se besedilo »57,25 % najvišje pokojninske osnove.« nadomesti z besedilom »v odstotku najvišje pokojninske osnove, ki je za moške za 40 let pokojninske dobe določen v 37. členu tega zakona.«.

20. člen

V 111. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Delna pokojnina se izplačuje od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve, vendar največ od spremembe obsega zavarovanja.«.

Dosedanji tretji do sedmi odstavek postanejo četrti do osmi odstavek.

21. člen

V 116. členu se za tretjim odstavkom dodajo novi četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»(4) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka, ki je prejemal starostno pokojnino, se sorazmerni del starostne pokojnine poveča za sorazmerni del zneska, ki bi se mu izplačeval na podlagi 39.a člena tega zakona, če je obvezno vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

(5) Sorazmerni del zneska iz prejšnjega odstavka, ki se izplačuje največ tri leta, znaša:

- 20 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 25 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 30 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 35 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

(6) Sorazmerni del zneska iz četrtega odstavka tega člena po preteku obdobja treh let znaša:

- 10 %, kadar zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 12,5 %, kadar zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 15 %, kadar zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 ur tedensko;
- 17,5 %, kadar zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se besedilo »prejšnjega« nadomesti z besedilom »tretjega in četrtega«.

Dosedanji peti do osmi odstavek postanejo osmi do enajsti odstavek.

22. člen

V 117. členu se v prvem odstavku za besedo »Zavarovancu« dodata vejica in besedilo »ki se po uveljavitvi pravice do predčasne ali starostne pokojnine znova vključi v obvezno zavarovanje pri zavodu in dopolni najmanj šest mesecev pokojninske dobe v koledarskem letu ter uveljavi pravico do ponovne odmere v novem koledarskem letu,«. Na koncu prvega odstavka se doda besedilo »Uživalcu sorazmernega dela pokojnine se pokojnina po prenehanju ponovnega zavarovanja znova odmeri v sorazmernem delu.«.

V drugem odstavku se za besedo »se« črta besedilo »mu namesto ponovne odmere«.

V tretjem odstavku se na koncu doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Manjkajoča starost se ugotavlja na podlagi starosti, ki je bila za izračun zmanjšanja upoštevana pri prvi odmeri predčasne pokojnine.«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Zavarovanec iz prvega do tretjega odstavka tega člena lahko zahteva ponovno odmero pokojnine oziroma odstotno zvišanje pokojnine v primeru ponovnega zavarovanja, v katerem dopolni najmanj šest mesecev pokojninske dobe. Pri ponovni odmeri pokojnine oziroma odstotnem zvišanju pokojnine se upošteva odmerni odstotek, ki je bil upoštevan na podlagi pokojninske dobe ob predhodni uveljavitvi pravice do pokojnine. Ta odstotek se zviša za odmerni odstotek na podlagi pokojninske dobe, dopolnjene v času ponovne vključitve v zavarovanje, po določbi, ki velja v času ponovne uveljavitve pravice do pokojnine.«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »naslednjega dne po vložitvi zahteve« nadomesti z besedilom »prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj«.

23. člen

Za 118. členom se doda nov 118.a člen, ki se glasi:

»118.a člen
(nova odmera pokojnine)

V primeru naknadno izplačanih plač, naknadno plačanih prispevkov ali naknadno pridobljenih podatkov o osnovah se pokojnina v višjem znesku na novo odmeri od naslednjega dne po vložitvi zahteve.«.

24. člen

V 120. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Uživalcu pravic, ki se za stalno izseli v tujino, se pokojnina izplačuje v tujino.«.

Drugi odstavek se črta.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane drugi odstavek, se besedilo »prvega in drugega odstavka tega člena« nadomesti z besedilom »prejšnjega odstavka«.

Dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

25. člen

Za 120. členom se doda nov 120.a člen, ki se glasi:

»120.a člen
(način izplačevanja prejemkov)

Prejemki iz obveznega zavarovanja se izplačujejo negotovinsko na plačilne račune, odprte pri bankah.«.

26. člen

V 121. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če delodajalec zavarovancu pravice do premestitve ali pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko, po pridobitvi pravice ni zagotovil, zagotovil pa jo je pozneje ali se je spremenil delovnopравни položaj delovnega invalida, se nadomestilo iz 80., 84., 85. in 86. člena tega zakona izplačuje največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

27. člen

V 122. členu se v četrtem odstavku besedilo »tretji alineji tretjega odstavka« nadomesti z besedilom »četrtem odstavku«.

V petem odstavku se beseda »petem« nadomesti z besedo »šestem«.

28. člen

V 126. členu se v tretjem odstavku:

- besedilo »iz opravičljivih razlogov ne more zagotoviti« nadomesti z besedilom »ne zagotovi«;
- doda se nov drugi stavek, ki se glasi:

»Na enak način se nadalje izplačuje tudi nadomestilo za invalidnost, kadar se pri zavarovancu zaradi sprememb v stanju invalidnosti priznajo nove omejitve ali pa pravica do premestitve na drugo delovno mesto, pa delodajalec delovnemu invalidu ne zagotovi ustreznega delovnega mesta, vendar največ eno leto po dokončnosti odločbe o spremembi v stanju invalidnosti in priznanju novih omejitev ali pa premestitve na drugo delovno mesto.«

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Brezposelni, ki se v času prejemanja denarnega nadomestila po predpisih, ki urejajo trg dela, ali po prenehanju prejemanja tega nadomestila zaposli za krajši delovni čas od delovnega časa, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, pridobi pravico do nadomestila iz invalidskega zavarovanja v sorazmernem delu. Sorazmerni del nadomestila se izračuna na enak način, kot je določeno v prejšnjem odstavku.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

29. člen

V 131. členu se v drugi alineji za besedilom »multiplo sklerozo,« doda besedilo »rakom do 15. leta starosti,«.

30. člen

V 140. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Na podlagi meril iz prejšnjega odstavka zavod pošlje informacijo o pričakovanem datumu in višini starostne oziroma predčasne pokojnine tudi zavarovancu na njegovo zahtevo.«.

31. člen

V 144. členu se v tretjem odstavku na koncu tretje alineje pika nadomesti s podpičjem in se doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»– zneska nadomestila za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu in nadomestila za uporabo lastnega orodja, naprav in predmetov (razen osebnih vozil), potrebnih za opravljanje dela na delovnem mestu, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina.«.

32. člen

V 179. členu se v prvem odstavku za besedo »pravic« doda besedilo »ali v pritožbenem postopku«.

V drugem odstavku se na koncu besedila doda besedilo »V šestih mesecih se izda tudi odločba v pritožbenih postopkih, ki se vodijo zoper odločbe, izdane v postopkih iz prejšnjega stavka.«.

33. člen

180. člen zakona se spremeni tako, da se glasi:

»180. člen (začasna odločba in akontacija)

(1) Če se v postopku ugotovi, da ima zavarovanec pravico do pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja, njegove višine pa ni mogoče določiti, ker še niso objavljeni valorizacijski količniki za preračun osnov iz prejšnjih let zavarovanja oziroma ker še niso zbrani vsi potrebni podatki, se izda začasna odločba na podlagi tedaj znanih podatkov.

(2) Če se v postopku ugotovi, da ima zavarovanec pravico do pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja, višine pokojnine ali nadomestila pa ni mogoče določiti ali ni mogoče končati postopka zaradi morebitnega predhodnega vprašanja, razen v primeru iz prejšnjega odstavka, se mu začasno izplačuje akontacija, določena po zbranih podatkih.

(3) Akontacija iz prejšnjega odstavka se izplačuje na podlagi naloga, ki ga izda pooblaščen delavec zavoda. Nalog za izplačilo akontacije se pošlje zavarovancu. Pokojnina ali nadomestilo iz invalidskega zavarovanja po začasni odločbi iz prvega odstavka tega člena in akontacija iz prejšnjega odstavka se usklajujeta enako kot pokojnine.

(4) Za začasno odločbo iz prvega odstavka tega člena se uporabljata 170. in 182. člen tega zakona.

(5) Začasna odločba iz prvega odstavka tega člena se nadomesti z odločbo o dokončni višini pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja.«.

34. člen

V 186. členu se v četrtem odstavku v deveti alineji pika nadomesti s podpičjem in se doda nova deseta alineja, ki se glasi:

»– izvaja funkcijo organa nadzora nad notranjo revizijsko službo zavoda.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) S statutom se lahko določi možnost, da svet zavoda oblikuje ožjo skupino, ki jo sestavljajo člani sveta zavoda in katere naloga je izvajanje funkcije organa nadzora nad notranjo revizijsko službo zavoda iz desete alineje prejšnjega odstavka.«.

35. člen

Za 194. členom se doda nov 194.a člen, ki se glasi:

»194.a člen
(povrnitev preplačil z zapadlimi neizplačanimi prejemki)

(1) Če zavod ugotovi, da je zavarovanec upravičen do izplačila novega prejemka, znesek preplačila iz prvega odstavka prejšnjega člena pobota z novim izplačilom zapadlih zneskov novega prejemka.

(2) Šteje se, da pobot nastane z dnem zapadlosti terjatev.

(3) Zavod lahko pobota terjatve do celotne višine nakazila novega prejemka, brez izrecne izjave ali soglasja upravičenca in ne glede na vrsto prejemka.

(4) Zavod o pobotu terjatev v petnajstih dneh od nastanka pobota obvesti upravičenca.«.

36. člen

V 195. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Izvajalec plačilnih storitev izvede vračilo zneskov iz drugega odstavka tega člena in pošlje podatke iz tretjega in četrtega odstavka tega člena zavodu brezplačno.«.

37. člen

V 200. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Osnova za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje za zavarovanca-člana v delovnem razmerju sta plača in nadomestilo plače, za zavarovanca-člana, ki ni v delovnem razmerju, pa zavarovalna osnova, ki je s tem zakonom določena za obračun in plačilo prispevkov iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.«.

Enajsti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(11) Poklicno zavarovanje miruje v obdobju, ko se zavarovancu-članu izplačuje nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in nadomestilo plače v breme zavarovanja za starševsko varstvo v skladu s predpisi o starševskem varstvu ter v primeru iz desetega odstavka 202. člena tega zakona. Zavezanec iz prvega odstavka tega člena je dolžan upravljavca sklada obvestiti o mirovanju, o vzroku za vzpostavitev mirovanja poklicnega zavarovanja ter o prenehanju mirovanja poklicnega zavarovanja. Izvajanje mirovanja poklicnega zavarovanja se podrobneje uredi v pokojninskem načrtu. Rok za obvestilo je 15 dni od začetka oziroma prenehanja mirovanja poklicnega zavarovanja. Če zavezanec ne predloži ustreznih dokazil, upravljavec ne vzpostavi oziroma ne prekine mirovanja. Če upravljavec izve za okoliščine, na podlagi katerih se mirovanje vzpostavi ali preneha, zavezanec pa ni sporočil vzpostavitve ali prenehanja mirovanja, po uradni dolžnosti vzpostavi ali prekine mirovanje in o tem obvesti zavezanca.«.

Za enajstim odstavkom se dodajo novi dvanajsti, trinajsti, štirinajsti in petnajsti odstavek, ki se glasijo:

»(12) Ne glede na prejšnji odstavek lahko zavarovanec-član, ki je v obvezno zavarovanje vključen po 15., 16. ali 17. členu tega zakona, na način iz prejšnjega odstavka uveljavi mirovanje poklicnega zavarovanja v času, ko je upravičen do nadomestila po predpisih o zdravstvenem zavarovanju v breme zdravstvenega zavarovanja.

(13) Poklicno zavarovanje za zavarovanca-člana preneha v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi pri zavezancu, v primeru prenehanja opravljanja dejavnosti in v primeru prenehanja opravljanja dela na delovnem mestu, za katero je obvezna sklenitev poklicnega zavarovanja. Zavezanec iz prvega odstavka tega člena mora v 15 dneh od nastopa razloga za prenehanje obveznosti poklicnega zavarovanja vložiti odjavo iz poklicnega zavarovanja zavarovanca-člana ter navesti razlog in predložiti ustrezno dokazilo. Prenehanje obveznosti in odjava iz poklicnega zavarovanja se podrobneje določita v pokojninskem načrtu. Če zavezanec ne predloži ustreznih dokazil, obveznost poklicnega

zavarovanja ne preneha.

(14) V primerih iz prejšnjega odstavka in iz drugega odstavka 203. člena tega zakona zavarovanec-član zadrži pravice iz poklicnega zavarovanja.

(15) Članstvo v Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja preneha z dnem, ko zavarovanec-član nima več sredstev na osebni račun in ni prejemnik poklicne pokojnine.«.

Sedanji dvanajsti odstavek postane šestnajsti odstavek.

V sedanjem trinajstem odstavku, ki postane sedemnajsti odstavek, se v prvem stavku za besedo »znesku« doda besedilo »ali pa se na podlagi zahteve takšne osebe prenesejo v dodatno pokojninsko zavarovanje, pri čemer zavarovanec-član pridobi pravico do dodatne pokojnine«.

38. člen

V 201. členu se za dvanajstim odstavkom dodata nova trinajsti in štirinajsti odstavek, ki se glasita:
»(13) Komisija iz prvega odstavka tega člena lahko za potrebe analize posledic dela za zdravje zavarovancev na predlaganem delovnem mestu v vseh postopkih, ki jih vodi po tem zakonu, od Nacionalnega inštituta za javno zdravje v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakonom, ki ureja zbirke podatkov s področja zdravstvenega varstva, v anonimizirani obliki brezplačno pridobi podatke, ki jih ta vodi.

(14) Stroške postopka iz četrtega in petega odstavka tega člena krije Republika Slovenija iz državnega proračuna.«.

39. člen

V 202.a členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Uživalec poklicne pokojnine, uživalec pokojnine iz drugega odstavka 204. člena tega zakona in uživalec starostne, predčasne, delne ali invalidske pokojnine, priznane po tem zakonu oziroma po predpisih iz 399. člena tega zakona, ki je pred tem uveljavil poklicno pokojnino, lahko dokupi pokojninsko dobo največ v trajanju, ki ustreza razliki med pridobljeno dodano dobo iz drugega odstavka prejšnjega člena in obdobjem prejemanja poklicne pokojnine.«.

V drugem odstavku se za besedo »predčasne« doda vejica in beseda »delne«.

V tretjem odstavku se za besedo »predčasne« doda vejica in beseda »delne«.

40. člen

V 203. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zadržana sredstva v skladu s prejšnjim odstavkom, ki se niso izplačevala iz solidarnostnih rezerv, ostanejo na osebni račun užiivalca poklicne pokojnine in se lahko uporabijo za uveljavitev pravice v skladu s prvim odstavkom 205.a člena ali 206. členom tega zakona.«.

41. člen

V 204. členu se za devetim odstavkom doda novi deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Za zavarovanca-člana, ki je imel možnost uveljavitve pravice do poklicne pokojnine na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena, pa je v obdobju, ko bi bil upravičen prejemati poklicno pokojnino, ni uveljavil, po izteku tega obdobja pa še ne izpolnjuje pogojev za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine na podlagi tretjega odstavka tega člena, se obdobje prejemanja poklicne

pokojnine, ne glede na drugi odstavek tega člena, določi na podlagi prvega odstavka 203. člena tega zakona.«.

42. člen

V 209. členu se v drugem odstavku za besedilom »prispevkov poklicnega zavarovanja« doda besedilo »in morebitnim obrestim od prispevkov, ki jih zavezanec ni plačal v predpisanem roku,«.

V osmem odstavku se

– osma alineja spremeni tako, da se glasi:

»– datum začetka in datum prenehanja dela na delovnem mestu iz prejšnje alineje ter datum začetka in datum prenehanja obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja pri zavezancu;«;

– za sedemnajsto alinejo se pika nadomesti s podpičjem in se dodata novi osemnajsta in devetnajsta alineja, ki se glasita:

»– podatki o upravičencih za primer smrti (ime in priimek, naslov, enotna matična številka občana, davčna številka);

– podatki o začetku, prenehanju in vzroku mirovanja poklicnega zavarovanja.«.

V štirinajstem odstavku se za besedilom »podlagi prijave zavezanca« doda besedilo »v 15 dneh«. Na koncu odstavka se doda besedilo »Na podlagi vzpostavitve ali prenehanja mirovanja iz poklicnega zavarovanja iz enajstega odstavka 200. člena tega zakona in odjave iz trinajstega odstavka 200. člena tega zakona upravljavec v 15 dneh zavarovancu-članu izda potrdilo o vzpostavitvi ali prenehanju mirovanja poklicnega zavarovanja in potrdilo o prenehanju poklicnega zavarovanja.«.

Petnajsti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(15) Upravljavec sklada pridobiva od:

– zavezanca: osebne podatke o zavarovancu, podatke, ki se nanašajo na delovno razmerje, podatke o obračunu prispevkov za poklicno zavarovanje po posameznem zavarovancu vključno s podatki o osnovah za obračun teh prispevkov in o obdobju, na katero se nanaša obračun;

– zavoda: podatke o pokojninski dobi, podatke o prijavi v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in odjavah iz tega zavarovanja, podatke o osnovah za izračun pokojninske osnove ter spremembe teh podatkov, podatke za izvedbo postopkov iz 204. člena tega zakona in podatke o obdobjih uživanja nadomestila za čas poklicne rehabilitacije po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;

– ministrstva, pristojnega za starševsko varstvo: podatke o obdobjih uživanja nadomestil po predpisih o starševskem varstvu.«.

V šestnajstem odstavku se za besedo »prebivališču« dodata vejica in besedilo »začasnem prebivališču«.

Sedemnajsti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(17) Zavod in upravljavec sklada lahko zbirata in izmenjujeta osebne podatke o zavarovancih-članih, za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za pridobitev pravice do poklicne pokojnine ter določitev višine poklicne pokojnine in njeno izplačevanje, za informativne izračune iz 204. člena tega zakona ter za izvajanje zakonskih pooblastil in analiz, povezanih s poklicnim zavarovanjem.«.

Za enaindvajsetim odstavkom se doda nov dvaindvajseti odstavek, ki se glasi:

»(22) Upravljavec lahko podatke, pridobljene na podlagi desetega odstavka 200. člena tega zakona, uporabi tudi za izvajanje zakonskih pooblastil in analiz, povezanih s poklicnim zavarovanjem.«.

43. člen

V 211. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Potrdilo o stanju na osebnem računu zavarovanca-člana vsebuje najmanj naslednje podatke:

1. podatke o Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja:
 - ime sklada;
 - ime in sedež upravljavca;
2. podatke o zavarovancu-članu Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja:
 - ime in priimek;
 - naslov stalnega in/ali začasnega prebivališča (ulica, hišna številka, pošta, kraj, država);
 - davčno številko;
 - oznako pokojninskega načrta;
 - številko dokumenta o pristopu, številko police ali številko obvestila o vključitvi v zavarovanje;
3. podatke, vpisane na osebnem računu zavarovanca-člana po stanju na dan 31. decembra posameznega leta:
 - skupni znesek vplačil;
 - skupni znesek vstopnih stroškov;
 - znesek izplačane odkupne vrednosti;
 - skupno vrednost privarčevanih sredstev;
 - podatek o zajamčeni vrednosti sredstev zavarovanca-člana po stanju na zadnji obračunski dan koledarskega leta;
4. podatke o vplačilih v koledarskem letu:
 - datum vplačila;
 - znesek vplačila;
 - podatke o vplačniku;
 - znesek vstopnih stroškov;
 - skupni znesek vplačil;
 - skupni znesek vstopnih stroškov;
5. podatke o donosnosti Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja za zadnje koledarsko leto, za zadnja tri koledarska leta in za zadnjih pet koledarskih let. Podatki se navedejo v odstotkih na dve decimalni mesti natančno. Upravljavec sklada ne sme navajati donosnosti za obdobja, krajša od navedenih v prvem stavku te točke.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

Dosedanji peti odstavek, ki postane šesti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Potrdilo o vplačilih, ki jih je financiral zavezanec, vsebuje najmanj naslednje podatke:

1. podatke o Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja:
 - ime sklada;
 - ime in sedež upravljavca;
2. podatke o zavezancu:
 - firmo oziroma ime;
 - sedež;
 - davčno številko;
3. podatke o posameznih vplačilih v koledarskem letu:
 - datum vplačila;
 - znesek vplačila;
 - znesek vstopnih stroškov pri vplačilu.«.

Dosedanji šesti do osmi odstavek postanejo sedmi do deveti odstavek.

Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino potrdila o stanju na osebnem računu in potrdila o vplačilih, ki jih je financiral zavezanec.«.

212. člen se spremeni tako, da se glasi:

»212. člen
(smiselna uporaba)

Če v tem delu zakona ni določeno drugače, se za poklicno zavarovanje in sklad smiselno uporabljajo naslednje določbe dvanajstega dela tega zakona: drugi odstavek 217. člena, 237. člen, drugi odstavek 244. člena, 250. člen, 253. člen, drugi odstavek 254. člena, 259. člen, 261. do 267. člen, 269. do 295. člen, 302. člen, 304. člen, 305. do 307. člen, 309. člen, 310. člen, 350. člen, 352. do 354. člen, 358. do 376. člen in 377.b do 377.g člen.«.

45. člen

V 213.b členu se v četrtem odstavku besedilo »četrtega in petega« nadomesti z besedilom »četrtega, petega in sedmega«.

46. člen

V 214. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Dodatno zavarovanje pomeni po tem zakonu zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih zavarovancev, vključenih v to obliko zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: člani), z namenom, da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih s pokojninskim načrtom ali s tem zakonom, zagotovi pravica do dodatne pokojnine ali druge, v tem zakonu določene pravice.«.

V četrtem odstavku se druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»– Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, kot je to določeno v 212. členu zakona;«.

47. člen

V 216. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na zakon, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, se premoženje pokojninskega sklada v primeru začetka stečajnega postopka nad upravljavcem pokojninskega sklada šteje za premoženje članov in ni na voljo za poplačilo drugih upnikov.«.

48. člen

V 223. členu se drugi in tretji odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(2) Za osebo, ki je vključena v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja, se lahko sočasno vplačujejo premije dodatnega zavarovanja samo po enem pokojninskem načrtu kolektivnega zavarovanja, ki izpolnjuje pogoje iz 225. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko osebo, ki je sklenila pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas z več delodajalci in tako doseže polni delovni čas v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, vključi v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in se zanjo vplačujejo premije dodatnega zavarovanja pri vsakem izmed delodajalcev, pri katerem je zaposlena za krajši delovni čas.«.

49. člen

V 224. členu se v prvem odstavku:

– prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»– opredelitev, ali gre za dodatno zavarovanje z naložbeno politiko življenjskega cikla ali za dodatno zavarovanje z naložbeno politiko zagotavljanja zjamčene donosnosti;«;

– za prvo alinejo doda nova druga alineja, ki se glasi:
»– opredelitev višine zajamčene donosnosti, ki jo zagotavlja upravljavec pokojninskega sklada;«.
Dosedanje druga do deseta alineja postanejo tretja do enajsta alineja.

50. člen

V 234. členu se v drugem odstavku v peti alineji za besedo »sklad« črtata vejica in besedilo »ki se oblikuje s to pogodbo«.

51. člen

V 235. členu se za četrtim odstavkom doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na prvi do četrti odstavek tega člena velja za mikro družbe po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, da je pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta sklenjena, ko je sprejet sklep posloводства družbe o oblikovanju pokojninskega načrta. Sklep posloводства vsebuje sestavine iz drugega odstavka 234. člena tega zakona.«.

52. člen

V 238. členu se četrti in peti odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(4) Upravljavec krovnega pokojninskega sklada ali zavarovalnica ali pokojninska družba, ki dodatno zavarovanje izvaja prek kritnih skladov z različnimi naložbenimi politikami, člana vključi v podsklad ali kritni sklad ustrezno starostni skupini tega člana. Hkrati z obvestilom o vključitvi se člana obvesti o možnosti izbire med posameznimi podskladi ali kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami.

(5) Član ima pravico, da enkrat letno izbere drug podsklad v okviru krovnega pokojninskega sklada ali kritni sklad, ki izvaja naložbeno politiko, ustrezno starostni skupini tega člana, ali podsklad ali kritni sklad, ki izvaja manj agresivno naložbeno politiko kot podsklad ali kritni sklad, ki ustreza starostni skupini tega člana.«.

Šesti odstavek se črta.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane šesti odstavek, se za tretjo alinejo namesto pike postavi podpičje in dodajo nove četrta, peta, šesta in sedma alineja, ki se glasijo:

»– informacijo o tem, ali in kako se pri izbiri naložb upoštevajo okoljski, podnebni in socialni dejavniki ter dejavniki upravljanja družb;
– informacije o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj zadnjih pet poslovnih let oziroma za vsa leta delovanja pokojninskega sklada, kadar je to obdobje krajše od petih let;
– informacije o strukturi stroškov, ki se odtegnejo iz sredstev člana in pokojninskega sklada;
– podatek o tem, kje so na voljo dodatne informacije.«.

Dosedanji osmi odstavek, ki postane sedmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Upravljavec pokojninskega sklada informacije iz tretjega in četrtega odstavka tega člena zagotovi v tiskani obliki, ali, kadar so izpolnjeni pogoji iz drugega do četrtega odstavka 250.a člena tega zakona, z uporabo elektronskih sredstev, vključno z nosilcem podatkov, ki članu ali osebi, ki prejema dodatno ali predčasno dodatno pokojnino iz dodatnega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: uživalec dodatne pokojnine) omogoča shranjevanje podatkov, naslovljenih osebno nanj, tako da so dostopni za poznejšo uporabo, dokler je potrebno za namene teh podatkov, in nespremenjeno predvajanje shranjenih podatkov (v nadaljnjem besedilu: trajni nosilec podatkov), ali prek spletne strani.«.

53. člen

V 240. členu se za prvim odstavkom doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Upravljavec osebo, ki se želi vključiti v individualno zavarovanje, pred vključitvijo obvesti o:

1. značilnostih pokojninskega načrta;
2. pravilih upravljanja pokojninskega sklada;
3. tem, ali in kako se pri izbiri naložb upoštevajo okoljski, podnebni in socialni dejavniki ter dejavniki upravljanja družb;
4. informacijah o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj zadnjih pet poslovnih let oziroma za vsa leta delovanja pokojninskega sklada, kadar je to obdobje krajše od petih let;
5. informacijah o strukturi stroškov, ki se odtegnejo iz sredstev člana in pokojninskega sklada;
6. tem, kje so na voljo dodatne informacije.«.

Dosedanji drugi odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če se pokojninski načrt iz prvega odstavka tega člena izvaja na podlagi krovnega vzajemnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov z različnimi naložbenimi politikami, član že v pristopni izjavi izbere tudi podsklad krovnega pokojninskega sklada ali kritni sklad, v katerega želi nalagati sredstva.«.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo četrti do sedmi odstavek.

54. člen

V 245. členu se v prvem odstavku znesek »240 eurov« nadomesti z zneskom »300 eurov«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Znesek iz prvega odstavka tega člena se valorizira s koeficientom rasti povprečne mesečne bruto plače zaposlenih v Republiki Sloveniji od januarja do oktobra leta pred letom, za katero se opravi valorizacija, glede na enako obdobje predhodnega leta po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije. Višina valoriziranega zneska iz prvega odstavka tega člena se objavi na spletni strani ministrstva, pristojnega za delo.«.

55. člen

V dvanajstem delu se naslov V. poglavja spremeni tako, da se glasi:

»V. poglavje: OBVEŠČANJE POTENCIALNIH ČLANOV, ČLANOV, DELODAJALCEV IN JAVNOSTI«.

56. člen

Za naslovom V. poglavja se doda nov 250.a člen, ki se glasi:

»250.a člen
(načela obveščanja)

(1) Upravljavec pokojninskega sklada zagotovi, da so informacije, ki jih zagotovi v zvezi s poslovanjem pokojninskega sklada:

1. redno posodobljene;
2. jasne, jedrnate in razumljive;
3. nezavajajoče, pri čemer mora biti zagotovljena dosledna uporaba besedišča in vsebine;

4. navedene v lahko berljivi obliki;
 5. na voljo v slovenskem jeziku in
 6. osebam, ki so upravičene do vključitve v pokojninski načrt (v nadaljnjem besedilu: potencialni član), članom in uživalcem dodatne pokojnine brezplačno zagotovljene, z uporabo elektronskih sredstev, vključno s trajnim nosilcem podatkov, spletne strani ali v tiskani obliki.
- (2) Če so informacije potencialnim članom, članom in uživalcem dodatne pokojnine zagotovijo z uporabo elektronskih sredstev, vključno s trajnim nosilcem podatkov, mora biti to izvedeno primerno okoliščinam, v katerih poteka ali bo potekalo poslovanje med upravljavcem in članom.
- (3) Če se informacije potencialnim članom, članom in uživalcem dodatne pokojnine zagotovijo prek spletne strani, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
- to je izvedeno primerno okoliščinam, v katerih poteka ali bo potekalo poslovanje med upravljavcem in članom,
 - član mora biti po elektronski poti obveščen o naslovu spletne strani, na kateri lahko dostopa do podatkov, in
 - podatki morajo biti na navedeni spletni strani dostopni toliko časa, kot se razumno pričakuje, da jih bo potencialni član, član ali uživalec dodatne pokojnine potreboval.
- (4) Za namene tega člena se zagotavljanje podatkov z uporabo elektronskih sredstev šteje kot primerno okoliščinam, v katerih poteka ali bo potekalo poslovanje med upravljavcem in članom, če je mogoče dokazati, da ima član stalen dostop do interneta. Kot dokaz za to se šteje, da član upravljavcu pokojninskega sklada zagotovi naslov elektronske pošte za navedeno poslovanje.
- (5) Član lahko prekliče, da ga upravljavec pokojninskega sklada obvešča z uporabo elektronskih sredstev, vključno s trajnim nosilcem podatkov, ali prek spletne strani.«.

57. člen

251. člen se spremeni tako, da se glasi:

»251. člen

(potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja)

- (1) Upravljavec pokojninskega sklada najpozneje do 31. januarja tekočega leta vsako leto po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta pripravi potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja za vsakega člana pokojninskega sklada.
- (2) Potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja je legitimacijski papir za uveljavljanje pravic iz dodatnega zavarovanja.
- (3) Potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja vsebuje najmanj:
- podatke o članu pokojninskega sklada (ime, priimek, rojstne podatke, enotno matično številko občana, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, državljanstvo, davčno številko) vključno z navedbo zakonsko določene upokojitvene starosti iz prvega odstavka 27. člena tega zakona, pogoje za uveljavitev pravice do dodatne starostne pokojnine, določene v pokojninskem načrtu, ali upokojitvene starosti, ki jo določi član;
 - podatke o pokojninskem skladu in njegovem upravljavcu;
 - podatek o znesku pripisanega zjamčenega donosa (samo pri pokojninskem skladu z zjamčeno donosnostjo na čisto vplačilo, katerega vplačila se ne preračunajo v število enot premoženja);
 - podatek o zjamčeni vrednosti sredstev člana po stanju na zadnji obračunski dan koledarskega leta (samo pri pokojninskem skladu z zjamčeno donosnostjo na čisto vplačilo);
 - informacije o pokojninskih projekcijah na podlagi zakonsko določene upokojitvene starosti iz prvega odstavka 27. člena tega zakona ali upokojitvene starosti, ki jo določi član, in izjavo o omejitvi odgovornosti, v kateri je navedeno, da bi se te projekcije utegnile razlikovati od končne vrednosti pridobljenih prejemkov;
 - podatke, vpisane na osebni račun člana po stanju na dan 31. decembra preteklega leta;

- podatke o vplačilih v preteklem koledarskem letu, vključno s podatki o stroških plačanih iz sredstev člana in pokojninskega sklada;
- informacije o vseh vplačilih v preteklem letu, ki jih je financiral delodajalec;
- razčlenitev stroškov, ki jih je upravljavec pokojninskega sklada v preteklem letu odtegnil iz sredstev člana in pokojninskega sklada;
- informacijo o ravni financiranja pokojninskega načrta kot celote;
- navedbo, kje in kako lahko član pridobi:
 - a) informacije v zvezi z možnostmi izbire določene s pravili upravljanja pokojninskega sklada;
 - b) letno poročilo pokojninskega sklada in izjavo o naložbeni politiki;
 - c) informacije o predpostavkah, uporabljenih za izračun doživljenjske dodatne pokojnine, zlasti glede na uporabljene obrestne mere, tablice smrtnosti in stroške izplačevanja, in o ponudniku dodatne pokojnine;
 - č) informacije o pravicah iz dodatnega zavarovanja v primeru prenehanja zaposlitve;
 - d) informacije o možnostih izbire med podskladi ali kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami ter o določbah pokojninskega načrta in pravil upravljanja, na podlagi katerih se za posameznega člana določi naložbena politika.

(4) Upravljavec v potrdilu o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja obrazloži poglobitve spremembe v primerjavi s preteklim letom.

(5) Upravljavec pokojninskega sklada zagotovi članu potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena v tiskani obliki ali, kadar so izpolnjeni pogoji iz drugega do četrtega odstavka 250.a člena tega zakona, z uporabo elektronskih sredstev, vključno s trajnim nosilcem podatkov, ali prek spletne strani. V primeru obveščanja člana z uporabo elektronskih sredstev je upravljavec pokojninskega sklada na zahtevo člana temu dolžan zagotoviti tudi pisno potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(6) Upravljavec na zahtevo člana in članu, ki bo v tekočem letu dopolnil 58. leto starosti, zagotovi tudi informacijo o prihodnjih pravicah iz naslova dodatnega zavarovanja in možnostih izplačila ob rednem prenehanju dodatnega zavarovanja.

(7) Pravila za določanje predpostavk o projekcijah pokojninskih prejemkov na podlagi zakonsko določene upokojitvene starosti iz prvega odstavka 27. člena tega zakona ali upokojitvene starosti, ki jo določi član, iz pete alineje tretjega odstavka tega člena določi minister, pristojen za delo, v sodelovanju z Agencijo za zavarovalni nadzor.

(8) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino potrdila o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja.«.

58. člen

V 252. členu se v prvem odstavku:

- v prvem stavku besedilo »15. junija« nadomesti z besedilom »30. junija«;
- v drugem stavku besedilo »z obvestilom« nadomesti z besedilom »s potrdilom o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Upravljavec člana in delodajalca, ki financira pokojninski načrt, obvesti tudi o morebitnih spremembah pravil upravljanja pokojninskega sklada v zadnjem letu, o morebitnih spremembah pokojninskega načrta in razlogih za te spremembe ter o posledicah poglobitvenih sprememb zavarovalno-tehničnih rezervacij za člane.«.

59. člen

253. člen se spremeni tako, da se glasi:

»253. člen (obveščanje javnosti)

Upravljavca pokojninskega sklada na spletni strani javno objavi:

1. ime upravljavca pokojninskega sklada, države članice, v kateri je upravljavca vpisan v register in pristojnega nadzornega organa;
2. pokojninski načrt in pokojninski načrt za izplačevanje pokojninske rente, če izplačuje pokojninske rente;
3. pravila upravljanja pokojninskega sklada;
4. obvestilo o vseh spremembah pravil upravljanja v preteklem letu;
5. izjavo o naložbeni politiki;
6. revidirano letno poročilo;
7. informacije o možnostih izbire med podskladi ali kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami, izpostavljenosti tveganju, jamstev, ki so določena s pokojninskim načrtom ali pravili upravljanja, celotnih stroškov poslovanja pokojninskega sklada, o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj pet let ter vrstah in strukturi naložb;
8. obvestilo o pravicah člana glede možnosti izplačevanja dodatne pokojnine in glede možnosti prenosa sredstev med skladi ali podskladi istega upravljavca ali prenosa sredstev med različnimi upravljavci.«.

60. člen

V 254. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Upravljavca članu na njegovo zahtevo izroči tudi brezplačen izvod dokumentov iz prejšnjega člena in informacije o uporabljenih predpostavkah pri pripravi projekcije o pokojninskih prejemkih na podlagi zakonsko določene upokojitvene starosti iz prvega odstavka 27. člena tega zakona ali upokojitvene starosti, ki jo določi član.«.

61. člen

Za 256. členom se doda nov 256.a člen, ki se glasi:

»256.a člen (register pokojninskih skladov)

(1) Minister, pristojen za delo, vzpostavi in redno dopolnjuje register pokojninskih skladov, v katerega se vpisujejo podatki o pokojninskih skladih, za katere so upravljavci pridobili dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev ali Agencije za zavarovalni nadzor in imajo odobren pokojninski načrt.

(2) V registru iz prejšnjega odstavka so v primeru izvajanja dejavnosti upravljanja pokojninskih skladov v drugi državi članici, pri čemer za razmerje med delodajalcem ter člani in uživalci dodatne pokojnine velja socialno in delovno pravo, ki ureja poklicno pokojninsko zavarovanje v drugi državi članici (v nadaljnjem besedilu: čezmejna dejavnost), navedene tudi države članice Evropske unije ali državi podpisnici Sporazuma o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora (UL L št. 1 z dne 3. 1. 1994, str. 3; v nadaljnjem besedilu: država članica), v katerih osebe iz prejšnjega odstavka poslujejo.«.

62. člen

V 258. členu se v prvem odstavku v 2. točki v tretji alineji za besedo »enot« postavi vejica in doda besedilo »če je pokojninski sklad razdeljen na enote premoženja, oziroma izračunavanje sorazmernega deleža donosa pokojninskega sklada in pripisovanje dobička pokojninskega sklada, če se odkupna vrednost izračuna glede na sorazmeren delež člana v donosu pokojninskega sklada«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Upravljavec pokojninskega sklada pri upravljanju pokojninskega sklada kot splošno pravilo povsod, kjer je relevantno, upošteva načelo enakovredne porazdelitve tveganj in koristi med člani različnih starosti.«.

63. člen

V 259. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko upravljavec pokojninskega sklada prenese upravljanje premoženja na pooblaščenca, ki je pod nadzorom pristojnega organa Republike Slovenije ali države članice in ima ustrezno dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja premoženja.«.

64. člen

V 263. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na zakon, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, se premoženje pokojninskega sklada, ki je zaupano v hrambo skrbniku, v primeru začetka stečajnega postopka nad skrbnikom oziroma drugo osebo, na katero je bilo preneseno opravljanje posameznih skrbniških storitev, izloči iz premoženja skrbnika oziroma druge osebe, na katero je bilo preneseno opravljanje posameznih skrbniških storitev in ni na voljo za poplačilo drugih upnikov.«.

Dosedanja četrti in peti odstavek, ki postaneta peti in šesti odstavek, se spremenita tako, da se glasita:

»(5) Če ni s tem zakonom določeno drugače, se za skrbniške storitve v zvezi z upravljanjem pokojninskega sklada smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, ki veljajo za opravljanje skrbniških storitev za vzajemni sklad.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko skrbniške storitve za pokojninske sklade opravlja tudi kreditna institucija s sedežem v drugi državi članici, ki ima ustrezno dovoljenje v skladu z Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L št. 176 z dne 27. junija 2013, str. 338), ali investicijsko podjetje, ki ima ustrezno dovoljenje na podlagi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L št. 173 z dne 12. 6. 2014, str. 349), ali druga oseba s sedežem v drugi državi članici, ki ima dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev na podlagi Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L št. 302 z dne 17. 11. 2009, str. 32; v nadaljnjem besedilu: Direktiva UCITS), ali druga oseba s sedežem v drugi državi članici, ki ima dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za alternativne investicijske sklade po Direktivi 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljnih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L št. 174 z dne 1. 7. 2011, str. 1).«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ne glede na peti odstavek tega člena lahko skrbniške storitve za pokojninske sklade opravlja tudi borznoposredniška družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za opravljanje storitev hrambe in vodenja finančnih instrumentov za račun strank ter katere minimalni kapital se izračuna na podlagi smiselne uporabe zakona, ki ureja bančništvo, v zvezi z 226. členom Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18 in 17/19 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZTFI-1), osnovni kapital pa znaša najmanj 730.000 eurov.«.

65. člen

267. člen se spremeni tako, da se glasi:

»267. člen (denarni račun pokojninskega sklada)

(1) Vsak pokojninski sklad ima en denarni račun ali več denarnih računov, ki so odprti v njegovem imenu ali jih zanj v svojem imenu in za račun pokojninskega sklada odpre upravljavec ali z njegovim soglasjem skrbnik pokojninskega sklada pri:

- Banki Slovenije;
- banki s sedežem v Republiki Sloveniji;
- banki države članice.

(2) Skrbnik zagotovi, da so denarna sredstva iz naslova vplačil v pokojninski sklad, ki jih vplača član ali so vplačana v imenu in za račun člana, prejeta in poknjžena na denarnih računih pokojninskega sklada iz prejšnjega odstavka.

(3) Skrbnik zagotovi, da se denarni računi pokojninskega sklada vodijo v skladu z načeli varstva denarnih sredstev strank kot jih določa sklep, ki ureja pogoje za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borznoposredniške družbe.

(4) Če denarni račun pokojninskega sklada odpre skrbnik pokojninskega sklada v svojem imenu in za račun pokojninskega sklada, na tem računu ne smejo biti poknjžena denarna sredstva skrbnika oziroma druge osebe iz prve do tretje alineje prvega odstavka tega člena.«.

66. člen

V 268. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Upravljavec krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, za krovni pokojninski sklad ali skupino kritnih skladov, ki jo upravlja, pri osebi iz prejšnjega člena odpre denarni račun krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov, za katerega veljajo določbe tega zakona o ločitvi premoženja.«.

67. člen

V 269. členu se za tretjim odstavkom doda novi četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Upravljavec za uresničevanje pravic iz vrednostnih papirjev pokojninskega sklada iz prejšnjega odstavka pripravi ustrezne in učinkovite politike odločanja o tem, kdaj in kako bo uveljavljal glasovalne pravice, ki izhajajo iz vrednostnih papirjev v sredstvih pokojninskega sklada, ki ga upravlja, tako da se bo zagotavljalo upravljanje izključno v korist članov pokojninskega sklada.«.

Dosedanja četrti in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

68. člen

V 270. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Upravljavec pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada ravna v skladu s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in drugimi predpisi, ki se nanašajo na izvajanje njegove dejavnosti, v skladu s pravili upravljanja pokojninskega sklada in pravili stroke upravljanja kolektivnih naložbenih podjemov za neprofesionalne stranke ter pazi na interese članov pokojninskega sklada.«.

69. člen

271. člen se spremeni tako, da se glasi:

»271. člen
(načela naložbene politike pokojninskega sklada)

Upravljavec pokojninskega sklada pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada ravna v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja ter pri tem upošteva naslednja načela:

1. sredstva pokojninskega sklada se nalagajo v dolgoročno korist članov kot celote. V primeru možnosti nastanka nasprotij interesov med upravljavcem in člani pokojninskega sklada upravljavec sredstva sklada nalaga izključno v korist članov;
2. ob upoštevanju pravil skrbnega in varnega poslovanja lahko upravljavec pokojninskega sklada pri nalaganju sredstev upošteva tudi morebitne dolgoročne učinke naložb na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb;
3. sredstva pokojninskega sklada morajo biti naložena tako, da se zagotovijo varnost, kakovost, likvidnost in donosnost premoženja sklada kot celote;
4. sredstva pokojninskega sklada so naložena predvsem v instrumente, s katerimi se trguje na organiziranih trgih, druge oblike naložb pa se ohranjajo na previdni ravni;
5. izvedeni finančni instrumenti se lahko uporabijo za zmanjševanje tveganj iz naslova upravljanja premoženja pokojninskega sklada ali kot tehnika upravljanja sredstev pokojninskega sklada;
6. naložbe so glede na opredeljeno naložbeno politiko primerno razpršene, in sicer tako v sklopu posameznih vrst naložb kot med njimi;
7. izpostavljenost pokojninskega sklada do posameznega izdajatelja ali skupine izdajateljev ne sme voditi v preveliko tveganje koncentracije.«.

70. člen

V 272. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena so lahko naložbe pokojninskega sklada tudi:
– finančni instrumenti, ki jih izda ali za katere jamči Evropska investicijska banka v okviru Evropskega sklada za strateške naložbe;
– enote evropskih dolgoročnih investicijskih skladov, evropskih skladov za socialno podjetništvo in evropskih skladov tveganega kapitala.«.

71. člen

V 273. členu se osmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(8) Naložbe pokojninskega sklada iz petega odstavka prejšnjega člena ne smejo presežati 5 % sredstev pokojninskega sklada.«.

Za osmim odstavkom se doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Naložbe pokojninskega sklada v zadolžnice ne smejo presegati 10 % sredstev pokojninskega sklada.«.

72. člen

V 274. členu se za četrtem odstavkom doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če upravljavec pokojninskega sklada ali oseba, ki deluje v njegovem imenu, v zvezi z nalaganjem sredstev pokojninskega sklada v enote investicijskega sklada prejme provizijo ali drug denarni znesek, ga nemudoma vplača v premoženje pokojninskega sklada. Takšno vplačilo povečuje sredstva pokojninskega sklada.«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »četrtega odstavka tega člena«.

Dosedanji šesti do deseti odstavek postanejo sedmi do enajsti odstavek.

73. člen

V 275. členu se sedmi odstavek črta.

74. člen

V 284. členu se za drugim odstavkom dodata nov tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Pri upravljanju tveganj se pri ocenjevanju kreditne sposobnosti izdajateljev finančnih instrumentov, v katere so naložena sredstva pokojninskega sklada, in oseb, do katerih je pokojninski sklad izpostavljen, upravljavec ne sme izključno ali samodejno opirati na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne agencije.

(4) Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor ob upoštevanju velikosti, narave, obsega in kompleksnosti dejavnosti pokojninskega sklada pri upravljanju tveganj pokojninskega sklada proučita, ali upravljavec spoštuje določbe prejšnjega odstavka, in po potrebi upravljavca opozorita, naj zmanjša izključnost ali samodejnost uporabe bonitetnih ocen.«.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo peti do osmi odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane osmi odstavek, se beseda »četrtega« nadomesti z besedo »šestega«.

75. člen

V 285. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Izjava o naložbeni politiki iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- podatke o metodah za ugotavljanje in merjenje naložbenih tveganj;
- opis postopkov za obvladovanje posameznih vrst tveganj;
- strateško porazdelitev sredstev glede na vrsto in trajanje obveznosti pokojninskega sklada
- opis upoštevanja okoljskih in socialnih dejavnikov ter dejavnikov upravljanja družb pri naložbeni politiki.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Upravljavec predloži besedilo izjave o naložbeni politiki hkrati z zahtevo za izdajo dovoljenja za upravljanje pokojninskega sklada Agenciji za trg vrednostnih papirjev, če je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad. Če je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali kot skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, upravljavec besedilo izjave o naložbeni politiki predloži Agenciji za zavarovalni nadzor.«.

76. člen

V 286. členu se v prvem odstavku črta besedilo »in Uredbo Komisije 1725/2003/ES z dne 29. septembra 2003 o sprejemu določenih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/EC (UL L št. 261 z dne 13. 10. 2003, str. 1)«.

77. člen

V 287. členu se v prvem odstavku v četrti alineji črta besedilo »vzajemne pokojninske sklade in krovne«.

78. člen

V 289. členu se v drugem odstavku:

- v tretji alineji na koncu podpičje nadomesti s piko;
- četrta alineja črta.

79. člen

V 291. členu se v drugem odstavku za besedo »vsebino« doda besedilo »povzetka letnega«.

V tretjem odstavku se za besedo »vsebino« doda besedilo »povzetka letnega«.

80. člen

V 293. členu se v četrtem odstavku besedilo »12 mesecev« nadomesti z besedilom »24 mesecev«.

81. člen

V 302. členu v drugem odstavku:

- se druga alineja črta;
- dosedanja tretja do šestnajsta alineja postanejo druga do petnajsta alineja;
- se v novi osmi alineji črta besedilo »in delodajalcev«;
- se v novi deveti alineji črta besedilo »in zagotavljanje zaščite članov v takem primeru«.

82. člen

V 303. členu se v prvem odstavku besedilo »z najmanj« nadomesti s črko »s«.

83. člen

V 308. členu se v petem odstavku na koncu pete alineje pika nadomesti s podpičjem in se doda nova šesta alineja, ki se glasi:

»– pravila za ravnanje v primeru napake pri izračunu čiste vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada.«.

84. člen

V 313. členu se deveti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(9) Upravljavec pokojninskega sklada, ki zagotavlja zajamčeno donosnost na čisto vplačilo, mora v višini rezervacij za nedoseganje zajamčene donosnosti vzpostaviti ločeno evidenco sredstev, ki po vrsti naložb ustrezajo naložbeni politiki vzajemnega pokojninskega sklada.«.

V dvanajstem odstavku se za besedo »revizorja« črtata vejica in besedilo »ki revidira računovodske izkaze pokojninskega sklada«.

85. člen

V 314. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Predmet prenosa upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada so tudi rezervacije iz petega odstavka prejšnjega člena. Ob prenosu se zagotovi pokritje teh rezervacij.«.

Dosedanji drugi do četrti odstavek postanejo tretji do peti odstavek.

86. člen

V 321. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Za postopek preoblikovanja vzajemnih pokojninskih skladov iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja poslovanje investicijskih skladov in družb za upravljanje, ki veljajo za združitev vzajemnih skladov.«.

87. člen

V 322. členu se v tretjem odstavku:

- v drugi alineji črta besedilo »v delu, ki se nanaša na nov podsklad«;
- tretja alineja spremeni tako, da se glasi:
»– pogodbo o opravljanju skrbniških storitev, za krovni pokojninski sklad.«.

V desetem odstavku se črta beseda »obstoječega«.

88. člen

V 323. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kritni sklad po tem zakonu je premoženje, namenjeno kritju obveznosti zavarovalnice ali pokojninske družbe iz dodatnega zavarovanja.«.

V petem odstavku se za besedilom »299. člena,« doda besedilo »300. člena, 301. člena,«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Zavarovalnica ali pokojninska družba k zahtevi za izdajo soglasja k pravilom upravljanja priloži dokumentacijo iz 300. člena tega zakona.«.

Dosedanji sedmi in osmi odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

89. člen

V 324. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

(3) Če član izbere naložbeno politiko življenjskega cikla, bo upravljavec pokojninskega sklada v skladu s pravili upravljanja in glede na starost člana vplačana sredstva v dodatno zavarovanje razporedil v sklad, ki je namenjen starostni skupini, v katero se član uvršča.

90. člen

V dvanajstem delu v VI. poglavju se naslov 6. točke spremeni tako, da se glasi:

»6. Čezmejno upravljanje pokojninskih skladov in čezmejni prenoski«.

91. člen

326. člen se spremeni tako, da se glasi:

»326. člen

(izvajanje kolektivnega dodatnega zavarovanja v drugi državi članici)

(1) Upravljavec pokojninskega sklada iz prve do tretje alineje prvega odstavka 257. člena tega zakona lahko dejavnost upravljanja pokojninskih skladov izvaja tudi v drugi državi članici, pri čemer za razmerje med delodajalcem, ki je oblikoval pokojninski načrt, ter člani in uživalci dodatne pokojnine velja socialno in delovno pravo, ki ureja poklicno pokojninsko zavarovanje v drugi državi članici (v nadaljnjem besedilu: država članica gostiteljica).

(2) Upravljavec, ki namerava opravljati čezmejno dejavnost, o tem obvesti ministra, pristojnega za delo.

(3) V obvestilu iz prejšnjega odstavka upravljavec navede naslednje informacije:

- ime države članice, v kateri namerava opravljati čezmejno dejavnost;
- ime in sedež glavne uprave podjetja ali drugega subjekta, ki v državi članici gostiteljici plačuje oziroma bo plačeval prispevke instituciji za poklicno pokojninsko zavarovanje, ne glede na to, ali to podjetje ali ta subjekt vključuje eno ali več pravnih ali fizičnih oseb, ki delujejo kot delodajalci ali samozaposleni, ali pa je sestavljeno iz kombinacije teh možnosti (v nadaljnjem besedilu: delodajalec, ki je oblikoval pokojninski načrt);
- glavne značilnosti pokojninskega načrta, ki ga bo izvajal za delodajalca, ki je oblikoval pokojninski načrt.

(4) Minister, pristojen za delo, v treh mesecih od prejema obvestila iz drugega odstavka tega člena pristojnemu nadzornemu organu države članice gostiteljice posreduje prejete informacije in o tem obvesti upravljavca.

(5) Minister, pristojen za delo, v treh mesecih od prejema obvestila iz drugega odstavka tega člena zavrne zahtevo za posredovanje informacije pristojnemu nadzornemu organu države članice, če obstaja utemeljen dvom o ustreznosti organizacije upravljavca, njegovem finančnem položaju in dobrem imenu ter če znanje ali izkušnje oseb, ki vodijo upravljavca, niso primerne za načrtovano

čezmejno dejavnost.

(6) Če minister, pristojen za delo, v treh mesecih od prejema obvestila iz drugega odstavka tega člena prejetih informacij ne posreduje pristojnemu nadzornemu organu države članice gostiteljice, upravljavcu izda odločbo o zavrnitvi zahteve za posredovanje informacij, v kateri navede razloge zaradi katerih je zavrnil posredovanje informacij.

(7) Upravljavec, ki opravlja čezmejno dejavnost, potencialne člane, člane in uživalce dodatne pokojnine iz države članice gostiteljice obvešča v skladu s predpisi, ki veljajo v zadevni državi.

(8) Preden začne upravljavec opravljati čezmejno dejavnost, minister, pristojen za delo, upravljavca seznanj z zahtevami veljavnega socialnega in delovnega prava na področju pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja, ki jih je treba upoštevati pri upravljanju pokojninskega načrta, ki ga financira podjetje v državi članici gostiteljice, ter z zahtevami države članice gostiteljice glede dolžnosti obveščanja potencialnih članov, članov in uživalcev dodatne pokojnine, na katere se ta čezmejna dejavnost nanaša, ki jih prejme od pristojnega organa države članice gostiteljice.

(9) Upravljavec lahko začne opravljati čezmejno dejavnost po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka ali po poteku šest tedenskega roka, odkar je minister, pristojen za delo, prejel obvestila iz prejšnjega odstavka, če minister, pristojen za delo, v tem roku ne pošlje obvestila iz prejšnjega člena. Čezmejno dejavnost mora upravljavec opravljati v skladu z zahtevami veljavnega socialnega in delovnega prava države članice gostiteljice na področju pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja in z zahtevami države članice gostiteljice glede dolžnosti obveščanja potencialnih članov, članov in uživalcev dodatne pokojnine, na katere se ta čezmejna dejavnost nanaša.

(10) Minister, pristojen za delo, upravljavca seznanj s prejetimi informacijami pristojnega organa države članice gostiteljice o vseh večjih spremembah v zvezi z zahtevami veljavnega socialnega in delovnega prava na področju pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja države članice gostiteljice, ki bi lahko vplivale na značilnosti pokojninskega načrta, če to zadeva opravljanje čezmejne dejavnosti, in o večjih spremembah v zvezi z zahtevami države članice gostiteljice glede dolžnosti obveščanja potencialnih članov, članov in uživalcev dodatne pokojnine, na katere se ta čezmejna dejavnost nanaša, ki jih prejme od pristojnega organa države članice gostiteljice.

(11) Če minister, pristojen za delo, prejme obvestilo pristojnega organa države članice gostiteljice o nepravilnostih pri poslovanju upravljavca pokojninskega sklada v drugi državi članici, o tem obvesti pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona, ki ukrepa v skladu z 2. podpoglavjem IX. poglavja tega zakona.«.

92. člen

327. člen se spremeni tako, da se glasi

»327. člen

(izvajanje pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja s strani upravljavca pokojninskih skladov druge države članice)

(1) Ne glede na 257. člen tega zakona lahko dejavnost upravljanja pokojninskih skladov v Republiki Sloveniji izvaja tudi druga oseba države članice, ki v okviru poklicne dejavnosti zagotavlja pokojnine na podlagi pokojninskega načrta (v nadaljnjem besedilu: upravljavec pokojninskih skladov države članice), ki je vpisana v register ali ima dovoljenje pristojnega organa države članice v skladu zakonom ali drugimi predpisi države članice, sprejetimi zaradi prenosa Direktive 2016/2341/EU.

(2) Minister, pristojen za delo, v šestih tednih od prejema informacij z vsebino iz tretjega odstavka

prejšnjega člena pristojni organ države članice seznanjeni z določbami tega zakona, ki urejajo kolektivno dodatno zavarovanje, ter 250.a do 255. in 271. do 276. členom tega zakona, ki jih je upravljavec pokojninskih skladov iz druge države članice dolžan spoštovati pri opravljanju čezmejne dejavnosti.

(3) Upravljavec pokojninskih skladov države članice lahko začne opravljati dejavnost v Republiki Slovenije, ko ga pristojni organ države članice seznanjeni z določbami iz prejšnjega odstavka. Če ga pristojni organ matične države članice s temi določbami ne seznanjeni v šestih tednih od prejema informacij z vsebino iz tretjega odstavka prejšnjega člena, lahko upravljavec pokojninskih skladov države članice začne opravljati dejavnosti po poteku tega roka.

(4) Minister, pristojen za delo, pristojni organ države članice obvesti o vseh večjih spremembah veljavnega socialnega in delovnega prava na področju pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja Republike Slovenije, ki bi lahko vplivale na značilnosti pokojninskega načrta, če to zadeva opravljanje čezmejne dejavnosti, in o večjih spremembah glede dolžnosti obveščanja potencialnih članov, članov in uživalcev dodatne pokojnine, na katere se ta čezmejna dejavnost nanaša.

(5) Nadzor nad izvajanjem dejavnosti upravljavca pokojninskega sklada iz druge države članice na ozemlju Republike Slovenije glede skladnosti njegovih dejavnosti z zahtevami iz drugega odstavka tega člena opravljajo pristojni nadzorni organi iz 351. člena tega zakona. Ob odkritju nepravilnosti pri poslovanju upravljavca pokojninskega sklada iz druge države na območju Republike Slovenije, pristojni nadzorni organi iz 351. člena tega zakona o tem nemudoma obvestijo pristojni organ matične države članice.

(6) Če pristojni organ matične države članice ne zagotovi odprave kršitev ali ne sprejme zadostnih ukrepov za njihovo odpravo, lahko pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona po predhodnem obvestilu pristojnemu organu matične države članice sprejme ustrezne ukrepe za odpravo kršitev.«.

93. člen

Za 327. členom se dodata nova 327.a in 327.b člen, ki se glasita:

»327.a člen

(čezmejni prenos v Republiko Slovenijo)

(1) Upravljavec pokojninskega sklada iz prve do tretje alineje prvega odstavka 257. člena tega zakona lahko s pogodbo delno ali v celoti prevzame obveznosti pokojninskega sklada kolektivnega zavarovanja, zavarovalno-tehnične rezervacije in druge obveznosti in pravice ter pripadajoča sredstva ali njihove denarne ustreznike drugega upravljavca iz druge države članice, ki je vpisan v register ali ima dovoljenje pristojnega organa države članice v skladu zakonom ali drugimi predpisi države članice, sprejetimi zaradi prenosa Direktive 2016/2341/EU (v nadaljnjem besedilu: prenosni upravljavec).

(2) Upravljavec pokojninskega sklada za prenos iz prejšnjega odstavka vložiti zahtevo za izdajo dovoljenja za čezmejni prenos v pokojninski sklad.

(3) Pred vložitvijo zahteve iz prejšnjega odstavka mora upravljavec pridobiti soglasje za prenos najmanj 70 % članov prenosnega pokojninskega sklada, ki morajo biti o pogojih prenosa predhodno pravočasno obveščeni.

(4) Zahtevi za izdajo dovoljenja za prenos iz drugega odstavka tega člena upravljavec pokojninskega sklada predloži:

1. pisni dogovor med prenosnim upravljavcem in upravljavcem pokojninskega sklada, v katerem so določeni pogoji prenosa in popis premoženja pokojninskega sklada, ki bo predmet čezmejnega

prenosa;

2. opis glavnih značilnosti pokojninskega načrta, ki se prenaša;
3. opis obveznosti ali zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki naj bi se prenesle, ter drugih obveznosti in pravic, pripadajočih sredstev ali njihovih denarnih ustreznikov;
4. podatke o nazivih in lokaciji glavnih uprav oziroma sedežev prenosnega in prevzemnega upravljavca ter podatke o državi članici, v katerih sta upravljavca registrirana ali pooblaščenca;
5. podatke o nazivih in lokaciji glavne uprave oziroma sedežu delodajalca, ki je oblikoval pokojninski načrt;
6. dokazilo o soglasju iz tretjega odstavka tega člena;
7. imena držav članic, katerih socialno in delovno pravo, ki velja za področje pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja, se uporablja za zadevni pokojninski načrt, če je to relevantno.

(5) Stroški prenosa ne smejo bremeniti preostalih članov in uživalcev dodatne pokojnine prenosnega pokojninskega sklada ali prvotnih članov in uživalcev dodatne pokojnine prevzemnega pokojninskega sklada.

(6) Pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona prevzemnega upravljavca glede zahteve za izdajo dovoljenja za čezmejni prenos premoženja v pokojninski sklad iz drugega odstavka tega člena izda odločbo v treh mesecih po prejemu popolne zahteve za izdajo dovoljenja in o tem obvesti upravljavca pokojninskega sklada.

(7) Po prejemu zahteve za izdajo dovoljenja za prenos iz drugega odstavka tega člena pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona takoj, ko je to mogoče, zaprosi za soglasje pristojni organ države članice prenosnega upravljavca.

(8) Pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona izda dovoljenja za čezmejni prenos premoženja iz drugega odstavka tega člena, če:

- je upravljavec pokojninskega sklada predložil vse potrebne informacije iz četrtega odstavka tega člena;
- so upravna struktura in finančni položaj upravljavca pokojninskega sklada ter ugled ali poklicne kvalifikacije ali izkušnje vodstvenega osebja upravljavca pokojninskega sklada združljivi s predlaganim prenosom;
- so dolgoročni interesi članov in uživalcev dodatne pokojnine prevzemnega pokojninskega sklada in preneseni del premoženja med prenosom in po njem ustrezno zaščiteni;
- so zavarovalno-tehnične rezervacije prevzemnega upravljavca na dan prenosa v celoti krite, kadar gre pri prenosu za čezmejno dejavnost, ter
- so sredstva za prenos zadostna in primerna za kritje obveznosti, zavarovalno-tehničnih rezervacij in drugih obveznosti in pravic, ki naj bi se prenesle, v skladu s tem zakonom.

(9) Za odločanje o zahtevi za izdajo dovoljenja za prenos iz drugega odstavka tega člena se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, če s tem zakonom ni določeno drugače. Zoper odločitev pristojnega nadzornega organa iz 351. člena tega zakona je zagotovljeno sodno varstvo.

(10) Pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona v dveh tednih po izdaji odločbe iz šestega odstavka tega člena obvesti pristojni organ države članice prenosnega upravljavca o svoji odločitvi.

(11) Kadar se s prenosom premoženja vzpostavi čezmejna dejavnost, mora pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona v sedmih tednih po izdaji odločbe iz šestega odstavka tega člena upravljavca pokojninskega sklada obvestiti o zahtevah veljavnega socialnega in delovnega prava na področju pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja, ki jih je treba upoštevati pri delovanju pokojninskega načrta, ter o zahtevah države članice gostiteljice glede dolžnosti obveščanja potencialnih članov, članov in uživalcev dodatne pokojnine, na katere se ta čezmejna dejavnost nanaša.

(12) Po prejemu odločbe o izdaji dovoljenja za prenos iz šestega odstavka tega člena ali če pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona v štirih mesecih in treh tednih od prejema zahteve iz četrtega odstavka tega člena o zahtevi ne odloči, lahko prevzemni upravljavec začne upravljati pokojninski sklad.

(13) V primeru nestrinjanja s postopkom ali odločitvijo pristojnega organa matične države članice prenosnega ali prevzemnega upravljavca, vključno z odločitvijo o odobritvi ali zavrnitvi zahteve za izdajo dovoljenja za čezmejni prenos, lahko Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (v nadaljnjem besedilu: EIOPA) na zahtevo pristojnega organa ali na svojo pobudo opravi nezavezujočo mediacijo.

(14) Kadar se s prenosom premoženja vzpostavi čezmejna dejavnost, se uporabljajo osmi, deveti in deseti odstavek 326. člena tega zakona.

327.b člen (čezmejni prenos iz Republike Slovenije)

(1) Upravljavec pokojninskega sklada iz prve do tretje alineje prvega odstavka 257. člena tega zakona lahko s pogodbo delno ali v celoti prenese obveznosti iz pokojninskega sklada kolektivnega zavarovanja, zavarovalno-tehnične rezervacije in druge obveznosti in pravice ter pripadajoča sredstva ali njihove denarne ustreznike na drugega upravljavca iz druge države članice, ki je vpisan v register ali ima dovoljenje pristojnega organa države članice v skladu zakonom ali drugimi predpisi države članice, sprejetimi zaradi prenosa Direktive 2016/2341/EU (v nadaljnjem besedilu: prevzemni upravljavec države članice).

(2) Po prejemu vloge za soglasje pristojnega organa prevzemnega upravljavca države članice pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona izda soglasje za čezmejni prenos, če so:

- v primeru delnega prenosa obveznosti pokojninskega sklada, zavarovalno-tehničnih rezervacij in drugih obveznosti in pravic ter pripadajočih sredstev ali njihovih denarnih ustreznikov dolgoročni interesi članov in uživalcev dodatne pokojnine preostalega dela pokojninskega sklada ustrezno zaščiteni;
- pravice posameznih članov in uživalcev dodatne pokojnine po prenosu vsaj enake;
- sredstva pokojninskega sklada, ki naj bi se prenesel, zadostna in primerna za kritje obveznosti, zavarovalno-tehničnih rezervacij in drugih obveznosti in pravic, ki naj bi se prenesle, v skladu s tem zakonom.

(3) Pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona izda soglasje iz prejšnjega odstavka v osmih tednih po prejemu popolne vloge.

(4) Če se s prenosom premoženja vzpostavi čezmejna dejavnost, mora pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona v štirih tednih po prejemu obvestila, da je pristojni organ prevzemnega upravljavca države članice izdal dovoljenje za čezmejni prenos, ta pristojni organ seznaniti z zahtevami veljavnega socialnega in delovnega prava na področju pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja, ki jih je treba upoštevati pri delovanju pokojninskega načrta, ter z zahtevami države članice gostiteljice glede dolžnosti obveščanja potencialnih članov, članov in uživalcev dodatne pokojnine, na katere se ta čezmejna dejavnost nanaša.«.

94. člen

329. člen se spremeni tako, da se glasi:

»329. člen
(pravno organizacijska oblika in uporaba določb)

(1) Pokojninska družba je finančna družba, organizirana kot delniška družba.

(2) Če ni s tem zakonom drugače določeno, se za poslovanje pokojninske družbe uporablja zakon, ki ureja zavarovalništvo, in predpisi, izdani na njegovi podlagi glede kvalificiranega deleža in udeležbe, nadrejene in podrejene družbe, obvladovanja in razmerij povezanosti, statusnih določb zavarovalnice, razen določb, ki se nanašajo na vzajemno delniško družbo, upravljanja tveganj, varovanja zaupnih podatkov in nadzora nad zavarovalnicami.«.

95. člen

331. člen se spremeni tako, da se glasi:

»331. člen (osnovni kapital in delnice pokojninske družbe)

(1) Najnižji znesek osnovnega kapitala je enak višini, določeni v sedmem odstavku 331.f člena tega zakona.

(2) Delnice pokojninske družbe se lahko vplačajo samo v denarju in so le imenske.

(3) Delnice pokojninske družbe so v celoti vplačane pred vpisom ustanovitve oziroma povečanja osnovnega kapitala v sodni register.«.

96. člen

Za 331. členom se dodajo novi 331.a do 331.g člen, ki se glasijo:

»331.a člen (obvladovanje tveganj)

(1) Pokojninska družba zagotovi, da ima vedno dovolj ustreznega kapitala, glede na obseg in vrste dodatnih pokojninskih zavarovanj, ki jih opravlja, ter tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov (kapitalska ustreznost).

(2) Pokojninska družba posluje tako, da:

- tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju dejavnosti dodatnih pokojninskih zavarovanj, nikoli ne presežejo omejitev, določenih v tem poglavju, in v predpisih izdanih na njegovi podlagi,
- je v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti (likvidnost) in
- da je trajno sposobna izpolniti vse svoje obveznosti (solventnost).

(3) Pokojninska družba organizira svoje poslovanje in tekoče vodi poslovne knjige, poslovno dokumentacijo in druge administrativne ali poslovne evidence tako, da je mogoče kadarkoli preveriti, ali posluje v skladu s pravili o obvladovanju tveganj.

331.b člen (kapital pokojninske družbe)

Kapital pokojninske družbe se zaradi ugotavljanja izpolnjevanja določb o obvladovanju tveganj izračuna na način, določen v naslednjih členih tega poglavja.

331.c člen (temeljni kapital pokojninske družbe)

- (1) Pri izračunu temeljnega kapitala pokojninske družbe se upoštevajo naslednje postavke:
- vplačani osnovni kapital pokojninske družbe, razen na podlagi kumulativnih prednostnih delnic vplačanega osnovnega kapitala;
 - kapitalske rezerve, razen kapitalskih rezerv, povezanih s kumulativnimi prednostnimi delnicami;
 - rezerve iz dobička;
 - preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let;
 - presežek iz prevrednotenja v zvezi s sredstvi, ki niso financirana iz zavarovalno-tehničnih rezervacij.

- (2) Pri izračunu temeljnega kapitala se kot odbitne upoštevajo naslednje postavke:
- lastne delnice in lastni poslovni deleži;
 - neopredmetena dolgoročna sredstva;
 - prenesena čista izguba iz prejšnjih let in izguba tekočega leta.

(3) Temeljni kapital je vedno najmanj enak znesku, določenemu v sedmem odstavku 331.f člena tega zakona.

331.č člen (dodatni kapital)

- (1) Pri izračunu dodatnega kapitala pokojninske družbe se upoštevajo naslednje postavke:
- vplačani osnovni kapital na podlagi kumulativnih prednostnih delnic;
 - kapitalske rezerve, povezane s kumulativnimi prednostnimi delnicami;
 - podrejeni dolžniški instrumenti;
 - druge postavke.

(2) Postavke iz prejšnjega odstavka se pri izračunu dodatnega kapitala upoštevajo največ v obsegu, določenem s predpisom iz 331.e člena tega zakona glede na nižjega izmed zneskov kapitala pokojninske družbe iz prejšnjega člena ali zneskov minimalnega kapitala pokojninske družbe iz 331.f člena tega zakona. Med druge postavke iz četrte alineje prejšnjega odstavka se na podlagi zahteve pokojninske družbe, podprte z ustreznimi dokazili, in z dovoljenjem Agencije za zavarovalni nadzor šteje:

- vrednost matematične rezervacije, ki v izračunu ne upošteva ali delno upošteva strošek pridobivanja dodatnih pokojninskih zavarovanj iz premijskega izračuna, zmanjšana za matematično rezervacijo, ki v izračunu upošteva strošek pridobivanja dodatnih pokojninskih zavarovanj iz premijskega izračuna. Stroški pridobivanja zavarovanj v izračunu matematične rezervacije ne smejo presegati 3,5 % od zavarovalne vsote. V izračunu razlik matematičnih rezervacij se negativne vrednosti postavijo na nič;
- skrite čiste rezerve, ki izhajajo iz vrednotenja sredstev, če takšne skrite rezerve nimajo narave izjeme;
- polovica nevplačanega vpoklicanega kapitala pokojninske družbe.

(3) Podrejeni dolžniški instrumenti so vrednostni papirji in drugi finančni instrumenti, iz katerih ima imetnik v primeru stečaja oziroma likvidacije izdajatelja pravico do poplačila šele po poplačilu drugih upnikov izdajatelja ali ki so glede dospelosti in drugih lastnosti primerni za pokrivanje morebitnih izgub zaradi tveganj, ki jim je pri poslovanju izpostavljena pokojninska družba.

331.d člen (izračun kapitala)

- (1) Pri izračunu kapitala pokojninske družbe se seštevek temeljnega in dodatnega kapitala zmanjša za:
- udeležbo v drugih zavarovalnicah, pozavarovalnicah, zavarovalnih holdingih, pokojninskih družbah, bankah, borzno-posredniških družbah, družbah za upravljanje in drugih finančnih institucijah, če skladno s predpisi izračunavajo kapitalsko ustreznost, v katerih je pokojninska družba udeležena

skladno z drugim odstavkom 329. člena tega zakona;

- naložbe v podrejene dolžniške instrumente in druge naložbe v osebe iz prejšnje točke, ki se pri ugotavljanju kapitalne ustreznosti teh oseb upoštevajo pri izračunu njihovega kapitala in v katerih je pokojninska družba udeležena skladno z drugim odstavkom 329. člena tega zakona;
- nelikvidna sredstva.

(2) Nelikvidna sredstva so naložbe pokojninske družbe v delnice borze, klirinško depotne družbe, terjatve iz naslova vplačil v jamstveni sklad pri klirinško depotni družbi, terjatve iz naslova vplačil v druge sklade, ki so namenjeni vzajemnemu jamstvu za izpolnitev obveznosti več oseb, in druga sredstva, ki jih ni mogoče unovčiti v času, ki je potreben zaradi pravočasne izpolnitve zapadlih denarnih obveznosti.

331.e člen

(predpis o obvladovanju tveganj)

Agencija za zavarovalni nadzor predpiše podrobnejša pravila za obvladovanje tveganj pokojninskih družb, s katerimi določi:

1. način in obseg upoštevanja posameznih postavk pri izračunu kapitala in kapitalne ustreznosti,
2. podrobnejše lastnosti in vrste postavk, ki se upoštevajo pri izračunu kapitala in kapitalne ustreznosti,
3. podrobnejše lastnosti podrejenih dolžniških instrumentov iz tretjega odstavka 331.č člena tega zakona in nelikvidnih sredstev iz drugega odstavka prejšnjega člena,
4. podrobnejša pravila za izračun minimalnega kapitala iz 331.f člena tega zakona,
5. podrobnejša pravila in minimalne standarde, lahko pa tudi metodologijo, za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij,
6. podrobnejše vrste in lastnosti premoženja kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona ter podrobnejša pravila za razpršitev in omejitve teh naložb, njihovo vrednotenje in njihovo usklajenost,
7. podrobnejši način izračuna količnikov likvidnosti in najmanjši obseg likvidnosti.

331.f člen

(minimalni kapital pokojninske družbe)

(1) Zahtevani minimalni kapital pokojninske družbe je vedno najmanj enak kapitalnim zahtevam, ki se izračunajo glede na prevzete obveznosti, kot je določeno v tem členu.

(2) Kapitalne zahteve se izračunajo kot vsota naslednjih dveh rezultatov:

– prvi rezultat se izračuna na naslednji način:

4 % matematičnih rezervacij, oblikovanih na zadnji dan preteklega poslovnega leta, vključno z matematičnimi rezervacijami, oblikovanimi za obveznosti iz pogodb, ki jih krije pozavarovanje, se pomnožijo z deležem, določenim v tretjem odstavku tega člena;

– drugi rezultat se izračuna samo za obveznosti iz pogodb, pri katerih tvegani kapital ni negativen, in sicer na način, določen v četrtem odstavku tega člena.

(3) Matematične rezervacije se za izračun kapitalne zahteve za pokojninske družbe izračunajo tako, da se znesek matematičnih rezervacij, oblikovanih na zadnji dan preteklega poslovnega leta, vključno z matematičnimi rezervacijami, ki jih krije pozavarovanje, pomnoži z deležem, ki za zadnje poslovno leto ustreza razmerju med:

– skupnim zneskom matematičnih rezervacij na zadnji dan preteklega poslovnega leta, zmanjšanim za matematične rezervacije za obveznosti iz pogodb, ki jih krije pozavarovanje, in

– skupnim zneskom matematičnih rezervacij, oblikovanih na zadnji dan preteklega poslovnega leta, vključno z matematičnimi rezervacijami, oblikovanimi za obveznosti iz pogodb, ki jih krije pozavarovanje, vendar ne z manj kot 0,85.

(4) Tvegani kapital je razlika med zavarovalno vsoto za primer smrti in oblikovano matematično rezervacijo. Izračuna se samo za obveznosti iz pogodb, pri katerih tvegani kapital ni negativen, in sicer na naslednji način:

1. znesek tveganega kapitala na zadnji dan preteklega leta, vključno s tveganim kapitalom za obveznosti iz pogodb, ki jih krije pozavarovanje, se pomnoži z 0,003;
2. zmnožek iz prejšnje točke se pomnoži z deležem, ki za zadnje poslovno leto ustreza razmerju med:
 - skupnim zneskom tveganega kapitala na zadnji dan preteklega poslovnega leta, zmanjšanim za znesek tveganega kapitala za obveznosti iz pogodb, ki jih krije pozavarovanje, in
 - skupnim zneskom tveganega kapitala na zadnji dan preteklega leta, vključno s tveganim kapitalom za obveznosti iz pogodb, ki jih krije pozavarovanje, vendar ne z manj kot 0,5.
3. Ne glede na prvo točko tega odstavka se pri izračunu kapitalskih zahtev za obveznosti iz pogodb za primer smrti znesek tveganega kapitala pomnoži z 0,001, če je zavarovanje sklenjeno za največ tri leta, oziroma z 0,0015, če je zavarovanje sklenjeno za več kot tri leta in največ pet let.

(5) Poleg kapitalskih zahtev iz drugega odstavka tega člena se kapitalске zahteve za obveznosti iz pogodb življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem iz zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki so vezane na enote KNPVP skladov, in za posle upravljanja pokojninskih skladov, kot to določa zakon, ki ureja zavarovalništvo, in sicer v poglavju dejavnost zavarovalnice, izračunajo na naslednji način:

- 4 % zavarovalno-tehničnih rezervacij v višini, določeni v skladu s prvim rezultatom iz drugega odstavka tega člena, če pokojninska družba prevzema naložbeno tveganje;
- 1 % zavarovalno-tehničnih rezervacij v višini, določeni v skladu s prvim rezultatom iz drugega odstavka tega člena, če pokojninska družba ne prevzema naložbenega tveganja, vendar so stroški upravljanja določeni in nespremenljivi za obdobje daljše od petih let;
- 25 % neto administrativnih stroškov preteklega poslovnega leta, ki se nanašajo na izvajanje teh pogodb, če pokojninska družba ne prevzema naložbenega tveganja in stroški upravljanja niso določeni in nespremenljivi;
- 0,3 % tveganega kapitala v višini, določeni v skladu z drugim rezultatom iz drugega odstavka tega člena, če pokojninska družba krije nevarnost smrti.

(6) Poleg kapitalskih zahtev iz drugega in petega odstavka tega člena se za dodatna zavarovanja, kot jih določa zakon, ki ureja zavarovalništvo, in sicer pri zavarovalni vrsti življenjska zavarovanja, v izračunu minimalnega kapitala upoštevata premijski in škodni količnik v skladu s 331.g členom tega zakona.

(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena zahtevani minimalni kapital pokojninske družbe ne sme biti nikoli nižji od zneska, določenega za absolutni prag zahtevanega minimalnega kapitala zavarovalnice v zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

331.g člen

(kapitalske zahteve za dodatna zavarovanja pokojninske družbe)

(1) Za dodatna zavarovanja iz šestega odstavka prejšnjega člena se določijo kapitalске zahteve na podlagi premijskega oziroma škodnega količnika za pretekla tri poslovna leta, in sicer tistega od obeh, ki je višji.

(2) Kapitalске zahteve se z uporabo premijskega količnika izračunajo na naslednji način:

1. vsota premij za dodatna zavarovanja, dosežena v zadnjem poslovnem letu, do skupne višine 50.000.000 eurov se pomnoži z 0,18, vsota teh premij v višini, ki presega 50.000.000 eurov, pa se pomnoži z 0,16;
2. vsota obeh zmnožkov iz prejšnje točke se pomnoži z deležem, ki za zadnja tri poslovna leta ustreza razmerju med:
 - skupnim zneskom terjatev za izplačilo odškodnin iz dodatnih zavarovanj v tem obdobju, zmanjšanim

za terjatve, ki jih krije pozavarovanje, in

– skupnim zneskom terjatev za izplačilo odškodnin iz dodatnih zavarovanj v tem obdobju, vključno s terjatvami, ki jih krije pozavarovanje, vendar ne z manj kot 0,5;

3. za vsoto premij za dodatna zavarovanja, doseženo v zadnjem poslovnem letu, se upošteva znesek, ki je enak večjemu izmed kosmatih obračunanih premij in kosmatih prihodkov od premij. Pred določitvijo vsote iz prejšnjega stavka se upošteva 4. točka tega odstavka;

4. od vsote premij iz prejšnje točke se odštejejo vsota premij za dodatna zavarovanja, ki so bila odpovedana v poslovnem letu, in celotni zneski morebitnih davkov ali prispevkov, vključenih v vsoto premij iz prejšnje točke.

(3) Kapitalske zahteve se z uporabo škodnega količnika izračunajo na naslednji način:

1. letna vsota terjatev za izplačilo odškodnin za dodatna zavarovanja, vključno s terjatvami, ki jih krije pozavarovanje, do skupne višine 35.000.000 eurov se pomnoži z 0,26, vsota teh terjatev v višini, ki presega 35.000.000 eurov, pa z 0,23;

2. vsota obeh zmnožkov iz prejšnje točke se pomnoži z deležem, ki za zadnja tri poslovna leta ustreza razmerju med:

– skupnim zneskom terjatev za izplačilo odškodnin iz dodatnih zavarovanj v tem obdobju, zmanjšanim za terjatve, ki jih krije pozavarovanje, in

– skupnim zneskom terjatev za izplačilo odškodnin iz dodatnih zavarovanj v tem obdobju, vključno s terjatvami, ki jih krije pozavarovanje, vendar ne z manj kot 0,5;

3. letna vsota terjatev za izplačilo odškodnin za dodatna zavarovanja se izračuna tako, da se znesek kosmatih obračunanih škod iz dodatnih zavarovanj za pretekla tri poslovna leta, povečan za znesek kosmatih škodnih rezervacij iz dodatnih zavarovanj na koncu tega obdobja, zmanjšan za znesek kosmatih škodnih rezervacij iz dodatnih zavarovanj na začetku tega obdobja in za znesek uveljavljenih regresnih terjatev v tem obdobju, deli s številom let v obdobju.

(4) Pri izračunu letnih vsot terjatev za izplačilo odškodnin iz dodatnih zavarovanj iz 1. točke tretjega odstavka tega člena se upoštevajo zadnja tri poslovna leta.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se kapitalske zahteve za prvo leto poslovanja pokojninske družbe izračunajo z uporabo premijskega količnika.

(6) Pri izračunu skupnega zneska terjatev za izplačilo odškodnin iz dodatnih zavarovanj iz drugega in tretjega odstavka tega člena se poleg prijavljenih terjatev upoštevajo tudi ocenjene terjatve, za katere se oblikujejo škodne rezervacije po 332.a členu tega zakona.

(7) Če so kapitalske zahteve, izračunane na podlagi drugega do četrtega odstavka tega člena, manjše od kapitalskih zahtev za preteklo leto, se določijo na način, da se kapitalske zahteve za preteklo leto pomnožijo z razmerjem med čistimi škodnimi rezervacijami iz dodatnih zavarovanj na koncu tekočega leta in čistimi škodnimi rezervacijami iz dodatnih zavarovanj na koncu preteklega leta, vendar ne z več kot z 1.«.

97. člen

332. člen se spremeni tako, da se glasi

»332. člen

(zavarovalno-tehnične rezervacije)

(1) Pokojninska družba v zvezi z vsemi posli dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih opravlja, oblikuje ustrezne zavarovalno-tehnične rezervacije, namenjene kritju prihodnjih obveznosti in morebitnih izgub zaradi tveganj, ki izhajajo iz poslov dodatnih pokojninskih zavarovanj, ki jih opravlja.

(2) Pokojninska družba oblikuje škodne, matematične in druge zavarovalno-tehnične rezervacije.«.

98. člen

Za 332. členom se dodajo novi 332.a do 332.k člen, ki se glasijo:

»332.a člen (škodne rezervacije)

(1) Škodne rezervacije se oblikujejo v višini ocenjenih obveznosti, ki jih je pokojninska družba dolžna izplačati na podlagi pogodb, pri katerih je zavarovalni primer nastopil do konca obračunskega obdobja, ne glede na to, ali je zavarovalni primer že prijavljen, vključno z vsemi stroški, ki na podlagi teh pogodb bremenijo pokojninsko družbo.

(2) Škodne rezervacije poleg ocenjenih obveznosti za prijavljene nastale, a še nerešene škode vključujejo tudi ocenjene obveznosti za že nastale, a še neprijavljene škode.«.

332.b člen (matematične rezervacije)

(1) Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih prihodnjih obveznosti pokojninske družbe na podlagi sklenjenih dodatnih pokojninskih zavarovanj, zmanjšanih za sedanjo ocenjeno vrednost prihodnjih premij, ki bodo vplačane na podlagi teh zavarovanj.

(2) Matematične rezervacije se izračunavajo z uporabo ustreznega aktuarskega vrednotenja, ki upošteva vse prihodnje obveznosti pokojninske družbe, na podlagi posamezne zavarovalne pogodbe, vključno z:

- zajamčenimi izplačili, do katerih je upravičen zavarovalec, zavarovanec ali drug upravičenec;
- vsemi upravičenji, med katerimi lahko zavarovalec, zavarovanec ali drug upravičenec izbira na podlagi zavarovalne pogodbe;
- stroški, vključno s provizijami.

(3) Pri izbiri metode aktuarskega vrednotenja pokojninska družba ustrezno upošteva metode vrednotenja premoženja kritnega sklada, ki jih uporablja.

(4) Pokojninska družba izračunava matematične rezervacije posamično za vsako zavarovalno pogodbo. Uporaba ustreznih približkov oziroma posplošitev je dovoljena samo, kadar je verjetno, da bo njihova uporaba privedla do približno enakega rezultata kot posamični izračun.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko pokojninska družba uporabi retrospektivno računsko metodo za izračun obveznosti, kadar zaradi narave zavarovalne pogodbe prospektivne računске metode ni mogoče uporabiti ali kadar je mogoče dokazati, da vrednost izračunane obveznosti ni manjša od obveznosti, izračunane z uporabo prospektivne računске metode.

(6) Matematične rezervacije, oblikovane v zvezi s pogodbo dodatnega pokojninskega zavarovanja, ne smejo biti manjše od odkupne vrednosti, kot jo določa ta zakon.

(7) Pokojninska družba v dodatku k letnemu poročilu opiše podlage in metode, ki jih uporablja pri izračunu matematičnih rezervacij.

332.c člen (druge zavarovalno-tehnične rezervacije)

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije oblikuje pokojninska družba glede na predvidene prihodnje obveznosti in tveganja, v zvezi s katerimi ne oblikuje posameznih rezervacij iz 332.a ali 332.b člena tega zakona.

332.č člen
(kritni sklad)

(1) Kritni sklad je premoženje, namenjeno kritju prihodnjih obveznosti in morebitnih izgub zaradi tveganj, ki izhajajo iz poslov dodatnih pokojninskih zavarovanj, ki jih opravlja pokojninska družba in v zvezi s katerimi je pokojninska družba dolžna oblikovati zavarovalno-tehnične rezervacije.

(2) Vrednost premoženja kritnega sklada pokojninske družbe je vedno najmanj enaka višini zavarovalno-tehničnih rezervacij.

(3) Na premoženje kritnega sklada je dovoljena izvršba samo za zavarovanje oziroma poplačilo terjatve zavarovalca, zavarovanca ali drugega upravičenca iz zavarovalne pogodbe, v zvezi s katero je bil oblikovan kritni sklad.

(4) Pokojninska družba premoženje kritnega sklada upravlja ločeno od drugega premoženja.

(5) Pokojninska družba oblikuje poseben kritni sklad za vsako od naslednjih vrst zavarovanj:

- za dodatno pokojninsko zavarovanje, pri katerem se odkupna vrednost izračunava na podlagi sorazmernega deleža zavarovanca v donosu kritnega sklada oziroma na podlagi pripisa dobička,
- za dodatno pokojninsko zavarovanje, pri katerem se odkupna vrednost izračunava glede na vrednost enot premoženja kritnega sklada, ki je razdeljeno na enote premoženja,
- za dodatno invalidsko in dodatno družinsko pokojnino,
- za izplačevanje pokojninskih rent.

(6) Kadar pokojninska družba oblikuje več kritnih skladov, se določbe tega zakona o kritnem skladu in poplačilu iz premoženja kritnega sklada uporabljajo ločeno za vsakega od kritnih skladov te družbe.

(7) Pokojninska družba ob koncu vsakega trimesečja za račun kritnega sklada pridobi dodatno premoženje, če je to potrebno zaradi uskladitve vrednosti premoženja kritnega sklada z višino zavarovalno-tehničnih rezervacij.

(8) Ne glede na drugi in sedmi odstavek tega člena je vrednost premoženja kritnega sklada iz prve in druge alineje petega odstavka tega člena, za katerega pokojninska družba zagotavlja zajamčeno donosnost, skupaj s premoženjem, ki ga za kritje rezervacij za nedoseganje zajamčene vrednosti sredstev omenjenega kritnega sklada pokojninska družba oblikuje v skladu s 313. členom tega zakona, najmanj enaka višini zavarovalno-tehničnih rezervacij.

332.d člen
(ločitev premoženja kritnega sklada od premoženja pokojninske družbe)

(1) Za kritne sklade iz šestega odstavka prejšnjega člena pokojninska družba premoženje kritnega sklada loči od svojega premoženja v skladu z 2.2 podpoglavjem VI. poglavja dvanajstega dela tega zakona.

(2) Klirinško depotna družba oziroma skrbnik Agenciji za zavarovalni nadzor na njeno zahtevo predloži podatke o stanju vrednostnih papirjev, ki jih hrani za račun kritnih skladov, in ji omogoči pregled teh stanj.

(3) Pokojninska družba v zvezi z naložbami kritnega sklada v bančne denarne depozite sklene

pogodbo z banko v svojem imenu in za račun kritnega sklada. Iz pogodbe je jasno razvidno, da je sklenjena za račun kritnega sklada.

(4) Pokojninska družba pri banki za vsak kritni sklad, ki ga oblikuje, odpre transakcijski račun kritnega sklada, prek katerega sprejema vplačila in opravlja izplačila iz naslova celotnega poslovanja kritnega sklada in vodi denarna sredstva kritnega sklada.

332.e člen (upravljanje likvidnosti)

(1) Pokojninska družba gospodari z viri in naložbami tako, da je v vsakem trenutku sposobna izpolniti vse dospele obveznosti.

(2) Pokojninska družba za zavarovanje pred likvidnostnim tveganjem oblikuje in izvaja politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki obsega:

- načrtovanje pričakovanih znanih in morebitnih denarnih odtokov in zadostnih denarnih pritokov zanje;
- redno spremljanje likvidnosti;
- sprejemanje ustreznih ukrepov za preprečitev oziroma odpravo vzrokov nelikvidnosti.

(3) Pokojninska družba tekoče izračunava količnike likvidnosti sredstev.

332.f člen (izračunavanje in ugotavljanje)

(1) Pokojninska družba za vsako trimesečje izračunava in ugotavlja:

1. višino kapitala,
2. kapitalske zahteve,
3. kapitalsko ustreznost,
4. višino zavarovalno-tehničnih rezervacij,
5. vrednost in vrste naložb, ki niso financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij,
6. vrednost kritnega sklada,
7. vrste, razpršenost, usklajenost in lokalizacijo naložb kritnih skladov,
8. zavarovalno-statistične podatke.

(2) Kapitalske zahteve za posamezno trimesečje se izračunajo z uporabo 331.f člena tega zakona, pri čemer se pri drugem, tretjem in petem odstavku iz 331.f člena tega zakona upošteva stanje na zadnji dan trimesečja, pri izračunu kapitalskih zahtev za dodatna zavarovanja pa se upoštevajo podatki iz predhodnega poslovnega leta.

332.g člen (poročilo o merjenju tveganj)

(1) Pokojninska družba Agenciji za zavarovalni nadzor poroča o podatkih iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Agencija za zavarovalni nadzor predpiše podrobnejšo vsebino poročil iz prejšnjega odstavka ter roke in način poročanja.

332.h člen (vrste dovoljenih naložb pokojninskih družb)

(1) Premoženje kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, ki ga upravlja pokojninska družba, so lahko samo naslednje vrste naložb:

1. vrednosti papirji, katerih izdajatelj je Republika Slovenija, Banka Slovenije, država članica oziroma država članica OECD oziroma mednarodna finančna organizacija, oziroma za katere jamči ena od teh oseb,
2. obveznice oziroma drugi dolžniški vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici oziroma državi članici OECD,
3. obveznice oziroma drugi dolžniški vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, če je njihov izdajatelj pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma državi članici oziroma državi članici OECD,
4. delnice in drugi lastniški vrednostni papirji s spremenljivim donosom, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici oziroma državi članici OECD,
5. delnice in drugi lastniški vrednostni papirji s spremenljivim donosom, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, če je njihov izdajatelj pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici oziroma državi članici OECD in če so izdani kot vrednostni papir,
6. investicijski kuponi vzajemnih skladov oziroma delnice investicijskih družb, ki svoje premoženje nalagajo izključno v vrednostne papirje in druge likvidne finančne naložbe,
7. terjatve iz naslova posojil, zavarovanih z zastavno pravico na nepremičnini, če je zastavna pravica vpisana v zemljiški oziroma drugi javni knjigi v Republiki Sloveniji oziroma državi članici, in če višina terjatve ni višja od 60 % vrednosti nepremičnine, ugotovljene na podlagi cenitve cenilca ustrezne stroke oziroma na drug primeren način, če je na nepremičnini že vpisana ena ali več zastavnih pravic, višina terjatve ne sme biti višja od 60 % vrednosti nepremičnine, zmanjšane za vrednost že vpisane zastavne(-ih) pravice (pravic),
8. terjatve iz naslova posojil bankam s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici oziroma državi članici OECD oziroma za izplačilo katerih, vključno z obrestmi, jamči banka s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici oziroma državi članici OECD,
9. terjatve iz naslova posojil, ki so zavarovane z zastavno pravico na vrednostnih papirjih iz 1., 2. oziroma 4. točke tega odstavka,
10. terjatve iz naslova drugih posojil, ki so ustrezno zavarovane,
11. predplačila na račun odkupne vrednosti zavarovanja na podlagi zavarovalnih polic in posojila zavarovana z odkupno vrednostjo zavarovalne police,
12. nepremičnine in druge stvarne pravice na nepremičnini (na primer stavbna pravica), če:
 - so vpisane v zemljiški knjigi oziroma drugi javni knjigi v Republiki Sloveniji oziroma državi članici,
 - dajejo donos oziroma je v zvezi z njimi mogoče pričakovati donos in
 - je bila nakupna cena določena na podlagi cenitve cenilca ustrezne stroke oziroma na drug primeren način,
 - so prosta vseh bremen, razen stvarnih služnosti,
13. naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri banki s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici oziroma državi članici OECD,
14. gotovina v blagajni oziroma na vpoglednem denarnem računu,
15. terjatve iz naslova povračila davkov,
16. terjatve do garancijskih, solidarnostnih in škodnih skladov,
17. opredmetena osnovna sredstva, razen zemljišč in zgradb, ki se vrednotijo glede na amortizacijo po načelu preudarnosti, če:
 - so v oziroma na nepremičnini ali so kako drugače povezane z nepremičnino, ki je dopustna naložba kritnega premoženja,
 - dajejo donos in
 - so prosta vseh bremen,
18. terjatve do pozavarovateljev skupaj s pozavarovateljevimi deleži zavarovalno-tehničnih rezervacij.

(2) Na vrednostnih papirjih, ki pomenijo dovoljene naložbe kritnega sklada, ne sme biti vpisana zastavna pravica.

(3) Agencija za zavarovalni nadzor lahko določi tudi druge vrste naložb, ki so glede na varnost, donosnost in tržnost primerne za kritni sklad iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, ki ga upravlja pokojninska družba in za te naložbe določi tudi omejitve.

(4) Agencija za zavarovalni nadzor lahko iz posebej utemeljenih razlogov na zahtevo pokojninske družbe, ki upravlja kritni sklad iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, dovoli, da premoženje kritnega sklada naloži v druge vrste naložb, kot naložbe, dovoljene na podlagi prvega odstavka tega člena in predpisa, izdanega na podlagi prejšnjega odstavka. Veljavnost dovoljenja je omejena za čas, ki ga ob upoštevanju razlogov, iz katerih je dovoljenje izdala, določi Agencija za zavarovalni nadzor. Pri tem Agencija za zavarovalni nadzor upošteva predvsem boniteto vrednostnega papirja oziroma njegovega izdajatelja.

(5) Za banke po tem členu se štejejo banke in druge institucije, ki imajo dovoljenje nadzornega organa Republike Slovenije oziroma druge države za opravljanje bančnih storitev.

(6) Pojmi organiziran trg, večstranski sistem trgovanja (v nadaljnjem besedilu: MTF) in organizirani sistem trgovanja (v nadaljnjem besedilu: OTF) imajo enak pomen kot v zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov.

332.i člen (omejitve posameznih naložb)

(1) Vrednost posameznih vrst naložb kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, ki ga upravlja pokojninska družba, ne sme presegati naslednjih odstotkov od skupne višine matematičnih rezervacij:

1. naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz 2. do 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena in terjatve iz naslova posojil iz 7. do 9. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo skupno presegati 5 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,

2. ne glede na omejitve iz prejšnje točke lahko naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena dosega do 40 % zavarovalno-tehničnih rezervacij, če ti vrednostni papirji izpolnjujejo naslednje pogoje:

– so predmet posebnega javnega nadzora za zaščito pravic imetnikov oziroma imetnic teh vrednostnih papirjev,

– izdale so jih banke ali druge kreditne institucije, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja finančne konglomerate, in ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ali v državi članici,

– denarna sredstva oziroma kupnina od njihove izdaje se nalaga le v premoženje, ki v celotnem obdobju do njihove dospelosti omogoča poravnavanje obveznosti, nastalih na njihovi podlagi, in ki je v primeru nezmožnosti izpolnitve obveznosti prednostno uporabljeno za poplačilo glavnice in natečenih obresti,

3. naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo presegati 1 % zavarovalno-tehničnih rezervacij, razen kadar ob novi izdaji vrednostnih papirjev izdajatelj v prospektu določi, da bodo novi vrednostni papirji po pridobitvi vseh dovoljenj uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev. V tem primeru tovrstne naložbe ne smejo presegati 5 % zavarovalno-tehničnih rezervacij, vendar največ za šest mesecev od datuma nakupa,

4. naložbe v vrednostne papirje iz 3. in 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 10 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,

5. naložbe v vrednostne papirje iz 4. in 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena in naložbe v tiste investicijske kupone vzajemnih skladov oziroma investicijskih družb iz 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki imajo po pravilih sklada več kot polovico naložb v vrednostnih papirjih, ki ne dajejo zajamčenega donosa, skupaj ne smejo presegati 30 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,

6. naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo presegati 1 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,

7. naložbe v vrednostne papirje iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 5 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,
8. naložbe v tiste investicijske kupone vzajemnih skladov oziroma investicijskih družb iz 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki imajo po pravilih sklada več kot polovico naložb v vrednostnih papirjih, ki dajejo zajamčen donos, skupaj ne smejo presegati 40 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,
9. naložbe v terjatve iz naslova posojil posameznemu posojilojemalcu iz 10. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo presegati 2 % zavarovalno-tehničnih rezervacij, skupno pa vse terjatve iz naslova teh posojil ne smejo presegati 5 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,
10. naložbe v eno nepremičnino oziroma več nepremičnin, ki so med seboj tako blizu, da pomenijo eno naložbo, in naložbe v eno opredmeteno osnovno sredstvo iz 17. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo presegati 10 % višine zavarovalno-tehničnih rezervacij, skupno pa vse naložbe v nepremičnine in druge stvarne pravice iz 12. točke prvega odstavka prejšnjega člena ter vse naložbe v opredmetena osnovna sredstva iz 17. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo presegati 30 % zavarovalno- tehničnih rezervacij,
11. naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri banki iz 13. točke prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 30 % zavarovalno-tehničnih rezervacij, pri čemer naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri posamezni banki skupno ne smejo presegati 10 % zavarovalno-tehničnih rezervacij. Ne glede na prejšnji stavek naložbe pri posamezni hranilnici ali hranilno-kreditni službi skupno ne smejo presegati 2 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,
12. naložbe v obliki gotovine v blagajni in na vpoglednih računih iz 14. točke prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 10 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,
13. naložbe v terjatve iz naslova povračila davkov iz 15. točke prvega odstavka prejšnjega člena ne smejo presegati 5 % zavarovalno-tehničnih rezervacij,
14. naložbe v terjatve do garancijskih, solidarnostnih in škodnih skladov iz 16. točke prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 5 % zavarovalno-tehničnih rezervacij. Ne glede na prejšnji stavek naložbe v terjatve do posameznega garancijskega, solidarnostnega in škodnega sklada ne smejo presegati 2 % zavarovalno-tehničnih rezervacij.

(2) Agencija za zavarovalni nadzor lahko iz posebej utemeljenih razlogov na zahtevo pokojninske družbe, ki upravlja kritni sklad iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, tej dovoli, da v zvezi s posamezno vrsto naložb prekorači omejitve, določene na podlagi prejšnjega odstavka. Veljavnost dovoljenja je omejena za čas, ki ga ob upoštevanju razlogov, iz katerih je dovoljenje izdala, določi Agencija za zavarovalni nadzor.

(3) Skupna vrednost naložb kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, ki ga upravlja pokojninska družba, v naložbe iz 2. do 11. točke prvega odstavka prejšnjega člena istega izdajatelja (dolžnika) in z njim povezanih oseb, ne sme presegati 10% matematičnih rezervacij. V omejitvev 10% se ne upoštevajo naložbe iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v 2. točki prvega odstavka tega člena.

(4) Pokojninska družba lahko v zvezi z naložbami kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, uporablja terminske pogodbe, opcije in druge izvedene finančne instrumente, če ti prispevajo k zmanjševanju tveganj ali olajšajo učinkovito upravljanje zavarovalnega portfelja.

(5) Omejitve posameznih naložb iz tega člena veljajo ločeno za vsak kritni sklad iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona.

332.j člen

(lokalizacija premoženja kritnega sklada pokojninske družbe)

(1) Pokojninska družba nalaga sredstva kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona na celotnem območju držav članic in na območju držav članic OECD.

(2) Agencija za zavarovalni nadzor iz posebej utemeljenih razlogov na zahtevo posamezne pokojninske družbe tej dovoli, da kot premoženje kritnega sklada uporabi tudi naložbo, ki ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega odstavka.

332.k člen
(usklajenost naložb pokojninske družbe)

(1) Pokojninska družba naložbe kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona, zaradi katerih je izpostavljena tveganjem morebitnih izgub zaradi spremembe obrestnih mer, tečajev tujih valut oziroma drugih tržnih tveganj, ustrezno uskladi z njenimi obveznostmi na podlagi sklenjenih pogodb, katerih višina je odvisna od enakih sprememb.

(2) Pokojninska družba pri naložbah kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona ustrezno upošteva dospelost obveznosti iz sklenjenih pogodb.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena pokojninska družba naložbe kritnega sklada iz tretje in četrte alineje petega odstavka 332.č člena tega zakona uskladi z obveznostmi na podlagi sklenjenih pogodb, katerih višina je odvisna od sprememb tečajev tujih valut, najmanj do 80%.«.

99. člen

Za 333. členom se dodajo novi 333.a do 333.d člen, ki se glasijo:

»333.a člen
(trden in zanesljiv sistem upravljanja)

(1) Pokojninska družba vzpostavi in uresničuje trden in zanesljiv sistem upravljanja, ki obsega najmanj:

1. pregledno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi razmerji glede odgovornosti;
2. učinkovit sistem prenosa informacij;
3. obravnavo okoljskih in socialnih dejavnikov ter dejavnikov upravljanja, povezanimi z naložbenimi sredstvi pri naložbenih odločitvah;
4. učinkovito in v organizacijsko strukturo ter procese odločanja pokojninske družbe integrirano funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti, funkcijo notranje revizije in aktuarsko funkcijo;
5. strategijo, pisna pravila, procese in postopke upravljanja tveganj;
6. ukrepe za zagotovitev rednega in stalnega poslovanja, ki so skladni z njenimi sistemi, viri in postopki, med katere spada tudi izdelava kriznega načrta.

(2) Pokojninska družba ima pisno opredeljena pravila sistema upravljanja, ki določajo najmanj način upravljanja tveganj, sistem notranjih kontrol, notranjo revizijo, aktuarsko funkcijo in izločene posle, če pokojninska družba del poslovanja prenese na drugo osebo. Pravila sistema upravljanja so pregledna in razumljiva.

(3) Pravila sistema upravljanja so predmet rednega, najmanj letnega pregleda. Pravila sistema upravljanja potrdi uprava pokojninske družbe s soglasjem nadzornega sveta pokojninske družbe.

(4) Sistem upravljanja je sorazmeren velikosti, naravi, obsegu in zahtevnosti poslov pokojninske družbe.

333.b člen

(funkcija)

(1) V okviru sistema upravljanja funkcija pomeni sposobnost pokojninske družbe za opravljanje praktičnih nalog.

(2) Sistem upravljanja pokojninske družbe vključuje funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti, funkcijo notranje revizije in aktuarsko funkcijo.

333.c člen
(nosilci ključnih funkcij)

(1) Nosilci ključnih funkcij pokojninske družbe so osebe, ki so odgovorne za ključne funkcije pokojninske družbe.

(2) Nosilec ključne funkcije je lahko le oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je ustrezno strokovno usposobljena in ima lastnosti in izkušnje, potrebne za zanesljivo in preudarno opravljanje nalog ključne funkcije;
2. ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja in zoper njo ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
3. nad njo ni bil začēt postopek osebnega stečaja;
4. ni oseba, ki v pokojninski družbi opravlja funkcijo člana uprave ali prokurista;
5. ni oseba, za katero je Agencija za zavarovalni nadzor v zadnjih petih letih zavarovalnici ali pokojninski družbi pravnomočno naložila odvzem pooblastila za ključno funkcijo zaradi hujše kršitve določb zakona, ki ureja zavarovalništvo, glede upravljanja tveganj ali glede nadzora, upravljanja tveganj in razkritij na ravni skupine oziroma za katero je Agencija za zavarovalni nadzor v zadnjih petih letih pokojninski družbi pravnomočno naložila razrešitev imenovanega pooblaščenega aktuarja zaradi hujše kršitve nalog pooblaščenega aktuarja, določenih v 604. členu Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19) oziroma za katero je Agencija za zavarovalni nadzor v zadnjih petih letih pokojninski družbi pravnomočno naložila odvzem pooblastila za ključno funkcijo zaradi hujše kršitve nalog nosilca ključne funkcije, določenih v tem zakonu;
6. je oseba dobrega ugleda in integritete.

(3) Uprava s soglasjem nadzornega sveta pokojninske družbe pooblasti nosilce ključnih funkcij.

(4) O podelitvi pooblastila nosilcu ključne funkcije pokojninska družba v osmih dneh od podelitve pooblastila obvesti Agencijo za zavarovalni nadzor. V obvestilu poda tudi utemeljitve glede primernosti novo pooblaščenega nosilca ključne funkcije.

(5) Če v zvezi z nosilcem ključne funkcije nastopijo okoliščine, da nosilec ključne funkcije ne izpolnjuje več pogojev iz drugega odstavka tega člena, mu pokojninska družba odvzame pooblastilo za ključno funkcijo.

(6) Pokojninska družba v osmih dneh od dneva odvzema pooblastila nosilcu ključne funkcije oziroma prenehanja opravljanja nalog nosilca ključne funkcije Agencijo za zavarovalni nadzor pisno obvesti o razlogih, ki so privedli do odvzema pooblastila nosilcu ključne funkcije oziroma prenehanja opravljanja nalog nosilca ključne funkcije.

(7) Nosilec ključne funkcije v osmih dneh od dneva, ko je po lastni volji prenehal opravljati naloge ključne funkcije, obvesti Agencijo za zavarovalni nadzor o razlogih za prenehanje opravljanja nalog ključne funkcije.

(8) V primeru odvzema pooblastila nosilcu ključne funkcije oziroma prenehanja opravljanja nalog nosilca ključne funkcije pokojninska družba pooblasti novega nosilca ključne funkcije v najkrajšem

možnem času, vendar najpozneje v treh mesecih od dneva odvzema pooblastila nosilcu ključne funkcije oziroma od dneva prenehanja opravljanja nalog ključne funkcije.

(9) Za ugotavljanje in nadzor nad izpolnjevanjem pogojev nosilcev ključnih funkcij Agencija za zavarovalni nadzor in pokojninska družba pridobita podatke iz 2. točke drugega odstavka tega člena od nosilca ključne funkcije ali iz kazenske evidence.

(10) Za namen ugotavljanja in nadzora izpolnjevanja pogojev nosilcev ključnih funkcij Agencija za zavarovalni nadzor in pokojninska družba pridobita podatke iz 3. točke drugega odstavka tega člena iz poslovnega registra oziroma druge evidence.

(11) Za osebe, ki niso državljani Republike Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor in zavarovalnica pridobita kot zadosten dokaz glede 2. in 3. točke drugega odstavka tega člena enakovredne dokumente pristojnih organov držav, v katerih je tuji državljan prebival v zadnjih desetih letih pred pooblastitvijo za nosilca ključne funkcije.

(12) Kadar pristojni organ države članice ali tretje države, v kateri ima ali je imel bivališče tuji državljan, ne zagotovi podatkov iz prejšnjega odstavka, ima enakovredno veljavo izjava tujega državljana, overjena pri notarju.

(13) Dokumenti iz enajstega in dvanajstega odstavka tega člena se predložijo v treh mesecih od njihove izdaje.

333.č člen (ključne funkcije)

(1) Pokojninska družba lahko organizira ključne funkcije tako, da posamezna oseba ali organizacijska enota opravlja aktivnosti več kot ene ključne funkcije, z izjemo funkcije notranje revizije, ki mora biti ločena od drugih ključnih funkcij.

(2) Pokojninska družba pri opravljanju ključnih funkcij upošteva velikost in notranjo sestavo pokojninske družbe ter velikost, naravo, obseg in kompleksnost njene dejavnosti.

(3) Posamezna oseba ali organizacijska enota, ki opravlja aktivnosti ključne funkcije, ne sme opravljati podobne ključne funkcije pri delodajalcu, ki je za svoje zaposlene oblikoval pokojninski načrt, ki ga pokojninska družba izvaja, razen če gre za delodajalca, ki skupaj s pokojninsko družbo spada v skupino podjetij.

(4) Brez poseganja v privilegij zoper samoobtožbo nosilec ključne funkcije Agencijo za zavarovalni nadzor obvesti, če uprava ali nadzorni svet pokojninske družbe ne sprejme ustreznih in pravočasnih popravilnih ukrepov, če je:

- oseba ali organizacijska enota pri opravljanju aktivnosti ključne funkcije odkrila obstoj precejšnjega tveganja, da pokojninska družba ne bo izpolnila pomembnih zakonskih zahtev, in je o tem poročala upravi ali nadzornemu svetu pokojninske družbe ter bi to lahko pomembneje vplivalo na interese članov in uživalcev dodatne pokojnine ali
- oseba pri opravljanju aktivnosti ključne funkcije opazila pomembno kršitev zakonov ali drugih predpisov, ki se uporabljajo za pokojninsko družbo in njene dejavnosti, in je o tem poročala upravi ali nadzornemu svetu pokojninske družbe.

(5) Osebe, ki so po tem, ko so v skladu s prejšnjim odstavkom obvestile Agencijo za zavarovalni nadzor, deležne delodajalčevih povračilnih ukrepov, imajo zagotovljeno pravno varstvo pred pristojnim sodiščem.

(6) Sistem upravljanja tveganj pokojninske družbe zajema najmanj naslednja področja:

1. sklepanje zavarovanj in oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij;
2. upravljanje sredstev in obveznosti;
3. naložbe, zlasti v izvedene finančne instrumente, listinjenje in podobne obveze;
4. likvidnost;
5. upravljanje zavarovalnih, tržnih, kreditnih, operativnih, likvidnostnih tveganj in tveganj koncentracije ter vseh drugih tveganj, ki jim je zavarovalnica izpostavljena;
6. pozavarovanje in druge tehnike za zmanjševanje tveganj;
7. okoljska in socialna tveganja ter tveganja upravljanja v zvezi z naložbenim portfeljem in njegovim upravljanjem.

(7) Kadar v skladu s pogoji pokojninskega načrta tveganja nosijo člani in uživalci dodatne pokojnine, sistem obvladovanja tveganj ta tveganja obravnava tudi z vidika članov in uživalcev dodatne pokojnine.

(8) Pri upravljanju tveganj se pri ocenjevanju kreditne sposobnosti izdajateljev finančnih instrumentov, v katere so naložena sredstva pokojninskih skladov, oseb, do katerih je pokojninski sklad izpostavljen, in sredstev pokojninske družbe pokojninska družba ne sme izključno ali samodejno opirati na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne agencije, temveč upošteva tudi druge ustrezne informacije, če je to praktično izvedljivo.

(9) Naloge aktuarske funkcije pokojninske družbe so, da:

1. koordinira in nadzira izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij;
2. zagotavlja, da se za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij uporabljajo ustrezne metode in modeli ter predpostavke;
3. ocenjuje ustreznost, zadostnost in kakovost podatkov, potrebnih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij;
4. primerja predpostavke, na katerih temelji izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij z izkustvi;
5. obvešča organe vodenja in nadzora zavarovalnice o zanesljivosti in ustreznosti metod, modelov ter predpostavk, uporabljenih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij, ter o ustreznosti izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij;
6. poda mnenje o splošni politiki sklepanja zavarovanj, če ima pokojninska družba tako ureditev;
7. sodeluje pri uvedbi in izvajanju sistema upravljanja tveganj, zlasti pri izvedbi lastne ocene tveganj;
8. preverja ustreznosti ureditve zavarovanja, če ima pokojninska družba tako ureditev.

(10) Za prenos katere koli dejavnosti pokojninske družbe, vključno s ključnimi funkcijami in upravljanjem pokojninskih skladov, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, glede izločenih poslov.

333.d člen

(mnenje nosilca aktuarske funkcije k letnemu poročilu)

(1) Pokojninska družba v 14 dneh po tem, ko je predložila letno poročilo pokojninske družbe, Agenciji za zavarovalni nadzor predloži tudi poročilo nosilca aktuarske funkcije z mnenjem nosilca aktuarske funkcije o tem, ali je pokojninska družba izračunavala premije in zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu s predpisi.

(2) Agencija za zavarovalni nadzor predpiše podrobnejšo vsebino poročila nosilca aktuarske funkcije.

(3) Za mnenje nosilca aktuarske funkcije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja revidiranje, o mnenju pooblaščenega revizorja.«.

100. člen

V 334. členu se prvi odstavek črta.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta prvi in drugi odstavek.

101. člen

V 335. členu se v prvem odstavku za besedilom »Uprava pokojninske družbe« črtata vejica in besedilo »ki opravlja dejavnost iz prve alineje drugega odstavka 330. člena tega zakona,«.

102. člen

Za 337. členom se dodata nova 337.a in 337.b člen, ki se glasita:

»337.a člen (politika prejemkov)

(1) Pokojninska družba vzpostavi in izvaja premišljeno politiko prejemkov, in sicer na način, ki je sorazmeren z njeno velikostjo in notranjo organizacijo ter z naravo, obsegom in kompleksnostjo njenih dejavnosti.

(2) Politika prejemkov iz prejšnjega odstavka se nanaša na stalne in variabilne sestavine prejemkov in velja za kategorije zaposlenih s posebno naravo dela.

(3) Zaposleni s posebno naravo dela so zaposleni, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganja pokojninske družbe, in obsegajo zlasti naslednje kategorije zaposlenih:

- upravo,
- nosilce ključnih funkcij,
- neposredne prevzemnike tveganj in
- druge zaposlene, katerih celotni prejemki, vključno s posebnimi pokojninskimi ugodnostmi, so po višini enaki ali višji od prejemkov uprave ali neposrednih prevzemnikov tveganj.

(4) Neposredni prevzemniki tveganj iz tretje alineje prejšnjega odstavka so zaposleni, ki imajo posamično ali skupaj kot člani skupine zaradi svoje poklicne dejavnosti ključen vpliv na profil tveganja pokojninske družbe.

(5) Politiko prejemkov pokojninske družbe sprejme uprava s soglasjem nadzornega sveta, ki tudi najmanj enkrat letno preveri njeno ustreznost.

(6) Za uveljavitev politike prejemkov je odgovorna uprava pokojninske družbe.

(7) Pokojninska družba najmanj enkrat letno izvede celovit in neodvisen notranji pregled skladnosti prakse prejemkov s politikami prejemkov pokojninske družbe.

(8) Pokojninske družbe javnosti redno razkrivajo informacije o politiki prejemkov.

337.b člen (temeljna načela politik prejemkov)

Pokojninska družba pri vzpostavljanju in izvajanju politike prejemkov upošteva naslednja načela:

1. politika prejemkov se določi, izvaja in vzdržuje v skladu z dejavnostmi, profilom tveganj, cilji ter dolgoročnim interesom, finančno stabilnostjo in uspešnostjo pokojninske družbe kot celote ter podpira dobro, preudarno in učinkovito upravljanje pokojninske družbe;

2. politika prejemkov je v skladu z dolgoročnimi koristmi članov pokojninskih skladov, ki jih upravlja pokojninska družba in uživalcev dodatne pokojnine;
3. politika prejemkov vključuje ukrepe, namenjene preprečevanju nasprotja interesov;
4. politika prejemkov je skladna z dobrim in učinkovitim obvladovanjem tveganj ter ne spodbuja prevzemanja tveganja, ki ni v skladu s profili tveganja in pravili pokojninske družbe;
5. politika prejemkov se uporablja za pokojninske družbe in za zunanje izvajalce dejavnosti pokojninske družbe;
6. pokojninska družba določi splošna načela politike prejemkov, jo pregleda in posodobi vsaj vsaka tri leta in je odgovorna za njeno izvajanje;
7. uvede se jasno, pregledno in učinkovito upravljanje, kar zadeva prejemke in nadzor nad njimi.«.

103. člen

Za 338. členom se dodata nova 338.a in 338.b člen, ki se glasita:

»338.a člen (lastna ocena tveganj)

(1) Del sistema upravljanja tveganj pokojninske družbe je izvedba lastne ocene tveganj, ki je povezana s poslovno strategijo pokojninske družbe. Pri izvedbi lastne ocene tveganj pokojninska družba upošteva tveganja, ki jim je izpostavljena, velikost in notranjo sestavo pokojninske družbe ter velikost, naravo, obseg in kompleksnost njene dejavnosti.

(2) Oceno tveganj je treba izvesti redno najmanj enkrat letno ali takoj po vsaki pomembni spremembi profila tveganj pokojninske družbe. Če se pomembno spremenijo samo tveganja posameznega pokojninskega sklada ali kritnega sklada, lahko pokojninska družba omeji ponovljeno oceno tveganj le na pokojninski sklad ali kritni sklad, v katerem je bila izvedena sprememba.

(3) Ocena tveganj vključuje:

1. opis, kako je lastna ocena tveganj vključena v upravljanje in odločanje pokojninske družbe;
2. oceno učinkovitosti sistema obvladovanja tveganj;
3. oceno skupne potrebe pokojninske družbe po virih financiranja, vključno z opisom načrta sanacije, kadar je to ustrezno;
4. oceno tveganj za člane in uživalce dodatne pokojnine v zvezi z izplačevanjem njihovih pokojnin in uspešnostjo popravljalnih ukrepov, ob upoštevanju, kadar je to ustrezno:
 - mehanizmov indeksacije,
 - mehanizmov za zmanjšanje upravičenj;
5. kvalitativno oceno mehanizmov za zaščito pokojnin, vključno z jamstvi, sporazumi ali drugimi vrstami finančne podpore delodajalcev, ki so za svoje zaposlene oblikovali pokojninski načrt, zavarovanjem ali pozavarovanjem ali kritjem z varovalnim pokojninskim načrtom, ki so v korist pokojninske družbe ali članov in uživalcev dodatne pokojnine;
6. kvalitativno oceno operativnih tveganj;
7. kadar se pri naložbenih odločitvah upoštevajo okoljski in socialni dejavniki ter dejavniki upravljanja, oceno novih ali nastajajočih tveganj, vključno s tveganji, povezanimi s podnebnimi spremembami, rabo virov in okoljem, socialnimi tveganji in tveganji, povezanimi z zmanjšanjem vrednosti sredstev zaradi regulativne spremembe.

(4) Pokojninska družba vzpostavi metode za opredelitev in ocenjevanje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena v kratkoročnem in dolgoročnem obdobju ter ki bi lahko vplivala na sposobnost pokojninske družbe, da izpolnjuje svoje obveznosti. Navedene metode so sorazmerne z velikostjo, naravo, obsegom in kompleksnostjo tveganj, neločljivo povezanih z dejavnostmi pokojninske družbe. Pokojninska družba opiše uporabo teh metod v lastni oceni tveganj.

(5) Pokojninska družba zagotovi, da je lastna ocena tveganj ustrezno upoštevana pri izdelavi poslovnih načrtov in strategij.

338.b člen
(poslovne knjige in letno poročilo pokojninske družbe)

(1) Za poslovne knjige in letno poročilo pokojninske družbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, glede poslovnih knjig in letnega poročila. Agencija za zavarovalni nadzor lahko za pokojninske družbe predpiše posebne zahteve na področju poslovnih knjig, letnega poročila, v zvezi z revidiranjem letnih poročil in podrobnejšo vsebino računovodskih izkazov.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja zavarovalništvo, lahko pokojninska družba letno poročilo, revizorjevo poročilo o revidiranju letnega poročila, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe, in dodatno revizorjevo poročilo predloži Agenciji za zavarovalni nadzor v osmih dneh po prejemu revizorjevega poročila, vendar najpozneje v šestih mesecih po koncu koledarskega leta.«.

104. člen

V 342. členu se v drugem odstavku besedilo »vplačanih enot premoženja« nadomesti z besedo »vplačil«.

105. člen

V 346. členu se v prvem odstavku besedilo »vplačanih enot premoženja« nadomesti z besedo »vplačil«.

106. člen

V 349. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Za izplačevanje pokojninske rente iz prejšnjega odstavka pokojninska družba ali zavarovalnica oblikuje kritni sklad v skladu s 332.č členom tega zakona.«.

107. člen

Za 349. členom se doda nov 349.a člen, ki se glasi:

»349.a člen
(obveščanja prejemnikov pokojninske rente)

(1) Pokojninska družba ali zavarovalnica, ki izplačuje pokojninske rente iz prvega odstavka 348. člena tega zakona, prejemnike pokojninske rente redno obvešča o zapadlih prejemkih in možnostih izplačila pokojninske rente.

(2) Pokojninska družba ali zavarovalnica, ki izplačuje pokojninske rente iz prvega odstavka 348. člena tega zakona, prejemnike pokojninske rente obvesti o naložbenih tveganjih, ki so jim izpostavljeni, v obdobju izplačevanja pokojninskih rent.«.

108. člen

V 350.a členu se na koncu četrtega odstavka doda nov tretji stavek, ki se glasi:

»Če v tem postopku obveznost poklicnega zavarovanja ni ugotovljena, stroške postopka krije

Republika Slovenija iz državnega proračuna.«.

V petem odstavku se za besedo »šestega« dodata vejica in besedilo »enajstega in trinajstega«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) V primeru dvoma o upravičenosti vzpostavitve mirovanja in prenehanja obveznosti poklicnega zavarovanja poda upravljavec sklada inšpektoratu predlog za inšpekcijski nadzor.«.

109. člen

V 354. členu se v naslovu in v prvem odstavku črta besedilo »in poklicnih pokojnin«.

110. člen

V dvanajstem delu se v IX. poglavju za naslovom 2. točke dodata nova 359.a in 359.b člen, ki se glasita:

»359.a člen
(cilj nadzora)

Agencija za zavarovalni nadzor, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banka Slovenije in inšpektorat opravljajo nadzor, da se:

- varujejo pravice članov pokojninskih skladov in uživalcev dodatne pokojnine ter
- zagotovita stabilnost in finančna trdnost upravljavcev pokojninskih skladov.

359.b člen
(namen in obseg nadzora)

(1) Namen nadzora nad upravljanjem in poslovanjem pokojninskih skladov je preverjanje zakonitosti njihovega poslovanja, predvsem pa ugotavljanje, ali upravljavec pokojninskega sklada posluje v skladu s pravili o upravljanju tveganj in drugimi pravili, določenimi s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi in drugimi predpisi, ki urejajo opravljanje storitev, ki jih opravlja upravljavec pokojninskega sklada.

(2) Nadzor je pretežno usmerjen v prihodnost in k tveganjem upravljavca pokojninskega sklada.«.

111. člen

V 360. členu se v prvi alineji za besedo »zakona« doda besedilo »oziroma drugih predpisov«.

Za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor pri opravljanju nadzora svoja pooblastila uporablja pravočasno in sorazmerno glede na velikost, vrsto, obseg in zahtevnost tveganj, povezanih z dejavnostjo upravljanja pokojninskega sklada. Velikost, vrsto, obseg in zahtevnost poslovanja pokojninskega sklada Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor upoštevata tudi pri določitvi pogostosti in obsega izvajanja nadzora.«.

112. člen

V 361. členu se v prvem odstavku prva alineja črta.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor pred izrekom nadzornih ukrepov prouči morebitni učinek izrečenih ukrepov na stabilnost finančnih sistemov v Evropski uniji, zlasti v izrednih razmerah.«.

113. člen

V 365. členu se v drugem odstavku pika nadomesti z vejico in doda besedilo »če so ugotovitve in izrečeni ukrepi nadzora povezani oziroma vplivajo na poslovanje vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada.«.

114. člen

V 366. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Za potrebe usklajenega evropskega nadzora nad pokojninami pokojninska družba Agenciji za zavarovalni nadzor redno sporoča podatke o izkazu stanja, sredstvih, kritnih skladih, prihodkih od naložb, spremembah v zavarovalno-tehničnih rezervacijah, članih, prispevkih, izplačilih članom, prenosih, stroških in čezmejnih dejavnostih.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

Za dosedanjim tretjim odstavkom, ki postane četrti odstavek, se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Agencija za zavarovalni nadzor predpiše podrobnejšo vsebino, način in roke, v katerih pokojninska družba Agenciji za zavarovalni nadzor poroča v skladu z drugim odstavkom tega člena.«.

115. člen

368. člen se črta.

116. člen

V 370. členu se beseda »upravljavcem« nadomesti z besedilom »upravljanjem in poslovanjem«.

117. člen

V 371. členu se v prvem odstavku beseda »upravljavcem« nadomesti z besedilom »upravljanjem in poslovanjem«.

V drugem odstavku se beseda »upravljavcem« nadomesti z besedilom »upravljanjem in poslovanjem«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Proti odločbi Agencije za trg vrednostnih papirjev o odreditvi dodatnega ukrepa iz prvega odstavka tega člena je dovoljen ugovor, za katerega se smiselno uporabljajo prvi odstavek 496. člena, 497., 498., 499. in 500. člen ZTFI-1.«.

118. člen

V 372. členu se v prvem odstavku v četrti alineji za besedo »upravljavcem« doda besedilo »pokojninskega sklada«, na koncu četrte alineje pa se pika nadomesti s podpičjem in doda nova peta alineja, ki se glasi:

»– če upravljavec pokojninskega sklada pri čezmejni dejavnosti ne ravna v skladu z zahtevami socialnega in delovnega prava države članice gostiteljice na področju pokojninskih načrtov.«.

119. člen

V 377. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja pokojninskega sklada preneha, če je Banka Slovenije v postopku nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada, ki je banka, izdala odločbo o ugotovitvi razlogov za prisilno likvidacijo pravne osebe iz 314. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR, 41/17, 77/18 – ZTFI-1, 22/19 – ZIUJDSOL in 44/19 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZBan-2) ali odločbo o odvzemu dovoljenja iz 352. člena ZBan-2 ali če je Agencija za zavarovalni nadzor v postopku nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada, ki je zavarovalnica ali pokojninska družba, na podlagi zakona, ki ureja zavarovalništvo, izdala odločbo o prenehanju dovoljenja ali odločbo o odvzemu dovoljenja ali odločbo o začetku prisilne likvidacije ali odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Za odločbo iz drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo 496., 497., 498., 499. in 500. člen ZTFI-1.«.

Za petim odstavkom se dodata nova šesti in sedmi odstavek, ki se glasita:

»(6) Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor organ EIOPA obvesti o odločitvi, s katero se prepove ali omeji opravljanje storitev upravljanja pokojninskega sklada.

(7) Agencija za trg vrednostnih papirjev organ EIOPA obvesti o izdaji odločbe iz drugega odstavka tega člena.«.

120. člen

Za 377. členom se dodajo novi 377.a člen, 6. točka IX. poglavja dvanajstega dela, 377.b, 377.c in 377.č člen, 7. točka IX. poglavja dvanajstega dela ter 377.d, 377.e, 377.f in 377.g člen, ki se glasijo:

»377.a člen

(prepoved razpolaganja s premoženjem, ki ga hrani skrbnik)

Agencija za zavarovalni nadzor ali Agencija za trg vrednostnih papirjev lahko na zahtevo pristojnega nadzornega organa upravljavca pokojninskega sklada države članice prepove prosto razpolaganje s premoženjem, ki ga hrani skrbnik, s sedežem v Republiki Sloveniji.

6. Razkritja v zvezi z nadzorom

377.b člen

(razkritje splošnih informacij o nadzoru)

Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor in Banka Slovenije na svojih spletnih straneh javno objavijo in redno posodablajo:

1. besedila zakonov in drugih predpisov ter splošnih smernic, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji, na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja;
2. informacije o postopku nadzora;
3. skupne statistične podatke o ključnih vidikih uresničevanja pravil nadzora v Republiki Sloveniji;
4. glavne cilje, funkcije in dejavnosti nadzora;
5. pravila o sankcijah in drugih ukrepih, ki se uporabljajo za kršitve predpisov v Republiki Sloveniji s

področja dodatnega pokojninskega zavarovanja.

377.c člen
(razkritja)

(1) Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije za preprečevanje in odvracanje od ravnanj, ki pomenijo kršitev tega zakona, javno objavi informacije iz tretjega odstavka tega člena v zvezi z ukrepi nadzora in sankcijami zaradi prekrška, ki jih je izrekla zaradi kršitev tega zakona.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije v skladu s prejšnjim odstavkom javno objavi informacije po končanju postopka z izdajo ukrepa ali sankcije, razen če je bil začet postopek sodnega varstva. V tem primeru Agencija objavi informacije, ko je zahteva za sodno varstvo pravnomočno zavrnjena.

(3) Informacije iz prvega odstavka tega člena obsegajo naslednje podatke:

1. o kršitelju:

– o nazivu in sedežu pravne osebe, če je bil ukrep nadzora ali sankcija zaradi prekrška, ki jo je izrekla Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije, izrečena pravni osebi, ali

– o osebnem imenu in letu rojstva fizične osebe, če je bil ukrep nadzora ali sankcija zaradi prekrška, ki jo je izrekla Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije, izrečena fizični osebi;

2. o kršitvi:

– opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev tega zakona,

– naravo ugotovljenih kršitev;

3. izrek odločbe, s katero se postopek konča;

4. informacijo o tem, ali je zoper odločbo začet postopek sodnega varstva v skladu s tem zakonom.

(4) Informacije iz drugega odstavka tega člena se javno objavijo na spletni strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Agencije za zavarovalni nadzor ali Banke Slovenije in so na spletni strani dostopne najmanj pet let po objavi.

(5) Podatki, ki se v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, štejejo za osebne se iz objave po prvem odstavku tega člena izbrišejo po poteku petih let.

377.č člen
(izjeme v zvezi z razkritji)

(1) Ne glede na prejšnji člen, lahko Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije po uradni dolžnosti ali na podlagi ugovora, kadar bi objava identitete pravne osebe ali osebnih podatkov fizične osebe iz 1. točke tretjega odstavka prejšnjega člena, glede na okoliščine posamičnega primera pomenila nesorazmeren ukrep glede na posledice objave ali bi objava podatkov iz tretjega odstavka prejšnjega člena ogrozila stabilnost finančnih trgov ali izvedbo kazenske preiskave hkrati z izdajo odločbe, s katero izreče ukrep nadzora, odloči tudi, da se:

1. identiteta kršitelja ne objavi, ali

2. odloži objava ukrepa nadzora ali sankcije zaradi prekrška, ki jo je izrekla Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije zaradi kršitve tega zakona, dokler ne prenehajo obstajati razlogi za odložitev, ali

3. ukrep nadzora ali sankcije zaradi prekrška, ki jo je izrekla Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije zaradi kršitve tega zakona, ne objavi, če z ukrepi iz 1. in 2. točke tega odstavka ni mogoče zagotoviti :

– da stabilnost finančnih trgov ni ogrožena ali

– da bi bila objava sorazmerna s sprejetimi ukrepi, ki se štejejo za manj pomembne.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije lahko v primeru razlogov iz 1. točke prejšnjega odstavka odloči tudi, da se objava identitete kršitelja začasno zadrži, če je mogoče pričakovati, da bodo razlogi za zadržanje objave v razumnem roku prenehali obstajati.

(3) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije ob izdaji odločbe ne ugotovi razlogov iz prvega odstavka tega člena, v odločbi o izrečenih ukrepih nadzora, izdani na podlagi tega zakona, kršitelja opozori, da bodo informacije o izrečenih ukrepih in sankcijah ter o kršitelju javno objavljene na spletni strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Agencije za zavarovalni nadzor ali Banke Slovenije v skladu s prejšnjim členom, in ga pouči, da mora v primeru obstoja razlogov iz prvega odstavka tega člena te razloge navesti v ugovoru, ki se vloži v roku, ki je v skladu s tem zakonom določen za vložitev pravnega sredstva zoper odločbo o ukrepu nadzora.

(4) Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije odloči o ugovoru iz prejšnjega odstavka z odločbo.

(5) Če na podlagi ugovora kršitelja Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije ugotovi, da so podani razlogi iz prvega odstavka tega člena, v odločbi, s katero ugovoru ugodi, odloči, da se identiteta kršitelja ne objavi, ali da se objava identitete kršitelja začasno zadrži, in navede rok za zadržanje objave ali podatke objavi anonimno na način, da posamezniki niso določljivi, ali odloči, da se ukrep nadzora ali sankcije zaradi prekrška ne objavi.

(6) Zoper odločbo, s katero Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije zavrne ugovor ali odloči, da se objava identitete kršitelja začasno zadrži, lahko kršitelj vloži zahtevo za sodno varstvo pod pogoji, določenimi v zakonu, ki ureja upravni spor.

(7) Ne glede na peti odstavek prejšnjega člena lahko Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije na podlagi zahteve kršitelja, ki je fizična oseba, odloči, da se informacije o identiteti kršitelja po objavi na spletni strani umaknejo pred potekom petih let. Za zahtevo kršitelja se uporabljajo določbe tega člena o ugovoru iz tretjega do šestega odstavka tega člena.

7. Varovanje zaupnih informacij

377.d člen

(obveznost varovanja zaupnih informacij)

(1) Člani sveta in direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev, člani in predsednik strokovnega sveta Agencije za zavarovalni nadzor, člani sveta in guverner Banke Slovenije, zaposleni pri Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Agenciji za zavarovalni nadzor in Banki Slovenije, revizorji in drugi strokovnjaki, ki delujejo v imenu pristojnega nadzornega organa, morajo kot zaupne varovati vse informacije, ki so jih pridobili pri opravljanju svoje funkcije, nalog nadzora ali drugih poslov ali nalog za Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Agencijo za zavarovalni nadzor in Banko Slovenije, razen informacij, ki so po tem ali drugem zakonu javno dostopne. S prenehanjem funkcije, zaposlitve ali pogodbenega razmerja dolžnost varovanja informacij iz prejšnjega stavka ne preneha.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka ne smejo razkriti zaupnih informacij drugi osebi, državnemu organu ali nosilcu javnih pooblastil, razen v obliki povzetka, iz katerega ni mogoče prepoznati posameznih upravljavcev pokojninskih skladov, na katere se nanašajo, ali v primerih, določenih v tem zakonu.

(3) Prepoved iz drugega odstavka ne velja v primeru:

– zaupnih informacij, ki so potrebne za izvedbo kazenskega postopka, ali

– stečaja ali prisilne likvidacije upravljavca pokojninskega sklada za zaupne informacije, ki so potrebne za uveljavljanje terjatev upnikov do upravljavca pokojninskega sklada in druge potrebe v stečajnem postopku ali postopku prisilne likvidacije ali s tema postopkoma povezanih pravnih postopkih, razen tistih, ki se nanašajo tudi na druge osebe, ki so bile udeležene pri poskusih finančne sanacije ali reorganizacije upravljavca pokojninskega sklada.

(4) Dolžnost varovanja zaupnih informacij iz prvega do tretjega odstavka tega člena velja tudi za informacije, ki jih pristojni nadzorni organ ali osebe iz prvega odstavka tega člena pridobijo na podlagi izmenjave informacij z drugimi nadzornimi organi.

(5) Za osebe iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo tudi pravila o dodatni obveznosti varovanja zaupnih informacij, ki se po tem ali drugem zakonu uporabljajo za pristojni nadzorni organ v zvezi s posamezno vrsto nadzora.

377.e člen (uporaba zaupnih informacij)

Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor in Banka Slovenije sme zaupne informacije pri opravljanju svojih dolžnosti uporabiti samo za naslednje namene:

1. za preverjanje pogojev ob izdaji dovoljenja za opravljanje storitve upravljanja pokojninskega sklada in storitve izplačevanja pokojninskih rent;
2. za zagotovitev nadzora na posamični in konsolidirani podlagi poslovanja upravljavcev pokojninskih skladov, vključno s spremljanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij, plačilne sposobnosti, sistema upravljanja in informacij članom in upravičencem;
3. za izrekanje ukrepov nadzora in kazni za prekrške ter vložitve ovadb zaradi suma storitve kaznivega dejanja;
4. v postopku sodnega varstva proti odločbam, ki jih je izdal nadzorni organ in
5. v drugih sodnih ali upravnih postopkih.

377.f člen (razkritje zaupnih podatkov Evropskemu parlamentu)

Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor in Banka Slovenije lahko predložijo zaupne podatke Evropskemu parlamentu, če jih potrebuje za preiskavo v skladu z 226. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije.

377.g člen (osebe, ki jim je dovoljeno razkriti zaupne informacije)

(1) Zaupne informacije smejo Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor in Banka Slovenije predložiti:

1. ob izmenjavi informacij med pristojnimi nadzornimi organi Republike Slovenije pri opravljanju nadzora;
2. ob izmenjavi informacij pristojnega nadzornega organa s pristojnim nadzornim organom iz druge države članice pri opravljanju nadzora;
3. ob izmenjavi informacij pri opravljanju nadzora z drugimi organi in osebami v Republiki Sloveniji, ki so pristojni:
 - za nadzor drugih subjektov finančnega sektorja in finančnih trgov;
 - za ohranjanje stabilnosti finančnega sistema Republike Slovenije z uporabo pravil o makrobonitetnem nadzoru;
 - za nadzor nad organi, ki opravljajo dejanja v postopku prisilne likvidacije ali stečaja upravljavca pokojninskega sklada ali v drugem podobnem postopku;
 - za opravljanje nalog revidiranja računovodskih izkazov nadzorovanih upravljavcev pokojninskih

skladov;

4. ob razkritju potrebnih informacij sodišču in drugim organom, ki opravljajo dejanja v postopku prisilne likvidacije ali stečaja upravljavca pokojninskega sklada ali v drugem podobnem postopku, ki jih ta potrebuje pri opravljanju svojih dolžnosti;
5. organom, ki so pristojni za nadzor nad organi, ki opravljajo dejanja v postopku prisilne likvidacije ali stečaja banke ali v drugem podobnem postopku;
6. organom, ki so pristojni za nadzor nad revizorji, ki opravljajo naloge revidiranja računovodskih izkazov nadzorovanih upravljavcev pokojninskih skladov;
7. neodvisnim nosilcem aktuarske funkcije upravljavca pokojninskih skladov, ki izvajajo nadzor upravljavcev pokojninskih skladov, in organi, pristojnimi za nadziranje nosilcev aktuarske funkcije;
8. organom, pristojnim za varstvo konkurence oziroma za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, če jih potrebujejo v postopku, ki ga vodijo v okviru svojih pristojnosti;
9. finančni upravi, če jih potrebuje za opravljanje svojih nalog;
10. ministrstvu, pristojnemu za finance, oziroma državnemu organu druge države članice, pristojnemu za izvajanje zakonov na področju nadzora nad kreditnimi institucijami, finančnimi institucijami, investicijskimi podjetji ali zavarovalnicami, vendar le v obsegu, potrebnem za izvajanje njegovih pristojnosti in nalog na področju spremljanja finančnega sistema in priprave predpisov;
11. organu, pristojnemu za inšpekcijo dela, vendar le v obsegu, potrebnem za izvajanje njegovih pristojnosti in nalog glede pokojninskega načrta ter pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta in pravic, ki jih člani pridobijo na teh podlagah;
12. Evropskemu odboru za sistemska tveganja, organu EIOPA, Evropskemu bančnemu organu in Evropskemu organu za vrednostne papirje in trge;
13. osebam ali organom, ki upravljajo sisteme jamstva za terjatve;
14. sodišču, državnemu tožilstvu ali policiji, če jih potrebuje v postopku, ki ga vodi v okviru svojih pristojnosti;
15. centralni banki ali drugemu organu s podobnimi nalogami in pristojnostmi kot monetarne oblasti oziroma drugemu organu, pristojnemu za nadzor plačilnih sistemov, za izvajanje njihovih zakonskih pristojnosti;
16. parlamentarni preiskovalni komisiji, Računskemu sodišču in drugemu državnemu organu, ki informacijo potrebuje za izvedbo preiskave, če:
 - so pristojni za preiskovanje ali pregledovanje ukrepov pristojnih nadzornih organov nad upravljavci pokojninskih skladov ali za zakonodajo v zvezi s tem nadzorom;
 - so informacije nujno potrebne za izpolnjevanje pristojnosti iz prejšnje alineje;
 - za osebe z dostopom do informacij veljajo zahteve glede poklicne skrivnosti in
 - se informacije, ki izvirajo iz druge države članice, razkrijejo le v primeru izrecnega soglasja pristojnih organov, od katerih izvirajo, in izključno za namene, za katere so ti organi dali svoje soglasje.

(2) Oseba, ki ji Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije razkrije zaupne informacije po prejšnjem odstavku, sme te uporabiti samo za namen izvajanja svojih pristojnosti nadzora oziroma nalog iz prejšnjega odstavka in zanjo velja obveznost varovanja zaupnih informacij iz 377.d člena tega zakona.

(3) Če je Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije zaupne informacije pridobila od nadzornega organa druge države članice ali pri opravljanju pregleda poslovanja podružnice upravljavca pokojninskega sklada države članice, sme te zaupne informacije razkriti samo s soglasjem nadzornega organa te države članice in, kadar je primerno, izključno za namene, za katere je ta organ dal svoje soglasje.«.

121. člen

V 380. členu se v šestem odstavku v četrti alineji beseda »dvanajstega« nadomesti z besedo »šestnajstega«, na koncu četrte alineje pa se pika nadomesti s podpičjem in se doda nova peta alineja, ki se glasi:

»– upravljavcu sklada sporoči podatke o mirovanju in prenehanju poklicnega zavarovanja v nasprotju z določbami enajstega in trinajstega odstavka 200. člena tega zakona.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

122. člen

(uživanje pravic iz invalidskega zavarovanja, pridobljenih po prejšnjih predpisih, ter ukinitve pravice uživalcem, ki so že izpolnili pogoje za upokožitev)

(1) Uživalci pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti (II. in III. kategorija invalidnosti), uveljavljenih po predpisih, ki so se uporabljali do 31. decembra 2002, in uživalci pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti (II. in III. kategorije invalidnosti) po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08 – ZVarDod, 98/09 – ZIUZGK, 38/10 – ZUKN, 61/10 – ZSVarPre, 79/10 – ZPKDPIZ, 94/10 – ZIU, 94/11 – odl. US, 105/11 – odl. US, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2 in 9/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1), obdržijo te pravice v nespremenjenem obsegu tudi po uveljavitvi tega zakona.

(2) Uživalci pravic iz prejšnjega odstavka lahko pridobijo pravice po tem zakonu le v primeru poslabšanja že ugotovljene invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti.

(3) Uživalcem pravic iz prvega odstavka tega člena je zagotovljena ohranitev pravice do nadomestila iz invalidskega zavarovanja v nespremenjenem obsegu tudi v primeru poslabšanja že ugotovljene invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti, če je na podlagi pridobljene pravice po zakonu nadomestilo iz invalidskega zavarovanja nižje od nadomestila iz invalidskega zavarovanja, priznanega po prejšnjih predpisih, razen v primeru pridobitve pravice do invalidske pokojnine.

(4) Uživalci nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so se jim nadomestila odmerila po ZPIZ-1 ali ZPIZ-2 zaradi poslabšanja že ugotovljene invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti v nižji višini, kot jim je bila priznana v času nastanka invalidnosti, lahko podajo zahtevo za izplačilo prvotno priznanega nadomestila iz invalidskega zavarovanja z uskladitvami.

(5) Uživalcem iz prejšnjega odstavka, ki vložijo zahtevo v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona, se nadomestilo iz invalidskega zavarovanja po prejšnjem odstavku izplačuje od začetka veljavnosti tega zakona. Uživalcem iz prejšnjega odstavka, ki vložijo zahtevo po poteku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona, se nadomestilo iz invalidskega zavarovanja v višini iz prejšnjega odstavka izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

(6) Denarna nadomestila se uživalcem iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena usklajujejo enako, kot se usklajujejo pokojnine po zakonu.

(7) Uživalcem pravic iz prvega odstavka tega člena, ki do 31. decembra 2012 niso uveljavili pravice do nadomestila iz invalidskega zavarovanja, se nadomestilo iz invalidskega zavarovanja izplačuje največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

123. člen

(pravice iz zavarovanja za ožji obseg)

(1) Zavarovancem, ki so bili do uveljavitve pravic po zakonu pretežni del zavarovalne dobe zavarovani za ožji obseg pravic, se pokojnina odmeri brez upoštevanja določb o najnižji pokojninski osnovi iz

prvega odstavka 36. člena zakona, vendar najmanj v višini 29,5 % najnižje pokojninske osnove.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek znaša odmerni odstotek za določitev najnižje pokojnine 27 % v letu 2020, 27,5 % v letu 2021, 28 % v letu 2022, 28,5 % v letu 2023 in 29 % v letu 2024.

(3) Zavarovanci iz prvega odstavka tega člena nimajo pravice do delne pokojnine, letnega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo.

(4) Zavarovanci iz prvega odstavka tega člena nimajo pravic na podlagi ugotovljene II. ali III. kategorije invalidnosti, razen invalidske pokojnine.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena imajo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo slepi in nepokretni zavarovanci iz 100. člena zakona.

124. člen (enkratno izplačilo sredstev)

(1) Ne glede na prvi odstavek 221. člena zakona člani, ki so bili vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja po tretjem odstavku 293. člena ZPIZ-1, obdržijo pravico do izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, ko izpolnijo pogoje iz drugega in tretjega odstavka 358. člena ZPIZ-1. Višina odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, se izračuna v skladu s pokojninskim načrtom iz 222. člena zakona.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja za premije, ki so bile vplačane do 1. januarja 2013, in sredstva, ki jih je imel član na osebnem računu do 1. januarja 2013.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 221. člena zakona in prvega odstavka tega člena lahko člani, ki so bili vključeni v kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje pred 1. januarjem 2013 so uveljavili pravico do starostne ali invalidske pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja do 1. januarja 2013, uveljavijo pravico do izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, kljub temu da ne izpolnjujejo pogoja iz drugega odstavka 358. člena ZPIZ-1.

(4) Izplačilo iz prvega in tretjega odstavka tega člena se opravi na način, določen v 310. členu zakona.

(5) Določbe tega člena ne veljajo za člane krovnega pokojninskega sklada javnih uslužbencev, ustanovljenega po Zakonu o kolektivnem dodatnem pokojninske zavarovanju za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 126/03 in 32/15).

125. člen (odmera pokojnine)

(1) Uživalcu pokojnine, priznane po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ki se je ali se bo ponovno vključil v obvezno zavarovanje, se ob prenehanju ponovnega zavarovanja lahko že uveljavljena pokojnina odstotno poveča glede na pokojninsko dobo, ki jo je zavarovanec dopolnil v času ponovne vključitve v obvezno zavarovanje ali pa se mu pokojnina ponovno odmeri, pri čemer se pri ponovni odmeri upošteva odmerni odstotek, ki ga je zavarovanec pridobil na podlagi pokojninske dobe, dopolnjene do predhodne uveljavitve pravice do pokojnine, povečan za odmerni odstotek, ki ga je pridobil po spremenjenem 37. členu zakona s ponovno vključitvijo v obvezno zavarovanje.

(2) Zavarovancu, ki je pred uveljavitvijo tega zakona izpolnjeval pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po četrtem ali petem odstavku 27. člena zakona in je ostal vključen v obvezno zavarovanje, se vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa do uveljavitve tega zakona vrednoti po spremenjenem šestem odstavku 37. člena zakona. Zavarovancu iz prejšnjega stavka, ki je ostal vključen v obvezno zavarovanje po uveljavitvi tega zakona, se pokojninska doba brez dokupa, dopolnjena v času ponovne vključitve v obvezno zavarovanje, vrednoti po novem osmem odstavku 37. člena zakona, pri čemer skupno obdobje ugodnejšega vrednotenja znaša največ tri leta.

(3) Uživalcu pokojnine, priznane po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ki se je ali se bo znova vključil v obvezno zavarovanje, ne pripada dodatni odmerni odstotek zaradi skrbi za otroke na podlagi novega desetega odstavka 37. člena zakona.

126. člen
(uživalci izplačila 20 % pokojnine)

(1) Zavarovanec, ki prejema 20 % predčasne pokojnine, obdrži izplačilo tega dela predčasne pokojnine tudi po uveljavitvi tega zakona, razen če izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine.

(2) Zavarovancu, ki prejema 20 % predčasne pokojnine in je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine do 31. decembra 2019, in zavarovancu, ki prejema 20 % starostne pokojnine, se izplačuje 40 % starostne pokojnine od uveljavitve tega zakona do prenehanja obveznega zavarovanja za polni delovni ali zavarovalni čas, vendar najdlje za tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Po poteku treh let se zavarovancu izplačuje 20 % starostne pokojnine, če izpolnjuje pogoje iz četrtega odstavka spremenjenega 39.a člena zakona.

(3) Zavod po uradni dolžnosti izvede postopek ugotavljanja upravičenosti do izplačila 40 % starostne pokojnine za zavarovance po prejšnjem odstavku in v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izda odločbe o novi višini dela pokojnine, ki se odmeri od starostne pokojnine oziroma predčasne pokojnine brez zmanjšanja, od katere je bil odmerjen del pokojnine, ki se je izplačeval na dan uveljavitve tega zakona, odstotno zvišane glede na pokojninsko dobo, dopolnjeno po uveljavitvi izplačila 20 % pokojnine.

127. člen
(uživalci delne pokojnine)

(1) Zavarovanec, ki ob uveljavitvi tega zakona prejema delno pokojnino, zvišano za 5 % v skladu s spremenjenim drugim odstavkom 40. člena zakona, obdrži pravico tudi po uveljavitvi tega zakona, razen če izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine ter je vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

(2) Zavarovancu, ki ob uveljavitvi tega zakona prejema delno pokojnino, odmerjeno od starostne pokojnine oziroma od predčasne pokojnine in je do 31. decembra 2019 izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine ter je vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko, se delna pokojnina odmeri od starostne pokojnine oziroma predčasne pokojnine brez zmanjšanja, odstotno povečane na način iz tretjega odstavka spremenjenega 126. člena zakona in povečane v skladu z novim tretjim odstavkom 40. člena zakona.

(3) Delna pokojnina iz prejšnjega odstavka se izplačuje od uveljavitve tega zakona.

(4) Zavod po uradni dolžnosti izvede postopek ugotavljanja upravičenosti do višje delne pokojnine za

zavarovance iz drugega odstavka tega člena in v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izda odločbe o novi višini delne pokojnine.

128. člen
(uživalci sorazmernega dela pokojnine)

(1) Zavarovancu, ki ob uveljavitvi tega zakona prejema sorazmerni del starostne pokojnine ali zavarovancu, ki prejema sorazmerni del predčasne pokojnine in je do 31. decembra 2019 izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine ter je vključen v obvezno zavarovanje za vsaj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko, se višina sorazmernega dela starostne pokojnine izračuna v skladu z novim četrtem odstavkom 116. člena zakona.

(2) Sorazmerni del starostne pokojnine iz prejšnjega odstavka se izplačuje od uveljavitve tega zakona.

(3) Zavod po uradni dolžnosti izvede postopek ugotavljanja upravičenosti do sorazmernega dela starostne pokojnine po prvem odstavku tega člena in v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izda odločbe o višini sorazmernega dela starostne pokojnine. Pri višini sorazmernega dela starostne pokojnine se upošteva starostna pokojnina oziroma predčasna pokojnina brez zmanjšanja, v odstotku od katere se je izplačeval sorazmerni del pokojnine, odstotno zvišana glede na pokojninsko dobo, dopolnjeno po uveljavitvi sorazmernega dela pokojnine.

129. člen
(elektronska storitev izračuna pričakovane višine pokojnine)

Zavod zavarovancem v treh letih od uveljavitve tega zakona zagotovi elektronsko storitev izračuna pričakovane višine pokojnine, ki lahko nadomesti pisno informacijo o pričakovanem datumu in višini pokojnine, razen informacije iz šestega odstavka 140. člena zakona.

130. člen
(način izplačila prejemkov)

Prejemki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so se do uveljavitve tega zakona izplačevali preko poštne dostave, se enako izplačujejo tudi po uveljavitvi tega zakona, razen kadar spremembo načina izplačevanja zahteva uživalec pravice.

131. člen
(rok za obveščanje članov)

Upravljalci pokojninskih skladov prvič pripravijo potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja iz spremenjenega 251. člena zakona na dan 31. december 2020.

132. člen
(dokončanje postopkov)

Postopki v zvezi z izplačilom 20 % pokojnine, s pravico do delne pokojnine oziroma izplačilom sorazmernega dela pokojnine zaradi ponovne vključitve v obvezno zavarovanje, ki se vodijo pri zavodu, se dokončajo po tem zakonu, če je to za zavarovanca ugodneje.

133. člen
(uporaba podzakonskih aktov)

Do uveljavitve podzakonskih aktov iz novih 331.e člena, drugega odstavka 332.g člena in drugega odstavka 333.d člena zakona se še naprej uporabljajo podzakonski akti Agencije za zavarovalni nadzor, izdani na podlagi 586., 597., 598. in 604. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19).

134. člen
(prehodne določbe poklicnega zavarovanja)

(1) Upravljavec Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v devetih mesecih od uveljavitve tega zakona uskladi pokojninski načrt in pravila upravljanja z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Do začetka uporabe novega pokojninskega načrta in novih pravil upravljanja se ne glede na ta zakon uporabljajo pokojninski načrt in pravila upravljanja, veljavna ob uveljavitvi tega zakona.

(2) Zavarovanci-člani, ki so bili vključeni v poklicno zavarovanje po pokojninskem načrtu, veljavnem ob uveljavitvi tega zakona, se v novi pokojninski načrt poklicnega zavarovanja vključijo na dan, ko bo pokojninski načrt iz prejšnjega odstavka odobril minister, pristojen za delo.

(3) Spremenjeni tretji in enajsti do petnajsti odstavek 200. člena zakona in spremenjeni štirinajsti odstavek 209. člena zakona se začnejo uporabljati z dnem začetka uporabe novega pokojninskega načrta.

(4) Upravljavec Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja prvič pripravi potrdilo o stanju na osebnem računu v skladu s spremenjenim 211. členom zakona na dan 31. december 2020.

135. člen
(spremembe pokojninskih načrtov in pravil upravljanja)

Upravljalci pokojninskih skladov v enem letu od uveljavitve tega zakona uskladijo pokojninske načrte in pravila upravljanja s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

136. člen
(uskladitev poslovanja pokojninske družbe)

Pokojninska družba svoje poslovanje uskladi z zahtevami spremenjenega 7. podpoglavja VI. poglavja dvanajstega dela zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

137. člen
(rok za izdajo predpisov)

(1) Ministrstvo, pristojno za delo, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor izdajo nove in uskladijo veljavne splošne akte, izdane na podlagi 238., 240. 243., 251., 272., 274., 275., 284., 285., 291., 292., 296., 300., 302., 303., 308., 313., 322., 334. in 366. člena zakona, s tem zakonom v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do uveljavitve predpisov iz prejšnjega člena se uporabljajo predpisi, ki sta jih Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor izdali na podlagi 238., 240. 243., 251., 272., 274., 275., 284., 285., 291., 292., 296., 300., 302., 303., 308., 313., 322., 334. in 366. člena zakona, če niso v nasprotju s tem zakonom.

138. člen
(začetek uporabe omejitev izplačevanja dela pokojnine, višje delne pokojnine in višjega sorazmernega

dela pokojnine)

Tretji in sedmi odstavek novega 40.a člena zakona se začneta uporabljati 1. maja 2020.

139. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2020.

K 1. členu

S spremembami in dopolnitvami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2H) se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L št. 354 z dne 23. 12. 2016, str. 37 (v nadaljnjem besedilu: direktiva), ki je nadomestila prej veljavno Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2003/41/ES z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L št. 235 z dne 23. septembra 2003, str. 10), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L št. 335 z dne 17. 12. 2009, str. 1). Glede na navedeno se je v tem členu nadomestil naslov prej veljavne direktive o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje z novim naslovom direktive. Poleg tega se v slovenski pravni red prenaša četrti odstavek 12. člena Direktive 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L št. 343 z dne 23. 12. 2011, str.1).

K 2. členu

2. člen tega zakona spreminja tretji odstavek 12. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19, v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2), z njim pa se vzpostavlja pravna podlaga za brezplačno pridobitev podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod) iz katerekoli evidence, tudi iz evidenc, ki se ne štejejo za uradne, če mora upravljavec take evidence zavodu posredovati podatke na podlagi zakona. Kadar za upravljavce evidenc, ki se ne štejejo za uradne, velja dolžnost poročanja (posredovanja podatkov), ki je določena z zakonom, namreč zakonita upravičenost zavoda do podatkov ne more stroškovno bremeniti zavoda, saj podatke potrebuje za izvajanje svojih javnih pooblastil.

K 3. členu

V praksi se je pojavilo več primerov, v katerih osebe, ki so v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom in imajo registrirano tudi opravljanje pridobitne ali druge dovoljene dejavnosti, s pravnomočno odločbo pridobijo pravice iz naslova starševskega varstva pri centru za socialno delo. Po določbah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14, 90/15, 75/17 – ZUPJS-G in 14/18; v nadaljnjem besedilu: ZSDP-1) ni neposredne ovire za priznanje teh pravic, kadar oseba hkrati opravlja tudi samostojno dejavnost, zato se pred priznanjem pravice status osebe v poslovnem registru ne preverja. Po ZPIZ-2 in Zakonu o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 111/13 in 97/14, v nadaljnjem besedilu: ZMEPIZ-1) pa se mora oseba, ki hkrati izpolnjuje pogoje za zavarovanje po več zavarovalnih podlagah, obvezno zavarovati po prednostni zavarovalni podlagi. To pomeni, da se taka oseba ne more zavarovati na podlagi pravice, pridobljene s pravnomočno odločbo drugega organa, temveč se v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca določi obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja samostojne dejavnosti. Vzpostavljena sodna praksa stoji na stališču, da ne glede na veljavne določbe ZPIZ-2 in ZMEPIZ-1 o obveznem zavarovanju po prednostni podlagi, pravnomočna odločba centra za socialno delo učinkuje dokler ni odpravljena, razveljavljena ali spremenjena, in mora zavarovanec do takrat ohraniti zavarovanje na podlagi tako priznane pravice. Po opisanem stališču pravnomočnost namreč utrjuje tudi nezakonite upravne odločbe, saj je v sistemu pravnih vrednot pravnomočnost nad zakonitostjo.

Glede na navedeno predlagana sprememba 13. člena zakona usklajuje zakon s sodno prakso in ZSDP-1.

K 4. členu

Na podlagi prvega odstavka 52. člena ZSDP-1 ima eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, s katerimi ima skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter je bil v zadnjih treh letih zavarovan za starševsko varstvo vsaj 12 mesecev ali je bil v zadnjih treh letih vsaj 12 mesecev aktivni iskalec zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz sedmega odstavka 50. člena ZSDP-1 (do polnega delovnega časa) do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. V drugem odstavku so navedene vse druge pravice po ZSDP-1, ki so podlaga za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, razen pravice do plačila prispevkov zaradi nege in varstva štirih ali več otrok. Zaradi uskladitve predpisov se s 4. členom tega zakona ustrezno dopolnjuje drugi odstavek 19. člena zakona.

K 5. členu

S predlagano spremembo se vzpostavi zakonska podlaga za vključitev v obvezno zavarovanje za posebne primere zavarovanja tudi osebam, ki jih obstoječa določba izrecno ne zajema, morajo pa zaradi enakega položaja imeti enako pravico ter obveznost zavarovanja kot osebe, ki se usposablja pri izvajalcu ukrepa aktivne politike zaposlovanja. Na področju varstva invalidov se izvajajo številni ukrepi, s katerimi se zagotavlja socialna vključenost invalidov. Tudi usposabljanje brezposelnih oseb, ki se ne usposablja pri izvajalcu aktivne politike zaposlovanja, poteka po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96-12 – ZPIZ-2 in 98/14; v nadaljnjem besedilu: ZZRZI) po programih socialne vključenosti in so vse osebe v obeh oblikah usposabljanja dejansko v enakem položaju. Namen tretjega odstavka 20. člena zakona je, da zagotovi zavarovanje rizikov, ki nastanejo pri določenih aktivnostih, osebam, ki za opravljanje teh aktivnosti niso obvezno zavarovane po 14. do 19. členu zakona. Po 35. členu ZZRZI so programi socialne vključenosti socialni programi, namenjeni podpori in ohranjanju invalidovih delovnih sposobnosti. V programe se vključujejo invalidi, ki zaradi invalidnosti niso zaposljivi, kar zavod po končani zaposlitveni rehabilitaciji ugotovi z odločbo o zaposljivosti iz prejšnjega člena, invalidi I. kategorije z odločbo zavoda brez pravice do invalidske pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in osebe z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki nimajo možnosti vključitve v ustrezne socialnovarstvene storitve. Programe socialne vključenosti izvajajo izvajalci, izbrani na javnem razpisu, ki ga objavi ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, in v katerem določi pogoje za izvajanje programov. Javni razpis se izvede v skladu s predpisi o izvrševanju proračuna. Z izbranimi izvajalci iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, sklene večletno pogodbo o izvajanju programov socialne vključenosti, sofinanciranje pa se dogovori z letno pogodbo. Programi socialne vključenosti se sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije.

S 5. členom tega zakona se peta alineja tretjega odstavka 20. člena zakona uskladi tudi z 79.č členom Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17 in 54/17; v nadaljnjem besedilu: ZSV) in 15. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 39/16; v nadaljnjem besedilu: ZSV-F). V 79.č členu ZSV je urejeno poskusno izvajanje socialnovarstvenih storitev. Poskusno izvajanje se izvaja skladno s cilji, ki so za področje socialnega varstva sprejeti v strateških dokumentih Državnega zbora Republike Slovenije in Vlade Republike Slovenije, temelji pa na usmerjenosti v posameznika in spoštovanju njegovega spola, starosti in kulture ter na načelih strokovnosti, preglednosti, preverljivosti, racionalne uporabe javnih sredstev in ciljne usmerjenosti. Osebo je mogoče vključiti v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena le na podlagi njenega pisnega soglasja oziroma soglasja njenega zakonitega zastopnika. Osebe, vključene v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena, lahko v času vključenosti pridobijo pravico do denarne nagrade ter do kritja stroškov prevoza in prehrane, ki so povezani z vključitvijo v poskusno izvajanje. Upravičenost do teh prejemkov in njihova višina sta odvisni od trajanja vključitve osebe v projekt poskusnega izvajanja in od projekta poskusnega

izvajanja. Vsebinsko, izvajalca v mreži javne službe in območje, na katerem se izvaja poskus, določi minister, pristojen za socialno varstvo, sam ali na predlog ene od skupnosti socialnovarstvenih zavodov, strokovne zbornice, strokovnih institucij, reprezentativnih uporabniških združenj in raziskovalnih organizacij. Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, je lahko izvajalec poskusnega izvajanja, če je to potrebno za izvedbo projekta poskusnega izvajanja. V 15. členu ZSV-F je določeno, da se osebe, vključene v poskusno izvajanje iz prvega odstavka 79.č člena zakona, za čas usposabljanja pri izvajalcu poskusnega izvajanja obvezno zavarujejo za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni v skladu s tretjim odstavkom 20. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ni pa izrecno določeno, po kateri alineji navedenega odstavka se zavarovanje vzpostavi. Predlagana sprememba izrecno določa na kateri podlagi se vzpostavi zavarovanje, posledično je določena tudi višina plačila prispevkov.

K 6. členu

Sedanja ureditev določa, da se obvezno zavarovanje za zavarovance, ki so v zavarovanje vključeni kot samozaposleni, družbeniki ali pa kmetje, prekine šele, če so ti zavarovanci v priporu ali so začeli prestajati zaporno kazen in več kot šest mesecev niso mogli opravljati dejavnosti. Iz zapisanega izhaja, da je tak zavarovanec še šest mesecev po začetku odvzema prostosti dolžan plačevati prispevke, čeprav zaradi dejanske nezmožnosti opravljanja dejavnosti nima prihodkov. Člen tako črta šestmesečni pogoj in vzpostavlja podlago za takojšnjo prekinitvev zavarovanja v primerih, kadar oseba iz navedenih razlogov ne more opravljati dejavnosti. Obvezno zavarovanje se ne prekine, če je način prestajanja zaporne kazni tak, da oseba še nadalje lahko opravlja dejavnost.

Urejena je prekinitvev zavarovanja z dnem začetka prestajanja zaporne kazni ali katerega od navedenih ukrepov ne glede na njegovo trajanje, kar pomeni, da bi se taka oseba tudi zdravstveno prednostno zavarovala na tej podlagi. S tem se uskladi tudi status teh oseb s predpisi o zdravstvenem zavarovanju, ki je osebi zagotovljeno.

S predlaganim novim drugim odstavkom 23. člena zakona se ureja prekinitvev zavarovanja zaradi ureditve zavarovanja na podlagi poklicne rehabilitacije. Osebe, ki opravljajo samostojno pridobitno, drugo dovoljeno ali kmetijsko dejavnost, ter družbeniki, ki so poslovodne osebe, lahko pridobijo pravico do poklicne rehabilitacije. Kadar izvajanja poklicne rehabilitacije ne opravljajo z delom v svojem podjetju ali družbi, se obvezno vključijo v obvezno zavarovanje na podlagi prejemanja nadomestila za čas poklicne rehabilitacije v skladu z osmim odstavkom 19. člena tega zakona. V skladu s 75. in 80. členom zakona zavarovanec, ki opravlja poklicno rehabilitacijo z izobraževanjem na ustreznih šolah in z drugimi oblikami izobraževanja, dejansko prekine opravljanje dejavnosti, vendar zakon ne zahteva, da tudi z izbrisom statusa iz registra preneha opravljati dejavnost. Pravno razmerje samozaposlenega ali družbenika še vedno obstaja, vendar ima oseba pravico, zaradi katere registrirane dejavnosti ne sme opravljati, na podlagi te pravice pa ji je tudi zagotovljeno obvezno zavarovanje po osmem odstavku 19. člena zakona. Zaradi upoštevanja določbe drugega odstavka 13. člena tega zakona o prednostnem vrstnem redu zavarovanja 6. člen tega zakona določa dopolnitev 23. člena na način, da se obvezno zavarovanje po prednostnih določbah 15., 16. in 17. člena zakona prekine in se s tem odpravi kolizija dveh obveznih zavarovanj ter se omogočita ureditev zavarovanja na podlagi poklicne rehabilitacije in razbremenitev zavarovanca plačevanja prispevkov za to obdobje.

K 7. členu

7. člen tega zakona spreminja 37. člen zakona, v katerem so določeni odmerni odstotki za odmero starostne pokojnine. Ker se tudi druge vrste pokojnin odmerijo v odvisnosti od odmernih odstotkov za starostno pokojnino, se s tem členom posredno ureja zvišanje odmernih odstotkov za odmero vseh pokojnin, s čimer se želi doseči boljša socialna varnost zavarovancev, ki se bodo upokojili po uveljavitvi tega zakona.

Spremenjeni člen vsebuje več novih rešitev. S prvim odstavkom se določa enotna odmerna lestvica za

moške in ženske, in sicer zgolj v odvisnosti od dopolnjene pokojninske dobe in ne več hkrati tudi v odvisnosti od spola. Odmerna lestvica pomeni nadaljevanje procesa izenačevanja zavarovancev v okviru pokojninskega zavarovanja ne glede na spol. Pri reformi iz leta 2012 so se vzpostavila enotna merila in pogoji za upokojitev, s spremembami uveljavljene zakonodaje pa se poenoti tudi odmera pokojnine. Tudi pri tokratnih spremembah je upoštevano načelo postopnosti, zato je za moške predvideno prehodno obdobje, v katerem se odmerni odstotki postopno zvišujejo.

Po koncu prehodnih obdobji bodo zavarovanci za 15 let zavarovalne dobe imeli odmerjeno starostno pokojnino v višini 29,5 % pokojninske osnove, za vsako nadaljnje leto vključitve v zavarovanje pa bodo imeli dodatnih 1,36 %. Za ženske se odmerna lestvica iz prvega odstavka, za preprečitev znižanja pokojnin v vmesnem času uveljavi z dnem uporabe zakona, torej 1. 1. 2020.

Moškim zavarovancem pa se nova odmerna lestvica uveljavi postopoma, in sicer v celoti začne veljati 1. 1. 2025, do tedaj pa se vsako leto odstotek za odmero pokojnin rahlo zviša, in sicer na način, kot je določen v 2., 3., 4., 5. in 6. odstavku novega 37. člena zakona.

Tudi z novo ureditvijo se ohranjajo spodbude za vztrajanje v zavarovanju oziroma za podaljševanje delovne aktivnosti. Osmi odstavek namreč določa ugodnejše vrednotenje v višini 3% na leto za največ 3 dodatna leta zavarovanja za tiste posameznike, ki so izpolnili pogoje za upokojitev skladno s četrtem odstavkom 27. člena zakona (60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa). Glede na spremembo lestvice za določitev odmernega odstotka za odmero starostne pokojnine in zvišanje teh odstotkov tako za 15 let pokojninske dobe kot za vsako nadaljnje leto vključenosti v zavarovanje se določa za 1 % nižja spodbuda za podaljševanje delovne aktivnosti, poleg tega pa se podaljšuje tudi najkrajše obdobje za pridobitev sorazmernega dela spodbude, saj se pridobitev odmernega odstotka v višini 1,5 % veže na pol leta.

Pomembna novost je vzpostavitev možnosti pridobitve dodatnega odmernega odstotka tudi za posameznike, ki so se upokojili, pa so kasneje znova vstopili v zavarovanje. Veljavni zakon je namreč spodbujal le podaljševanje zavarovanja zavarovanca, ne pa tudi tistih posameznikov, ki so se sicer že upokojili, vendar pa so se odločili, da znova vstopijo v zavarovanje. Ureditev tega zakona torej spodbudo razširja tudi na posameznike, ki so se predhodno že upokojili, saj je tudi zanje zaželeno ponovna aktivnost.

Popolna novost je tudi deseti odstavek novega 37. člena zakona, ki ureja dodatne odmerne odstotke za otroke. Določeno je, da gre primarno za pravico žensk, ki za vsakega rojenega otroka (do treh otrok) pri uveljavljanju pokojnine lahko pridobi dodatnih 1,36% pokojninske osnove na otroka oziroma največ 4,08 %. Če moški izkaže, da je užival nadomestilo iz naslova starševstva v trajanju vsaj 120 dni, se lahko dodatni odmerni odstotek upošteva zanj, v nobenem primeru pa ni mogoča kombinacija upoštevanja otrok tako za žensko kot za moškega. Če želi dodatni odmerni odstotek uveljavljati moški, ki je užival nadomestilo iz naslova starševstva v trajanju vsaj 120 dni, se morata o tem sporazumno dogovoriti oba starša. Če sporazuma ni mogoče doseči, je do dodatnega odmernega odstotka upravičen tisti od staršev, ki je v pretežnem delu uveljavil pravico do starševskega dopusta. Če nobeden od staršev ni bil na starševskem dopustu ali sta pravico do starševskega dopusta uveljavila v enakem delu, je do dodatnega odmernega odstotka upravičena ženska. Določeno je tudi, da se dodatni odmerni odstotek omogoči kot alternativa možnosti zniževanja starosti, ki jo sicer določa 28. člen zakona. Zavarovanka oziroma ob izpolnjevanju pogojev zavarovanec bo lahko pridobil ali višji odmerni odstotek zaradi skrbi za otroke ali pa uveljavljal znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, v nobenem primeru pa (ne glede na število otrok) ne bo mogoča kombinacija obeh ukrepov. Zavarovanka ali zavarovanec bo lahko koristil le eno izmed pravic.

K 8. členu

8. člen tega zakona spreminja višino najnižje pokojnine, ki je po veljavni zakonodaji zavarovancem, ki pridobijo pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine po zakonu, zagotovljena v višini 26 % najnižje pokojninske osnove. Gre za odstotek, ki se zavarovancem priznava od najnižje pokojninske osnove za 15 let pokojninske dobe.

Ker se s spremembami zakona spreminja tudi odmerni odstotek za odmero starostne pokojnine za 15 let, se ustrezno zviša tudi najnižja pokojnina, in sicer glede na odstotek, ki ga za 15 let pokojninske dobe določa nov 37. člen zakona. Ker ta določa prehodno obdobje za uveljavitev najnižje pokojnine v višini 29,5 %, je enako dolgo prehodno obdobje predvideno tudi za višnje najnižje pokojnine.

K 9. členu

9. člen tega zakona spreminja 39. a člen zakona, ki ureja izplačilo dela pokojnine ob izpolnjevanju pogojev za predčasno ali starostno pokojnino ter vključitvi v zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Nova ureditev predvideva višji del pokojnine, ki se zavarovancu ali upokojujencu izplačuje poleg dohodkov, ki jih pridobi ob aktivnosti, za prva tri leta po uveljavitvi izplačila, vendar do tega izplačila ne bodo več upravičeni zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno pokojnino.

Zavarovanci, ki bodo torej kljub izpolnjevanju pogojev za starostno pokojnino še naprej vključeni v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, in uživalci starostne pokojnine, ki se bodo reaktivirali za polni delovni oziroma zavarovalni čas, bodo prva tri leta ponovne vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni čas lahko prejeli 40 % starostne pokojnine, do katere bi bili upravičeni na dan uveljavitve izplačila ali, ki se jim je izplačevala, ko so bili upokojeni. Po poteku tega obdobja pa bodo nadalje pod pogojem vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas prejeli 20 % starostne pokojnine. Za izplačevanje 20 % starostne pokojnine ne bo treba vložiti nove vloge ter izvajati novih postopkov, temveč bo zavod po uradni dolžnosti začel izplačevati spremenjeno višino izplačila.

Člen ureja še obdobje, v katerem se izplačuje 40 % starostne pokojnine, kadar jo je uveljavil posameznik kot zavarovanec in kot upokojenec. Tudi v tem primeru je določeno, da se ta znesek pokojnine izplačuje skupaj največ tri leta.

Urejeno je tudi, da posameznik med prejemanjem dela pokojnine ne more zahtevati spremembe odmere dela pokojnine, razen kadar uveljavi pravico do pokojnine in ponovno vstopi v zavarovanje. Zavod je na možnost prejemanja dela pokojnine dolžan obvestiti zavarovance v informaciji, ki jo mora zavarovancem posredovati skladno s 140. členom zakona.

K 10. členu

Zakon že pozna institut delne pokojnine, ki omogoča postopnejši prehod v neaktivnost. Za spodbujanje podaljševanja aktivnosti in izboljšanje socialne varnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev, se s tem zakonom spreminja ureditev odmere delne pokojnine. Črta se povišanje delne pokojnine za 5 %, ki je bilo sedaj vezano na dopolnitev starosti 65. leta starosti, ter se določi ugodnejše povišanje delne pokojnine za sorazmerni del zneska, ki se bo takemu zavarovancu lahko izplačeval, če bi bil v obvezno zavarovanje obvezno vključen za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

Pogoji za pridobitev delne pokojnine se s tem členom ne spreminjajo, spreminja pa se njena odmera. Medtem ko bodo tisti zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno pokojnino in na tej osnovi uveljavljajo delno pokojnino ter zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino in so v zavarovanje vključeni za manj kot 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko ter prejema delno pokojnino, upravičeni zgolj do delne pokojnine v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa (brez dodatnega 5-odstotnega povišanja delne pokojnine), pa se bo tistim zavarovancem, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino in so obvezno vključeni v obvezno zavarovanje za vsaj 4

ure dnevno delna pokojnina povišala za sorazmerni del zneska, ki bi se jim lahko izplačeval po novem 39. a členu zakona.

Glede na navedeno se poleg podaljševanja aktivnosti v polnem obsegu, spodbuja tudi podaljševanje delovne aktivnosti posameznikov, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino, za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Zakonska določba vsebuje tudi navedbo odstotkov dela pokojnine, za katerega se bo delna pokojnina povišala v odvisnosti od obsega vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

K 11. členu

S tem členom se vzpostavljajo časovne omejitve prejetanja dela pokojnine. Ne glede na to, katero spodbudo bodo zavarovanci uveljavili, se skupni čas prejetanja dela pokojnine v višini 40 % starostne pokojnine oziroma dela te pokojnine (delna pokojnina, sorazmerni del pokojnine) veže na obdobje treh let. Po poteku tega obdobja pa so tudi zavarovanci, ki so obdobje treh let dopolnili s kombinacijo ukrepov, upravičeni do spodbude v višini izplačila 20 % starostne pokojnine oziroma dela tega zneska v primeru delne upokojitve ali pa sorazmernega dela pokojnine v primeru reaktivacije vsaj za 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

Glede na to, da je namen spodbud podaljševanje delovne aktivnosti, člen omejuje izplačilo dela pokojnine (ne glede na višino dela), kadar so zavarovanci delovno neaktivni, ker zaradi bolniške odsotnosti, daljše od 30 delovnih dni, ne delajo.

Določeno je tudi, da se podatki o bolniški odsotnosti pridobijo po uradni dolžnosti od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po uradni dolžnosti se tudi prekineta izplačevanje dela pokojnine in njegovo ponovno prejetanje pokojnine, če zavarovanci niso več bolniško odsotni z dela.

Člen jasno opredeljuje tudi, da do izplačila dela pokojnine niso upravičeni posamezniki, ki so v obvezno zavarovanje vključeni na podlagi priznane pravice do nadomestila za čas brezposelnosti ali plačila prispevkov do izpolnitve pogojev za upokojitev. Taka ureditev že zdaj velja tudi v praksi, v izogib nejasnosti pa se povzema tudi v zakonsko ureditev.

Za prejetanje tega dela pokojnine je določena še dodatna omejitev, in sicer je za zavarovance iz šestega odstavka 14., 15., 16., in 17. člena zakona določeno, da se jim del pokojnine tem zavarovancem izplačuje zgolj pod pogojem, da imajo na dan uveljavitve izplačila ter ves čas izplačevanja poravnane vse prispevke za socialno varnost.

K 12. členu

Z 12. členom tega zakona se zakonu dodaja nov člen, ki ureja drugačno štetje delovnih let v primeru zavarovancev, ki so prejeli invalidsko pokojnino, pa se jim je zdravstveno stanje izboljšalo.

V primeru izboljšanja zdravstvenega stanja uživalca invalidske pokojnine je treba iz delovnih let izključiti obdobje uživanja invalidske pokojnine, saj v nasprotnem primeru zavarovanec ne more pridobiti pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti ob ugotovljeni invalidnosti II. ali III. kategorije. V veljavnem zakonu izpostavljena situacija ni urejena, saj uživalec invalidske pokojnine ni bil brezposeln, zato se zanj ne more uporabiti drugi odstavek 93. člena zakona, temveč je zanj potrebna nova zakonska podlaga, na podlagi katere se mu čas prejetanja pokojnine za ugotavljanje pogojev pokojninske dobe ne bo všteval v delovna leta. Če se zakonska podlaga ne bi vzpostavila, bi prejemnik invalidske pokojnine, ki se mu je zdravstveno stanje izboljšalo, lahko ostal brez novih pravic iz invalidskega zavarovanja, kar pa ni niti smiselno niti skladno z namenom invalidskega zavarovanja.

Primer: Zavarovanec je leta 2004 pri starosti 29 let pridobil pravico do invalidske pokojnine na podlagi zelo kratke dobe zavarovanja, toda pogoj, da ima z dopolnjeno pokojninsko dobo pokrito najmanj 1/4

delovnih let, je takrat izpolnjeval. Zdaj je ta zavarovanec dopolnil 43 let, v novem postopku ugotavljanja delovne zmožnosti pa je bilo ugotovljeno, da je pri njem od 12. 12. 2018 dalje podana III. kategorija invalidnosti s pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Glede na zavarovančev interes za zaposlitev je treba iz ugotavljanja obdobja za določitev delovnih let izločiti obdobje uživanja invalidske pokojnine, saj v nasprotnem primeru glede na 69. člen zakona ne bi izpolnjeval pogojev za pridobitev pravic na podlagi III. kategorije invalidnosti.

K 13. členu

Člen ureja nov način odmere invalidske pokojnine oziroma višino invalidske pokojnine v primerih, ko je invalidnost posledica poškodbe pri delu ali pa poklicne bolezni. Že sedaj je bil odmerni odstotek za določitev invalidske pokojnine v teh primerih določen v višini odmernega odstotka za moškega za 40 let pokojninske dobe, in sicer ne glede na doseženo pokojninsko dobo zavarovanca, ki je invalidsko pokojnino uveljavil. Ker je namen zakona med drugim tudi zagotoviti višjo socialno varnost upokojujencev, se tudi odmerni odstotki za odmero invalidske pokojnine v teh primerih ustrezno zvišujejo, in sicer enako kot se zviša odmerni odstotek za moškega za 40 let pokojninske dobe.

Zvišanje invalidskih pokojnin v primeru poškodbe pri delu oziroma poklicne bolezni se torej tudi veže na prehodno obdobje, ki je določeno za moške in po poteku katerega bo znašal odmerni odstotek za odmero invalidske pokojnine 63,5%, kot ga določa prvi odstavek novega 37. člena zakona. V prehodnem obdobju pa je odmerni odstotek odvisen od leta uveljavitve invalidske pokojnine in se odmeri v odmernem odstotku, ki je za 40 let pokojninske dobe določen v 2., 3., 4., 5. in 6. odstavku novega 37. člena zakona.

K 14. členu

Člen ureja novo najnižjo odmero invalidske pokojnine zavarovancem, ki so postali invalidi pred dopolnjenim 65. letom starosti, in sicer se zvišuje odmerni odstotek pokojninske osnove, od katere se odmeri invalidska pokojnina v primeru, kadar je invalidnost posledica poškodbe zunaj dela ali bolezni na 41 % enotno za moške in ženske. Enako kot drugi členi, v katerih se spreminjajo odmerni odstotki, je namen člena izboljšanje socialne varnosti zavarovancev, ki se bodo invalidsko upokojili po uveljavitvi tega zakona.

Tudi v okviru tega člena in zvišanja odmernega odstotka se upošteva načelo postopnosti, zato je določeno prehodno obdobje, v katerem se odmerni odstotki dvigujejo za 1 % na leto pri moških, dokler se ne izenačijo z odstotkom za ženske, nato pa se oba odstotka v nadaljnjih dveh letih zvišata za 1 odstotek in v letu 2024 dosežeta 41 %.

K 15. členu

Zaradi izenačenja odmernih odstotkov ne glede na spol (sprememba 37. člena ZPIZ-2) je treba urediti tudi odmero invalidske pokojnine v primeru poškodbe zunaj dela ali bolezni. Predlagani člen tako ureja, da pokojnina za invalidnost v primeru poškodbe zunaj dela ali bolezni ne more presegati zneska pokojnine za invalidnost, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, razen če dopolnjena pokojninska doba presega 40 let oziroma če odmerni odstotek za dopolnjeno pokojninsko dobo skupaj z dodatnim odmernim odstotkom iz desetega odstavka 37. člena zakona presega odmerni odstotek iz 47. člena zakona, to je za 40 let pokojninske dobe za moškega, ki ga določa 37. člen zakona.

K 16. členu

16. člen tega zakona z enakim namenom kot prejšnji člen tega zakona spreminja 60. člen zakona v delu, v katerem je določena najnižja osnova za odmero vdovske in družinske pokojnine. Veljavna ureditev določa, da najnižjo osnovo za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine predstavlja pokojnina, odmerjena najmanj v višini 33 % pokojninske osnove. S spremembo zakona se ta odstotek zviša na 38 % pokojninske osnove, enako kot pri drugih členih je tudi pri zvišanju tega odstotka upoštevano načelo postopnosti in je urejeno prehodno obdobje, v katerem se odstotek zvišuje za 1 %

letno, dokler v letu 2024 ne doseže 38 %.

K 17. členu

Za zagotovitev boljše socialne varnosti zavarovancem, ki pridobijo pravico do nadomestila za invalidnost in so bili v času nastanka invalidnosti brezposelni, se s spremembo 85. člena zakona spreminja višina odstotka invalidske pokojnine za odmero nadomestila za invalidnost za te upravičence.

K 18. členu

V veljavni določbi je bistveno razlikovanje višine delnega nadomestila, kadar zavarovanec izgubi delo oziroma v času nastanka invalidnosti ni v zavarovanju. V najslabšem položaju so tisti zavarovanci, ki imajo najmanjše skrajšanje delovnega časa. Za izenačitev višine delnega nadomestila za brezposelne, ne glede na višino skrajšanja delovnega časa in posledično zagotovitev socialne varnosti, se zavarovancem, ki pridobijo pravico do delnega nadomestila, ki so bili v času nastanka invalidnosti zaposleni, kasneje pa so izgubili delo na podlagi pozitivnega mnenja komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi ali neodvisno od njihove volje ali krivde in zavarovancem, ki v času nastanka invalidnosti niso bili zaposleni ali niso bili v obveznem zavarovanju, se s spremembo 86. člena viša odstotek invalidske pokojnine za odmero delnega nadomestila. Spreminja se tudi odstotek delnega nadomestila, kadar zavarovanec po lastni volji ali krivdi prekine delovno razmerje. Na ta način se izenači višina delnega nadomestila z nadomestilom za invalidnost po 3. alineji tretjega odstavka 85. člena zakona.

K 19. členu

Zaradi zvišanja odmernih odstotkov za 40 let pokojninske dobe je treba spremeniti tudi najnižje in najvišje osnove za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja. Ker je najnižja osnova za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja vezana na odstotek najnižje pokojninske osnove za moškega za 40 let pokojninske dobe, se spremeni prvi odstavek 87. člena na način, da bo ta osnova po poteku prehodnih obdobj znašala 63,5 %. Zaradi načela postopnosti je tudi v tem primeru predpisano prehodno obdobje, v katerem se odstotek povečuje na enak način kot odmerni odstotek za odmero starostne pokojnine za moškega za 40 let pokojninske dobe.

Za enak odstotek se zviša tudi predpisana najvišja osnova za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja, torej na način, da bo po koncu prehodnega obdobja znašala 63,5% najvišje pokojninske osnove, v prehodnih obdobjih pa se odstotek povečuje na enak način kot odmerni odstotek za odmero starostne pokojnine za moškega za 40 let pokojninske dobe.

K 20. členu

Člen ureja začetek izplačevanja delne pokojnine. V skladu s 40. členom zakona določeni zavarovanci pridobijo pravico do delne pokojnine z izpolnitvijo pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, vendar ni določen učinek izplačila te glede na podano zahtevo. Iz tega razloga je treba v 111. členu zakona dodati nov odstavek, ki bo to uredil.

K 21. členu

Člen zaradi izenačitve zavarovancev s posamezniki, ki so že uveljavili starostno pokojnino vzpostavlja novo spodbudo tudi za tiste prejemnike starostne pokojnine, ki se odločijo reaktivirati za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ure tedensko. Za spodbujanje ponovne vključitve v zavarovanje in podaljševanja aktivnosti, za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko, zakon vzpostavlja povišanje sorazmernega dela pokojnine.

Za te posameznike se bo sorazmerni del pokojnine odmeril v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa in se nato povišal še za sorazmerni del zneska, ki bi se lahko izplačeval po 39.a členu zakona. Odstotek povišanja je tudi v primeru teh upravičencev urejen že v samem zakonu in se določi

v odvisnosti od obsega vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Sorazmerni del pokojnine, ki se izplačuje tem posameznikom, se tako odmeri na enak način kot delna pokojnina.

K 22. členu

Člen ureja ponovno odmero pokojnine v primeru reaktivacije upokojencev, in sicer tistih, ki se upokojijo po začetku uporabe tega zakona (po 1. 1. 2020) in se nato reaktivirajo. Ponovna odmera pokojnine z upoštevanjem zavarovalne dobe in osnov iz ponovnega zavarovanja je možna le v primeru, če se je zavarovanec ponovno vključil v zavarovanje pri zavodu in da je ponovno zavarovanje trajalo najmanj šest mesecev v določenem koledarskem letu, zamenjalo pa se je tudi koledarsko leto uveljavitve pravice do ponovne odmere pokojnine. Navedena sprememba je potrebna, da so zavarovanci seznanjeni, koliko časa morajo ostati v ponovnem zavarovanju, da bodo lahko deležni ponovne odmere pokojnine na podlagi zavarovalne dobe in osnov iz ponovnega zavarovanja. Zavarovanec bo tudi do odstotnega povečanja pokojnine upravičen le v primeru ponovnega zavarovanja v trajanju najmanj šest mesecev.

Pri uživalcih pokojnine, ki prejemajo pokojnino v sorazmernem delu, se tudi po prenehanju ponovnega zavarovanja pokojnina odmeri v sorazmernem delu in ne kot samostojna pokojnina, ne glede na to, ali so med ponovnim zavarovanjem dopolnili tudi pogoje za samostojno pokojnino.

Predlagana sprememba tretjega odstavka tega člena je potrebna zaradi tega, ker bi v praksi po zaključku ponovnega zavarovanja lahko sledilo večje znižanje predčasne pokojnine, kot je bilo izračunano ob prvi uveljavitvi predčasne pokojnine.

V četrtem odstavku je določen najkrajši možni čas trajanja ponovnega zavarovanja, s katerim je pogojena ponovna odmera pokojnine oziroma odstotno zvišanje pokojnine. V nadaljevanju pa je določeno, da se ob ponovni uveljavitvi pokojnina odstotno zviša ali znova odmeri na način, da se upošteva odmerni odstotek, ki je bil upoštevan pri upokojitvi, ta pa se zviša za odmerne odstotke po tisti lestvici, ki je veljala v času prenehanja ponovnega zavarovanja oziroma ponovne uveljavitve pokojnine.

Sprememba novega petega odstavka je potrebna zato, da se zavarovancu v času, ko je ponovno zavarovanje že končal, vendar še ni vložil zahteve za ponovno odmero ali odstotno povečanje pokojnine, zagotovi ponovna odmera ali odstotno zvišanje pokojnine.

K 23. členu

Ker zakon nima posebne določbe glede nove odmere pokojnine v primeru naknadno izplačanih plač, poračuna plač ali naknadno plačanih prispevkov, je smiselno in pravično oblikovati pravno podlago za ponovno odmero pokojnine v primeru naknadno plačanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Gre za primere, ko uživalci pokojnine po pravnomočni odločbi po upokojitvi prejmejo razlike v plači za eno ali celo več let, npr. po končanem delovnopravnem sporu z delodajalcem, po končanem stečajnem postopku in podobno. Zavarovanci, ki so sami zavezanci za plačilo prispevkov, so tudi po upokojitvi davčni dolžniki in so prispevki naknadno plačani.

Navedeno predstavlja novo dejstvo, ki je nastalo po pravnomočni odločbi o priznanju pravice do pokojnine. Novo dejstvo je razlog za nov postopek, saj še ni bilo upoštevano v okviru predhodnih postopkov odločanja.

Novo odmero pokojnine je glede na naknadno izplačane plače že urejal ZPIZ-92 v tretjem odstavku 185. člena (v petem odstavku tega člena je bil določen tudi učinek), veljavni zakon pa tega instituta ne ureja. Zavod že sedaj na zahtevo strank opravlja nove odmere pokojnine, in sicer od plačila prispevkov dalje oziroma od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve. Veljavni zakon in Zakon o splošnem upravnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZUP), ki se uporablja subsidiarno,

določbe glede učinka nove odmere pokojnine nimata. Ker sta tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije v primeru z opr. št. VIII Ips 324/2017 z dne 30. 5. 2018 ter pred tem Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani z opr. št. Psp 192/2017 z dne 24. 8. 2017 že opozorila na navedeno pomanjkljivost zakona in se je v takih primerih smiselno sklicevalo na 117. in 118. člena zakona, je treba v zakon dodati člen, ki omogoča novo odmero pokojnine na zahtevo stranke, in sicer od naslednjega dne po vložitvi zahteve, vendar največ od dneva naknadno izplačanih plač oziroma plačila prispevkov. Obe sodišči sta namreč v navedenem primeru opozorili, da ni nobene pravne podlage (ne v zakonu ne v ZUP) za priznanje višjega zneska pokojnine šele od prvega dne naslednjega meseca po vloženi zahtevi, kot je bilo to odločeno pri zavodu v predsodnem postopku. Sodišče je poudarilo še, da v takih primerih ne gre za postopek, ki bi se vodil po uradni dolžnosti, temveč je stranka tista, ki uveljavlja pravice iz obveznega zavarovanja (prvi odstavek 178. člena zakona).

V primeru, da bi bila novo odmerjena pokojnina ob upoštevanju naknadnega izplačila plač ali naknadno upoštevanih podatkov o osnovah v primeru naknadno plačanih prispevkov nižja od tiste, ki jo stranka že prejema po pravnomočni odločbi, bi se taka zahteva stranke zavrnila, zaradi česar je v zakon tudi smiselno dodati besedilo »v višjem znesku«. Stranka bi bila z navedenim tudi seznanjena, saj bi prejela izračun pokojnine.

Za primere, ko ob upokojitvi podatkov o plačah oziroma osnovah ni bilo mogoče pridobiti, ker jih delodajalec na predpisanem obrazcu M4 ni predložil, ob upokojitvi pa je bil neuspešen tudi poseben ugotovitveni postopek za pridobitev podatkov o plačah oziroma osnovah, po izdaji pravnomočne odločbe pa so bili podatki sporočeni oziroma pridobljeni, se v primeru, da stranka zahteva odmero pokojnine tudi na podlagi teh naknadno pridobljenih podatkov o plačah oziroma osnovah, opravi nova odmera pokojnine. Zavarovanec namreč ne more in ne sme biti prikrajšan pri višini pokojnine, ker dajalec podatkov le-teh ni predložil ali jih ni predložil v predpisanem roku.

Tudi v tem primeru bi veljalo, da bi se zahteva stranke za novo odmero pokojnine zavrnila, če bi bila na novo odmerjena pokojnina ob upoštevanju naknadno pridobljenih podatkov o plačah oziroma osnovah nižja od tiste, ki jo stranka že prejema po pravnomočni odločbi. Stranka bi bila tudi v tem primeru seznanjena z višino pokojnine ob upoštevanju pridobljenih podatkov, ki pa zanjo ne bi bila ugodna.

K 24. členu

Sprememba 120. člena je predlagana z namenom da se slovenski pravni red uskladi z evropskim. Dne 25. 1. 2019 je namreč Republika Slovenija prejela uradni opomin Evropske komisije zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz četrtega odstavka 12. člena Direktive 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici. Čeprav se v praksi omejitev izvoza pokojnin državljanom tretjih držav, ki se za stalno izseli v tujino, ne izvaja, je treba za odpravo te kršitve spremeniti tudi 120. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17) in tako ustrezno prenesti določbo četrtega odstavka 12. člena Direktive 2011/98/EU v nacionalno zakonodajo.

K 25. členu

Zavod izplačuje pokojnine in druge prejemke na osebne račune, odprte v bančnem okolju v Republiki Sloveniji ali v tujini, ter prek poštne dostave v gotovini v Republiki Sloveniji skupaj preko 698.000 uživalcem na mesec.

V decembru 2018 je bilo prek poštne dostave izplačanih 20.065 nakazil v znesku 7.974.545 evrov, kar predstavlja 2,0 odstotka vseh decembrskih nakazil.

Skupni znesek izplačanih prejemkov v gotovini je v letu 2018 znašal približno 105,3 milijona evrov. Letni strošek za gotovinska izplačila je znašal skupaj več kot 2,6 milijona evrov. Strošek za izplačilo vseh drugih prejemkov v bančno okolje (v skupni višini preko 4.784,5 milijona evrov) je znašal v letu 2018 manj kot 0,5 milijona evrov oziroma skupaj s stroški obveščanja preko obvestil o nakazilu približno 1 milijon evrov. To na letni ravni pomeni 2,8 odstotka gotovinskih izplačil po številu vseh uživalcev oziroma 2,2 odstotka po višini vseh izplačanih sredstev. Stroški za izvedbo izplačila pa so v letu 2018 predstavljali kar 71,7 odstotka vseh stroškov, ki jih Zavod nameni za poravnavo opravljenih storitev.

Člen torej ureja nov način izplačevanja prejemkov za nove uživalce pravic, prehodne določbe pa ohranjajo nadaljevanje izplačevanja prejemkov prek poštne dostave le uživalcem, ki bodo imeli izbran tak način izplačevanja do začetka uporabe predlagane spremembe zakona.

K 26. členu

Člen določa časovni okvir izplačevanja nadomestil iz invalidskega zavarovanja. Glede na to, da vsi delodajalci po dokončnosti odločbe o priznani pravici iz invalidskega zavarovanja zavarovancu ne zagotovijo premestitve ali dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno oziroma dvajset ur tedensko, ampak to storijo pozneje, ker prej takega dela zavarovancu še ne morejo zagotoviti, ali pa je prišlo do spremembe delovnopravnega statusa delovnega invalida, je mogoče nadomestilo iz 80., 84., 85. in 86. člena tega zakona izplačati največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

K 27. členu

Sprememba navedenega člena je potrebna zaradi sklicevanja na vsebinsko spremenjeni 86. člen ZPIZ-2.

K 28. členu

Tretji odstavek 126. člena ZPIZ-2 opredeljuje izplačevanje nadomestil iz invalidskega zavarovanja zaradi dela s krajšim delovnim časom od polnega v primeru, če pride pri takšnem delovnem invalidu do sprememb stanja invalidnosti, ki vplivajo na obseg pravic. Če delodajalec zavarovancu ne more zagotoviti dela s krajšim delovnim časom od polnega skladno s spremembo stanja invalidnosti, se zavarovancu delno nadomestilo za invalidnost lahko izplačuje še največ eno leto po dokončnosti odločbe o spremembi pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega. Namen, ki ga določba tretjega odstavka zasleduje, je v zagotovitvi socialne varnosti delovnemu invalidu tudi, kadar se spremeni pravica, delavec pa pri delodajalcu (še) ne sklene nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delovno mesto, saj delodajalec takšnega delovnega mesta (še) nima.⁴

Težava pri izvrševanju določbe tretjega odstavka 126. člena ZPIZ-2, ki se je pokazala v praksi, je v razumevanju potrebe po izkazovanju opravičljivih razlogov na strani delodajalca, kot pogoja za nadaljnje izplačevanje nadomestila za invalidnost po stari odločbi o invalidnosti.

V praksi namreč zavod zaradi neaktivnosti delodajalcev (ki se pogostokrat ne odzovejo na poziv zavoda naj predložijo pogodbo o zaposlitvi oziroma podajo informacije v primeru, da delovnega invalida ne bodo ustrezno premestili), z dnem izdaje nove odločbe ustavi izplačilo nadomestila za invalidnost, ki je bilo odmerjeno na podlagi stare odločbe, o pravici do delnega nadomestila po novi odločbi o priznani invalidnosti pa odloči šele z večmesečnim časovnim zamikom. Podlaga za odmero delnega nadomestila po »novi« odločbi namreč nastane šele z dnem, ko zavarovanec bodisi sklene novo pogodbo o zaposlitvi za ustrezno delovno mesto bodisi pride do prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi delovnega razmerja delovnemu invalidu.

⁴ Pripravljalno gradivo Vlade RS k predlogu ZPIZ-2, št. 00711-9/2012/13 z dne 17. 10. 2012 (EVA 2012-2611-0001).

V tem vmesnem času (t. i. luknje v izplačevanju delnega nadomestila) se zavarovanci posledično spopadajo z izjemno težkim socialnim položajem, saj ostanejo brez vsakršnega dohodka iz invalidskega zavarovanja. Delodajalec ima namreč v času čakanja delovnega invalida na zagotovitev drugega ustreznega delovnega mesta obveznost plačila nadomestila plače po dejanski delovni obveznosti invalida (torej za krajši delovni čas, ki ga invalid opravlja na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi), za preostanek do polne delovne obveznosti pa ima invalid pravico do delnega nadomestila za invalidnost, ki je v skladu s 86. členom ZPIZ-2 odmerjeno v ustreznem odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa – tega pa zaradi zgoraj navedenih razlogov v času t. i. luknje v izplačevanju delnega nadomestila, ne prejema.

Pri tem je pomembno še, da ureditev nadaljnjega delovnopravnega statusa delovnega invalida po dokončnosti odločbe o spremembi v invalidnosti zavarovanca, tj. iskanje drugega ustreznega delovnega mesta pri delodajalcu (pogostokrat tudi s predhodnim zaprosilom zavoda za izdajo dopolnilnega izvedenskega mnenja o ustreznosti ponujenega delovnega mesta po 162. členu ZPIZ-2) in sklenitev pogodbe o zaposlitvi za drugo ustrezno delo oziroma izvedba postopka odpovedi do pogodbe o zaposlitvi s pridobitvijo pozitivnega mnenja Komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi, neizbežno terja svoj čas, zato delodajalec v času, ko prejme poziv zavoda (kar je praviloma takoj po dokončnosti odločbe o priznani invalidnosti), praviloma še niti ne more vedeti (in se posledično odzvati), kako bo urejen dokončni delovnopравни status invalida, torej ali bo delodajalec delovnemu invalidu lahko zagotovil pravico do premestitve na drugo ustrezno delo ali pa bo invalidu (ob predpostavki predhodno pridobljenega pozitivnega mnenja Komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi) podana odpoved delovnega razmerja.

Sprememba člena črta pogoj opravičljivih razlogov.

Nov šesti odstavek 126. člena ZPIZ-2 določa, da se brezposelnemu, ki se v času prejemanja denarnega nadomestila po predpisih, ki urejajo trg dela, ali po prenehanju prejemanja tega nadomestila zaposli za krajši delovni čas od delovnega časa, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, prizna pravica do nadomestila iz invalidskega zavarovanja v sorazmernem delu.

K 29. členu

Od 1. januarja 2013 dalje se v skladu s 138. členom zakona tudi obolelim za rakom do 15. leta starosti zavarovalni dobi, ki so jo prebili v delovnem razmerju ali na drugem delu, za pridobitev in odmero pravic prišteje ena četrtina dejanskega dela.

131. člen ureja čas zunaj delovnega razmerja, ki se šteje v zavarovalno dobo in pri tem določa, da se čas poklicne rehabilitacije zavarovancev, ki so prav tako naštetih tudi v 138. členu ZPIZ-2, razen obolelih za rakom do 15. leta starosti, šteje v zavarovalno dobo ne glede na to, ali so bili pred tem zavarovani.

Glede na predhodno spremembo 138. člena zakona je potrebna uskladitev določb, saj namen zakonodajalca ni bil v razlikovanju oseb v zvezi s pridobivanjem pravic glede na njihovo bolezen.

K 30. členu

Zavod prejme veliko zahtevkov za predhodni variantni izračun datuma upokojitve in višine pokojnine, pri čemer tako veliko število teh zahtevkov dejansko že ogroža izvajanje temeljne dejavnosti zavoda, to je priznavanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v zakonitem roku.

Na podlagi šestega odstavka 140. člena ZPIZ-2 je zavod že po uradni dolžnosti dolžan vsem, ki v določenem koledarskem letu dopolnijo starost 58 let, posredovati informacijo o pričakovani višini starostne oziroma predčasne pokojnine. S Pravilnikom o posredovanju informacije o pričakovani višini predčasne oziroma starostne pokojnine (Uradni list RS, št. 95/14) je določen krog upravičenih

zavarovancev (samo rezidenti, ne pošilja se uživalcem 20% pokojnine, delne pokojnine, sorazmernega dela).

Na podoben način je zato smiselno urediti tudi dotok oz. obravnavo zahtevkov, ki jih vlagajo zavarovanci. Podrobnejša merila o le-tem bo uredil podzakonski akt, in sicer z ustrezno spremembo ali pravilnik iz prejšnjega odstavka.

Da je treba omejiti število omenjenih zahtevkov je na podlagi analize sprejel na svoji redni seji tudi Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, kar izhaja iz Sklepa Sveta zavoda, št. 9000-4/2019/9-3/3 dne 28.2.2019, ki se glasi: »Svet zavoda naroča vodstvu zavoda, da na podlagi opravljene analize pripravi predlog za določitev podrobnejših kriterijev in omejitev pri podajanju informacij o pričakovanem datumu in višini predčasne oz. starostne pokojnine.«

K 31. členu

Z 32. členom tega zakona se spreminja zavarovalna osnova za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delavce. Zakon se uskladi z Zakonom o dohodnini, ki med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne všttevajo v davčno osnovo, umešča tudi nadomestilo za uporabo lastnega orodja, naprav in predmetov (razen osebnih vozil), potrebnih za opravljanje dela na delovnem mestu, pod pogojem da so določena s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato to predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 2 % mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 2 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji in nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, pod pogojem, da je določeno s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato le-ta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 5 % mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 5 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Plačilo prispevkov v teh primerih je na podlagi spremembe zakona vezano na predpise, ki urejajo dohodnino in se prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil za ta namen plačujejo le, ko se to nadomestilo šteje v davčno osnovo delavca.

K 32. členu

Upošteva dejstvo, da je v določenih zadevah tudi v postopku pritožbe treba pridobiti izvedensko mnenje izvedenskega organa druge stopnje, se določba zakona dopolni na način, da se tudi v teh postopkih izda odločba najpozneje štirih mesecih od dneva uvedbe pritožbenega postopka, kadar je za odločitev v zadevi treba izdati izvedensko mnenje organa druge stopnje.

Kadar se vodi postopek tudi skladno z mednarodnimi pogodbami, zakon ne vsebuje drugačnega roka za izdajo odločb v pritožbenem postopku, zato bi bilo glede na subsidiarno uporabo zakona, ki ureja splošni upravni postopek, mogoče sklepati, da mora biti v primeru pritožbe zoper odločbe prve stopnje v teh primerih odločba v pritožbenem postopku izdana najpozneje v dveh mesecih od podaje pritožbe. Določba zakona se zaradi jasnosti zato dopolni na način, da se tudi v teh postopkih izda odločba najpozneje v šestih mesecih od dneva uvedbe pritožbenega postopka.

K 33. členu

S členom se vzpostavlja zakonska podlaga za izdajo začasnih odločb, ki je veljavni zakon ne vsebuje. Pobudo za spremembo ureditve je podala Upravna inšpekcija, ki je ob izvedbi inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem postopkovne zakonodaje in upravnega poslovanja na zavodu v letu 2017 ugotovila, da za izdajo začasnih odločb ni ustrezne zakonske podlage. Kadar zavod v postopku ugotovi, da ima zavarovanec pravico do pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja, njegove višine pa ni mogoče določiti, ker je podzakonski akt o valorizacijskih količnikih za preračun osnov iz prejšnjih let

zavarovanja praviloma izdan šele v mesecu maju tekočega leta ali še niso zbrani vsi potrebni podatki, se izda začasna odločba. Začasna odločba se lahko izda tudi v postopkih z uporabo mednarodnih predpisov.

V drugih primerih, ko se v postopku ugotovi, da ima zavarovanec pravico do pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja, višine nadomestila pa ni mogoče določiti, ali ni mogoče končati postopka zaradi morebitnega predhodnega vprašanja, pa se izplačuje akontacija pokojnine oziroma nadomestila iz invalidskega zavarovanja.

Tako v primeru akontacije pokojnine kot v primeru začasne odločbe je izpolnjevanje pogojev za priznanje pravice že ugotovljeno, zato se možnost izdaje začasne odločbe in izplačila akontacije urejata skupno v enem členu.

K 34. členu

Člen določa novo pristojnost Sveta zavoda, in sicer se zaradi različnih stališč organov glede pristojnosti za nadzor nad notranjo revizijsko službo zavoda z zakonom izrecno določa, da je nadzorni organ nad notranjo revizijsko službo zavoda Svet zavoda. Če ta presodi, da je smiselno oziroma potrebno, da se ta naloga izvaja v okviru ožje skupine predstavnikov Sveta zavoda, predlog člena ureja tudi možnost oblikovanja le-te s statutom zavoda.

K 35. členu

Zavod kot proračunski uporabnik sledi cilju gospodarnega razpolaganja s finančnimi sredstvi. Kadar se ugotovi, da zavarovanec ne izpolnjuje več pogojev za izplačevanje določenega prejemka in posledično nastane preplačilo, hkrati pa se ugotovi, da ta zavarovanec izpolnjuje pogoje za izplačevanje nekega drugega prejemka, zavod preveri možnost pobota med zneskom preplačila in zapadlim neizplačanim zneskom novega prejemka in o načinu poravnave dolga obvesti upravičenca.

V primeru obstoja možnosti pobota bo zavod preveč izplačan prejemek pobotal do celotne višine nakazila zapadlega neizplačanega novega prejemka. Tako bi se uspešno zmanjševal obseg preplačil.

Če je preplačilo s pobotom poplačano, ni treba vlagati predlogov za upravno izvršbo, zavarovancem (dolžnikom) pa iz tega naslova tudi ne nastaja dodaten dolg zaradi zakonskih zamudnih obresti in stroškov postopka upravne izvršbe (stroški sklepa davčne izvršbe, stroški bank).

Sprememba zakonodaje ali vključitev podlage novega načina za izvedbo pobota preplačil z izplačilom zapadlih zneskov novega prejemka sledi racionalnim in gospodarnim postopkom. Nova določba razširja možnost pobota preplačil zavoda z zapadlimi zneski novega prejemka, in sicer do celotne višine novega prejemka, pri čemer posebna izjava ali soglasje upravičenca (dolžnika) v zvezi s tem ni potrebno.

K 36. členu

Sprememba 195. člena zakona se predlaga zaradi zagotovitve nemotenega in brezplačnega pretoka podatkov, ki jih zavod potrebuje za izvajanje svojih nalog, določenih v zakonu. Pri izvajanju tretjega in četrtega odstavka tega člena se je namreč pojavilo vprašanje upravičenosti zavoda do brezplačne pridobitve podatkov. Poleg spremembe 12. člena zakona, ki jo določa 2. člen tega zakona in je zelo splošna, se zato še s spremembo tega člena zakona jasno določa, da izvajalci plačilnega prometa vračilo preplačil v primeru smrti in predložitve podatkov opravijo brezplačno.

K 37. členu

Osnova za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje se razširja tudi na vsa nadomestila iz naslova zdravstvenega zavarovanja, ki se izplačujejo v breme ZZS prek refundacij delodajalcu. S tem se zagotovi večja varnost zavarovancev, ki so tudi v času prejemanja tega nadomestila razporejeni na

delovno mesto, na katerem je obvezno poklicno zavarovanje, razlog za začasno zadržanost z dela pa je lahko tudi poškodba pri delu ali poklicna bolezen oziroma bolezen, ki sicer ni kategorizirana kot poklicna, je pa lahko posledica dela na tem delovnem mestu. Zavarovanci, ki delajo na določenem delovnem mestu zaradi omejitev delovnega mesta oziroma zahtevanih psihofizičnih sposobnosti ne morejo opravljati po določeni starosti, bodo s to spremembo v enakem položaju kot drugi zavarovanci na enakem delovnem mestu.

Navedena sprememba bo imela finančne posledice za delodajalce, in sicer v višini okoli 0,3 milijona eurov na leto.

S spremenjeno ureditvijo osnove za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje bo upravljavcu Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d.) olajšana uporaba podatkov o osnovah za plačilo prispevkov iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih zbira Finančna uprava Republike Slovenije, in jih bo lahko primerjal z osnovami za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje, ki so razvidne iz obračunov delodajalcev. Tako se bo lahko vzpostavil učinkovit sistem nadzora nad pravilnim plačevanjem in obračunavanjem prispevkov za poklicno zavarovanje.

Zaradi spremenjene določitve osnove za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje (upoštevanje nadomestil iz zdravstvenega zavarovanja) je treba v skladu s tem prilagoditi tudi določbo o mirovanju poklicnega zavarovanja. S spremembami tega člena se tako kot razlog za mirovanje črta prejemanje nadomestila plače v breme zdravstvenega zavarovanja. Glede na to, da lahko delodajalec preneha plačevati prispevke za poklicno zavarovanje, ko zavarovanec član izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine (deseti odstavek 202. člena ZPIZ-2), se ta razlog za neplačevanje prispevkov poklicnega zavarovanja dodaja v okvir mirovanja poklicnega zavarovanja.

V okviru mirovanja je tudi določena obveznost obveščanja zavezanca o mirovanju in o vzroku za vzpostavitev mirovanja poklicnega zavarovanja zavarovanca-člana ter o prenehanju mirovanja poklicnega zavarovanja in sicer v 15 dneh od začetka ali prenehanja mirovanja poklicnega zavarovanja.

Za zavarovance-člane, ki so v obvezno zavarovanje vključeni na podlagi 15., 16. ali 17. člena ZPIZ-2 (samozaposleni, družbeniki in kmetje), je dodana izjema, da lahko vzpostavijo mirovanje poklicnega zavarovanja v času prejemanja nadomestila v breme zdravstvenega zavarovanja.

Določeno je, v katerih primerih preneha poklicno zavarovanje, določena sta tudi zavezančeva obveznost objave zavarovanca-člana s strani zavezanca in postopek objave.

V zakonu sta opredeljena tudi pomen zadržanja pravic iz poklicnega zavarovanja in prenehanje članstva v Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

K 38. členu

V postopku določanja delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, je treba določiti še pravno podlago za dostop izvajalca analize posledic dela za zdravje zavarovancev na predlaganem delovnem mestu do anonimiziranih podatkov Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki jih ta vodi v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakonom, ki ureja zbirke podatkov s področja zdravstvenega varstva. S tem bo omogočen dostop do vseh zdravstvenih podatkov, ki so potrebni pri pripravi analize posledic dela za zdravje zavarovancev na predlaganem delovnem mestu.

K 39. členu

S spremembo določbe se širi krog upravičencev do dokupa pokojninske dobe v trajanju, ki ustreza razliki med pridobljeno dodano dobo iz drugega odstavka 202. člena tega zakona in obdobjem

prejemanja poklicne pokojnine, tudi na uživalce pokojnine iz drugega odstavka 204. člena tega zakona ter uživalce starostne, predčasne ali invalidske pokojnine, priznane po tem zakonu, ki so pred tem uveljavili poklicno pokojnino in v času prejemanja poklicne pokojnine niso vložili zahtevka za dopolnilno dobo.

K 40. členu

Gre za redakcijski popravek, ki ureja možnosti koriščenja zadržanih sredstev, ki se niso izplačevala iz solidarnostnih rezerv. V skladu z doslej veljavno določbo zakona zadržanih sredstev, ki ostanejo na osebni račun užiivalca poklicne pokojnine po reaktivaciji zavarovanca-člana (ponovna obvezna vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje), ko se poklicna pokojnina ne izplačuje, ni bilo mogoče uporabiti tudi za ponovno uveljavitev pravice do poklicne pokojnine. S spremembo se omogoča koriščenje zadržanih sredstev, ki se niso izplačevala iz solidarnostnih rezerv, tudi za ponovno uveljavitev pravice do poklicne pokojnine.

K 41. členu

Z novim desetim odstavkom se rešujejo primeri, ko zavarovanec izpolni pogoje za poklicno pokojnino po prvem odstavku 204. člena in ostane v zavarovanju. Ker je obdobje prejemanja poklicne pokojnine iz prvega odstavka 204. člena v drugem odstavku tega člena omejeno in traja lahko le toliko časa, kolikor znaša razlika med 40 leti pokojninske dobe in dejansko dopolnjeno pokojninsko dobo zavarovanca brez dodane dobe, lahko zavarovanec s tem, ko ostane v zavarovanju in mu med tem časom poteče tudi obdobje prejemanja poklicne pokojnine, izgubi pravico do poklicne pokojnine po prvem odstavku 204. člena, posledično pa ne more uveljaviti pravice do posebne pokojnine iz drugega odstavka tega člena in hkrati še ne izpolnjuje pogojev niti za poklicno pokojnino po tretjem odstavku 204. člena niti po 27. členu tega zakona za starostno pokojnino iz obveznega zavarovanja.

S predlagano spremembo se zavarovancu, ki je imel možnost uveljavitve pravice do poklicne pokojnine na podlagi prvega in drugega odstavka 204. člena in še ne izpolnjuje pogojev za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine na podlagi četrtega odstavka 204. člena, določa obdobje prejemanja poklicne pokojnine do izpolnitve pogojev za starostno upokožitev, kar velja tudi za zavarovance, ki se poklicno upokožijo na podlagi pogojev iz tretjega odstavka 204. člena ZPIZ-2.

K 42. členu

S spremembami se razširja nabor podatkov, ki jih je dolžan zavod zagotavljati Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. Podatke o pokojninski dobi za namen izvajanja poklicnega zavarovanja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. potrebuje zaradi nadzora nad pravilnim obračunavanjem prispevkov za poklicno zavarovanje. S spremembo se prenaša dolžnost zagotavljanja podatkov o prijavah v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in odjavah iz tega zavarovanja ter spremembe teh podatkov z Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na zavod, kar je skladno s stališči informacijske pooblaščenke o dolžnosti posredovanja podatkov o obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Za zagotavljanje omenjenih podatkov o prijavah v in odjavah iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bilo treba redakcijsko uskladiti tudi nabor podatkov, ki jih upravljavec vodi, saj se upravičenost do podatkov navezuje na nabor podatkov, ki jih upravičeni prejemnik lahko vodi v svojih evidencah.

Z dopolnitvami se določa tudi obveščanje zavarovancev-članov glede vzpostavitve in prenehanja mirovanja poklicnega zavarovanja ter glede odjave iz poklicnega zavarovanja.

Dodatno je določena še izmenjava in zbiranje osebnih podatkov med ZPIZ in KAD.

K 43. členu

Z dopolnitvijo se v del zakona, ki ureja poklicno zavarovanje, prenaša urejanje potrdila o stanju na osebni račun, ki je bilo doslej urejeno v delu zakona, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje in

je deležno sprememb, ki niso smiselne za poklicno zavarovanje.

K 44. členu

Glede na spremembe določb o dodatnem pokojninskem zavarovanju se s predlaganimi spremembami tega člena ureja smiselna uporaba teh določb za poklicno zavarovanje.

K 45. členu

S spremembo se določa, da se v solidarnostne rezerve odvede tudi 10% vrednosti od zneska izplačila v primerih enkratnega izplačila odkupne vrednosti za zavarovance-člane, ki so najmanj 10 let opravljali vojaško službo v Slovenski vojski, pa jim pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ni bila podaljšana in ne nameravajo uveljavljati poklicne pokojnine, ter za poklicne vojake, ki se jim odpove pogodba o zaposlitvi na obrambnem področju zaradi starostne omejitve opravljanja vojaške službe ali zaradi drugih nekrivdnih razlogov. Z dopolnitvijo člena se zagotavlja, da se od vseh izplačil odkupne vrednosti odšteje 10 %, ki gredo v solidarnostne rezerve.

K 46. členu

Varčevalci so v zakonu omenjeni samo na tem mestu in glede na to, da se za osebe, vključene v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, v nadaljevanju uporablja pojem član, tako ni primerno, da se uporablja tudi pojem varčevalec. S spremembami člena se tako natančneje opredeli, kaj pomeni dodatno pokojninsko zavarovanje v skladu z izrazoslovjem, ki je opredeljeno v 7. členu ZPIZ-2.

K 47. členu

ZPIZ-2 specifično ne določa, da je premoženje pokojninskega sklada izvzeto iz stečajne mase upravljavca sklada. Da se zaščiti premoženje članov pokojninskega sklada, se z dodanim četrtem odstavkom 216. člena jasno določa, da premoženje pokojninskega sklada ne sme biti uporabljeno za poplačilo drugih upnikov upravljavca sklada.

K 48. členu

S spremembami se odpravlja omejitev, da se posameznik vključi v več pokojninskih načrtov individualnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj takšna omejitev ni smiselna. Ob tem se natančneje določa, da lahko delodajalec posamezniku plačuje premije dodatnega pokojninskega zavarovanja sočasno samo po enem pokojninskem načrtu kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Izjema od tega je zaposleni, ki je pri dveh ali več delodajalcih zaposlen za krajši delovni čas.

K 49. členu

Pri spremembah prve alineje gre za uskladitev s terminologijo v zakonu. V skladu z določbami je možna naložbena politika življenjskega cikla in naložbena politika minimalne zajamčene donosnosti. Nova druga alineja dodaja v vsebino pokojninskih načrtov še opredelitev višine zajamčene donosnosti, ki jo zagotavlja upravljavec pokojninskega sklada. Višina zajamčene donosnosti pomeni enega izmed temeljnih elementov pokojninskega načrta, ki članom zagotavlja naložbeno politiko minimalne zajamčene donosnosti, zato se določa kot ena od vsebin, ki jih mora vsebovati tak pokojninski načrt.

K 50. členu

Gre za uskladitev z določbami zakona, ki se nanašajo na oblikovanje pokojninskega sklada. S pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta se pokojninski sklad ne oblikuje.

K 51. členu

S predlogom se bo olajšala vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje mikro podjetjem, ki v večini niso vključena v dodatno pokojninsko zavarovanje tudi zaradi, po njihovem mnenju, zahtevnih postopkov za vključitev svojih zaposlenih v dodatno pokojninsko zavarovanje. S spremembami se za

mikro podjetja omogoča preprostejši način vključevanja v dodatno pokojninsko zavarovanje.

K 52. členu

Uvedba krovnega pokojninskega sklada in skupine kritnih skladov je namenjena varčevanju članov v podskladih krovnega sklada ali kritnih skladih glede na starost. Član ima pravico, da kadarkoli spremeni podsklad oziroma kritni sklad in ni potrebna omejitev, da mora to storiti v 10 dneh od obveščanja. Če delodajalec plača za novega člana premijo, ni pa še potekel 10-dnevni rok, namreč ostane premija nerazporejena za mesec, s čimer je član oškodovan. S spremembami tega člana se tako odpravlja 10-dnevni rok za odločitev glede izbire naložbene politike.

Določajo se dodatne vsebine obvestila o vključitvi, ki so zahtevane z direktivo. Tako mora obvestilo o vključitvi vsebovati tudi informacije o tem, ali in kako se pri izbiri naložb upoštevajo okoljski, podnebni in socialni dejavniki ter dejavniki upravljanja družb informacije o tem, kje so na voljo dodatne informacije; informacije o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj zadnjih pet poslovnih let oziroma za vsa leta delovanja načrta, kadar je to obdobje krajše od petih let in informacije o strukturi stroškov, ki se odtegnejo iz sredstev člana in pokojninskega sklada.

K 53. členu

Z novim odstavkom se tudi za individualno pokojninsko zavarovanje določa obveznost obveščanja o značilnostih pokojninskega načrta, pravilih upravljanja pokojninskega sklada, ali in kako se pri izbiri naložb upoštevajo okoljski, podnebni in socialni dejavniki ter dejavniki upravljanja družb in kje so na voljo dodatne informacije. S tem se zagotavlja boljša obveščenost zavarovancev že pred vključitvijo v individualno dodatno pokojninsko zavarovanje. Upravljavalec mora člana pred vključitvijo obvestiti tudi o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj zadnjih pet poslovnih let oziroma za vsa leta delovanja pokojninskega sklada, kadar je to obdobje krajše od petih let ter o strukturi stroškov, ki se odtegnejo iz sredstev člana in pokojninskega sklada.

K 54. členu

S spremembo se viša najnižja višina delodajalčevega vplačila v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje v posameznem koledarskem letu iz 240 eurov na 300 eurov. Višino vplačil v dodatno pokojninsko zavarovanje je treba zvišati, saj se bo le tako mogoče zagotoviti dodatno starostno pokojnino v primerni višini.

Spreminja se tudi uskladitev zneska minimalnega letnega vplačila delodajalca, ki se bo sedaj valorizirala s koeficientom rasti povprečne mesečne bruto plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v obdobju od januarja do oktobra leta pred letom, za katero se opravi valorizacija, glede na enako obdobje predhodnega leta po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije. Trenutna ureditev usklajevanja minimalnega letnega vplačila delodajalca, ki se navezuje na zakon, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, je neustrezna saj ne sledi rasti plač.

K 55. členu

Glede na spremembe na področju obveščanja se spreminja naslov tega poglavja.

K 56. členu

S tem členom se določajo načela obveščanja, ki veljajo pri obveščanju potencialnih članov, članov, delodajalcev in javnosti. Upravljavalec pokojninskega sklada mora tako pri obveščanju zagotoviti, da so informacije, ki jih pošlje v zvezi s poslovanjem pokojninskega sklada redno posodobljene, jasne, jedrnate in razumljive, niso zavajajoče, da so navedene v lahko berljivi obliki, v slovenskem jeziku in brezplačne.

Upravljavalec pokojninskega sklada lahko potencialnemu članu, članu in uživalcu dodatne pokojnine

pošlje informacije tudi z uporabo elektronskih sredstev, vključno s trajnim nosilcem podatkov ali prek spletne strani. Za ta namen je v drugem do četrtem odstavku novega 250.a člena podrobneje opredeljeno, kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da upravljavec lahko uporabi elektronski način obveščanja članov pokojninskega sklada.

K 57. členu

Eden izmed pomembnejših ciljev direktive je tudi izboljšanje obveščanja članov. V skladu z direktivo se tako z zakonom uvaja novo potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki nadomešča dosedanje potrdilo o stanju na osebnem računu člana in podatek o vseh vplačilih v pokojninski sklad v preteklem letu.

S tem členom je določena vsebina potrdila o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki zavarovancu daje celovite informacije o sedanjem stanju njegovega varčevanja za starost v okviru dodatnega pokojninskega zavarovanja in glede tega, kaj lahko pričakuje v prihodnosti iz tega zavarovanja.

K 58. členu

Glede na to, da se z zakonom uvaja potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, gre pri spremembi prvega odstavka za redakcijski popravek.

Spremembe tretjega odstavka se nanašajo na dopolnitev obveščanja članov in delodajalca, ki financira pokojninski načrt, tudi o posledicah pglavitnih sprememb zavarovalno-tehničnih rezervacij za člane.

K 59. členu

S spremembami člena se zagotavlja boljša obveščenost javnosti o vseh pglavitnih dejstvih pokojninskega sklada in upravljavca pokojninskega sklada.

K 60. členu

Glede na to, da je ena izmed novosti pri obveščanju tudi priprava projekcije o pokojninskih prejemkih na podlagi zakonsko določene upokojitvene starosti ali upokojitvene starosti, ki jo določi član, se ta odstavek dopolnjuje z možnostjo, da član zahteva informacije o uporabljenih predpostavkah pri pripravi projekcije o pokojninskih prejemkih na podlagi zakonsko določene upokojitvene starosti iz prvega odstavka 27. člena tega zakona ali upokojitvene starosti, ki jo določi član.

K 61. členu

S tem členom se vzpostavlja register pokojninskih skladov, ki ponujajo dodatno pokojninsko zavarovanje. Gre za pokojninske sklade, za katere so njihovi upravljavci pridobili ustrezno dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev ali Agencije za zavarovalni nadzor in je pokojninski načrt odobril minister, pristojen za delo. V primeru izvajanja čezmejne dejavnosti v skladu s 326. členom tega zakona se v register navedejo tudi države članice, v katerih pokojninski skladi poslujejo.

K 62. členu

Dopolnitev prvega odstavka se nanaša na jasnejšo opredelitev obveznosti upravljavca pokojninskega sklada, ki deluje po načelu pripisa dobička za kritne sklade in skupine kritnih skladov, da izračunavajo sorazmerni delež donosa pokojninskega sklada in pripisujejo dobiček pokojninskega sklada, kadar se odkupna vrednost izračuna glede na sorazmeren delež člana v donosu pokojninskega sklada.

V skladu z zahtevami direktive se v zakon dodaja načelo enakovredne porazdelitve tveganj in koristi med člani različnih starosti, ki pa v našem sistemu dodatnega pokojninskega zavarovanja v večini primerov ne pride v poštev.

K 63. členu

Z dopolnitvijo člena se v skladu z direktivo omogoča, da upravljavec pokojninskega sklada prenese upravljanje premoženja pokojninskega sklada na pooblaščenca, ki je lahko pod nadzorom pristojnega organa Republike Slovenije ali druge države članice in ima ustrezno dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja premoženja. S tem je upravljavcem pokojninskega sklada dana možnost, da storitev upravljanja premoženja pokojninskega sklada prenesejo na drugo osebo, ki ima ustrezno dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja premoženja. Pooblaščenec ima lahko sedež tudi v drugi državi članici, če gre za osebo, ki je ustrezno pooblaščen v skladu z Direktivo 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP), Direktivo 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), Direktivo 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010, Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES in Direktivo 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU.

K 64. členu

Z novim četrtem odstavkom 263. člena se določa, da je premoženje pokojninskega sklada izvzeto iz stečajne mase skrbnika, saj takšne določbe obstoječa ureditev ne vsebuje. Da se zaščiti premoženje članov pokojninskega sklada, se določa, da premoženje pokojninskega sklada ne sme biti uporabljeno za poplačilo drugih upnikov upravljavca sklada.

Pri spremembah petega in šestega odstavka gre za redakcijski popravek in uskladitev pravnih podlag za izvajanje skrbniških storitev za pokojninske sklade na podlagi evropskih predpisov.

Z novim sedmim odstavkom se omogoča, da lahko tudi slovenska, in ne samo tuja, investicijska podjetja (borznoposredniške družbe) opravljajo skrbniške storitve za pokojninske sklade.

K 65. členu

Za skrbniške storitve se poleg ZPIZ-2 uporablja tudi zakon, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, v delu, ki velja za opravljanje skrbniških storitev za vzajemni sklad. Z zadnjo spremembo tega zakona je bilo vzajemnim skladom omogočeno, da imajo odprtih več denarnih računov, kar se s spremembo 267. člena ZPIZ-2 dopušča tudi pokojninskim skladom. Takšna sprememba sledi tudi ureditvi izvajanja skrbniške funkcije spremljanja denarnih tokov.

K 66. členu

V zvezi s spremembami 267. člena se v tem členu določajo osebe, pri katerih lahko upravljavec krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov odpre denarni račun krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov, za katerega veljajo določbe tega zakona o ločitvi premoženja.

K 67. členu

Upravljavec upravlja premoženje pokojninskega sklada v svojem imenu in za račun pokojninskega sklada, izključno v korist članov pokojninskega sklada. Da se zagotovi čim boljša zaščita članov pokojninskega sklada, se z dopolnitvijo 269. člena ZPIZ-2 zahteva, da upravljavec vzpostavi in izvaja politike uveljavljana glasovalnih pravic, v katerih opredeli: kako bo spremljal korporativne akcije izdajateljev, kako bo uveljavljal glasovalne pravice v skladu z naložbenimi cilji in naložbeno politiko zadevnega pokojninskega sklada ter kako bo preprečeval oziroma obvladoval nasprotje interesov, ki

izhajajo iz uveljavljanja glasovalnih pravic.

K 68. členu

Gre za redakcijske spremembe zakona.

K 69. členu

V skladu z direktivo so v tem členu naštetna načela, ki jih morajo upravljavci pokojninskega sklada upoštevati pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada. Gre za načela, ki zagotavljajo dolgoročno korist in varnost članov ter da so sredstva pokojninskega sklada naložena tako, da se zagotavljajo varnost, kakovost, likvidnost in donosnost premoženja pokojninskega sklada kot celote.

K 70. členu

V skladu z direktivo lahko upravljavci pokojninskega sklada nalagajo sredstva tudi v instrumente, ki jih izda ali za katere jamči Evropska investicijska banka v okviru Evropskega sklada za strateške naložbe ter v enote evropskih dolgoročnih investicijskih skladov, evropskih skladov za socialno podjetništvo in evropskih skladov tveganega kapitala.

K 71. členu

Zaradi spremembe direktive se je spremenil peti odstavek 272. člena ZPIZ-2, kar posledično povzroči tudi spremembo izpostavljenosti teh naložb v sredstvih pokojninskih skladov. Za izpostavljenost do instrumentov, ki jih izda ali za katere jamči Evropska investicijska banka v okviru Evropskega sklada za strateške naložbe ter za naložbe v evropske dolgoročne investicijske sklade, evropske sklade za socialno podjetništvo in evropske sklade tveganega kapitala, tako velja omejitev 5% sredstev sklada. Določa se še omejitev za naložbe pokojninskega sklada v zadolžnice, ki ne smejo presežati 10 % sredstev pokojninskega sklada

K 72. členu

Z namenom zaščite interesov članov pokojninskega sklada se doda določba, da se morebitne provizije, ki jih prejme upravljavec, preusmerijo v sklad sam. Sprememba v petem odstavku, ki postane šesti, je redakcijske narave.

K 73. členu

Gre za redakcijski popravek, saj je pooblastilo za podzakonski akt že podano v drugem odstavku 275. člena ZPIZ-2.

K 74. členu

S členom se prenaša določba direktive, ki se nanaša na omejevanje izključnega ali samodejnega opiranja na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne agencije pri presojanju kreditne sposobnosti izdajateljev finančnih instrumentov, v katere so naložena sredstva pokojninskega sklada, in oseb, do katerih je pokojninski sklad izpostavljen.

K 75. členu

V skladu z direktivo je bilo dodano, da je v izjavi o naložbeni politiki potreben opis upoštevanja okoljskih in socialnih dejavnikov ter dejavnikov upravljanja družb pri naložbeni politiki. Usmeritev k upoštevanju okoljskih in socialnih dejavnikov ter dejavnikov upravljanja družb pri naložbeni politiki je novost pri urejanju naložbene politike pokojninskega sklada. Upravljavci pokojninskih skladov se sami odločijo, ali bodo pri naložbah pokojninskega sklada upoštevali okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb, kar ustrezno opredelijo v izjavi o naložbeni politiki. Če se upravljavci odločijo, da bodo upoštevali okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb pri naložbah pokojninskega sklada, morajo v izjavi o naložbeni politiki razkriti, kako se ti dejavniki upoštevajo pri naložbeni politiki pokojninskega sklada.

Glede na to, da Agencija za zavarovalni nadzor ne izdaja dovoljenja za oblikovanje kritnega sklada, je bila preoblikovana določba o tem, kdaj upravljavec pokojninskega sklada pristojnemu nadzornemu organu predloži izjavo o naložbeni politiki.

K 76. členu

Gre za redakcijski popravek, saj Uredba Komisije 1725/2003/ES z dne 29. septembra 2003 o sprejemu določenih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/EC (UL L št. 261 z dne 13. 10. 2003, str. 1) ne velja več.

K 77. členu

Glede na to, da je v nekaterih primerih tudi premoženje kritnih skladov razdeljeno na enote premoženja in ta način razdelitve premoženja pokojninskega sklada med člane pokojninskega sklada tako ni rezerviran samo za pokojninske sklade, oblikovane kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad, se uporablja bolj splošen pojem, ki zajema vse oblike pokojninskih skladov.

K 78. členu

Nadzorni organi izvajajo nadzor nad pravilnostjo in popolnostjo poslanih poročil ter javno objavo informacij o poslovanju pokojninskega sklada, zato se zadnja alineja lahko črta.

K 79. členu

Gre za redakcijski popravek, s katerim se na ustrežnejši način opredeljuje obveznost izdaje podzakonskega akta za podrobnejšo vsebino povzetka letnega poročila pokojninskega sklada.

K 80. členu

S členom je zaradi lažjega dela odbora pokojninskega sklada podaljšan mandat predsedovanja odboru pokojninskega sklada na 24 mesecev.

K 81. členu

Pravila upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada urejajo vsebino pravnih razmerij med upravljavcem in članom vzajemnega pokojninskega sklada, zato se predlaga črtanje določb, ki po vsebini ne spadajo v pravila (npr. pogoji za vključitev v dodatno zavarovanje so opredeljeni v pokojninskem načrtu).

K 82. členu

S popravkom člena se besedilo 303. člena usklajuje z besedilom 296. člena, ki določa, da ima krovni pokojninski sklad tri podsklade.

K 83. členu

Pri izračunu čiste vrednosti sredstva so možna tako majhna odstopanja, da popravek izračuna povzroči večje stroške kot koristi, zaradi česar je smiselno, da se določi tolerančna stopnja, v okviru katere izračuna čiste vrednosti ni treba popraviti.

K 84. členu

Sprememba devetega odstavka je redakcijska, da se jasno opredeli, da morajo rezervacije po vrsti naložb ustrezati naložbeni politiki vzajemnega pokojninskega sklada (in ne kritnega sklada, saj 313. člen ureja poslovanje vzajemnega pokojninskega sklada). S spremembo dvanajstega odstavka pa se dopušča možnost, da rezervacije revidira revizor, ki revidira računovodske izkaze upravljavca (rezervacije so del sredstev upravljavca), ki pa ni nujno isti kot revizor pokojninskega sklada.

K 85. členu

Z dopolnitvijo, da so predmet prenosa upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada tudi rezervacije, ki jih upravljavec oblikuje v višini nedoseganja zajamčene

vrednosti sredstev pokojninskega sklada, se zagotavlja višja raven varnosti za člane pokojninskega sklada, saj morajo biti v primeru prenosa upravljanja pokojninskega sklada te rezervacije pokrite.

K 86. členu

S spremembo drugega odstavka 321. člena se jasno določi, katere določbe zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje se uporabijo. Gre za določbe, ki vejajo za združitev vzajemnih skladov.

K 87. členu

Spremembe 322. člena so redakcijske, z njimi pa se natančneje uredi preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada.

K 88. členu

Prvi odstavek je treba spremeniti, ker se sklicuje na zakon, ki ureja zavarovalništvo, čeprav je kritni sklad opredeljen tudi v novem 332.č členu ZPIZ-2. Glede na to, da Agencija za zavarovalni nadzor ne izdaja dovoljenja za upravljanje oziroma oblikovanje kritnih skladov, se med določbe, ki se za kritne sklade ne uporabljajo, dodajata tudi 300. in 301. člen, ki urejata izdajo dovoljenja za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada. Hkrati je bilo treba dodati odstavek, ki ob vložitvi zahteve za izdajo soglasja k pravilom upravljanja zahteva predložitev dokumentov iz 300. člena.

K 89. členu

Pri spremembi tretjega odstavka gre za uskladitev s terminologijo zakona.

K 90. členu

Eno od pomembnejših področij, ki jih ureja direktiva, je področje opravljanja čezmejne dejavnosti in možnost čezmejnih prenosov. Glede na to, da je možnost čezmejnih prenosov novost, se ustrezno spreminja tudi naslov tega podpoglavja.

K 91. členu

V členu je določen natančen postopek glede opravljanja čezmejne dejavnosti. Gre za možnost, da upravljavec pokojninskega sklada, ki je registriran v eni izmed držav članic, dejavnost upravljanja pokojninskih skladov izvaja tudi v drugi državi članici. Za opravljanje dejavnosti upravljanja pokojninskih skladov v drugi državi članici mora upravljavec pridobiti predhodno dovoljenje matične države članice. Pri opravljanju dejavnosti upravljanja pokojninskih skladov v drugi državi članici mora upravljavec upoštevati predpise te gostiteljske države članice na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja.

S členoma so natančno opredeljeni ravnanje ministra, pristojnega za delo, v primeru vložitve zahteve za pridobitev dovoljenja za opravljanje čezmejne dejavnosti, sodelovanje z nadzornim organom gostiteljske države članice, roki in obveščanje upravljavca ter podrobnosti glede nadzora in nadzornih ukrepov nad upravljavcem.

K 92. členu

V členu je opredeljena možnost opravljanja čezmejne dejavnosti v Republiki Sloveniji za upravljavca, registriranega v drugi državi članici. Tako je tudi za ta primer določen postopek ravnanja ministra, pristojnega za delo, in drugih nadzornih organov v Republiki Sloveniji.

K 93. členu

S 327.a in 327.b členom je urejen čezmejni prenos iz druge države članice v Republiko Slovenijo in iz Republike Slovenije v drugo državo članico. Čezmejni prenos pomeni možnost upravljavca, da s pogodbo prenese vse obveznosti pokojninskega sklada kolektivnega zavarovanja, zavarovalno-tehnične rezervacije in druge obveznosti ali le del teh in pravice ter pripadajoča sredstva ali njihove

denarne ustreznike ali le del teh na drugega upravljavca, registriranega ali pooblaščenega v drugi državi članici. Za takšen prenos je potrebno soglasje o prenosu najmanj 70 % članov pokojninskega sklada in dovoljenje pristojnega organa matične države članice prevzemnega upravljavca, in sicer po pridobitvi predhodnega soglasja pristojnega organa matične države članice prenosnega upravljavca.

S členom so določeni natančen postopek za čezmejni prenos in pristojnosti pristojnega nadzornega organa iz 351. člena tega zakona, ki skrbi, da so interesi članov pokojninskih skladov, ki so vključeni v prenos ustrezno zaščiteni.

K 94. členu

S spremembami se za poslovanje pokojninskih družb natančneje določa smiselna uporaba zakona, ki ureja zavarovalništvo.

K 95. členu

V zakon se prenaša določba veljavnega zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki se nanaša na temeljni kapital pokojninske družbe.

K 96. členu

V zakon se prenašajo določbe veljavnega zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki se nanašajo na vplačila osnovnega kapitala pokojninske družbe, glede obvladovanja tveganj, glede kapitala pokojninskih družb, glede temeljnega kapitala pokojninske družbe, glede dodatnega kapitala pokojninske družbe in glede minimalnega kapitala pokojninske družbe. Določene so kapitalske zahteve za dodatna zavarovanja pokojninske družbe. Vse določbe sledijo zahtevam iz direktive.

K 97. členu

V zakon se prenašajo določbe veljavnega zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki se nanašajo na zavarovalno-tehnične rezervacije pokojninske družbe.

K 98. členu

V zakon se prenašajo določbe veljavnega zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki se nanašajo na škodne rezervacije, matematične rezervacije, druge zavarovalno-tehnične rezervacije, kritni sklad, ločitev premoženja kritnega sklada od premoženja pokojninske družbe, upravljanje z likvidnostjo, izračunavanje in ugotavljanje in poročilo o merjenju tveganj. Za kritni sklad za izplačevanje rent in za kritni sklad za dodatno invalidsko in dodatno družinsko pokojnino so opredeljene dovoljene vrste in razpršenost naložb tovrstnega kritnega sklada. Vse določbe sledijo zahtevam iz direktive.

K 99. členu

Z novimi določbami se na podoben način kot to velja v zakonu, ki ureja o zavarovalništvo, za pokojninske družbe ureja področje sistema upravljanja, ki zajema najmanj način upravljanja tveganj, sistem notranjih kontrol, notranjo revizijo, aktuarsko funkcijo in izločene posle, če pokojninska družba del poslovanja prenese na drugo osebo.

Pravila sistema upravljanja morajo biti pregledna in razumljiva ter so predmet rednega, najmanj letnega pregleda. Sistem upravljanja mora biti sorazmeren velikosti, naravi, obsegu in zahtevnosti poslov pokojninske družbe.

Opredeljena sta funkcija in nosilec funkcije. Določeni so tudi pogoji za nosilce ključnih funkcij in postopek pooblastitve.

Določene so tudi posebnosti v primerjavi z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, ki se smiselno uporablja na podlagi 329. člena ZPIZ-2.

K 100. členu

Glede na to, da je predvidena smiselna uporaba določb zakona, ki ureja zavarovalništvo tudi za področje aktuarske funkcije v pokojninski družbi, se črta prvi odstavek 334. člena.

K 101. členu

Glede na to, da mora tudi uprava pokojninske družbe, ki opravlja tudi dejavnost iz druge alineje drugega odstavka 330. člena ZPIZ-2 (izplačevanje pokojninskih rent), imeti dva člana uprave, se s črtanjem natančneje določa, da ima pokojninska družba vedno najmanj dva člana uprave.

K 102. členu

V skladu z določbami direktive se za pokojninsko družbo določa obveznost vzpostavitve in izvajanja politike prejemkov, ki je sorazmerna tako z njeno velikostjo in notranjo organizacijo kot z naravo, obsegom in kompleksnostjo njenih dejavnosti. Politika prejemkov se nanaša na stalne in variabilne sestavine prejemkov in velja za kategorije zaposlenih s posebno naravo dela (uprava, nosilci ključnih funkcij, neposredni prevzemniki tveganj in drugi zaposleni, katerih celotni prejemki, vključno s posebnimi pokojninskimi ugodnostmi, so po višini enaki ali višji od prejemkov uprave ali neposrednih prevzemnikov tveganj). Politiko prejemkov pokojninske družbe sprejme uprava s soglasjem nadzornega sveta, ki tudi najmanj enkrat letno preveri njeno ustreznost. Za uveljavitev politike prejemkov je odgovorna uprava pokojninske družbe. Določeno je, da morajo pokojninske družbe javnosti redno razkrivati informacije o politiki prejemkov.

V 337.b členu so določena načela, ki jih morajo pokojninske družbe upoštevati pri vzpostavljanju in izvajanju politike prejemkov.

K 103. členu

S tem členom se prenaša določba direktive, ki določa obveznost izvedbe lastne ocene tveganj, ki je del sistema upravljanja tveganj pokojninske družbe. Pri izvedbi lastne ocene tveganj pokojninska družba upošteva tveganja, ki jim je izpostavljena, velikost in notranjo sestavo pokojninske družbe ter velikost, naravo, obseg in kompleksnost svoje dejavnosti. Oceno tveganj mora pokojninska družba izvesti redno najmanj enkrat letno ali takoj po vsaki pomembni spremembi profila svojih tveganj. Določeno je, katere elemente mora vsebovati lastna ocena tveganj. Lastna ocena tveganj se mora ustrezno upoštevati pri izdelavi poslovnih načrtov in strategij pokojninske družbe.

K 104. členu

Glede na to, da termin vplačane enote premoženja ni ustrezen, kadar se odkupna vrednost izračuna s sorazmernim deležem zavarovanca v donosu kritnega sklada, se s spremembami določa splošnejši pojem.

K 105. členu

Glede na to, da termin vplačane enote premoženja ni ustrezen, kadar se odkupna vrednost izračuna s sorazmernim deležem zavarovanca v donosu kritnega sklada, se s spremembami določa splošnejši pojem.

K 106. členu

Kritni sklad, ki ga oblikuje pokojninska družba za izplačevanje pokojninske rente, se ne razlikuje od drugih kritnih skladov, zato beseda »poseben« ni potrebna, in je tako predlagano njeno črtanje. Glede na to, da se v ta zakon prenašajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, se popravlja tudi sklicevanje na ustrezno določbo tega zakona, ki ureja kritne sklade.

K 107. členu

S tem členom se uvaja obveščanje prejemnikov pokojninskih rent, ki morajo biti redno obveščeni o zapadlih prejemkih in o možnostih izplačila pokojninske rente. Prejemniki pokojninskih rent morajo biti

obveščeni tudi o naložbenih tveganjih, ki so jim izpostavljeni, v obdobju izplačevanja pokojninskih rent.

K 108. členu

S spremembami se za upravljavca Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja določa pristojnost za nadzor nad mirovanjem in prenehanjem obveznosti poklicnega zavarovanja. V primeru dvoma o upravičenosti vzpostavitve mirovanja ali prenehanja obveznosti poklicnega zavarovanja je dana možnost, da upravljavec sklada Inšpektoratu RS za delo poda predlog za inšpekcijski nadzor.

K 109. členu

Glede na spremembe pri načinu izplačevanja poklicnih pokojnin, ki se ne izplačujejo več iz kritnega sklada za izplačevanje poklicnih pokojnin, ampak iz Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, se črta pristojnost Agencije za zavarovalni nadzor za nadzor nad izplačevanjem poklicnih pokojnin.

K 110. členu

V poglavje o nadzoru sta bila dodana nova člena, ki urejata cilj nadzora ter namen in obseg nadzora. Nadzorniki pri nadzoru zasledujejo cilj varovanja pravic članov pokojninskih skladov in uživalcev dodatne pokojnine ter zagotavljajo stabilnost in finančno trdnost upravljavcev pokojninskih skladov.

Namen nadzora nad upravljanjem in poslovanjem pokojninskih skladov pa je preverjanje zakonitosti njihovega poslovanja, predvsem če upravljavec pokojninskega sklada posluje v skladu z veljavno zakonodajo. Določeno je še, da je nadzor pretežno usmerjen v prihodnost in k tveganjem upravljavca pokojninskega sklada.

K 111. členu

Z dopolnitvami člena se natančneje določa način opravljanja nadzora Agencije za trg vrednostnih papirjev ali Agencije za zavarovalni nadzor. Nadzornika morata pri opravljanju nadzora svoja pooblastila uporabljati pravočasno in sorazmerno glede na velikost, vrsto, obseg in zahtevnost tveganj, povezanih z dejavnostjo upravljavca pokojninskega sklada. Velikost, vrsta, obseg in zahtevnost poslovanja pokojninskega sklada se upoštevajo tudi pri določitvi pogostosti in obsega izvajanja nadzora.

K 112. členu

Večina zakonov, ki ureja poslovanje finančnih institucij (zakon o bančništvu, zakon o trgu finančnih instrumentov, zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje), ne vsebuje več ukrepov priporočila in opozorila, saj gre za ukrepa, ki se izrekata, ko ni bilo kršitev predpisov oziroma kršitve po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov. Z namenom usklajenosti je predlagano črtanje tudi v tem zakonu.

Z novim četrtem odstavkom se prenaša določba direktive glede proučitve morebitnih učinkov ukrepov, ki so jih izrekli pristojni nadzorni organi na stabilnost finančnih sistemov v Evropski uniji, zlasti v izrednih razmerah.

K 113. členu

Z dopolnitvami člena se določa, da Agencija za zavarovalni nadzor in Banka Slovenije obvesti Agencijo za trg vrednostnih papirjev o ugotovitvah in o izrečenih ukrepih nadzora v postopku nadzora nad upravljavcem vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada le v primeru, da so ugotovitve in izrečeni ukrepi nadzora povezani ali vplivajo na poslovanje vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada. Agenciji za trg vrednostnih papirjev se tako sporočajo samo relevantne informacije, ki so potrebne za opravljanje nadzora v njeni pristojnosti.

K 114. členu

Z drugim odstavkom se v skladu z odločitvijo organa EIOPA-BoS/18-114 (https://eiopa.europa.eu/Publications/Protocols/Decision%20on%20Consultation%20Paper_EIOPA-CP-17-005.pdf) določa dolžnost pokojninskih družb glede poročanja podatkov o izkazu stanja, sredstvih, kritnih skladih, prihodkih od naložb, spremembah v zavarovalno-tehničnih rezervacijah, članih, prispevkih, izplačilih članom, prenosih, stroških in čezmejnih dejavnostih. S petim odstavkom se določa, da Agencija predpiše podrobnejšo vsebino, način in roke, v katerih pokojninska družba poroča Agenciji za zavarovalni nadzor v skladu z na novo dodanim drugim odstavkom.

K 115. členu

Večina zakonov, ki ureja poslovanje finančnih institucij (zakon o bančništvu, zakon o trgu finančnih instrumentov, zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje), ne vsebuje več ukrepov priporočila in opozorila, saj gre za ukrepa, ki se izrekata v primerih, ko ni bilo kršitev predpisov oziroma kršitve po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov. Z namenom usklajenosti je predlagano črtanje tudi v tem zakonu.

K 116. členu

S spremembami se natančneje urejajo pristojnosti Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki ni pristojna za nadzor upravljavcev pokojninskih skladov, ampak za nadzor nad upravljanjem in poslovanjem vzajemnih pokojninskih skladov in krovnih pokojninskih skladov.

K 117. členu

S spremembami se natančneje urejajo pristojnosti Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki ni pristojna za nadzor upravljavcev pokojninskih skladov, ampak za nadzor nad upravljanjem in poslovanjem vzajemnih pokojninskih skladov in krovnih pokojninskih skladov.

Posodablja se tudi pravne podlage za smiselno uporabo ZTFI-1 glede ugovora zoper odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev.

K 118. členu

Z dopolnitvijo člena je bil dodan nov primer, ko lahko nadzornika upravljavcu pokojninskega sklada z odločbo začasno prepove upravljanje pokojninskega sklada. Gre za primer, če upravljavec pokojninskega sklada pri čezmejni dejavnosti ne ravna v skladu z zahtevami socialnega in delovnega prava države članice gostiteljice na področju pokojninskih načrtov.

K 119. členu

Pri spremembah prvega in tretjega odstavka gre za redakcijske popravke.

S petim in šestim odstavkom pa se v skladu z zahtevami direktive določa dolžnost, da Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor obvestita organ EIOPA glede odločitve, s katero se prepove ali omeji opravljanje storitev upravljanja pokojninskega sklada ter za Agencijo za trg vrednostnih papirjev glede izdaje odločbe, s katero ta ugotovi, da je dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja pokojninskega sklada prenehalo in upravljavcu prepove nadaljnje upravljanje pokojninskega sklada.

K 120. členu

Glede na zahteve direktive je bilo dodano pooblastilo Agenciji za zavarovalni nadzor in Agenciji za trg vrednostnih papirjev, da lahko na zahtevo pristojnega nadzornega organa matične države upravljavca pokojninskega sklada prepove pravo razpolaganje s premoženjem, ki ga hrani skrbnik, ki se nahaja na ozemlju Republike Slovenije.

Novost je tudi javna objava informacije v zvezi z ukrepi nadzora in sankcijami zaradi prekrška, ki jih je zaradi kršitev tega zakona izrekla Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor ali Banka Slovenije. **Razkritje ukrepov nadzora pristojnih nadzornih organov in sankcij zaradi**

prekrška ki jih je izrekel pristojni nadzorni organ zaradi kršitev tega zakona se nanaša na dodatno pokojninsko zavarovanje. Namen te določbe je preprečevanje in odvracanje ravnanj upravljavcev pokojninskih skladov, ki pomenijo kršitev tega zakona.

Določeni so natančen postopek, vsebina in izjeme od javne objave na spletni strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Agencije za zavarovalni nadzor ali Banke Slovenije.

Iz zakona, ki ureja zavarovalništvo, se v ZPIZ-2 prenašajo določbe glede Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije.

V skladu z določbami direktive se določajo obveznost varovanja zaupnih informacij, njihova uporaba in pravila glede razkritja zaupnih informacij drugim osebam.

K 121. členu

Z dopolnitvijo člena se določa nov razlog za izrek globe s strani upravljavca Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja za primer, ko zavezanec upravljavcu sklada sporoči podatke o mirovanju in prenehanju poklicnega zavarovanja v nasprotju s tem zakonom.

K 122. členu

Evropsko sodišče za človekove pravice je v zadevi Krajnc proti Sloveniji odločilo, da je Republika Slovenija kršila 1. člen protokola št. 1 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Čeprav je sodišče ugotovilo, da so obstajali utemeljeni in razumni razlogi za spremembo ureditve, je moral pritožnik nositi nesorazmerno veliko breme v primerjavi s tistimi delovnimi invalidi, pri katerih ni prišlo do spremembe invalidnosti oziroma nastanka nove invalidnosti.

Sodba Evropskega sodišča za človekove pravice sicer nima pilotnega učinka, vendar pa se je Republika Slovenija v izogib drugim podobnim obsodbam v akcijskem načrtu zavezala, da bo pripravila spremembe zakonodaje, ki bodo problematiko uredile drugače, kot je veljalo v izpostavljenem primeru. Drugačni ureditvi problematike in izvršitve zaveze Republike Slovenije je namenjen 123. člen zakona.

Tretji odstavek 123. člena zakona torej določa, da je uživalcem invalidskih nadomestil po predhodno veljavnih zakonodajah omogočeno nadaljnje prejetje nadomestila v nespremenjenem obsegu, čeprav je pri njih nastopila nova invalidnost ali pa spremembe v stanju invalidnosti, če bi bilo nadomestilo po veljavni zakonodaji nižje od predhodnega. Ureditev torej ohranja višino predhodno pridobljenih nadomestil iz invalidskega zavarovanja ne glede na morebitne spremembe invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti. Do nespremenjene višine nadomestila bodo tako poleg uživalcev nadomestil, pri katerih ni prišlo do sprememb v stanju invalidnosti upravičeni tudi uživalci nadomestil, pri katerih se je poslabšalo stanje invalidnosti ali pa je nastala nova invalidnost, če bi bilo njihovo nadomestilo nižje od predhodno določenega nadomestila.

Četrty odstavek tega člena omogoča tistim uživalcem nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so se jim skladno z veljavno zakonodajo nadomestila že odmerila v nižjem znesku zaradi poslabšanja že ugotovljene invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti v nižji višini, kot pa jim je bila priznana v času nastanka invalidnosti, da podajo zahtevo za izplačilo prvotne višine nadomestila iz invalidskega zavarovanja. Če bodo podali vlogo v šestih mesecih po začetku uporabe tega zakona, bodo višje nadomestilo prejeli od začetka uporabe tega zakona, sicer pa od prvega dne naslednjega meseca po podaji vloge, kar je izrecno urejeno v petem odstavku tega člena tega zakona. Člen ureja tudi, da se nadomestila iz invalidskega zavarovanja, ki so bila pridobljena na podlagi tega člena usklajujejo enako kot pokojnine.

Ker zakon do sedaj ni določal datuma, od kdaj se je zavarovancem, ki 31. decembra 2012 niso uveljavili pravice do nadomestila iz invalidskega zavarovanja, to nadomestilo izplačevalo, je v 123.

členu zakona dodan nov odstavek, ki določa čas, v katerem se nadomestilo iz invalidskega zavarovanja izplačuje v teh primerih.

K 123. členu

Člen usklajuje višino odmere pokojnine v primeru zavarovancev, ki so bili v zavarovanje pretežni del vključeni za ožji obseg pravic, z 8. členom tega zakona, ki določa nov odstotek za določitev najnižje pokojnine zavarovancem, ki pridobijo pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine po zakonu.

Enako kot 8. člen tega zakona tudi ta člen predvideva prehodno obdobje za višanje višine najnižje pokojnine.

V zvezi s preostalim delom člen povzema ureditev 401. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19) in torej ohranja ureditev priznavanja pravic za ožji obseg v enakem obsegu, kot to ureja veljavna ureditev.

K 124. členu

V preteklosti je prišlo do nejasnosti pri tolmačenju pravice do izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, v skladu z določbami drugega, tretjega in četrtega odstavka 358. člena ZPIZ-1 (v nadaljevanju: pravica do izplačila odkupne vrednosti), ki jo člani, ki so bili vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s III. poglavjem dvanajstega dela ZPIZ-1, obdržijo na podlagi 417. člena ZPIZ-2. V skladu s petim odstavkom 417. člena ZPIZ-2 in 310. členom ZPIZ-2 se odkupna vrednost enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, izračuna glede na vrednost enot premoženja na dan, ko je bila podana popolna zahteva za izplačilo, zmanjšana za izstopne stroške. Pravica do izplačila odkupne vrednosti se tako nanaša na odkupno vrednost sredstev, ugotovljeno na zadnji dan pred uveljavitvijo ZPIZ-2, ki pa se izračuna po stanju teh sredstev na zadnji delovni dan obračunskega obdobja, v katerem je bila podana popolna zahteva za izplačilo. Predlagana sprememba odpravlja morebitna razhajanja v tolmačenju in pomeni tudi, da se odkupna vrednost določi glede na to kje se nahajajo sredstva, ki so predmet izplačila.

S členom se tako spreminja prvi odstavek 417. člena zakona, medtem ko je bilo potrebno ostale odstavke tega člena prilagoditi glede na časovno obdobje sprejema tega zakona.

K 125. členu

Člen ureja način ravnanja v primerih, kadar so posamezniki že uveljavili pokojnino po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, pa so ali še bodo znova vstopili v zavarovanje. Prehodna določba tega člena določa, da le-ti lahko zahtevajo odstotno zvišanje pokojnine glede na pokojninsko dobo, ki so jo na novo pridobili po ponovnem vstopu v zavarovanje, in sicer ob upoštevanju odmernih odstotkov za posamezno leto po tem zakonu. Kadar bi ti posamezniki želeli, da se jim skladno z novo pridobljeno dobo pokojnina na novo preračuna, pa se pri tem za pokojninsko dobo, ki se je upoštevala pri prvotni upokojitvi, upošteva odmerni odstotek, ki so ga pridobili v času predhodne upokojitve, zvišan za odmerni odstotek, ki ga je skladno z novo dopolnjeno pokojninsko dobo pridobil na podlagi tega zakona. Taka ureditev je posledica dejstva, da so se pokojnine teh posameznikov v vmesnem času že usklajevale, poleg tega pa jih je posameznik določeno obdobje že prejemal, zato je zanje predviden poseben način ponovne odmere pokojnine.

Drugi odstavek tega člena ureja varovalno določbo za tiste posameznike, ki so že pred začetkom veljavnosti tega zakona izpolnjevali pogoje za starostno upokojitev po četrtem oziroma petem odstavku 27. člena zakona in so ostali vključeni v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma

zavarovalni čas. Da se zanje ne bi zniževala spodbuda za podaljševanje delovne aktivnosti, ki je trenutno določena v višini 4 % letno oziroma 1 % na tri mesece, vendar najdlje 3 leta nadaljnje vključenosti v zavarovanje, je določena posebna prehodna določba, ki ureja, da se temu zavarovancu nadaljnja vključenost v obvezno zavarovanje vrednoti v višini, kot je veljala do uveljavitve tega zakona, dodatna vključenost v obvezno zavarovanje po uveljavitvi tega zakona pa se vrednoti na način, kot je določen v tem zakonu. Določba je oblikovana, da se prepreči predhodno odhajanje s trga dela iz razloga, ker bi se nekaterim zavarovancem na podlagi nove ureditve odmerni odstotek lahko znižal zaradi drugače določene spodbude za podaljševanje aktivnosti.

K 126. členu

Prehodna določba ohranja izplačevanje 20 % predčasne pokojnine tistim zavarovancem, ki se jim le-ta ob uveljavitvi tega zakona že izplačuje in ki ne izpolnjujejo pogojev za izplačevanje 40% starostne pokojnine po spremenjeni ureditvi. Določeno pa je, da so tisti zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za starostno upokojitev in so na dan uveljavitve prejeli predčasno ali pa starostno pokojnino, upravičeni do izplačila 40% starostne pokojnine pod novo določenimi pogoji, od začetka veljavnosti tega zakona pa vse do prenehanja obveznega zavarovanja za polni delovni oziroma zavarovalni čas, vendar najdlje za 3 leta vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Po poteku tega časa se tem posameznikom nadalje izplačuje 20 % starostne pokojnine na enak način, kot je to predvideno po novem 39.a členu zakona.

O izplačilu 40% starostne pokojnine za posameznike, ki bodo v skladu s to prehodno določbo do tega upravičeni, bo odločil zavod po uradni dolžnosti v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Zavod bo s to odločbo odločil o novi višini dela pokojnine, ki se zavarovancu izplačuje, in sicer na način, da se bo le-ta določil od starostne pokojnine oziroma predčasne pokojnine brez zmanjšanja, od katere je bil odmerjen del pokojnine, ki se je izplačeval na dan uveljavitve tega zakona, odstotno povišanje glede na pokojninsko dobo, dopolnjeno po uveljavitvi izplačila 20% dela pokojnine.

Po uradni dolžnosti bo zavod posredoval nove izračune v primeru zatečenih prejemnikov predčasnih pokojnin zgolj za tiste prejemnike, ki bodo do 31. 12. 2019 izpolnili pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Preostali prejemniki 20% predčasne pokojnine, pa bodo lahko ob izpolnitvi pogojev za starostno pokojnino vložili vloge oziroma zahteve za izplačilo dela pokojnine v skladu s spremenjeno zakonodajo.

K 127. členu

Prehodna določba ohranja pravico do delne pokojnine, ki je povišana za 5 % do dopolnitve 65. leta starosti za tiste zavarovance, ki so ob uveljavitvi tega zakona upravičeni do te pravice, in sicer do dopolnitve 65 leta starosti, razen za tiste, ki izpolnjujejo tudi pogoje za višjo odmero, ker izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino in so v obvezno zavarovanje vključeni za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko. Prejemniki delne pokojnine, ki je odmerjena od predčasne pokojnine, ki na dan 31. 12. 2019 še ne bodo izpolnili pogojev za starostno pokojnino, bodo lahko ob izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine vložili zahtevo za novo odmero delne pokojnine, ki se bo povišala v skladu z novim tretjim odstavkom 40. člena, če bodo v zavarovanje vključeni vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

Tisti prejemniki delne pokojnine, ki ob uveljavitvi tega zakona izpolnjujejo tudi pogoje po novem tretjem odstavku 40. člena zakona, bodo od začetka uveljavitve tega zakona upravičeni do višjega zneska delne pokojnine. Tako bodo v prvih treh letih nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje upravičeni tudi do sorazmernega dela 40 % starostne pokojnine, in sicer v odvisnosti od števila ur, za katerega so vključeni v obvezno zavarovanje. V nadaljnjem obdobju pa se jim bo delna pokojnina povišala za sorazmerni del 20 % starostne pokojnine, če bodo v zavarovanje vključeni za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

Povišana delna pokojnina se bo tem upravičencem izplačevala od začetka veljavnosti tega zakona dalje. O novi višini pokojnine bo v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti odločil zavod. Delna pokojnina se bo odmerila od starostne pokojnine oziroma predčasne pokojnine brez zmanjšanja, odstotno zvišane na enak način, kot to velja za izplačilo 40 % starostne pokojnine povišane po novem tretjem odstavku 40. člena.

K 128. členu

Člen ureja možnost uveljavljanja sorazmernega dela pokojnine, povišanega za del zneska, ki bi se lahko izplačal zavarovancu skladno z 39.a členom zakona, če bi izpolnjeval pogoje za starostno pokojnino in bil vključen v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Tistim prejemnikom sorazmernega dela pokojnine, ki ob uveljavitvi tega zakona izpolnjujejo tudi pogoje po novem četrtem odstavku 116. člena zakona, se bo sorazmerni del starostne pokojnine na novo odmeril po uradni dolžnosti v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Nova višina sorazmernega dela starostne pokojnine bo tem zavarovancev pripadla od začetka uveljavitve tega zakona dalje. Tako bodo v prvih treh letih nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje upravičeni tudi do sorazmernega dela 40 % starostne pokojnine, in sicer v odvisnosti od števila ur, za katerega bodo vključeni v obvezno zavarovanje. V nadaljnjem obdobju pa se jim bo sorazmerni del pokojnine povišal za sorazmerni del 20 % starostne pokojnine, če bodo v zavarovanje vključeni za vsaj 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko.

Nova višina sorazmernega dela starostne pokojnine se bo tem upravičencem izplačevala od začetka veljavnosti tega zakona, pri čemer bo o njej po uradni dolžnosti odločil zavod v šestih mesecih od začetka veljavnosti tega zakona.

K 129. členu

Ker je bila na podlagi tretjega odstavka 140. člena zakona v zvezi s četrtem odstavkom 430. člena zakona vzpostavljena informativna osebna evidenca, je treba v zakonu urediti tudi, da bodo lahko zavarovanci sami imeli možnost elektronske storitve izračuna pričakovane višine pokojnine. Že sedaj imajo možnost informativnega izračuna datuma upokojitve preko zavodove spletne strani. Elektronsko storitev bo zavod zagotovil v treh letih od spremembe zakona.

K 130. členu

Prehodna določba ureja nadaljnji način prejemanja prejemkov prek poštne dostave za tiste uživalce pokojnin, ki so se jim prejemi iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja do uveljavitve tega zakona izplačevali preko poštne dostave. Urejena je tudi možnost prehoda na izplačevanje prejemkov na TRR, če tak način izplačila zahtevajo uživalci teh prejemkov.

K 131. členu

Glede na nove določbe o obveščanju članov dodatnega pokojninskega zavarovanja se s prehodno določbo določa, da upravljavci pokojninskih skladov prvič pripravijo potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s tem zakonom na dan 31. december 2020.

K 132. členu

Prehodna določba tega zakona določa, da se postopki, ki se vodijo pri zavodu v zvezi z odločanjem glede izplačila 20% pokojnine, delne pokojnine in priznanjem sorazmernega dela pokojnine, končajo na podlagi tega zakona, če je za zavarovanca to ugodneje.

K 133. členu

S prehodno določbo je določena uporaba podzakonskih aktov Agencije za zavarovalni nadzor, izdanih na podlagi zakona, ki ureja zavarovalništvo, do uveljavitve novih predpisov.

K 134. členu

S to določbo se urejata uskladitev pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja s tem zakonom in rok za uskladitev.

K 135. členu

S prehodno določbo je določen rok za uskladitev pokojninskih načrtov in pravil upravljanja z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

K 136. členu

Glede na vse spremembe zakona v zvezi s pokojninskimi družbami, ki so posledica prenosa direktive in prenosa določb zakona, ki ureja zavarovalništvo, se določa rok za uskladitev poslovanja z novimi zahtevami.

K 137. členu

S prehodno določbo je določen rok za izdajo novih in uskladitev veljavnih splošnih aktov, izdanih na podlagi tega zakona. Določena je tudi uporaba veljavnih predpisov do uveljavitve novih predpisov.

K 138. členu

S prehodno določbo se določa začetek uporabe novega tretjega in sedmega odstavka 40.a člena zakona. Ker je predvidena izmenjava podatkov med ZPIZ, ZZZS in FURS, je treba za ustrezno izvajanje te določbe predhodno vzpostaviti ustrezne evidence, iz katerih bo mogoče črpati podatke za prekinitev izplačevanja dela pokojnine, kadar so posamezniki kljub izpolnjevanju pogojev za starostno pokojnino vključeni v zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas, vendar pa so z dela odsotni zaradi zdravstvenih razlogov več kot 30 dni ali pa nimajo plačanih prispevkov.

Določba se bo zato začela uporabljati s 1. majem 2020.

K 139. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina in področje zakona)

(1) S tem zakonom se ureja sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(2) S tem zakonom se v slovenski pravni red prenašata Direktiva Sveta 98/49/ES z dne 29. junija 1998 o zaščiti pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih in samozaposlenih oseb, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L št. 209 z dne 15. julija 1998, str. 46) in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/41/ES z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L št. 235 z dne 23. septembra 2003, str. 10), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L št. 335 z dne 17. 12. 2009, str. 1).

12. člen (zagotavljanje podatkov za izvajanje obveznega zavarovanja)

(1) Zavod za izvajanje obveznega zavarovanja pridobiva potrebne podatke o zavarovancih in uživalcih pravic po tem zakonu iz uradnih evidenc brez njihove predhodne pisne privolitve, vključno s podatki, ki so davčna tajnost. Zavod pridobiva podatke od naslednjih upravljavcev: Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: finančna uprava), Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije, centrov za socialno delo, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES), upravljavca Centralnega registra prebivalstva, Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, upravljavca Evidenčnega analitskega informacijskega sistema za visoko šolstvo v Republiki Sloveniji, upravljavca Centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, upravljavca Registra kmetijskih gospodarstev, nosilca poklicnega zavarovanja in od vseh upravljavcev zbirk podatkov, ki so vzpostavljene oziroma se obdelujejo na podlagi zakona.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka zavod pridobiva tudi o družinskih članih zavarovancev in uživalcev pravic po tem zakonu, če so ti potrebni za ugotavljanje pravic in obveznosti zavarovancev in uživalcev pravic po tem zakonu.

(3) Upravljavci uradnih evidenc so dolžni zavodu zahtevane podatke posredovati brezplačno. Pridobitev podatkov se lahko omogoči tudi avtomatsko.

(4) Zavod lahko evidence, ki jih vodi po tem zakonu in po zakonu, ki ureja matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, poveže z evidencami upravljavcev iz prvega odstavka.

13. člen (obvezno zavarovane osebe)

(1) Obvezno se zavarujejo fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje za zavarovanje po tem zakonu (v nadaljevanju zavarovanci).

(2) Če oseba hkrati izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po več zavarovalnih podlagah, določenih v tem zakonu, se obvezno zavaruje po tisti zavarovalni podlagi, ki je v tem zakonu navedena pred drugimi.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se mora zavarovanec, ki je po prednostni zavarovalni podlagi zavarovan za manj kot polni delovni čas, do polnega delovnega oziroma

zavarovalnega časa zavarovati na podlagi določb, ki urejajo zavarovanje drugih zavarovalnih podlag.

(4) Zavarovanci so tudi osebe, ki se prostovoljno vključijo v obvezno zavarovanje.

19. člen **(podlage v drugih predpisih)**

(1) Obvezno se zavarujejo osebe, za katere tako določajo predpisi, ki urejajo trg dela, in sicer brezposelni, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti in osebe, ki so do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine upravičene do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri zavodu za zaposlovanje.

(2) Obvezno se zavarujejo osebe, za katere tako določajo predpisi, ki urejajo starševsko varstvo, in sicer eden od staršev, ki je upravičenec do starševskega dodatka, če ni obvezno zavarovan na drugi podlagi; do delnega plačila za izgubljeni dohodek; do starševskega nadomestila in nima pravice do starševskega dopusta ter ni obvezno zavarovan na drugi podlagi; do plačila sorazmernega dela prispevkov in pravice do dela s krajšim delovnim časom zaradi varstva in nege otroka za razliko do polnega delovnega časa.

(3) Obvezno se zavarujejo osebe, ki so upravičene do nadomestila zaradi začasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno zavarovanje, če niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.

(4) Obvezno se zavarujejo družinski pomočniki, upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih, ki urejajo socialnovarstvene prejemke.

(5) Obvezno se zavarujejo osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje rejniške dejavnosti.

(6) Obvezno se zavarujejo osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo.

(7) Obvezno se zavarujejo vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka in državljani med prostovoljnim usposabljanjem za zaščito in reševanje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in niso obvezno zavarovani na drugi podlagi.

(8) Obvezno se zavarujejo osebe, ki so upravičene do nadomestila za čas poklicne rehabilitacije po tem zakonu in niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.

20. člen **(posebni primeri zavarovanja)**

(1) Za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, je obvezno zavarovana oseba:

- ki samostojno opravlja pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost, vendar ni zavarovana po 15. členu tega zakona, pri opravljanju navedene dejavnosti;
- ki v okviru drugega pravnega razmerja za plačilo opravlja delo iz 18. člena tega zakona, vendar pri opravljanju tega dela ni zavarovana na podlagi 16. ali 18. člena tega zakona.

(2) Oseba, ki opravlja kmetijsko ali gozdarsko dejavnost in ni zavarovana po 17. členu tega zakona, se lahko zavaruje za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri opravljanju navedene dejavnosti.

- (3) Za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu, so obvezno zavarovani:
- dijaki in študenti pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela ali delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah;
 - otroci in mladostniki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju pri praktičnem pouku v podjetjih za usposabljanje ali na obveznem praktičnem delu;

- osebe, ki so po končanem šolanju na prostovoljni praksi, ne glede na to, ali za to prakso prejemajo nagrado;
- vojaški invalidi, civilni invalidi vojne in druge invalidne osebe na poklicni rehabilitaciji oziroma usposabljanju pri praktičnih delih in vajah;
- osebe, ki se po predpisih, ki urejajo trg dela, ali po predpisih, ki urejajo zaposlovanje invalidov, usposabljuje z delom pri izvajalcu ukrepa aktivne politike zaposlovanja, razen oseb, ki opravljajo javna dela;
- osebe, ki na podlagi predpisov, ki urejajo prekrške in izvrševanje kazenskih sankcij, opravljajo določene naloge v splošno korist ali v korist lokalne skupnosti;
- osebe na prestajanju kazni zapora, ki niso obvezno zavarovane po tem zakonu, ter mladoletniki, proti katerim se izvršuje vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom, pri delu, poklicnem izobraževanju in pri opravljanju dovoljenih dejavnosti v skladu z zakonom;
- osebe, ki ne glede na določbo prvega odstavka 15. člena tega zakona niso zavarovane po 15. členu tega zakona in v skladu s predpisi o gostinstvu le občasno, največ do pet mesecev v koledarskem letu, opravljajo dejavnost kot sobodajalci – fizične osebe, oziroma z osebnim delom in brez zaposlenih opravljajo dejavnost domače in umetnostne obrti po predpisih, ki urejajo to dejavnost;
- [prenehala veljati](#).

(4) Osebe na prestajanju kazni zapora in mladoletniki, proti katerim se izvršuje vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom, so pri delu, poklicnem izobraževanju in pri opravljanju dovoljenih dejavnosti v skladu s tem zakonom obvezno zavarovane tudi za primer invalidnosti, ki je posledica poškodbe zunaj dela, nastale zaradi višje sile.

(5) Za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu v primerih organizirane aktivnosti, so zavarovane osebe, ki:

- sodelujejo pri organiziranih delovnih akcijah, pri reševalnih akcijah ali pri zaščiti in reševanju v primerih naravnih in drugih nesreč;
- kot udeleženci mladinskih taborov v Republiki Sloveniji sodelujejo pri opravljanju del oziroma nalog na mladinskem taboru;
- opravljajo vojaško službo v rezervni ali vojni sestavi, nadomestno civilno službo ali službo v Civilni zaščiti oziroma se usposabljuje za opravljanje teh nalog na podlagi državlanske dolžnosti ali se usposabljuje na podlagi pogodbe o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske, pogodbe o službi v Civilni zaščiti ali se usposabljuje za opravljanje obrambnih nalog ter nalog zaščite, reševanja in pomoči;
- kot člani operativnih sestav prostovoljnih gasilskih enot oziroma gasilskih organizacij opravljajo naloge pri gašenju požarov, zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, med izvajanjem požarne straže ali zavarovanja požarno nevarnih del, mest in javnih prireditev, na vajah in drugih oblikah usposabljanja ali pri javnih nastopih in demonstracijah gasilske dejavnosti za namen poučevanja in usposabljanja prebivalstva;
- kot člani gorske reševalne službe, jamarske reševalne službe, vodniki reševalnih psov ali potapljači in drugi reševalci in pripadniki operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, opravljajo naloge v zvezi z zaščito, reševanjem in pomočjo ogroženim ljudem, ali naloge v zvezi z zaščito in reševanjem premoženja, okolja in kulturne dediščine ali se organizirano usposabljuje za navedene naloge;
- pomagajo policiji in pooblaščenim uradnim osebam državnih organov pri izpolnjevanju nalog s področja varstva ustavne ureditve, osebne varnosti občanov in varnosti premoženja, vzdrževanja javnega reda in miru, pri preprečevanju in odkrivanju kaznivih dejanj ter pri odkrivanju in prijemanju storilcev in pri varovanju pred kršitvami nedotakljivosti državne meje;
- opravljajo naloge policije kot osebe v rezervnem sestavu policije;
- opravljajo na poziv državnih in drugih pooblaščenih organov javno in drugo družbeno funkcijo ali državljansko dolžnost;
- kot športniki, šahisti, trenerji ali organizatorji v okviru organizirane športne ali šahovske dejavnosti sodelujejo pri športnih ali šahovskih akcijah.

23. člen

(prekinitev obveznega zavarovanja)

Obvezno zavarovanje se prekine v obdobju suspenza pogodbe o zaposlitvi, pripora, prestajanja zaporne kazni ali izrečenega vzgojnega, varnostnega ali varstvenega ukrepa, zaradi katerega zavarovanci iz 15., 16. in 17. člena tega zakona ne morejo opravljati dejavnosti ali dela več kot 6 mesecev.

37. člen (določitev odstotka za odmero starostne pokojnine)

(1) Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, odvisnem od dolžine pokojninske dobe. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 26 % (moškemu) ali 29 % (ženski). Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,25 %, brez zgornje omejitve na način:

okojninska oba	Odmerni odstotek (%)		Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)		Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	
	moški	ženske		moški	ženske		moški	ženske
5	26	29	25	38,5	41,5	35	51	54
6	27,25	30,25	26	39,75	42,75	36	52,25	55,25
7	28,5	31,5	27	41	44	37	53,5	56,5
8	29,75	32,75	28	42,25	45,25	38	54,75	57,75
9	31	34	29	43,5	46,5	39	56	59
0	32,25	35,25	30	44,75	47,75	40	57,25	60,25
1	33,5	36,5	31	46	49			
2	34,75	37,75	32	47,25	50,25			
3	36	39	33	48,5	51,5			
4	37,25	40,25	34	49,75	52,75			

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovankam, ki starostno pokojnino uveljavijo v obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2016, pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29 %, za vsako nadaljnje leto pa v višini 1,41 % brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)
15	29,0	25	43,1	35	57,2
16	30,41	26	44,51	36	58,61
17	31,82	27	45,92	37	60,02

18	33,23	28	47,33	38	61,43
19	34,64	29	48,74	39	62,84
20	36,05	30	50,15	40	64,25
21	37,46	31	51,56		
22	38,87	32	52,97		
23	40,28	33	54,38		
24	41,69	34	55,79		

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovankam, ki starostno pokojnino uveljavijo v obdobju od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2019, pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29 %, za vsako nadaljnje leto pa v višini 1,38 % brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)
15	29,0	25	42,8	35	56,6
16	30,38	26	44,18	36	57,98
17	31,76	27	45,56	37	59,36
18	33,14	28	46,94	38	60,74
19	34,52	29	48,32	39	62,12
20	35,9	30	49,7	40	63,5
21	37,28	31	51,08		
22	38,66	32	52,46		
23	40,04	33	53,84		
24	41,42	34	55,22		

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovankam, ki starostno pokojnino uveljavijo v obdobju od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2022, pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29 %, za vsako nadaljnje leto pa v višini 1,3 % brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)
15	29	25	42	35	55
16	30,3	26	43,3	36	56,3
17	31,6	27	44,6	37	57,6
18	32,9	28	45,9	38	58,9
19	34,2	29	47,2	39	60,2
20	35,5	30	48,5	40	61,5

21	36,8	31	49,8		
22	38,1	32	51,1		
23	39,4	33	52,4		
24	40,7	34	53,7		

(5) Če pokojninska doba ne znaša eno leto, znaša pa vsaj šest mesecev, znaša odmerni odstotek iz prvega odstavka tega člena 0,63 %, iz drugega odstavka 0,71 %, iz tretjega odstavka 0,69 % in iz četrtega odstavka 0,65 %.

(6) Ne glede na prejšnje odstavke se zavarovancu, ki izpolni pogoje iz četrtega ali petega odstavka 27. člena tega zakona in ostane vključen v obvezno zavarovanje, vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa, dopolnjene v obveznem zavarovanju po uveljavitvi tega zakona, vendar največ do treh zaporednih let zavarovanja, vrednoti na način, da se trije meseci pokojninske dobe brez dokupa vrednotijo v višini 1 %.

(7) K pokojninski dobi, dopoljnjeni po prenehanju ugodnejšega vrednotenja, določenega v prejšnjem odstavku tega člena, se prišteje pokojninska doba, dopolnjena do izpolnitve pogojev iz prejšnjega odstavka tega člena, ki je ni bilo mogoče vrednotiti, ker je krajša od šest mesecev.

39. člen (najnižja pokojnina)

(1) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona, je zagotovljena najnižja pokojnina v višini 26 % najnižje pokojninske osnove.

(2) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen najmanj sorazmerni del starostne pokojnine iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo odmero starostne in invalidske pokojnine, je zavarovancu (moškemu in ženski), ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona in je dopolnil pokojninsko dobo v enaki višini, kot je predpisana višina pokojninske dobe brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti, zagotovljena pokojnina v višini 500 eurov.

(4) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka, ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen sorazmerni del zneska pokojnine iz prejšnjega odstavka.

(5) Pri ugotavljanju pokojninske dobe iz tretjega odstavka tega člena se dodana doba ne upošteva.

(6) Zneski pokojnin iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se spreminjajo v višini in rokih, v katerih se izvajajo uskladitve pokojnin.

(7) Znesek pokojnine iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne upošteva pri določanju osnove za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine in pri odmeri nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

(8) Znesek pokojnine iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne zagotavlja zavarovancem iz prvega odstavka 401. člena tega zakona.

39.a člen (izplačilo 20 % pokojnine)

(1) Zavarovancu, ki je obvezno vključen v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine po tem zakonu ali je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do 31. decembra 2012 v skladu s prvim odstavkom 391. ali 394. členom tega zakona se, če se za to odloči, od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve mesečno izplačuje 20 % starostne ali predčasne pokojnine, do katere bi bil upravičen na dan njene uveljavitve. Del pokojnine se izplačuje do prenehanja obveznega zavarovanja s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom.

(2) Izplačilo dela pokojnine lahko uveljavi tudi uživalec starostne ali predčasne pokojnine, uveljavljene po splošnih predpisih o obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki se je ali se bo obvezno vključil v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Del pokojnine se izplačuje v višini 20 % že uveljavljene pokojnine, od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve, vendar največ od vključitve v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom, do prenehanja zavarovanja s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom.

(3) Izpolnitev pogojev za priznanje pravice do starostne pokojnine v času izplačila dela predčasne pokojnine ne vpliva na višino tega izplačila.

(4) Med uživanjem dela pokojnine iz prvega in drugega odstavka tega člena ni mogoče zahtevati spremembe odmere dela pokojnine.

(5) Zavod v informaciji, ki jo pošlje zavarovancu po uradni dolžnosti v skladu s šestim odstavkom 140. člena zakona, opozori na možnost uveljavitve izplačevanja 20 % predčasne ali starostne pokojnine v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

40. člen (delna pokojnina)

(1) Zavarovanec iz 14., 15., 16. oziroma 17. člena tega zakona, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, lahko pridobi pravico do delne pokojnine, če ostane v obveznem zavarovanju v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, vendar najmanj dve uri dnevno ali 10 ur tedensko.

(2) Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine, odmerjene na dan njene uveljavitve, v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa, ki se do dopolnitve starosti 65 let poveča za 5%.

(3) Zavarovancu se v času prejemanja delne pokojnine zaradi spremembe obsega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena spremeni višina delne pokojnine. Novi znesek delne pokojnine se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po spremembi obsega zavarovanja.

(4) Po prenehanju uživanja delne pokojnine lahko zavarovanec zahteva:

- izplačilo usklajenega zneska predčasne ali starostne pokojnine, ugotovljene ob odmeri delne pokojnine ali
- odstotno povečanje predčasne ali starostne pokojnine, ugotovljene ob odmeri delne pokojnine, glede na dejansko dopolnjeno pokojninsko dobo v času prejemanja delne pokojnine in starost na dan uveljavitve odstotnega povečanja ali
- ponovno odmero predčasne ali starostne pokojnine ali odmero starostne pokojnine, ob upoštevanju osnov, od katerih so plačani prispevki, glede na dopolnjeno pokojninsko dobo in starost ob prenehanju uživanja delne pokojnine.

47. člen (odmera invalidske pokojnine v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni)

(1) Invalidska pokojnina za primer invalidnosti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, se odmeri v višini 57,25 % od pokojninske osnove.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, se invalidska pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku določenem glede na dopolnjeno pokojninsko dobo na način, določen v 37. členu tega zakona, če je za zavarovanca ugodneje.

48. člen

(odmera invalidske pokojnine v primeru poškodbe zunaj dela ali bolezni)

(1) Invalidska pokojnina za invalidnost, ki je posledica bolezni ali poškodbe zunaj dela, se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, določenem glede na dopolnjeno pokojninsko dobo na način, določen v 37. členu tega zakona.

(2) Invalidska pokojnina iz prejšnjega odstavka se odmeri zavarovancu, ki je postal invalid pred dopolnitvijo starosti 65 let, najmanj v višini 36 % (moški) ali 39 % (ženske) pokojninske osnove.

(3) Če je invalidnost zaradi bolezni ali poškodbe zunaj dela nastopila po dopolnitvi starosti 65 let, se invalidska pokojnina odmeri od pokojninske osnove najmanj v višini, določeni za odmero starostne pokojnine za 15 let zavarovalne dobe.

49. člen

(upoštevanje prištete pokojninske dobe)

(1) Višina odstotka za odmero invalidske pokojnine se določi ob upoštevanju dopolnjene pokojninske dobe zavarovanca in prištete pokojninske dobe, izračunane po 137. členu tega zakona.

(2) Invalidska pokojnina, odmerjena po prejšnjem odstavku za invalidnost, ki je posledica poškodbe zunaj dela ali bolezni, ne more presegati zneska pokojnine za invalidnost, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, razen v primeru, če dopolnjena pokojninska doba presega 40 let (moški) ali 38 let (ženska).

60. člen

(osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine)

(1) Osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine je:

- pokojnina do katere je bil uživalec upravičen ob smrti;
- pokojnina ali sorazmerni del pokojnine, odmerjene po mednarodnih pogodbah, do katere je bil upravičen uživalec pokojnine ob smrti;
- invalidska pokojnina, ki bi jo imel glede na vzrok smrti zavarovanec, uživalec delne pokojnine in pravic na podlagi invalidnosti iz obveznega zavarovanja.

(2) Določbe tega zakona o najnižji in najvišji pokojninski osnovi se upoštevajo tudi za izračun osnove za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine.

(3) Najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine je pokojnina, odmerjena najmanj v višini 33 % pokojninske osnove.

85. člen

(pravica do nadomestila za invalidnost in odmera nadomestila)

(1) Pravico do nadomestila za invalidnost ima zavarovanec s priznano pravico do premestitve po končani poklicni rehabilitaciji ter zavarovanec, pri katerem je nastala invalidnost II. kategorije po dopolnjenem 55. letu starosti ali invalidnost III. kategorije, če je zavarovančeva delovna zmožnost za njegov poklic zmanjšana za manj kot 50 % ali če zavarovanec še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katerem dela, če:

- ob nastanku invalidnosti ni bil zaposlen ali ni bil obvezno zavarovan ali

- mu je delovno razmerje prenehalo na podlagi pozitivnega mnenja komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi ali neodvisno od njegove volje ali krivde ali
- je delovno razmerje prekinil po lastni volji ali krivdi ali
- se je zaposlil na drugem delovnem mestu.

(2) Zavarovancu s priznana pravico do premestitve po končani poklicni rehabilitaciji in zavarovancu, pri katerem je nastala invalidnost II. kategorije po dopolnjenem 55. letu starosti, se nadomestilo odmeri:

- v primerih iz prve alineje prejšnjega odstavka v višini 60 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;
- v primerih iz druge alineje prejšnjega odstavka v višini 80 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;
- v primerih iz tretje alineje prejšnjega odstavka v višini 40 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti, če je prekinil delovno razmerje po dopolnitvi 58 let starosti;
- v primerih iz četrte alineje prejšnjega odstavka, če zavarovanec še ni dopolnil 58 let starosti, in v primerih iz četrte alineje prejšnjega odstavka v višini 20 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti.

(3) Zavarovancu, pri katerem je nastala invalidnost III. kategorije, se v primeru, ko je zavarovančeva delovna zmožnost za njegov poklic zmanjšana za manj kot 50 % ali če zavarovanec še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katerem dela, nadomestilo odmeri:

- v primerih iz prve alineje prvega odstavka tega člena v višini 40 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;
- v primerih iz druge alineje prvega odstavka tega člena v višini 60 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;
- v primerih iz tretje alineje prvega odstavka tega člena v višini 25 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;
- v primerih iz četrte alineje prvega odstavka tega člena v višini 35 % invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti.

86. člen

(pravica do delnega nadomestila in odmera delnega nadomestila)

(1) Pravico do delnega nadomestila ima zavarovanec s priznana pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko po prvem in drugem odstavku 82. člena tega zakona.

(2) Delno nadomestilo se odmeri v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa, od invalidske pokojnine, ki bi zavarovancu pripadala na dan nastanka invalidnosti, in sicer v višini:

- 50 %, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko;
- 37,5 %, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 5 ur dnevno oziroma 25 ur tedensko;
- 25 %, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 6 ur dnevno oziroma 30 ur tedensko;
- 12,5 %, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 7 ur dnevno oziroma 35 ur tedensko.

(3) Delno nadomestilo, odmerjeno po prejšnjem odstavku, se poveča:

- za 30 %, če zavarovanec ni več zmožen za delo na delovnem mestu, na katerem dela, in začne delati na drugem delovnem mestu;
- za 30 %, če zavarovanec po končani poklicni rehabilitaciji začne delati na drugem delu;
- za 40 %, če zavarovanec izgubi delo na podlagi pozitivnega mnenja komisije za ugotovitev

podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi ali neodvisno od njegove volje ali krivde.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka povečano delno nadomestilo ne sme presegati 80 % invalidske pokojnine, ki bi zavarovancu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(5) Delno nadomestilo, odmerjeno v skladu z drugim odstavkom tega člena, se zmanjša za 30 %, če zavarovanec po lastni volji ali krivdi prekine delovno razmerje.

(6) Zavarovancu iz 15., 16., 17., 18., 19., 21. in 25. člena tega zakona se delno nadomestilo odmeri v višini, določeni v drugem odstavku tega člena.

87. člen **(odmera nadomestil iz invalidskega zavarovanja)**

(1) Nadomestila iz 80., 84., 85. in 86. člena tega zakona se odmerijo od osnove najmanj v višini 57,25 % najnižje pokojninske osnove.

(2) Nadomestila iz prejšnjega odstavka se osebam, ki niso vključene v obvezno zavarovanje, odmerijo najmanj v višini najnižje pokojnine.

(3) Denarno nadomestilo iz prvega in tretjega odstavka 80. člena tega zakona se lahko odmeri največ v višini 57,25 % najvišje pokojninske osnove.

111. člen **(začetek izplačevanja pokojnin in trajanje)**

(1) Pokojnina se uživalcu izplačuje od prvega naslednjega dne po prenehanju zavarovanja.

(2) Osebi, ki ob uveljavitvi pravice ni zavarovana, se pokojnina izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in največ za šest mesecev nazaj.

(3) Družinska oziroma vdovska pokojnina se družinskemu članu izplačuje pod pogoji iz prvega in drugega odstavka tega člena od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in največ za šest mesecev nazaj, vendar najdlje od:

- dneva smrti zavarovanca oziroma,
- prvega naslednjega dne po prenehanju izplačevanja starostne, predčasne ali invalidske pokojnine umrlemu uživalcu pokojnine.

(4) Pokojnine se odmerijo v mesečnih zneskih in se za posamezni mesec izplačajo najpozneje zadnji delovni dan.

(5) Zapadli mesečni zneski pokojnine, ki niso mogli biti izplačani zaradi okoliščin, ki jih je povzročil uživalec, se izplačajo največ za tri leta nazaj, računano od dneva vložitve zahteve za izplačilo.

(6) Zapadli denarni prejemi, ki ob smrti uživalca pravice oziroma zavarovanca še niso bili izplačani, se lahko podedujejo in izplačajo dedičem na podlagi ustreznih dokazil do dneva smrti.

(7) Izplačila za obdobje po smrti, do katerih umrli ni bil upravičen, se vrnejo zavodu.

116. člen **(ponovni vstop v zavarovanje)**

(1) Uživalec starostne, predčasne, vdovske in družinske pokojnine, ki na območju Republike Slovenije začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, znova pridobi lastnost zavarovanca iz 14., 15., 16. in 17. člena tega zakona in se mu pokojnina v tem času ne izplačuje.

Pokojnina se preneha izplačevati z dnem ponovne pridobitve lastnosti zavarovanca.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pridobi lastnost zavarovanca iz 17. člena tega zakona le zavarovanec, ki je ponovno začel opravljati drugo dejavnost ali dopolnilno dejavnost na kmetiji in njegov dohodek iz te dejavnosti, skupaj z dohodkom iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, presega dohodkovni pogoj iz prvega odstavka 17. člena tega zakona, če na dan pridobitve lastnosti zavarovanca ni starejši od 63 let.

(3) Uživalcu starostne, predčasne in vdovske pokojnine, ki na območju Republike Slovenije začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, vendar zavarovanci iz 14. člena tega zakona najmanj dve uri dnevno ali 10 ur tedensko in zavarovanci iz 15., 16. in 17. člena tega zakona najmanj s četrtno polnega zavarovalnega časa, se izplačuje sorazmerni del pokojnine, in sicer v višini:

- 75 %, ko zavarovanec dela dve uri dnevno ali znaša zavarovalni čas od 10 do 14 ur tedensko;
- 62,5 %, ko zavarovanec dela tri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 15 do 19 ur tedensko;
- 50 %, ko zavarovanec dela štiri ure dnevno ali znaša zavarovalni čas od 20 do 24 ur tedensko;
- 37,5 %, ko zavarovanec dela pet ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 25 do 29 ur tedensko;
- 25 %, ko zavarovanec dela šest ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 30 do 34 tedensko in
- 12,5 %, ko zavarovanec dela sedem ur dnevno ali znaša zavarovalni čas od 35 do 39 ur tedensko.

Sorazmerni del pokojnine se začne izplačevati z dnem ponovne pridobitve lastnosti zavarovanca.

(4) Zavarovanec iz prejšnjega odstavka lahko v času izplačevanja sorazmernega dela pokojnine zahteva spremembo izplačila sorazmernega dela pokojnine zaradi spremembe števila ur dela oziroma opravljanja dejavnosti. Novi sorazmerni del pokojnine, ki se določi na novo, se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po spremembi obsega dela oziroma opravljanja dejavnosti.

(5) Če začne uživalec invalidske pokojnine na območju Republike Slovenije ponovno delati ali opravljati dejavnost v obsegu, ki ima za posledico ponovno pridobitev lastnosti zavarovanca iz 14., 15., 16. in 17. člena tega zakona, izgubi pravico do pokojnine z dnem vzpostavitve obveznosti zavarovanja.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ne izgubi pravice do pokojnine uživalec invalidske pokojnine iz tega zakona, ki je kategoriziran vrhunski športnik in se zaposli v državni upravi kot športnik. Pravica do invalidske pokojnine mu miruje od dne vzpostavitve obveznosti zavarovanja do dne prenehanja delovnega razmerja iz naslova zaposlovanja vrhunskih športnikov. Po prenehanju obveznega zavarovanja na tej podlagi se upravičencu ponovno začne izplačevati znesek že priznane in odmerjene pokojnine.

(7) Uživalcu pokojnine iz prvega odstavka tega člena, ki v tujini začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost in je na tej podlagi v tujini vključen v obvezno pokojninsko zavarovanje, se pokojnina preneha izplačevati z dnem začetka opravljanja dela oziroma dejavnosti.

(8) Če začne uživalec invalidske pokojnine v tujini ponovno delati ali opravljati dejavnost in je na tej podlagi v tujini vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izgubi pravico do pokojnine z dnem vključitve v zavarovanje.

117. člen **(ponovna odmera pokojnine)**

(1) Zavarovancu se pokojninska doba in osnove iz ponovnega zavarovanja upoštevajo pri ponovni odmeri pokojnine.

(2) Upravičenec lahko zahteva, da se mu namesto ponovne odmere že uveljavljena pokojnina odstotno poveča glede na obdobje zavarovalne dobe, dosežene v času ponovnega zavarovanja.

(3) Pri ponovni odmeri ali odstotnem povečanju pokojnine, ki je bila zmanjšana po prvem odstavku 38. člena tega zakona, se upošteva starost ob prenehanju zavarovanja, od katere se odšteje

čas uživanja pokojnine pred ponovno vključitvijo v zavarovanje.

(4) Pravica do pokojnine, odmerjene po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena, gre zavarovancu od naslednjega dne po vložitvi zahteve, vendar največ od naslednjega dne po prenehanju ponovnega zavarovanja.

120. člen (izplačevanje v tujino)

(1) Uživalcu pravic, ki se kot tuj državljan za stalno izseli v tujino, se pokojnina izplačuje v tujino, če je s to državo sklenjena mednarodna pogodba ali če ta država priznava takšno pravico državljanom Republike Slovenije.

(2) Uživalcu pravic, državljanu Republike Slovenije, ki se za stalno izseli, se pokojnina izplačuje v tujino.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena mora uživalec zavodu v vsakem koledarskem letu najmanj enkrat letno posredovati uradno potrdilo o živetju. Potrdilo mora zavodu predložiti tudi uživalec pokojnine, ki ima stalno prebivališče v tujini, pokojnina pa se mu izplačuje v Republiki Sloveniji.

(4) Uživalcu pravice, ki ne ravna v skladu z določbo prejšnjega odstavka, zavod začasno ustavi izplačevanje. Po predložitvi zahtevanega potrdila zavod z izplačevanjem nadaljuje, pri čemer s prvim nakazilom izplača tudi zapadle neizplačane zneske.

121. člen (izplačevanje nadomestil iz invalidskega zavarovanja)

(1) Delno nadomestilo, nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije, začasno nadomestilo ter nadomestilo za invalidnost se zavarovancem, ki so vključeni v obvezno zavarovanje, izplačujejo za dneve dela in za druge dneve, za katere imajo po posebnih predpisih pravico do nadomestila za čas odsotnosti z dela.

(2) Nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije in začasno nadomestilo se zavarovancem ne izplačujeta v času uživanja pravic po predpisih, ki urejajo starševstvo.

122. člen (izplačevanje delnega nadomestila)

(1) Delno nadomestilo se izplačuje od dneva začetka dela s krajšim delovnim časom od polnega vse dokler zavarovanec opravlja delo z delovnim časom, ki ustreza njegovi delovni zmožnosti.

(2) Za začetek dela s krajšim delovnim časom od polnega šteje dan nastopa dela, ki je dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega, na delovnem mestu, ki ustreza zavarovančevi preostali delovni zmožnosti, ali če ta ni dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi, z dnem podpisa nove pogodbe o zaposlitvi.

(3) Delno nadomestilo, odmerjeno po prvi in drugi alineji tretjega odstavka 86. člena tega zakona, se izplačuje od dneva nastopa dela, ki je dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega, na drugem delovnem mestu, ali če ta ni dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi, z dnem podpisa nove pogodbe o zaposlitvi, vse dokler zavarovanec opravlja delo z delovnim časom, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti.

(4) Delno nadomestilo, odmerjeno po tretji alineji tretjega odstavka 86. člena tega zakona, se izplačuje od prvega naslednjega dne po izteku pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti na podlagi predpisov, ki urejajo trg dela.

(5) Delno nadomestilo, odmerjeno po petem odstavku 86. člena tega zakona, se izplačuje od prvega naslednjega dne po prenehanju delovnega razmerja ali zavarovanja, dokler se zavarovanec ponovno ne vključi v obvezno zavarovanje.

126. člen **(trajanje pravic na podlagi invalidnosti)**

(1) Na podlagi invalidnosti pridobljene pravice trajajo, dokler traja stanje invalidnosti, na podlagi katerega je bila pridobljena pravica, razen v primerih izgube ali omejitve uživanja pravic, določenih s tem zakonom.

(2) Če nastanejo v stanju invalidnosti spremembe, zaradi katerih določena pravica preneha ali se spremeni, ta pravica preneha ali se spremeni od prvega dne naslednjega meseca po nastanku spremembe.

(3) Na podlagi spremembe pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno oziroma dvajset ur tedensko, se nadomestilo iz invalidskega zavarovanja zaradi dela s krajšim delovnim časom od polnega še nadalje izplačuje, če delodajalec zavarovancu iz opravičljivih razlogov ne more zagotoviti dela s krajšim delovnim časom od polnega po odločbi o spremembi v stanju invalidnosti, vendar največ eno leto po dokončnosti odločbe o spremembi pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno oziroma dvajset ur tedensko.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena se uživalcu invalidske pokojnine, ki se mu je zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da je po mnenju invalidske komisije postal znova zmožen za delo, invalidska pokojnina izplačuje, dokler mu ni zagotovljena ustrezna zaposlitev, če se v 30. dneh po prejemu odločbe o prenehanju pravice prijavi pri zavodu za zaposlovanje.

(5) Brezposelni uživalec denarnega nadomestila iz invalidskega zavarovanja, ki se zaposli za krajši delovni čas od delovnega časa, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, obdrži ne glede na to, da je vključen v obvezno zavarovanje, nadomestilo tudi po zaposlitvi, in sicer v sorazmernem delu. Sorazmerni del nadomestila se izračuna tako, da se pripadajoče nadomestilo v času, ko je uživalec zaposlen s krajšim delovnim časom od polnega, zmanjša za:

- 12,5 %, ko dela 1 uro na dan;
- 25 %, ko dela 2 uri na dan;
- 37,5 %, ko dela 3 ure na dan;
- 50 %, ko dela 4 ure na dan;
- 62,5 %, ko dela 5 ur na dan;
- 75 %, ko dela 6 ur na dan;
- 87,5 %, ko dela 7 ur na dan.

(6) Pravica do nadomestila iz invalidskega zavarovanja preneha zavarovancu s preostalo delovno zmožnostjo, ki ni v delovnem razmerju ali ni obvezno zavarovan na podlagi tega zakona in ni na poklicni rehabilitaciji, z dnem, ko izpolni pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine.

128. člen **(pridobitev pravice, začetek izplačevanja dodatka za pomoč in postrežbo ter neizplačilo v primeru tujine)**

(1) Zavarovancu pripada pravica do dodatka za pomoč in postrežbo od dne, ko je nastala potreba po pomoči in postrežbi, in traja, dokler je podana takšna potreba. Dodatek za pomoč in postrežbo se izplačuje od dneva nastanka potrebe, vendar največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(2) Zavarovancu, ki je sklenil delovno razmerje kot slep ali je oslepel v času zavarovanja, pripada dodatek za pomoč in postrežbo od sklenitve delovnega razmerja oziroma od takrat, ko je oslepel, izplača pa se od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(3) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za nepokretne zavarovance, ki jim je po tem zakonu zagotovljen dodatek za pomoč in postrežbo.

(4) Osebam iz petega odstavka 100. člena tega zakona gre dodatek za pomoč in postrežbo od naslednjega dne po vložitvi zahteve.

(5) Vse spremembe, ki vplivajo na višino in obseg pravice do dodatka za pomoč in postrežbo, učinkujejo od naslednjega dne po nastanku spremembe, vendar se novi znesek izplača največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(6) Dodatek za pomoč in postrežbo se ne izplačuje upravičencu za obdobje, ki ga je preživel v bolnišnici ali v kakšnem drugem stacionarnem zavodu, in sicer za čas nad šest mesecev takšne oskrbe.

(7) Dodatek za pomoč in postrežbo se ne izplačuje v času, ko upravičenec stalno prebiva v tujini, ne glede na to, ali ima v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje.

(8) Dodatek za pomoč in postrežbo se izplačuje na način, določen v četrtem, petem, šestem in sedmem odstavku 111. člena tega zakona.

131. člen **(čas zunaj delovnega razmerja, ki šteje v zavarovalno dobo)**

V zavarovalno dobo šteje tudi čas:

- poklicne rehabilitacije zavarovanca s preostalo delovno zmožnostjo;
- poklicne rehabilitacije vojaškega invalida, slepega, gluhega in naglušnega, obolelega za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevro-mišičnimi boleznimi, paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo ter multiplo sklerozo, ekstrapiramidnimi obolenji ali civilnega invalida vojne, ne glede na to, ali je bil pred tem zavarovan;
- zadržanosti od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo ali starševskega dopusta po prenehanju delovnega razmerja ali drugega razmerja, ki je bilo podlaga za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je zavarovanec v tem času prejemal nadomestilo plače;
- ko je duhovnik, redovnik, redovnica ali oseba v drugi verski skupnosti poklicno opravljala versko službo na območju Republike Slovenije in ji ni bilo omogočeno plačevati prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 1. januarjem 1983, pri čemer njeno delo tudi na drugi podlagi ni bilo šteto v pokojninsko dobo.

140. člen **(podatki matične evidence in informativna osebna evidenca)**

(1) Pokojninska doba, plača ter druga dejstva, ki vplivajo na pridobitev in odmero pravic, se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz obveznega zavarovanja po podatkih iz matične evidence o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: matična evidenca).

(2) Podatke v smislu prejšnjega odstavka zagotavljajo v skladu s tem zakonom pravne in fizične osebe, ki so kot dajalke ali dajalci (v nadaljnjem besedilu: dajalec) podatkov in zavezanke ali zavezanci (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) za vložitev prijav podatkov o zavarovanju opredeljeni v predpisih, ki urejajo matično evidenco.

(3) Zavod vodi za vsakega zavarovanca, ki je vključen v obvezno zavarovanje, informativno osebno evidenco obveznega zavarovanja (v nadaljevanju: informativna osebna evidenca). Informativna osebna evidenca vsebuje podatke o osnovah, od katerih so bili plačani prispevki, o obračunanih prispevkih po posameznih letih, o plačilu prispevkov po posameznih letih ter o obdobju zavarovanja. Zavod omogoči osebi elektronski vpogled v podatke, ki se o njej vodijo v informativni osebni evidenci. Zavod na podlagi podatkov informativne osebne evidence enkrat letno zavarovancem iz prvega do

četrtega odstavka 14. člena tega zakona posreduje obvestilo o obračunanih prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za preteklo leto ter o plačilu prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za preteklo leto.

(4) Prijavno-odjavno službo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod za zdravstveno zavarovanje). Povračilo stroškov za vodenje prijavno-odjavne službe se uredi s pogodbo, ki jo skleneta zavod in zavod za zdravstveno zavarovanje.

(5) Matična evidenca iz prvega odstavka tega člena se uredi s posebnim zakonom.

(6) Zavod zavarovancu, ki v koledarskem letu dopolni 58 let starosti, po uradni dolžnosti posreduje informacijo o pričakovani višini njegove predčasne oziroma starostne pokojnine, na podlagi meril, ki jih predpiše minister, pristojen za delo.

144. člen **(osnove za osebe v delovnem razmerju)**

(1) Osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 14. člena tega zakona je plača oziroma nadomestilo plače ter vsi drugi prejemki na podlagi delovnega razmerja, vključno z bonitetami ter povračili stroškov v zvezi z delom, izplačanimi v denarju, bonih ali v naravi.

(2) Za zavarovance iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona se za plačo iz prejšnjega odstavka šteje plača, ki bi bila prejeta za enako delo v Republiki Sloveniji.

- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se prispevki plačujejo od:
- zneska jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči, povračil stroškov, zneska bonitet in zneska odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina;
 - zneska premije dodatnega zavarovanja, ki jo plačuje delodajalec v korist delavca v skladu z 241. členom tega zakona, in od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina in
 - zneska regresa za letni dopust, ki presega 100 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije; če se regres izplača v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in izvrši obračun prispevkov od posameznih delov regresa za letni dopust.

(4) Najnižja osnova za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače je znesek 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

179. člen **(trajanje postopka)**

(1) Če je za ugotovitev pravic potrebno izvedensko mnenje, mora pristojni organ zavoda izdati odločbo najpozneje v štirih mesecih od dneva uvedbe postopka.

(2) V roku šest mesecev se izda odločba o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja z uporabo mednarodnih pogodb.

180. člen **(akontacija)**

(1) Kadar se v postopku ugotovi, da ima zavarovanec pravico do pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja, njegove višine pa ni mogoče določiti ali ni mogoče dokončati postopka zaradi kakšnega predhodnega vprašanja, se mu začasno izplačuje akontacija, določena po zbranih podatkih. Akontacije se usklajujejo na enak način kot pokojnine.

(2) Akontacija se izplačuje na podlagi naloga, ki ga izda pooblaščen delavec zavoda. Nalog za izplačilo akontacije se pošlje tudi zavarovancu.

186. člen (svet zavoda)

(1) Zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavlja 27 članov, od tega:

- 7 članov imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije, reprezentativne za območje države;
- 1 člana imenuje reprezentativna invalidska organizacija za delovne invalide;
- 7 članov imenujejo delodajalska združenja na ravni države;
- 7 članov imenuje Vlada Republike Slovenije;
- 1 člana imenuje Študentska organizacija Slovenije;
- 3 člane imenujejo zveze oziroma organizacije upokojencev na ravni države;
- 1 člana izvolijo delavci zavoda.

(2) Svet zavoda izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika.

(3) Mandat članov sveta zavoda traja štiri leta.

(4) Svet zavoda opravlja naslednje naloge:

- spremlja gmotni položaj upokojencev in delovnih invalidov;
- ugotavlja in objavlja odstotek uskladitve pokojnin in drugih prejemkov;
- določa izplačilne dneve pokojnin in drugih prejemkov;
- sprejema finančni načrt in letno poročilo zavoda;
- odloča o načinu uporabe sredstev, odpisu, prodaji in odtujitvi premoženja ter sprejema poročilo o inventuri;
- odloča o ukrepih, s katerimi se zagotavlja materialna podlaga ter možnosti za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov;
- imenuje in razrešuje generalno direktorico ali generalnega direktorja (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor) zavoda;
- sprejema statut zavoda, splošne akte za izvajanje zavarovanja, splošni akt o pripravnosti in druge splošne akte zavoda;
- izvaja funkcijo skupščine nepremičninskega sklada.

195. člen (povrnitev preplačil zaradi smrti upravičenca)

(1) Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo plačilni promet, ima zavod prednostno pravico, da od izvajalca plačilnih storitev direktno zahteva povrnitev zneska pokojnine ali druge denarne dajatve, ki je bila nakazana v dobro imetnika osebnega računa po njegovi smrti in do katerega umrli imetnik osebnega računa ni bil upravičen.

(2) Potrdilo zavoda o izplačilih dajatev je javna listina oziroma nalog, na podlagi katerega je izvajalec plačilnih storitev dolžan zavodu v roku treh dni vrniti zneske, nakazane po smrti imetnika osebnega računa. Okoliščina, kdaj je izvajalec plačilnih storitev izvedel za datum smrti imetnika osebnega računa, na dolžnost izvajalca plačilnih storitev po tem zakonu ne vpliva.

(3) Če denarja ni več na računu, mora izvajalec plačilnih storitev namesto vračila sredstev zavodu posredovati podatke o osebi, ki je denar dvignila in sicer ime, priimek, naslov, EMŠO in davčno številko.

(4) V primeru, da izvajalec plačilnih storitev v Sloveniji, s strani zavoda nakazana sredstva

prenakaže na račun v tujino in zaradi tega vračilo po prvem odstavku tega člena ni več možno, mora v roku treh dni sporočiti zavodu vse podatke izvajalca plačilnih storitev v tujini, kateremu so bila sredstva nakazana.

200. člen
(vključitev v poklicno zavarovanje, obračun in plačilo prispevkov, nadzor nad predlaganjem obračunov in izterjava)

(1) Zavezanci za obvezno vključitev zavarovancev v poklicno zavarovanje ter za obračun in plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje so delodajalci in zavarovanci, ki opravljajo pridobitno ali drugo samostojno dejavnost.

(2) Zavezanec iz prejšnjega odstavka, po sklenitvi pogodbe z upravljavcem o financiranju pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja vsakega zavarovanca iz prvega odstavka 199. člena tega zakona vključi v poklicno zavarovanje z vložitvijo prijave iz trinajstega odstavka 209. člena tega zakona na način, v skladu s prvim odstavkom 208. člena tega zakona določen v pokojninskem načrtu, v osmih dneh od dneva začetka dela na delovnem mestu iz drugega ali tretjega odstavka 199. člena tega zakona.

(3) Osnova za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje je plača zavarovanca-člana, nadomestilo plače, ki se plačuje v breme delodajalca, razen nadomestil plače iz naslova zdravstvenega zavarovanja, ali zavarovalna osnova, ki je s tem zakonom določena za obračun in plačilo prispevkov iz obveznega pokojninskega zavarovanja.

(4) Stopnja prispevkov za poklicno zavarovanje se določi v pokojninskem načrtu iz 208. člena tega zakona na podlagi mnenja predstavnikov delodajalcev in zavarovancev.

(5) Prispevki za poklicno zavarovanje se davčno obravnavajo enako kot prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(6) Zavezanec izračuna prispevek za poklicno zavarovanje v obračunu v skladu s tem zakonom. V obračunu prispevkov za poklicno zavarovanje mora navesti resnične, popolne in pravilne podatke. Obliko obračuna prispevkov za poklicno zavarovanje, ki mora vsebovati vse podatke, ki so potrebni za izračun in nadzor pravilnosti izračuna prispevkov za poklicno zavarovanje, določi upravljavec sklada. Zavezanec predloži obračun prispevkov za poklicno zavarovanje upravljavcu sklada. Za roke predložitve obračuna in roke plačila veljajo določbe, ki urejajo plačilo prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(7) Upravljavec sklada sam ugotovi obveznost glede višine prispevkov za poklicno zavarovanje, če ugotovi, da obračun prispevka za poklicno zavarovanje ni bil predložen ali da iz predloženega obračuna izhajajo nepravilnosti. Ugotovljena obveznost, ki jo ugotovi upravljavec sklada, je izvršilni naslov. Upravljavec sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v pokojninskem načrtu poklicnega zavarovanja določi postopek ravnanja v primerih iz prvega stavka tega odstavka, pri čemer mora zagotoviti sodelovanje zavezanca v postopku ugotavljanja obveznosti.

(8) Od prispevkov za poklicno zavarovanje, ki jih zavezanec ni plačal v predpisanem roku, upravljavec sklada obračuna obresti po zakonu, ki ureja davčni postopek.

(9) Izterjavo neplačanih prispevkov za poklicno zavarovanje opravi davčni organ na predlog upravljavca sklada. Izvršilni naslov je obračun prispevkov za poklicno zavarovanje ali obračun upravljavca sklada iz sedmega odstavka tega člena z obrestmi in potrdilom o izvršljivosti, ki ga izda upravljavec sklada na podlagi nadzora nad pravilnostjo obračuna in plačila prispevkov za poklicno zavarovanje. Pri opravljanju izvršbe prispevkov za poklicno zavarovanje in ugotavljanju zastaranja pravice do izterjave se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek in zakona, ki ureja finančno upravo.

(10) Upravljavec sklada za namen nadzora nad pravilnostjo obračuna in plačila prispevkov za poklicno zavarovanje od davčnega organa pridobi podatke o osnovah za prispevke iz tretjega odstavka tega člena, ki jih davčni organ vodi na podlagi obračunov davčnih odtegljajev in obračunov

prispevkov za socialno varnost, ki jih zavezanci predlagajo davčnemu organu v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(11) Poklicno zavarovanje miruje v obdobju, ko se zavarovancu-članu v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju in predpisi o starševskem zavarovanju, nadomestilo plače izplačuje v breme pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega zavarovanja ali zavarovanja za starševsko varstvo, razen v času prejemanja nadomestila po tem zakonu zaradi dela s krajšim delovnim časom ali zaradi dela na drugem ustreznem delovnem mestu. S posebnim zakonom se lahko določi, da poklicno zavarovanje ne miruje v obdobju odsotnosti zavarovanca-člana zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, če zanj prispevke za poklicno zavarovanje plačuje njegov delodajalec.

(12) Zavezanec iz prvega odstavka tega člena je dolžan upravljavcu sklada v rokih, predpisanih s tem zakonom ali s pokojninskim načrtom iz 208. člena tega zakona, sporočiti vse podatke, določene s tem zakonom ali s pokojninskim načrtom iz 208. člena tega zakona, potrebne za sklenitev pogodbe z upravljavcem sklada o financiranju pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja, vključitev zavarovanca-člana v poklicno zavarovanje, prenehanje poklicnega zavarovanja ali mirovanje poklicnega zavarovanja zavarovanca-člana ter za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje in razporejanje vplačanih sredstev na osebne račune zavarovancev-članov.

(13) V primeru, ko se za osebo, ki ji je poklicno zavarovanje že prenehalo in je zato njen osebni račun zaprt, izvede naknadno plačilo prispevkov, se takšno vplačilo ne glede na prvi odstavek 309. člena tega zakona ne preračuna v število enot premoženja, ampak se takšni osebi sredstva v višini naknadnega plačila izplačajo v enkratnem znesku. Če je bila poklicna pokojnina takšne osebe sofinancirana iz solidarnostnih rezerv, se sredstva v višini sofinanciranja prenesejo v solidarnostne rezerve, morebitna razlika do višine naknadnega plačila pa se takšni osebi izplača v enkratnem znesku.

201. člen

(postopek za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje)

(1) Komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za delo, na podlagi meril in kriterijev iz četrtega odstavka 199. člena tega zakona:

- določi delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje ali
- ugotovi spremembo škodljivih vplivov ali drugih omejitev delovnega mesta ter določi uvrstitev v posamezno skupino iz petega odstavka 199. člena tega zakona ali
- ugotovi, da na delovnem mestu niso več izpolnjeni pogoji iz 199. člena in iz prvega odstavka 413. člena tega zakona in odloči o prenehanju obveznosti poklicnega zavarovanja za to delovno mesto.

(2) S posebnim zakonom se lahko poleg delovnih mest iz prejšnjega odstavka določijo nova delovna mesta, na katerih so izpolnjeni pogoji iz 199. člena tega zakona.

(3) Postopek pred komisijo iz prvega odstavka tega člena se začne na predlog združenja delodajalcev ali reprezentativnega sindikata, ki sta člana Ekonomsko socialnega sveta. Stroški postopka bremenijo predlagatelja. Če sta sopedlagatelja postopka združenje delodajalcev in reprezentativni sindikat, bremeni vsakega polovica stroškov postopka.

(4) Komisija iz prvega odstavka tega člena lahko na zahtevo ministra, pristojnega za zakon, s katerim so določena delovna mesta, izvede postopek iz druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena za delovna mesta, določena v skladu z drugim odstavkom tega člena. Ugotovitve posreduje ministru, pristojnemu za zakon, s katerim so bila določena delovna mesta v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(5) Na podlagi analize posledic dela za zdravje zavarovancev iz 201.b člena tega zakona, komisija iz prvega odstavka tega člena po uradni dolžnosti uvede postopek ugotavljanja, ali so na teh delovnih mestih še izpolnjeni pogoji iz 199. člena tega zakona in iz prvega odstavka 413. člena tega zakona oziroma ali je prišlo do spremembe škodljivih vplivov ali drugih omejitev delovnega mesta.

- (6) Komisija iz prvega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov:
- treh članov, ki jih imenujejo delodajalska združenja na ravni države,
 - treh članov, ki jih imenujejo sindikalne zveze ali konfederacije, reprezentativne za območje države, in
 - enega predstavnika, ki ga imenuje minister, pristojen za delo.

(7) Komisija iz prvega odstavka tega člena ima sedež pri ministrstvu, pristojnem za delo.

(8) Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše postopek za imenovanje, postopek in način dela, način financiranja ter višino stroškov dela komisije iz prvega odstavka tega člena.

(9) O odločitvi iz prvega odstavka tega člena komisija izda sklep, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in vroči predlagatelju. Zoper ta sklep ni dovoljena pritožba.

(10) Odločitve komisije iz prvega odstavka tega člena, ki se nanašajo na delovna mesta, na katerih se je štela zavarovalna doba s povečanjem do 31. decembra 1999, veljajo tudi za osebe iz prvega odstavka 398. člena tega zakona.

(11) Seznam delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, objavi minister, pristojen za delo, na uradni spletni strani ministrstva.

(12) Na podlagi sklepov komisije iz prvega odstavka tega člena se v seznam iz prejšnjega odstavka vpisujejo tudi vse spremembe glede obveznosti poklicnega zavarovanja in spremembe škodljivosti in težavnosti obstoječih delovnih mest.

202.a člen

(dokup pokojninske dobe v obveznem zavarovanju na podlagi dodane dobe)

(1) Uživalec poklicne pokojnine lahko dokupi pokojninsko dobo največ v trajanju, ki ustreza razliki med pridobljeno dodano dobo iz drugega odstavka 202. člena tega zakona in obdobjem prejemanja poklicne pokojnine.

(2) Oseba, ki ji preneha poklicno in obvezno zavarovanje, pa ni uveljavila poklicne pokojnine, in uživalec starostne, predčasne ali invalidske pokojnine, priznane po tem zakonu, ki ni uveljavil poklicne pokojnine, lahko dokupi pokojninsko dobo v trajanju, ki ustreza pridobljeni dodani dobi iz drugega odstavka 202. člena tega zakona.

(3) Dokupljena pokojninska doba se osebam iz prvega in drugega odstavka tega člena upošteva le pri odmeri ali ponovni odmeri starostne, predčasne ali invalidske pokojnine, priznane po tem zakonu. Tako dokupljena doba ne vpliva na dopolnjeno dodano dobo v okviru obveznega zavarovanja.

(4) Osnova za plačilo prispevka za dokup pokojninske dobe iz prvega in drugega odstavka tega člena je znesek 80 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

(5) Zavezanec za plačilo prispevka iz prejšnjega odstavka tega člena je upravičenec iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(6) Upravičenec iz prvega ali drugega odstavka tega člena lahko zahteva, da se prispevek ali del prispevka iz četrtega odstavka tega člena plača iz sredstev na njegovem osebnem računu. V tem primeru prispevek ali del prispevka za dokup vplača upravljavec sklada v imenu in za račun upravičenca.

(7) Ne glede na drugi odstavek 30. člena tega zakona se za izračun pokojninske osnove ne upoštevajo osnove iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Ne glede na šesti odstavek 160. člena tega zakona je rok za plačilo prispevka iz

četrtega odstavka tega člena 45 dni od prejema odločbe o odmeri prispevka.

(9) Upravičenec iz drugega odstavka tega člena, ki je dokupil pokojninsko dobo v celotnem trajanju dodane dobe, ne more uveljaviti pravice do poklicne pokojnine po tem zakonu.

203. člen **(obdobje prejemanja poklicne pokojnine)**

(1) Poklicna pokojnina se izplačuje uživalcu poklicne pokojnine v mesečnih zneskih od uveljavitve pravice do poklicne pokojnine do izpolnitve pogojev za pridobitev starostne pokojnine v obveznem zavarovanju. Obdobje prejemanja poklicne pokojnine traja največ toliko časa, kolikor je zavarovanec dopolnil dodane dobe v skladu z drugim in tretjim odstavkom 202. člena tega zakona. Izplačevanje poklicne pokojnine se začne pod pogojem, da uživalec poklicne pokojnine ni vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in da po poteku obdobja prejemanja poklicne pokojnine izpolni pogoj za starostno pokojnino v obveznem zavarovanju ali za priznanje pokojnine v skladu z drugim odstavkom 204. člena tega zakona.

(2) Če za uživalca poklicne pokojnine iz prejšnjega odstavka nastopi obveznost zavarovanja na podlagi 14., 15., 16. in 17. člena ali četrtega, petega ali šestega odstavka 19. člena tega zakona, se za čas obveznega zavarovanja poklicna pokojnina ne izplačuje.

(3) Zadržana sredstva v skladu s prejšnjim odstavkom, ki se niso izplačevala iz solidarnostnih rezerv, ostanejo na osebni račun uživalca poklicne pokojnine in se lahko uporabijo v skladu z drugo ali tretjo alinejo prvega odstavka 205.a člena tega zakona ali 206. členom tega zakona.

(4) V primeru smrti uživalca poklicne pokojnine pred potekom obdobja prejemanja poklicne pokojnine iz prvega odstavka tega člena ali iz drugega odstavka 204. člena se preostanek sredstev na njegovem osebni račun prenese v solidarnostne rezerve, razen dela, ki se ni uporabil za izračun poklicne pokojnine ter je predmet dedovanja.

204. člen **(pogoji za pridobitev pravice)**

(1) Zavarovanec-član pridobi pravico do poklicne pokojnine, ko v skladu z določbami tega zakona njegova pokojninska doba, skupaj z dodano dobo, znaša 42 let in šest mesecev in če sredstva, zbrana na njegovem osebni račun, zadoščajo za izplačevanje poklicne pokojnine.

(2) Ne glede na prvi stavek prvega odstavka prejšnjega člena za zavarovance-člane iz prejšnjega odstavka znaša obdobje prejemanja poklicne pokojnine enako kot znaša razlika med 40 leti pokojninske dobe in dejansko dopolnjeno pokojninsko dobo brez dodane dobe iz naslova vključenosti v poklicno zavarovanje, vendar ne dlje, kot do izpolnitve pogojev za pridobitev starostne pokojnine v obveznem zavarovanju. Za zavarovanca-člana, pri katerem je obdobje prejemanja poklicne pokojnine, izračunano v skladu s prejšnjim stavkom, enako ali manjše od nič, se pogoji za pridobitev pravice do poklicne pokojnine ugotavljajo na podlagi tretjega odstavka tega člena. Ne glede na določbe 27. člena tega zakona lahko zavarovanec-član iz prejšnjega odstavka, ki je bil v poklicno zavarovanje vključen najmanj 17 let, po izteku obdobja, določenega za prejemanje poklicne pokojnine, uveljavi pravico do pokojnine, ki se odmeri v višini starostne pokojnine, kot bi mu bila priznana na dan uveljavitve pokojnine po tem odstavku, če bi izpolnjeval pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine. Pokojnino iz tega odstavka izplačuje Zavod do izpolnitve pogojev iz 27. člena tega zakona, ko mu Zavod po uradni dolžnosti prizna in odmeri starostno pokojnino.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena zavarovanec-član, katerega sredstva, zbrana na njegovem osebni račun, zadoščajo za izplačevanje poklicne pokojnine, pridobi pravico do poklicne pokojnine, ko znaša njegova pokojninska doba, skupaj z dodano dobo, najmanj 40 let in ko glede na skupino delovnega mesta doseže naslednjo starost:

- za obdobja, ko zavarovanec-član ni upravičen do poklicnega zavarovanja, starost 60 let ali starost iz četrtega ali petega odstavka 27. člena tega zakona,
- delovno mesto iz 1. skupine, starost 56 let;

- delovno mesto iz 2. skupine, starost 55 let;
- delovno mesto iz 3. skupine, starost 54 let;
- delovno mesto iz 4. skupine, starost 53 let;
- delovno mesto iz 5. skupine, starost 52 let;

(4) Pri izračunu pogoja starosti iz prejšnjega odstavka se upošteva zaokroženo tehtano povprečje starostnih mej, ki veljajo za del poklicnega zavarovanja in zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem. V izračun tehtanega povprečja starostnih mej se vključijo tudi obdobja, ko zavarovanec-član ni delal na delovnih mestih, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, in so všteta v njegovo skupno pokojninsko dobo. Za obdobja, ko zavarovanec-član ni delal na teh delovnih mestih, se za izračun tehtanega povprečja upošteva starost iz četrtega ali petega odstavka 27. člena tega zakona. Natančna metodologija izračuna tehtanega povprečja se določi v pokojninskem načrtu poklicnega zavarovanja.

(5) Poklicna pokojnina se odmeri glede na višino zbranih sredstev na osebni račun zavarovanca-člana najmanj v višini starostne pokojnine, ki bi jo zavarovanec-član prejel v obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju za 40 let pokojninske dobe, povečane za sredstva prispevka za zdravstveno zavarovanje in stroške upravljavca sklada, vendar največ v višini starostne pokojnine, odmerjene od najvišje pokojninske osnove, povečane za sredstva prispevka za zdravstveno zavarovanje in stroške upravljavca sklada, če za to zadoščajo sredstva na osebni račun zavarovanca-člana. Pogoji za določitev višine sredstev na osebni račun zavarovanca-člana, ki zadoščajo za izplačilo poklicne pokojnine, se določijo v pokojninskem načrtu. Glede morebitnega preostanka sredstev na osebni račun zavarovanca-člana, ki se ni uporabil za izračun poklicne pokojnine, se uporabljajo določbe druge ali tretje alineje prvega odstavka 205.a člena tega zakona ali 206. člena tega zakona.

(6) Zavarovanec-član ali zavezanec lahko, najprej tri leta pred izpolnitvijo dopolnjene skupne pokojninske dobe iz prvega ali tri leta pred dopolnjeno pokojninsko dobo in starostjo iz tretjega odstavka tega člena, z vložitvijo vloge za informativni izračun pri upravljavcu sklada preveri izpolnjevanje pogoja zadostnosti sredstev iz prvega in iz tretjega odstavka tega člena. Odgovor glede izpolnjevanja pogojev iz desetega odstavka 202. člena tega zakona se posreduje zavezancu in zavarovancu-članu. Ob izpolnitvi pogoja dopolnjene pokojninske dobe in v primerih iz tretjega odstavka tega člena tudi pogoja dopolnjene starosti in pogojev iz prvega odstavka 203. člena tega zakona ter ob vložitvi zahtevka zavarovanca-člana za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine iz osmega odstavka tega člena, upravljavec ponovno preveri izpolnjevanje pogoja zadostnosti sredstev. Podrobnejšo vsebino teh zahtevkov določa pokojninski načrt.

(7) Zavarovanec-član, ki izpolnjuje oba pogoja iz prvega odstavka tega člena ali vse pogoje iz tretjega odstavka tega člena ter pogoje iz prvega odstavka 203. člena, se odloči, ali bo uveljavil pravico do poklicne pokojnine ali bo njeno uveljavitev odložil.

(8) Zavarovanec-član, ki želi uveljaviti pravico do poklicne pokojnine, vloži pri upravljavcu sklada zahtevek. Upravljavec sklada na podlagi zahtevka iz prejšnjega stavka zavarovancu-članu posreduje informacijo o izpolnjevanju pogojev za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine na podlagi prvega ali tretjega odstavka tega člena. Sestavni del informacije je izjava zavarovanca-člana o uveljavitvi pravice do poklicne pokojnine. Ko upravljavec prejme podpisano izjavo zavarovanca-člana o uveljavitvi pravice do poklicne pokojnine, izda potrdilo o pridobitvi pravic iz poklicnega zavarovanja, v katerem določi obdobje prejemanja poklicne pokojnine in višino mesečne poklicne pokojnine. Podrobnejši postopek in vsebino teh dokumentov določa pokojninski načrt.

(9) Če je imel zavarovanec pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem ali je bil vključen v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje po ZPIZ-1, se v zahtevano obdobje poklicnega zavarovanja iz drugega in tretjega odstavka tega člena prišteje tudi obdobje, ko je imel pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem ali je bil vključen v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.

(Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja)

(1) Poklicno zavarovanje izvaja Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se oblikuje kot vzajemni pokojninski sklad ob smiselni uporabi 295. člena tega zakona.

(2) Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja je premoženje, ki je financirano s sredstvi, zbranimi z vplačilom prispevkov poklicnega zavarovanja in ustvarjenimi z upravljanjem s temi sredstvi, in je namenjeno izplačilu obveznosti do zavarovancev-članov.

(3) Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja je v lasti zavarovancev-članov Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so na podlagi vplačanih prispevkov poklicnega zavarovanja in izplačil obveznosti do zavarovancev-članov lastniki sorazmernega dela premoženja Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(4) Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja ni pravna oseba.

(5) Premoženje Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja je razdeljeno na enake enote premoženja.

(6) Iz Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja se izplačujejo poklicne pokojnine, tako da se ob vsakem izplačilu poklicne pokojnine izvede izplačilo delne odkupne vrednosti v višini mesečnega zneska poklicne pokojnine, določenega v skladu s petim odstavkom 204. člena tega zakona. Delna odkupna vrednost se izračuna glede na vrednost enot premoženja Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki velja po stanju na obračunski dan obdobja iz 209.b člena tega zakona, za katerega se izplača poklicna pokojnina.

(7) Za potrebe izvajanja poklicnega zavarovanja upravljavec sklada upravlja naslednje evidence:

- evidenco zavarovancev-članov;
- evidenco zavezancev za plačilo prispevkov;
- evidenco o obračunanih in plačanih prispevkih za poklicno zavarovanje;
- evidenco uživalcev poklicnih pokojnin;
- evidenco o izplačilih poklicnih pokojnin.

(8) V evidenci zavarovancev-članov se obdelujejo naslednji osebni podatki:

- ime in priimek;
- datum rojstva;
- enotna matična številka občana ali enotna matična številka tujca;
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
- državljanstvo;
- davčna številka;
- naziv delovnega mesta pri zavezancu;
- datum začetka in datum prenehanja dela na delovnem mestu iz prejšnje alineje pri zavezancu ali datum začetka in datum prenehanja obveznega pokojninskega invalidskega zavarovanja na podlagi opravljanja pridobitne ali poklicne dejavnosti;
- šifra delovnega mesta;
- ime in sedež zavezanca;
- registrska številka zavezanca;
- davčna številka zavezanca;
- matična številka zavezanca;
- delovni čas zavarovanca-člana in polni delovni čas zavezanca
- šifra dejavnosti;
- podatki o pokojninski dobi do vključitve v poklicno zavarovanje;
- številka dokumenta o sklenitvi zavarovanja.

(9) V evidenci zavezancev za plačilo prispevkov se obdelujejo naslednji podatki:

- ime in sedež;
- registrska številka;
- matična številka;
- davčna številka;

- podatki o delovnih mestih, na katerih je obvezno poklicno zavarovanje pri zavezancu (šifra, datum uvedbe in datum ukinitve delovnega mesta).

(10) V evidenci o obračunanih in plačanih prispevkih se obdelujejo naslednji podatki:

- podatki o zavezancu za plačilo prispevkov iz prejšnjega odstavka;
- podatki o zavarovancu-članu iz osmega odstavka tega člena;
- znesek osnove za obračun prispevka, obdobje, na katero se nanaša in datum izplačila plače in nadomestila;
- znesek obračunanega prispevka in višino prispevne stopnje;
- znesek vplačanega prispevka, datum plačila in razporeditev na osebni račun zavarovanca-člana;
- obdobje, na katero se nanaša obračun.

(11) V evidenci uživalcev poklicnih pokojnin se poleg podatkov iz osmega odstavka tega člena obdelujejo tudi naslednji podatki:

- številka potrdila o pridobitvi pravic iz poklicnega zavarovanja;
- zakonska podlaga za pridobitev pravice do poklicne pokojnine;
- obdobje prejemanja poklicne pokojnine;
- obdobja zadržanja izplačevanja poklicne pokojnine;
- znesek poklicne pokojnine ob priznanju pravice.

(12) V evidenci o izplačilih poklicnih pokojnin se poleg podatkov iz prejšnjega odstavka obdelujejo tudi naslednji podatki:

- datum izplačila;
- znesek izplačila in obdobje, na katero se nanaša;
- znesek prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje;
- znesek stroškov izplačila;
- podatki, potrebni za obračun in plačilo davčnih in drugih odtegljajev.

(13) Prijava v poklicno zavarovanje vsebuje podatke iz osmega odstavka tega člena.

(14) Upravljavec sklada zavarovancu-članu na podlagi prijave zavezanca izda potrdilo o vključitvi v poklicno zavarovanje.

(15) Upravljavec sklada pridobiva od:

- zavezanca: osebne podatke o zavarovancu, podatke, ki se nanašajo na delovno razmerje, podatke o obračunu prispevkov za poklicno zavarovanje po posameznem zavarovancu vključno s podatki o osnovah za obračun teh prispevkov ter o obdobju, na katero se nanaša obračun;
- zavoda: podatke o pokojninski dobi ob uvedbi postopkov iz 204. člena tega zakona;
- zavoda za zdravstveno zavarovanje: podatke o prijavah in odjavah obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter spremembe teh podatkov.

(16) Za potrebe izvajanja poklicnega zavarovanja lahko upravljavec sklada iz Centralnega registra prebivalstva pridobi podatke o živetju, stalnem prebivališču in smrti zavarovancev- članov in uživalcev poklicnih pokojnin.

(17) Zavod in upravljavec sklada lahko zbirata in izmenjujeta osebne podatke o zavarovancih-članih za namen ugotovitve izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do poklicne pokojnine, določitve njene višine in njeno izplačevanje ter za namen informativnih izračunov iz 204. člena tega zakona.

(18) Podatke iz petnajstega, šestnajstega in sedemnajstega odstavka tega člena upravljavec sklada pridobiva brez predhodne privolitve zavarovanca-člana in brezplačno.

(19) Podatki iz sedmega do dvanajstega odstavka tega člena se hranijo 10 let po zadnjem izplačilu poklicne pokojnine ali odkupne vrednosti enot premoženja in se nato izbrišejo.

(20) Upravljavec lahko evidence, ki jih vodi po tem zakonu, poveže z evidencami upravljavcev iz tretje alineje petnajstega odstavka tega člena, šestnajstega in sedemnajstega odstavka tega člena ter desetega odstavka 200. člena tega zakona.

(21) Upravljavec sklada na svoji spletni strani objavi podatke o zavezancih iz prve in tretje alineje devetega odstavka 209. člena tega zakona. V primerih postopkov iz petega odstavka 201. člena tega zakona upravljavec objavi podatke o zavezancih v roku 6 mesecev po zaključku vseh teh postopkov. V primeru postopkov iz 201.a člena tega zakona upravljavec objavi podatke o zavezancu v roku 30 dni po zaključku vsakega postopka.

211. člen **(obveščanje in poslovanje Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja)**

(1) Delodajalec je dolžan obveščati upravljavca sklada o vsaki novi zaposlitvi in prerazporeditvi delavca na delovno mesto, za katero je dolžan skleniti poklicno zavarovanje po tem zakonu. V primeru, da je bil Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja o tem obveščen z zamudo, je delodajalec dolžan poravnati zaostale prispevke skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva razporeditve delavca. Delodajalec je dolžan poravnati zaostale prispevke skupaj z zamudnimi obrestmi tudi v primeru, ko prispevkov ni poravnal v roku, določenem za plačilo prispevkov za obvezno zavarovanje.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek delodajalec ni dolžan plačevati prispevkov za zavarovanca-člana za obdobje, ko poklicno zavarovanje miruje v skladu z enajstim odstavkom 200. člena tega zakona.

(3) Upravljavec sklada zavarovancu-članu najkasneje do 31. januarja tekočega leta, po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta, izda potrdilo o stanju na osebni račun zavarovanca-člana in podatke o vseh vplačilih in izplačilih iz Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v preteklem letu.

(4) Upravljavec sklada zavezancu, ki financira pokojninski načrt poklicnega zavarovanja, do 31. januarja tekočega leta, po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta, predloži potrdilo o obračunu vseh vplačil v tem letu, ki jih je financiral zavezanec.

(5) Šteje se, da je obveznost iz tretjega in četrtega odstavka tega člena izpolnjena, če upravljavec sklada zavarovancem- članom in zavezancem omogoči elektronski sistem obveščanja v obliki elektronskega predala ali na način, da omogoči dostop do osebnega portala na podlagi uporabniškega imena in gesla. Na zahtevo zavarovanca-člana je upravljavec sklada dolžan izdati tudi pisno potrdilo o številu enot premoženja, ki je legitimacijski papir za uveljavljanje pravic iz dodatnega zavarovanja.

(6) Upravljavec sklada najkasneje do 15. junija tekočega leta obvesti zavarovanca-člana in zavezanca o vsebini revidiranega letnega poročila ali povzetka letnega poročila za preteklo poslovno leto na način iz prejšnjega odstavka.

(7) Določbe prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo za zavezance, ki opravljajo samostojno pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost.

(8) Upravljavec sklada je ne glede na tretji odstavek tega člena dolžan zavarovancu-članu na njegovo zahtevo razkriti podatke o obračunanih in plačanih prispevkih za poklicno zavarovanje za posamezni mesec.

212. člen **(smiselna uporaba)**

Če v tem delu zakona ni določeno drugače, se za poslovanje sklada smiselno uporabljajo naslednje določbe dvanajstega dela tega zakona: drugi odstavek 217. člena, 237. člen, drugi odstavek 244. člena, 250. člen, peti odstavek 251. člena, 253. člen, drugi odstavek 254. člena, 259. člen, 261. člen, 262. člen, prvi, četrti in peti odstavek 263. člena, 264. do 267. člen, 269. do 295. člen, 302., 304. člen, 305. do 307. člen, 309. člen, 310. člen, 350. člen, 352. do 354. člen in 358. do 376. člen.

213.b člen (oblikovanje solidarnostnih rezerv)

(1) Nerazporejene solidarnostne rezerve se oblikujejo, dokler z zadnjim zneskom ne dosežejo ali presežejo deleža čiste vrednosti sredstev Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki je določen v pokojninskem načrtu. Nerazporejene solidarnostne rezerve lahko znašajo največ 1,8 % čiste vrednosti sredstev Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Upravljavec sklada mora v vsakem obračunskem obdobju, v katerem se oblikujejo nerazporejene solidarnostne rezerve, izračunati znesek, ki predstavlja razliko med zajamčeno vrednostjo sredstev zavarovancev-članov, izračunano z upoštevanjem zajamčene donosnosti, za katero jamči upravljavec v obdobjih, ko se nerazporejene solidarnostne rezerve ne oblikujejo in zajamčeno vrednostjo sredstev zavarovancev-članov, izračunano z upoštevanjem minimalne zajamčene donosnosti. Osnova za izračun je skupni znesek zajamčenih vrednosti sredstev vseh zavarovancev-članov na obračunski dan predhodnega obračunskega obdobja. Za izračunani znesek iz prvega stavka se v tem obračunskem obdobju oblikujejo nerazporejene solidarnostne rezerve iz prenesenega čistega poslovnega izida.

(3) Za namen oblikovanja nerazporejenih solidarnostnih rezerv se uporabijo tudi sredstva, ki v primeru smrti uživalca poklicne pokojnine iz 203. člena tega zakona ostanejo na njegovem osebnem računu, razen dela, ki se ni uporabil za izračun poklicne pokojnine in je predmet dedovanja. V tem primeru omejitev iz prvega odstavka tega člena ne velja.

(4) V primeru iz prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 206. člena tega zakona, ko zavarovanec-član ali upravičenec zahteva enkratno izplačilo odkupne vrednosti enot premoženja na osebnem računu, upravljavec sklada obračuna 10 % vrednosti od zneska izplačila. Ta znesek se odvede v nerazporejene solidarnostne rezerve. V tem primeru omejitev iz prvega odstavka tega člena ne velja.

(5) Ko nerazporejene solidarnostne rezerve dosežejo delež čiste vrednosti sredstev Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prvega odstavka, upravljavec preneha z njihovim oblikovanjem, ponovno pa jih začne oblikovati v prvem naslednjem obračunskem obdobju, ki sledi obračunskemu obdobju, v katerem nerazporejene solidarnostne rezerve ne dosegajo več deleža čiste vrednosti sredstev Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prvega odstavka.

(6) Obračunsko obdobje in obračunski dan imata pomen, kot je določen v 209.b členu tega zakona.

(7) Razporejene solidarnostne rezerve se oblikujejo v višini zneskov, ki so potrebni za sofinanciranje poklicnih pokojnin zavarovancem-članom, ki so že uveljavili pravico do poklicne pokojnine (primanjkljaj) in so v skladu z 213.č členom tega zakona upravičeni do sofinanciranja iz solidarnostnih rezerv.

(8) Upravljavec odvede zneske iz nerazporejenih solidarnostnih rezerv v višini primanjkljaja za posameznega zavarovanca-člana v razporejene solidarnostne rezerve v istem obračunskem obdobju, kot se temu zavarovancu-članu začne izplačevati poklicno pokojnino.

214. člen (pojmem)

(1) Dodatno zavarovanje predstavlja po tem zakonu zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih varčevalk ali varčevalcev (v nadaljnjem besedilu: varčevalec) in zavarovancev (v nadaljnjem besedilu: člani), vključenih v to obliko zavarovanja, z namenom, da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih s pokojninskim načrtom ali s tem zakonom, zagotovi pravica do dodatne pokojnine ali druge, v tem zakonu določene pravice.

(2) Kolektivno dodatno zavarovanje je zavarovanje, v katerega se vključijo posamezniki

preko svojega delodajalca, ki delno ali v celoti financira pokojninski načrt v breme lastnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: kolektivno zavarovanje). V kolektivno zavarovanje se lahko vključijo tudi zavarovanci, ki opravljajo pridobitno ali drugo samostojno dejavnost.

(3) Individualno dodatno zavarovanje je zavarovanje, v katerega se lahko vključi samostojno vsak posameznik iz 215. člena tega zakona, ki v celoti z lastnimi sredstvi financira vplačila premije (v nadaljnjem besedilu: individualno zavarovanje).

(4) Določbe tega dela se smiselno uporabljajo tudi za:

- zaprte vzajemne pokojninske sklade, ustanovljene po Zakonu o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 126/03; v nadaljnjem besedilu: ZKDPZ), če ni v ZKDPZ ali v Kolektivni pogodbi o oblikovanju pokojninskega načrta za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 11/04, 34/04) določeno drugače;
- sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, če v enajstem delu tega zakona ni določeno drugače;
- prvi pokojninski sklad, ustanovljen na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99, 26/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09; v nadaljnjem besedilu: ZPISPID), če v ZPISPID ni določeno drugače, pri čemer se po uveljavitvi tega zakona v primeru nedoseganja zajamčene vrednosti sredstev neposredno uporablja določila 313. člena tega zakona.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko določbe tega zakona, ki se nanašajo na preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada, uporabljajo tudi za vzajemne pokojninske sklade, ustanovljene po ZKDPZ.

216. člen (pokojninski sklad)

(1) Sredstva iz naslova dodatnega zavarovanja se zbirajo in upravljajo v pokojninskem skladu, oblikovanem po tem zakonu.

(2) Pokojninski sklad se lahko oblikuje kot:

- vzajemni pokojninski sklad;
- krovni pokojninski sklad ali
- kritni sklad.

(3) Noben drug subjekt, razen pokojninskih skladov iz prejšnjega odstavka ter subjektov iz 327. člena tega zakona, ne sme zbirati denarnih sredstev, posredovati pri zbiranju ali kako drugače zagotavljati pogojev za zbiranje denarnih sredstev za namene dodatnega zavarovanja po tem zakonu.

223. člen (predmet)

(1) Pokojninski načrt predstavlja splošne pogoje zavarovanja in zagotavlja dodatno zavarovanje z namenom pridobitve pravice do:

- dodatne pokojnine iz 219. člena tega zakona in
- predčasne dodatne pokojnine iz 220. člena tega zakona.

(2) Oseba je lahko istočasno vključena v dodatno zavarovanje samo po enem pokojninskem načrtu kolektivnega zavarovanja in po enem pokojninskem načrtu individualnega zavarovanja, ki izpolnjujeta pogoje iz 225. člena tega zakona.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je lahko oseba, ki sklene pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas z več delodajalci in tako doseže polni delovni čas v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, vključena v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja pri vsakem izmed delodajalcev, pri katerem je zaposlena za krajši delovni čas.

(4) Pokojninski načrt za izplačevanje pokojninske rente določa pogoje ter način

izračunavanja in izplačevanja pokojninskih rent iz dodatnega zavarovanja.

224. člen (vsebina pokojninskega načrta)

- (1) Pokojninski načrt vsebuje:
- opredelitev, ali gre za dodatno zavarovanje, ki omogoča izbiro med naložbeno politiko življenjskega cikla in naložbeno politiko zagotavljanja zjamčenega donosa ali za dodatno zavarovanje z naložbeno politiko zagotavljanja zjamčenega donosa;
 - opredelitev oblike pokojninskega sklada, preko katerega se izvaja pokojninski načrt;
 - opredelitev, ali je pokojninski načrt namenjen individualnemu ali kolektivnemu zavarovanju;
 - pogoje za vključitev v kolektivno ali individualno zavarovanje;
 - pogoje za prenehanje zavarovanja pred pridobitvijo pravice do dodatne pokojnine ali predčasne dodatne pokojnine in pravice člana ali upravičencev v takšnih primerih;
 - pogoje za pridobitev pravice do dodatne pokojnine in predčasne dodatne pokojnine;
 - določbo, da upravljavec sklenitve dodatnega zavarovanja ne pogojuje z izplačevanjem pokojninske rente;
 - postopek uveljavitve dodatne pokojnine in predčasne dodatne pokojnine v obliki pokojninske rente;
 - naziv pokojninskega sklada in upravljavca sklada;
 - pogoje za sklenitev dogovora o mirovanju dodatnega zavarovanja.

(2) Za izplačevanje pokojninske rente, kot je urejena v drugem odstavku 340. člena tega zakona in ki se izplačuje v skladu z določbami drugega odstavka 348. člena tega zakona, izplačevalec iz prvega odstavka 348. člena tega zakona oblikuje pokojninski načrt za izplačevanje pokojninske rente, ki določa način izračunavanja pokojninske rente in ki je odobren v skladu z določbami 225. člena tega zakona.

234. člen (pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta)

(1) Pokojninski načrt se oblikuje v skladu s pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ki jo kot pogodbeni stranki skleneta delodajalec in pri njem zaposleni delavci. Pokojninski načrt se lahko oblikuje tudi tako, da predstavlja del kolektivne pogodbe.

- (2) Pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta ali določbe kolektivne pogodbe, ki se nanašajo na kolektivno dodatno zavarovanje, vsebuje zlasti:
- pogoje za vključitev v pokojninski načrt;
 - višino vplačila ali način izračuna višine vplačila;
 - način in roke za financiranje vplačil ter pravne posledice, če vplačila niso izvedena;
 - višino vplačila v primeru dela s skrajšanim delovnim časom od polnega, v primeru dopolnilnega dela ter v času prejemanja nadomestil;
 - določbo, kdo bo v skladu s pokojninskim načrtom upravljal pokojninski sklad, ki se oblikuje s to pogodbo;
 - posledice prenehanja zaposlitve pri delodajalcu;
 - razloge in pogoje za prenehanje pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja;
 - stroške, ki jih zaračunava upravljavec, določene s pogodbo iz prejšnjega člena.

(3) Delodajalec, ki oblikuje pokojninski načrt, omogoči zaposlenim vključitev v kolektivno dodatno zavarovanje, ki članu zagotavlja tudi izbiro sklada z zjamčeno donosnostjo v skladu s 312. ali 325. členom tega zakona.

235. člen

(sklenitev pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta s strani zaposlenih)

(1) V imenu zaposlenih odloča o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta reprezentativni sindikat pri delodajalcu.

(2) Če v družbi ni reprezentativnega sindikata, odloča o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta svet delavcev, organiziran v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(3) Če v družbi ni reprezentativnega sindikata in ne sveta delavcev, odločajo o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta zaposleni neposredno na zboru delavcev ali s posebno pisno izjavo.

(4) Sklep o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta je sprejet z večino glasov vseh zaposlenih. Pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta je s strani zaposlenih sklenjena, ko je sprejet sklep o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta s predpisano večino.

238. člen (vključitev v kolektivno zavarovanje)

(1) Zaposleni se vključi v pokojninski načrt z dnem vplačila v pokojninski sklad, na podlagi pokojninskega načrta delodajalca, ki je oblikoval pokojninski načrt, razen v primeru iz četrtega in sedmega odstavka 233. člena tega zakona. Začetek kolektivnega dodatnega zavarovanja je prvi dan meseca, za katerega je bilo vplačilo izvedeno.

(2) Delodajalec je dolžan upravljavcu pokojninskega sklada vsaj 30 dni pred vplačilom prve premije posredovati osebne podatke zaposlenih, ki se vključujejo v pokojninski načrt.

(3) Upravljavec v 15 dneh pred prvim vplačilom v pokojninski sklad članu izda obvestilo o vključitvi. Obvestilu priloži:

- pokojninski načrt;
- izjavo o naložbeni politiki;
- pravila upravljanja pokojninskega sklada.

(4) Upravljavec krovnega pokojninskega sklada ali zavarovalnica ali pokojninska družba, ki dodatno zavarovanje izvaja preko kritnih skladov z različnimi naložbenimi politikami, člana hkrati z obvestilom o vključitvi obvesti o možnosti izbire med posameznimi podskladi ali kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami.

(5) Član ima v roku 10 dni od dne, ko ga je upravljavec obvestil o tej pravici, pravico izbrati podsklad v okviru krovnega pokojninskega sklada ali kritni sklad, ki izvaja naložbeno politiko, ustrezno starostni skupini člana, ali podsklad ali kritni sklad, ki izvaja manj agresivno naložbeno politiko kot podsklad ali kritni sklad, ki ustreza starostni skupini člana.

(6) Če član v roku iz prejšnjega odstavka z izpolnitvijo posebne izjave o izbiri naložbene politike, ki je sestavni del obvestila o vključitvi, upravljavca ne obvesti o izbiri, se šteje, da je izbral podsklad ali kritni sklad, ki izvaja naložbeno politiko ustrezno starostni skupini člana.

(7) Obvestilo o vključitvi iz tretjega odstavka tega člena vsebuje:

- osebne podatke člana: ime, priimek, rojstne podatke, enotno matično številko občana oziroma enotno matično številko tujca, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, državljanstvo, davčno številko;
- ime in sedež delodajalca, ki financira pokojninski načrt;
- višino, način in obliko plačila premije.

(8) Podrobnejšo vsebino obvestila o vključitvi prejšnjega odstavka in izjave o izbiri iz šestega odstavka tega člena predpiše Agencija za trg vrednostnih papirjev v primeru, ko je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad ali Agencija za zavarovalni nadzor v primeru, ko je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad.

240. člen **(vključitev v individualno zavarovanje)**

(1) Oseba se vključi v individualno zavarovanje po pokojninskem načrtu individualnega zavarovanja tako, da s posebno izjavo (v nadaljnjem besedilu: pristopna izjava) pristopi k pokojninskemu načrtu, ki ga izvaja izbrani pokojninski sklad in ko izvede prvo vplačilo.

(2) V primeru, da se pokojninski načrt iz prejšnjega odstavka izvaja na podlagi krovnega vzajemnega pokojninskega sklada ali kritnih skladov z različnimi naložbenimi politikami, član že v pristopni izjavi izbere tudi podsklad krovnega pokojninskega sklada ali kritni sklad, v katerega želi nalagati sredstva.

(3) Če član v primeru iz prejšnjega odstavka že v pristopni izjavi ne izbere podsklada ali kritnega sklada, se šteje, da je izbral podsklad ali kritni sklad, ki izvaja naložbeno politiko, ustrezno starostni skupini člana.

(4) Pristopna izjava iz prvega odstavka tega člena vsebuje:

- osebne podatke člana: ime, priimek, rojstne podatke, enotno matično številko; občana oziroma enotno matično številko tujca, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, državljanstvo, davčno številko;
- višino, način in obliko plačila premije;
- podatke o upravičencih za primer smrti: ime, priimek, enotno matično številko občana oziroma enotno matično številko tujca, naslov prebivališča, davčno številko, delež odkupne vrednosti.

(5) Podrobnejšo vsebino pristopne izjave iz prejšnjega odstavka ter izjave o izbiri iz drugega odstavka tega člena predpiše Agencija za trg vrednostnih papirjev v primeru, ko je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad ali Agencija za zavarovalni nadzor v primeru, ko je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad.

(6) Za dan začetka individualnega zavarovanja se šteje prvi dan meseca, za katerega je izvedeno vplačilo.

245. člen **(višina minimalnega vplačila)**

(1) Znesek vplačil kolektivnega zavarovanja, ki ga za posameznega člana v posameznem koledarskem letu plača delodajalec, ne sme biti nižji od 240 eurov.

(2) Če zavarovanec ni bil vključen v kolektivno zavarovanje celo leto, se znesek zniža sorazmerno glede na število mesecev vključitve.

(3) Znesek iz prvega odstavka tega člena se usklajuje v skladu z zakonom, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

V. poglavje: OBVEŠČANJE ČLANOV, DELODAJALCEV IN JAVNOSTI

251. člen **(redno obveščanje o stanju na osebnih računih članov)**

(1) Upravljavec pokojninskega sklada članu najkasneje do 31. januarja tekočega leta vsako leto po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta izda potrdilo o stanju na osebnem računu člana in podatek o vseh vplačilih v pokojninski sklad v preteklem letu.

(2) Upravljavec pokojninskega sklada delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, do

31. januarja tekočega leta, po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta, predloži potrdilo o obračunu vseh vplačil v tem letu, ki jih je financiral delodajalec.

(3) Šteje se, da je obveznost iz prvega in drugega odstavka tega člena izpolnjena, če upravljavec pokojninskega sklada članom omogoči elektronski sistem obveščanja v obliki elektronskega predala ali na način, da omogoči dostop do osebnega portala. Na zahtevo zavarovanca člana, je upravljavec pokojninskega sklada dolžan izdati tudi pisno potrdilo o številu enot premoženja.

(4) Posamezno potrdilo iz prvega in drugega odstavka tega člena je legitimacijski papir za uveljavljanje pravic iz dodatnega zavarovanja.

(5) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino potrdila iz prvega in drugega odstavka tega člena.

252. člen **(redno obveščanje o poslovanju pokojninskega sklada)**

(1) Upravljavec pokojninskega sklada članu najkasneje do 15. junija tekočega leta omogoči dostop do povzetka revidiranega letnega poročila pokojninskega sklada za preteklo poslovno leto. Upravljavec člana o možnosti dostopa do povzetka revidiranega letnega poročila obvesti hkrati z obvestilom iz prvega odstavka 251. člena tega zakona.

(2) Upravljavec pokojninskega sklada delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, v roku iz prejšnjega odstavka pošlje obvestilo o tem, kje je dostopno revidirano letno poročilo za preteklo poslovno leto.

(3) Upravljavec člana in delodajalca, ki financira pokojninski načrt, hkrati z obvestilom iz prejšnjega odstavka obvesti tudi o morebitnih spremembah pravil upravljanja pokojninskega sklada v obdobju zadnjega leta ter o morebitnih spremembah pokojninskega načrta in razlogih za te spremembe.

(4) Upravljavec v obvestilu iz prejšnjega odstavka navede tudi mesto, kjer so pravila upravljanja in pokojninski načrt javno objavljena.

253. člen **(obveščanje javnosti)**

- Upravljavec pokojninskega sklada na svoji spletni strani javno objavi:
- pokojninski načrt ter pokojninski načrt za izplačevanje pokojninske rente, če izplačuje pokojninske rente;
 - pravila upravljanja pokojninskega sklada;
 - obvestilo o vseh spremembah pravil upravljanja v preteklem letu;
 - izjavo o naložbeni politiki;
 - revidirano letno poročilo;
 - informacije o možnostih izbire med podskladi ali kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami, izpostavljenosti tveganju, celotnih stroških poslovanja pokojninskega sklada ter vrstah in strukturi naložb;
 - obvestilo o pravicah člana glede prenosa sredstev med skladi ali podskladi istega upravljavca ali prenosa sredstev med različnimi upravljavci.

254. člen **(obveščanje članov na zahtevo)**

(1) Upravljavec pokojninskega sklada članu na njegovo zahtevo najkasneje v 15 dneh brezplačno poda informacije o:

- pravicah v primeru prenehanja zaposlitve pri delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, in možnostih prenosa sredstev v drug pokojninski sklad;

- pravicah iz naslova zavarovanja in možnostih izplačila ob rednem prenehanju zavarovanja;
- pravicah glede prenosa sredstev med pokojninskimi skladi ali podskladi istega ali različnih upravljavcev.

(2) Upravljavec članu na njegovo zahtevo izroči tudi brezplačen izvod dokumentov iz 253. člena tega zakona.

258. člen **(storitve upravljanja pokojninskega sklada)**

- (1) Storitve upravljanja pokojninskega sklada obsegajo:
1. upravljanje premoženja pokojninskega sklada,
 2. administrativne storitve povezane s poslovanjem pokojninskega sklada:
 - pravne storitve ter vodenje poslovnih knjig in sestavljanje poslovnih poročil pokojninskega sklada;
 - odnosi s člani;
 - vrednotenje sredstev in obveznosti ter izračunavanje vrednosti enot;
 - pregled usklajenosti z zakonskimi in podzakonskimi zahtevami;
 - vodenje osebnih računov članov;
 - administrativne storitve, povezane z vplačili in izplačili;
 - obračuni in poravnave po pogodbah ter obveščanje članov, delodajalcev in javnosti;
 - hramba dokumentacije in vodenje evidenc;
 - druge administrativne zadeve, povezane z delovanjem pokojninskega sklada;
 3. trženje pokojninskih skladov.

(2) Upravljavec pokojninskega sklada pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada ravna v skladu s tem zakonom, s pravili upravljanja, pokojninskim načrtom in s pravili stroke upravljanja kolektivnih naložbenih podjetij za neprofesionalne stranke oziroma gospodarjenja s finančnimi instrumenti strank.

259. člen **(prenos storitev upravljanja na drugo osebo)**

(1) Upravljavec pokojninskega sklada lahko pisno pooblasti drugo osebo (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec), da v njegovem imenu in za njegov račun opravlja posamezne storitve oziroma posle, ki v skladu s prvim odstavkom 258. člena tega zakona spadajo med storitve upravljanja pokojninskih skladov.

(2) V zvezi s prenosom upravljanja posamezne storitve oziroma posla upravljanja posameznih pokojninskih skladov na pooblaščenca se za krovne pokojninske sklade in vzajemne pokojninske sklade smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja poslovanje investicijskih skladov in družb za upravljanje, v primeru kritnih skladov oziroma skupine kritnih skladov, pa se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo.

263. člen **(skrbniške storitve)**

(1) Upravljavec za račun pokojninskega sklada s skrbnikom sklene pogodbo o opravljanju skrbniških storitev za pokojninski sklad.

(2) Skrbnik je na podlagi pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za krovni pokojninski sklad dolžan opravljati skrbniške storitve za račun vsakega podsklada krovnega pokojninskega sklada posebej.

(3) V primeru, ko se dodatno zavarovanje izvaja preko skupine kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, je skrbnik na podlagi pogodbe o opravljanju

skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dolžan opravljati skrbniške storitve za račun vsakega kritnega sklada, ki spada v to skupino, posebej.

(4) Za skrbniške storitve v zvezi z upravljanjem pokojninskega sklada se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, ki veljajo za opravljanje skrbniških storitev za vzajemni sklad.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lahko skrbniške storitve za pokojninske sklade opravlja tudi kreditna institucija s sedežem v drugi državi članici, ki ima ustrezno dovoljenje v skladu z Direktivo 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) (UL L št. 177 z dne 30. 6. 2006, str. 1), ali investicijsko podjetje s sedežem v drugi državi članici, ki ima ustrezno dovoljenje v skladu z Direktivo Sveta 93/22/EGS z dne 10. maja 1993 o investicijskih storitvah na področju vrednostnih papirjev (UL L št. 141 z dne 11. 6. 1993, str. 27), ali druga oseba s sedežem v drugi državi članici, ki ima dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za sklade UCITS po Direktivi 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L št. 302 z dne 17. 11. 2009, str. 32; v nadaljnjem besedilu: Direktiva UCITS).

267. člen **(poseben denarni račun pokojninskega sklada)**

(1) Upravljavec za vsak pokojninski sklad, ki ga upravlja, odpre poseben denarni račun, preko katerega se opravljajo denarna izplačila in sprejemajo denarna vplačila v zvezi s posli, ki jih je upravljavec sklenil za račun posameznega pokojninskega sklada.

(2) Upravljavec, ki upravlja pokojninski sklad, odpre poseben denarni račun tega sklada pri skrbniku, ki za pokojninski sklad opravlja skrbniške storitve.

(3) Na poseben denarni račun pokojninskega sklada iz prvega odstavka tega člena se sprejemajo tudi vplačila v pokojninski sklad, s tega računa pa se opravljajo tudi izplačila odkupnih vrednosti.

(4) Skrbnik ne sme izvršiti naloga upravljavca za izplačilo v breme posebnega denarnega računa, če bi bilo tako izplačilo v nasprotju s tem zakonom oziroma pravili upravljanja pokojninskega sklada.

268. člen **(račun krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov)**

(1) Upravljavec krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, za krovni pokojninski sklad ali skupino kritnih skladov, ki jo upravlja, pri banki skrbnici odpre poseben denarni račun krovnega pokojninskega sklada ali skupine kritnih skladov, za katerega veljajo določbe tega zakona o ločitvi premoženja.

(2) Upravljavec lahko ta račun uporablja samo za sprejem denarnih vplačil iz naslova dodatnega zavarovanja, ki jih sproti razporeja na račune posameznih podskladov krovnega pokojninskega sklada. Upravljavec skupine kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, denarna vplačila sproti razporeja na račune posameznih kritnih skladov.

269. člen **(pojem upravljanja premoženja pokojninskega sklada)**

- (1) Upravljanje premoženja pokojninskega sklada obsega:
1. – sklepanje pravnih poslov, katerih predmet je premoženje pokojninskega sklada;
- razpolaganje s premoženjem pokojninskega sklada zaradi izpolnitve obveznosti iz poslov, sklenjenih pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada;

- sprejemanje izpolnitev obveznosti druge pogodbene stranke na podlagi poslov, sklenjenih pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada;
 - uresničevanje pravic iz vrednostnih papirjev pokojninskega sklada ali drugih finančnih naložb pokojninskega sklada;
2. upravljanje tveganj pokojninskega sklada.

(2) Upravljavec upravlja premoženje pokojninskega sklada v svojem imenu in za račun pokojninskega sklada.

(3) Upravljavec je upravičen v svojem imenu in za račun pokojninskega sklada razpolagati s premoženjem pokojninskega sklada in uresničevati pravice iz vrednostnih papirjev pokojninskega sklada ali drugih naložb pokojninskega sklada v skladu z določbami tega zakona in pravili upravljanja pokojninskega sklada.

(4) Upravljavec upravlja premoženje pokojninskega sklada tako, da so naložbe tega sklada v skladu z določbami tega zakona in pravili upravljanja.

(5) Upravljavec zagotovi, da se vse terjatve iz poslov, sklenjenih za račun pokojninskega sklada, plačujejo oziroma izpolnjujejo v poslovno običajnih rokih.

270. člen

(odgovornost upravljavca za obveznosti in odškodninska odgovornost upravljavca)

(1) Upravljavec v razmerju do druge stranke odgovarja za izpolnitev obveznosti iz posla, ki ga je sklenil za račun pokojninskega sklada.

(2) Terjatev do upravljavca iz poslov, ki jih je ta sklenil za svoj račun, in iz pravnih poslov iz drugega odstavka 280. člena ter iz četrtega odstavka 282. člena tega zakona ni dovoljeno pobotati s terjatvami, ki jih je upravljavec po tem zakonu upravičen uveljavljati v svojem imenu in za račun pokojninskega sklada.

(3) Upravljavec mora pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada ravnati v skladu s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in drugimi predpisi, ki se nanašajo na izvajanje njegove dejavnosti, v skladu s pravili upravljanja pokojninskega sklada, in pravili stroke upravljanja finančnih naložb ter v vsem paziti na interese članov pokojninskega sklada.

(4) Upravljavec odgovarja članom za škodo, ki jo povzroči premoženju pokojninskega sklada, katerega upravlja, z ravnanjem, ki je v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(5) Tožbo za povrnitev škode iz prejšnjega odstavka je upravičen za račun pokojninskega sklada vložiti skrbnik, ki opravlja skrbniške storitve za ta pokojninski sklad.

(6) Če skrbnik v 30 dneh od prejema pisne zahteve člana ne vloži tožbe iz prejšnjega odstavka, lahko tako tožbo za račun pokojninskega sklada vloži vsak član pokojninskega sklada.

(7) Peti in šesti odstavek tega člena ne izključujeta pravice člana do uveljavljanja in povrnitve škode, ki mu jo upravljavec povzroči s kršitvijo svojih obveznosti.

(8) Odškodninske odgovornosti upravljavca iz četrtega oziroma sedmega odstavka tega člena ni mogoče niti omejiti niti izključiti.

271. člen

(načela naložbene politike pokojninskega sklada)

Upravljavec pokojninskega sklada pri upravljanju premoženja pokojninskega sklada ravna v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja in zlasti skrbi, da:

- se sredstva nalagajo v izključno korist članov;
- so naložbe, glede na opredeljeno naložbeno politiko, primerno razpršene, in sicer tako znotraj

- posameznih vrst naložb kot med njimi;
- se preudarno omejuje pretirano izpostavljenost celotnih naložb do posameznega izdajatelja in posamezne skupine izdajateljev;
- se z vrstami in strukturo naložb, ob upoštevanju likvidnosti, zagotavlja ustrezno razmerje med donosnostjo in tveganjem;
- se posamezne naložbe presojuje glede na doprinos k tveganju v dobro razpršenem premoženju, in ne samostojno;
- so sredstva v upravljanju po vrstah in strukturi skladna z dospelostmi pričakovanih bodočih obveznosti;
- se pri razporeditvi sredstev s pomočjo metod obvladovanja tveganja oceni in pretehta vpliv novih naložb na celotno premoženje pokojninskega sklada, predvsem z vidika razmerja med donosnostjo in tveganjem.

272. člen (vrste dovoljenih naložb)

(1) Glede vrste dovoljenih naložb pokojninskega sklada se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, ki veljajo za vzajemni sklad, če ni s tem zakon določeno drugače.

(2) Premoženje pokojninskega sklada lahko predstavljajo denarni depoziti pri kreditnih institucijah, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka razen pogoj, ki se nanaša na ročnost denarnega depozita.

(3) Upravljavca pokojninskega sklada lahko za račun pokojninskega sklada sklepa transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti samo kot tehniko upravljanja sredstev iz 276. člena tega zakona, in sicer za zniževanje tveganj iz naslova upravljanja premoženja pokojninskega sklada.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko naložbe pokojninskega sklada predstavljajo tudi nepremičnine:

- če so vpisane v zemljiški knjigi ali drugi javni knjigi v Republiki Sloveniji ali državi podpisnici Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;
- če dajejo donos ali je v zvezi z njimi mogoče pričakovati donos;
- če je bila nakupna cena določena na podlagi cenitve cenilca pooblaščenega ocenjevalca, imenovanega v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje;
- če je prosta vseh bremen, razen stvarnih služnosti.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko naložbe pokojninskega sklada predstavljajo tudi tvegani kapital iz zakona, ki ureja status in naložbe družb tveganega kapitala, ki imajo sedež in poslovodstvo v Republiki Sloveniji.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko naložbe pokojninskega sklada predstavljajo tudi zadolžnice, ki jih je izdal izdajatelj s sedežem v državi podpisnici Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru ali državi članici OECD.

(7) Podrobnejša pravila glede vrste dovoljenih naložb, ki upoštevajo naravo dodatnega zavarovanja, predpiše Agencija za trg vrednostnih papirjev.

273. člen (izpostavljenost iz naslova naložb pokojninskega sklada)

(1) Glede izpostavljenosti pokojninskega sklada v zvezi s transakcijami z izvedenimi finančnimi instrumenti, izpostavljenosti pokojninskega sklada do posamezne vrste naložb, posamezne osebe, posebnih kategorij oseb in izračuna razmerij med deleži sredstev ter odstopa od pravil o izpostavljenosti, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, ki veljajo za vzajemne sklade, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek veljajo določbe zakona, ki ureja investicijske sklade in

družbe za upravljanje, ki se nanašajo na največje dopustne izpostavljenosti vzajemnega sklada do posebnih kategorij oseb, samo za izpostavljenost pokojninskega sklada do tržnih vrednostnih papirjev ali instrumentov denarnega trga katerih izdajatelj je Republika Slovenija, Banka Slovenije, država podpisnica sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru oziroma država članica OECD oziroma mednarodna finančna organizacija, ki ji pripada vsaj ena država članica, ali za tržne vrednostne papirje ali instrumente denarnega trga za katere jamči ena od teh oseb.

(3) Ne glede na prvi odstavek naložbe v eno nepremičnino oziroma več nepremičnin, ki so med seboj tako blizu, da pomenijo eno samo naložbo, ne smejo presežati 10 % vseh sredstev pokojninskega sklada, skupno pa vse naložbe v nepremičnine ne smejo presežati 20 % sredstev pokojninskega sklada.

(4) Ne glede na posamezne omejitve iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena, pokojninski sklad ne sme biti izpostavljen do posameznega delodajalca, ki financira pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja oziroma imeti več kot 5 % svojih sredstev naloženih v kombinacije naslednjih oblik naložb:

- vrednostnih papirjev ali instrumentov denarnega trga iz 272. člena tega zakona, katerih izdajatelj je delodajalec,
- depozitov, sklenjenih pri delodajalcu, vendar samo, kadar je delodajalec kreditna institucija,
- izpostavljenosti, ki izhajajo oziroma nastajajo pri transakcijah z izvedenimi finančnimi instrumenti, sklenjenimi na trgu institucionalnih vlagateljev in ki jih pokojninski sklad sklepa z delodajalcem, oziroma
- drugih vrst naložb kakorkoli povezanih z delodajalcem.

(5) V primeru, da delodajalec pripada skupini, kot je to opredeljeno v zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, skupna izpostavljenost pokojninskega sklada iz prejšnjega odstavka do oseb, ki pripadajo isti skupini, ne sme presežati 10 % vseh sredstev pokojninskega sklada.

(6) Določbe četrtega in petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za izpostavljenost pokojninskega sklada do njegovega upravljavca.

(7) Določbe četrtega odstavka tega člena ne veljajo v primeru, ko je delodajalec, ki financira pokojninski načrt, Republika Slovenija.

(8) Naložbe pokojninskega sklada v tvegani kapital iz zakona, ki ureja status in naložbe družb tvegane kapitala, ki imajo sedež in poslovanje v Republiki Sloveniji, ne smejo presežati 1 % vseh sredstev pokojninskega sklada.

274. člen **(naložbe v enote ali delnice odprtih investicijskih skladov)**

(1) Ne glede na 272. člen tega zakona ima lahko pokojninski sklad največ 10 % vrednosti sredstev naloženih v enote posameznega odprtega investicijskega sklada.

(2) Naložbe pokojninskega sklada v enote odprtih investicijskih skladov, katerih poslovanje ni usklajeno z določbami Direktive UCITS, skupaj ne smejo presežati 30 % sredstev pokojninskega sklada.

(3) Ne glede na 272. člen tega zakona ima pokojninski sklad lahko naložena sredstva v enote kateregakoli odprtega investicijskega sklada, pod pogojem, da ima ta investicijski sklad skupno največ 10 % vrednosti sredstev naloženih v enote odprtih investicijskih skladov in imajo takšno omejitev vlaganja v enote odprtih investicijskih skladov izrecno navedeno v svojih pravilih upravljanja ali v statutu.

(4) Pokojninski sklad ima lahko sredstva naložena v enote odprtih investicijskih skladov, ki jih upravlja neposredno ali posredno, s prenosom upravljanja na drugo osebo isti upravljavec, ali katerakoli druga pravna oseba, s katero je upravljavec povezan, kot je to določeno v zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, samo pod pogojem, da za takšno nalaganje upravljavec

pridobi soglasje Agencije za trg vrednostnih papirjev ali Agencije za zavarovalni nadzor.

(5) Za soglasje iz prejšnjega odstavka se šteje soglasje, ki ga Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor izda k pravilom upravljanja pokojninskega sklada. Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor izda takšno soglasje kadar pravila upravljanja pokojninskega sklada določajo, da pokojninski sklad, ki bo nalagal sredstva v enote odprtih investicijskih skladov, ki jih upravlja neposredno ali posredno, s prenosom upravljanja na tretje osebe, isti upravljavec, ali katerakoli druga pravna oseba, s katero je upravljavec povezan, ne bo zavezan k plačilu nobenih vstopnih in izstopnih stroškov povezanih s tovrstno naložbo.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko naložbe pokojninskega sklada v enote posameznega odprtega investicijskega sklada, katerega poslovanje je usklajeno z določbami Direktive UCITS, predstavljajo tudi do največ 50 % vrednosti sredstev pokojninskega sklada.

(7) Pravila upravljanja pokojninskega sklada iz prejšnjega odstavka vsebujejo izrecno navedbo o takšni naložbeni politiki ter v zvezi s tem število in lastnosti odprtih investicijskih skladov v katere bodo naložena sredstva pokojninskega sklada v deležu, ki presega omejitve iz prvega odstavka tega člena, vključno z navedbo največje višine upravljavške provizije posameznega tipa odprtega investicijskega sklada, v katerega bodo naložena sredstva pokojninskega sklada v povečanem obsegu.

(8) Letno poročilo pokojninskega sklada, ki ima v enote odprtih investicijskih skladov skupaj naloženih več kot 20 % svojih sredstev, vsebuje tudi informacijo o višini upravljavške provizije vsakega izmed odprtih investicijskih skladov, v enote katerega ima pokojninski sklad naloženih več kot 5 % svojih sredstev.

(9) Pokojninskemu skladu, katerega sredstva so naložena tudi v enote odprtih investicijskih skladov, sredstev odprtega investicijskega sklada ni treba seštevati ali upoštevati pri izračunavanju omejitev izpostavljenosti iz naslova naložb pokojninskega sklada iz 273. člena tega zakona.

(10) Agencija za trg vrednostnih papirjev s podrobnejšimi pravili določi dodatne pogoje v zvezi z naložbami v enote oziroma delnice drugih investicijskih skladov.

275. člen

(prepoved pomembnega vpliva na upravljanje izdajatelja)

(1) Upravljavec za račun pokojninskih skladov, ki jih upravlja, skupno ne sme pridobiti deleža delnic z glasovalnimi pravicami, z uresničevanjem katerih bi lahko pomembneje vplival na upravljanje ali upravo izdajatelja. V ta delež se všttevajo tudi delnice z glasovalnimi pravicami, ki jih upravljavec pridobi za račun drugega premoženja, ki ga upravlja.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev podrobneje določi merila za opredelitev pomembnega vpliva iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena ima lahko posamezni pokojninski sklad:

1. največ 10 % vseh delnic posameznega izdajatelja brez glasovalne pravice;
2. največ 10 % vseh dolžniških vrednostnih papirjev posameznega izdajatelja;
3. največ 10 % instrumentov denarnega trga posameznega izdajatelja;
4. največ 25 % enot posameznega odprtega investicijskega sklada.

(4) Omejitve iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka je dovoljeno prekoračiti le v času pridobitve teh finančnih instrumentov, za katere poteka postopek prve prodaje, če njihove vrednosti še ni mogoče natančno izračunati.

(5) Prvi in tretji odstavek tega člena se ne uporabljata za prenosljive vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izda ali za katere jamči Republika Slovenija, njena lokalna ali regionalna skupnost, država članica, njena lokalna ali regionalna skupnost, tretja država s seznama, ki ga določi Agencija za trg vrednostnih papirjev iz sedmega odstavka 272. člena tega zakona oziroma mednarodna organizacija, ki ji pripada vsaj ena država članica.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena upravljavec za račun pokojninskih skladov, ki jih upravlja, pri skrbniku, ki za te pokojninske sklade opravlja skrbniške storitve, skupno ne sme pridobiti kvalificiranega deleža, ki predstavlja posredno ali neposredno imetništvo poslovnega deleža, delnic ali drugih pravic v pravni osebi na podlagi katerih imetnik pridobi:

- najmanj 10 % delež glasovalnih pravic ali najmanj 10 % delež v kapitalu te pravne osebe, ali
- delež glasovalnih pravic ali delež v kapitalu te pravne osebe, ki je manjši od 10 %, vendar mu že ta omogoča pomemben vpliv na upravljanje te pravne osebe.

(7) Agencija za trg vrednostnih papirjev določi podrobnejša merila za določitev pomembnega vpliva na upravljanje izdajatelja iz prvega odstavka tega člena.

284. člen **(upravljanje tveganj pokojninskega sklada)**

(1) Upravljavec za vsak pokojninski sklad, ki ga upravlja, zagotovi učinkovito upravljanje tveganj, ki mu omogoča sprotno ugotavljanje in merjenje vseh vrst tveganj, ki izvirajo iz sprejetih pozicij in njihov prispevek k celotni tveganosti pokojninskega sklada.

(2) V zvezi z upravljanjem tveganj iz prejšnjega odstavka upravljavec za vsak pokojninski sklad izdelava in neprekinjeno izvaja načrt upravljanja tveganj pokojninskega sklada.

(3) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada Agenciji za trg vrednostnih papirjev najmanj enkrat letno poroča o vrstah izvedenih finančnih instrumentov, v katere je nalagal sredstva pokojninskega sklada, tveganjih, ki izhajajo iz teh transakcij ter omejitvah izpostavljenosti in metodah, ki jih uporablja za merjenje teh tveganj.

(4) Upravljavec kritnega sklada ali skupine kritnih skladov Agenciji za zavarovalni nadzor najmanj enkrat letno poroča o vrstah izvedenih finančnih instrumentov, v katere je nalagal sredstva pokojninskega sklada, tveganjih, ki izhajajo iz teh transakcij ter omejitvah izpostavljenosti in metodah, ki jih uporablja za merjenje teh tveganj.

(5) Agencija za trg vrednostnih papirjev v zvezi z upravljanjem tveganj pokojninskega sklada iz tega člena predpiše:

- podrobnejšo vsebino načrta upravljanja tveganj pokojninskega sklada iz drugega odstavka tega člena;
- način in roke predložitve načrta upravljanja tveganj pokojninskega sklada oziroma predložitve njegovih sprememb, kadar je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad;
- podrobnejši način in roke poročanja informacij iz tretjega odstavka, kadar je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad

(6) Agencija za zavarovalni nadzor v zvezi z upravljanjem tveganj pokojninskega sklada iz tega člena predpiše:

1. način in roke predložitve načrta upravljanja tveganj pokojninskega sklada oziroma predložitve njegovih sprememb, kadar je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali skupina kritnih skladov;
2. podrobnejši način in roke poročanja informacij iz četrtega odstavka tega člena, kadar je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali skupina kritnih skladov.

285. člen **(izjava o naložbeni politiki)**

(1) Upravljavec sprejme izjavo o naložbeni politiki, ki je lahko ali samostojen dokument ali enovit sestavni del načrta upravljanja tveganj iz 284. člena tega zakona. V slednjem primeru načrt upravljanja tveganj vsebuje jasno označbo, da je izjava o naložbeni politiki njegov sestavni del.

(2) Izjava o naložbeni politiki iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

- metode za ugotavljanje in merjenje tveganj;
- opis postopkov za obvladovanje posameznih vrst tveganj;
- strateško porazdelitev sredstev glede na vrsto in trajanje obveznosti pokojninskega sklada.

(3) Upravljavec članu pokojninskega načrta na njegovo zahtevo izroči brezplačen izvod izjave o naložbeni politiki.

(4) Izjava o naložbeni politiki mora biti skladna z določbami pravil upravljanja pokojninskega sklada, ki se nanašajo na naložbeno politiko pokojninskega sklada.

(5) Upravljavec predloži besedilo izjave o naložbeni politiki hkrati z zahtevo za izdajo dovoljenja za upravljanje pokojninskega sklada Agenciji za trg vrednostnih papirjev v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad, ali Agenciji za zavarovalni nadzor, v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali kot skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla.

(6) Upravljavec najmanj vsaka tri leta preveri vsebino izjave o naložbeni politiki pokojninskega sklada, in jo po potrebi spremeni. Upravljavec izjavo o naložbeni politiki nemudoma prilagodi tudi vsem pomembnim spremembam naložbene politike, opredeljene v pravilih upravljanja pokojninskega sklada.

(7) Agencija za trg vrednostnih papirjev za pokojninske sklade, oblikovane kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad, določi podrobnejšo vsebino izjave o naložbeni politiki ter način in roke poročanja Agenciji za trg vrednostnih papirjev o spremembah izjave o naložbeni politiki.

(8) Agencija za zavarovalni nadzor za pokojninske sklade, oblikovane kot kritni sklad, določi podrobnejšo vsebino izjave o naložbeni politiki ter način in roke poročanja Agenciji za zavarovalni nadzor o spremembah izjave o naložbeni politiki.

2.6. Poslovne knjige in poslovna poročila pokojninskega sklada ter revidiranje

286. člen **(poslovne knjige in poslovna poročila pokojninskega sklada)**

(1) Upravljavec za vsak pokojninski sklad, ki ga upravlja, vodi poslovne knjige, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke in sestavlja poročila v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi, določenimi z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/ES z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L št. 243 z dne 11. 9. 2002, str. 1) in Uredbo Komisije 1725/2003/ES z dne 29. septembra 2003 o sprejemu določenih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/EC (UL L št. 261 z dne 13. 10. 2003, str. 1) ter v skladu z določbami tega zakona in določbami predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

(2) Upravljavec organizira poslovanje in tekoče vodi poslovne knjige, poslovno dokumentacijo in druge administrativne ali poslovne evidence tako, da je mogoče kadarkoli preveriti, ali pokojninski sklad posluje v skladu z določbami tega zakona in določbami predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

287. člen **(letno poročilo pokojninskega sklada)**

- (1) Letno poročilo pokojninskega sklada sestavljajo:
- bilanca stanja;
 - izkaz poslovnega izida;
 - izkaz denarnih tokov;
 - izkaz gibanja vrednosti enote premoženja in števila enot premoženja v obtoku za vzajemne

pokojninske sklade in krovne pokojninske sklade oziroma pripisa dobička za kritne sklade in skupine kritnih skladov;

- izkaz premoženja;
- priloga s pojasnili k računovodskim izkazom;
- poslovno poročilo.

(2) Za letno poročilo pokojninskega sklada se smiselno uporabljajo splošna pravila o letnem poročilu velike gospodarske družbe.

(3) Upravljavec pokojninskega sklada sestavlja letno poročilo pokojninskega sklada za obdobje, ki je enako koledarskemu letu.

289. člen (revidiranje letnega poročila)

(1) Letno poročilo pokojninskega sklada pregleda revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje, razen, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(2) Revizor pregleduje in poroča zlasti o:

- računovodskih izkazih pokojninskega sklada;
- pravilnosti in popolnosti razkritij v prilogi k računovodskim izkazom pokojninskega sklada;
- spoštovanju pravil tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov o upravljanju pokojninskega sklada;
- pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil pristojnim nadzornim organom ter javnih objav informacij o poslovanju pokojninskega sklada.

(3) Agencija za trg vrednostnih papirjev v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad ali Agencija za zavarovalni nadzor, v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali kot skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, lahko od revizorja zahteva dodatna pojasnila v zvezi z revizijskim pregledom.

(4) Če revizijski pregled ni opravljen ali revizijsko poročilo ni izdelano v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena ali v skladu z določbami predpisa iz drugega odstavka 287. člena tega zakona, Agencija za trg vrednostnih papirjev v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad ali Agencija za zavarovalni nadzor v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali kot skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, zavrne poročilo in zahteva, da revizijski pregled opravi drug revizor na stroške upravljavca.

291. člen (povzetek letnega poročila)

(1) Upravljavec pripravi in javno objavi povzetek revidiranega letnega poročila pokojninskega sklada, v katerem na jasen in razumljiv način povzame poslovanje in rezultate poslovanja pokojninskega sklada.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino poročila vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada iz prejšnjega odstavka.

(3) Agencija za zavarovalni nadzor predpiše podrobnejšo vsebino poročila kritnega sklada ali skupine kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, iz prvega odstavka tega člena.

293. člen (odbor pokojninskega sklada)

(1) Vsak pokojninski sklad in skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, v katerem se izvaja kolektivno dodatno zavarovanje ima odbor pokojninskega sklada (v nadaljnjem besedilu: odbor).

(2) Odbor je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov od tega trije predstavniki članov in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt. Člani odbora delujejo neodvisno in z upravljavcem pokojninskega sklada niso povezani na način, ki bi lahko vodil v konflikt interesov.

(3) Način konstituiranja odbora določi upravljavec pokojninskega sklada. Upravljavec pokojninskega sklada je dolžan zagotavljati vse materialne in tehnične pogoje, potrebne za delovanje odbora.

(4) Odbor izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika. Mandat predsednika ter namestnika predsednika traja 12 mesecev, pri čemer se na funkciji predsednika in namestnika predsednika izmenjujejo predstavniki članov in delodajalcev. Mandat članov odbora je 4 leta z možnostjo ponovne izvolitve.

(5) Odbor odloča z navadno večino. Odbor uredi način dela in odločanja s poslovnikom.
(6) Odbor se skliče vsaj enkrat letno.

302. člen **(pravila upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada)**

(1) Pravila upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada urejajo vsebino pravnih razmerij med upravljavcem in članom vzajemnega pokojninskega sklada.

- (2) Pravila upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada vsebujejo:
- ime vzajemnega pokojninskega sklada;
 - pogoje za pristop k pravilom upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada in način pristopa;
 - naložbene cilje in naložbeno politiko vzajemnega pokojninskega sklada, vključno z omejitvami naložb vzajemnega pokojninskega sklada;
 - višino vstopnih in izstopnih stroškov, do katerih je upravičen upravljavec in način njihovega izračuna ter plačila;
 - višino provizije za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada, do katere je upravičen upravljavec, in način izračuna ter obračuna te provizije;
 - vrste drugih stroškov, do povrnitve katerih je v breme premoženja vzajemnega pokojninskega sklada upravičen upravljavec in vrste drugih stroškov, ki neposredno bremenijo vzajemni pokojninski sklad;
 - višino provizije, do katere je upravičen skrbnik, in način obračuna te provizije;
 - vrste drugih stroškov, do povrnitve katerih je v breme premoženja vzajemnega pokojninskega sklada upravičen skrbnik;
 - mesto, način in roke obveščanja članov in delodajalcev o finančnem in pravnem položaju vzajemnega pokojninskega sklada, o njegovem poslovanju in o zamenjavi skrbnika premoženja vzajemnega pokojninskega sklada;
 - pogoje in način prenosa upravljanja skrbniških storitev na drugega skrbnika in zagotavljanje zaščite članov v takem primeru;
 - pogoje in način prenosa upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada na drugega upravljavca;
 - obdobje obračunavanja čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada;
 - postopek vplačila ter način preračuna vplačil v enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada;
 - postopek izplačila in način izračuna odkupne vrednosti;
 - razloge za likvidacijo in opis postopka likvidacije vzajemnega pokojninskega sklada;
 - opredelitev okoliščin in postopka spremembe pravil upravljanja in s tem povezanih pravic članov vzajemnega pokojninskega sklada.

(3) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino pravil upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada.

303. člen **(pravila upravljanja krovnega pokojninskega sklada)**

(1) Pravila krovnega pokojninskega sklada poleg splošnih določb, ki jih vsebujejo pravila vzajemnega pokojninskega sklada, jasno določajo, da gre za krovni pokojninski sklad z najmanj tremi podskladi.

(2) Za posamezne podsklade se ne sprejemajo ločena pravila, ampak so posebnosti, ki se nanašajo na posamezni podsklad določene v pravilih upravljanja krovnega pokojninskega sklada.

(3) V pravilih krovnega pokojninskega sklada so določbe pravil, ki veljajo za vse podsklade krovnega pokojninskega sklada jasno ločene od določb, ki veljajo le za posamezni podsklad.

(4) Pravila upravljanja krovnega pokojninskega sklada določajo pogoje, postopek in roke izstopa in izplačila iz posameznega podsklada in hkratnega pristopa in vplačila v drugi podsklad istega krovnega pokojninskega sklada brez izplačila odkupne vrednosti premoženja (v nadaljnjem besedilu: prenos sredstev med podskladi).

(5) S pravili upravljanja krovnega pokojninskega sklada upravljavec določi, kateri posredni stroški bremenijo posamezni podsklad in kateri vse podsklade ter način delitve skupnih stroškov med podsklade, pri tem pa upošteva, da:

- posamezni podsklad bremenijo vsi tisti stroški, ki so povezani izključno z njegovim poslovanjem;
- se skupni stroški lahko delijo na enake dele ali pa v razmerju povprečne letne čiste vrednosti sredstev podskladov.

(6) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino pravil upravljanja krovnega pokojninskega sklada.

308. člen **(čista vrednost sredstev in vrednost enote premoženja)**

(1) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada na obračunski dan izračuna čisto vrednost sredstev in vrednost enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada na način, določen v tem členu.

(2) Čista vrednost sredstev vzajemnega pokojninskega sklada se izračuna tako, da se od vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada odštejejo obveznosti vzajemnega pokojninskega sklada.

(3) Vrednost enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada je enaka čisti vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada, deljeni s številom enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada v obtoku.

(4) Obračunsko obdobje za izračun čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada je obdobje med dvema zaporednima obračunskima dnevoma.

- (5) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše:
- način izračuna čiste vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada;
 - način izračuna povprečne letne čiste vrednosti sredstev;
 - način izračuna vrednosti enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada;
 - način izračuna odkupne vrednosti premoženja;
 - pravila, ki se nanašajo na izračunavanje donosnosti vzajemnega pokojninskega sklada.

313. člen **(zajamčena vrednost sredstev in rezervacije za nedoseganje zajamčene vrednosti sredstev)**

(1) Upravljavec, ki zagotavlja zajamčeno donosnost na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja na vsak obračunski dan izračuna vrednost sredstev člana in zajamčeno vrednost sredstev člana na način, določen v drugem odstavku tega člena.

(2) Vrednost sredstev člana vzajemnega pokojninskega sklada je enaka zmnožku vrednosti enote premoženja in števila enot premoženja na osebnem računu člana vzajemnega pokojninskega sklada, po stanju na obračunski dan.

(3) Zajamčena vrednost sredstev člana je enaka vsoti njegovih čistih vplačil, povečanih za zajamčeno donosnost iz drugega odstavka prejšnjega člena, od obračunskega dneva posameznega čistega vplačila do dneva, na katerega se izračunava zajamčena vrednost sredstev člana.

(4) Če je vrednost sredstev člana vzajemnega pokojninskega sklada na obračunski dan nižja od zajamčene vrednosti njegovih sredstev, upravljavec oblikuje rezervacije oziroma vzpostavi obveznosti v višini nedoseganja zajamčene vrednosti sredstev pokojninskega sklada (v nadaljnjem besedilu: rezervacije).

(5) Rezervacije so enake vsoti vseh primanjkljajev vrednosti sredstev člana in zajamčene vrednosti sredstev člana na posamezni obračunski dan.

(6) Vrednost rezervacij ne sme presegati 20 % kapitala upravljavca.

(7) V primeru, ko vrednost rezervacij doseže 20 % kapitala upravljavca, upravljavec najkasneje v 15 delovnih dneh od zadnjega obračunskega dne na denarni račun pokojninskega sklada vplača denarna sredstva v višini, ki zagotavljajo izpolnjevanje pogoja iz prejšnjega odstavka.

(8) V primeru izplačila odkupne vrednosti premoženja, katerega odkupna vrednost je nižja od zajamčene vrednosti sredstev člana vzajemnega pokojninskega sklada, upravljavec razliko med obema izplača v breme oblikovanih rezervacij.

(9) Upravljavec pokojninskega sklada, ki zagotavlja zajamčeno donosnost na čisto vplačilo, mora v višini rezervacij za nedoseganje zajamčene donosnosti vzpostaviti ločeno evidenco sredstev, ki ustrezajo naložbeni politiki kritnega sklada.

(10) Na premoženje rezervacij iz prejšnjega odstavka je dovoljena izvršba samo za poplačilo terjatev člana pokojninskega sklada.

(11) O višini kapitala upravljavca, o višini rezervacij in strukturi naložb iz naslova teh rezervacij mora upravljavec mesečno poročati Agenciji za trg vrednostnih papirjev oziroma Agenciji za zavarovalni nadzor. Agencija za trg vrednostnih papirjev za pokojninski sklad, oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad in Agencija za zavarovalni nadzor za pokojninski sklad, oblikovan kot kritni sklad, predpišeta podrobnejšo vsebino, način in roke poročanja upravljavca.

(12) Rezervacije so predmet pregleda pooblaščenega revizorja, ki revidira računovodske izkaze pokojninskega sklada. Revizor pregleda rezervacije po stanju na dan 31. decembra ter po stanju na dva naključna datuma v poslovnem letu.

(13) Ne glede na določbe ZPISPID se določbe prvega do dvanajstega odstavka tega člena uporabljajo tudi za upravljanje Prvega pokojninskega sklada RS.

314. člen (prostovoljni prenos upravljanja)

(1) Upravljavec, ki upravlja vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad (v nadaljnjem besedilu: prenosni upravljavec), lahko s pogodbo o prenosu upravljanja prenese upravljanje tega sklada na drugega upravljavca (v nadaljnjem besedilu: prevzemni upravljavec), če:

- prevzemni upravljavec izpolnjuje pogoje za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada, katerega upravljanje je predmet prenosa, določene s tem

- zakonom;
- s prenosom upravljanja soglaša najmanj 70 % članov vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada.

- (2) Pogodba o prenosu upravljanja obsega:
- določen opis vseh postopkov in dejanj, ki jih bosta upravljavca opravila v zvezi s prenosom upravljanja,
 - rok, v katerem bosta upravljavca opravila prenos upravljanja, ki ne sme biti krajši od enega meseca, šteto od prejema dovoljenja Agencije za trg vrednostnih papirjev za prevzem upravljanja.

(3) Upravljavec o pogodbi o prenosu upravljanja pisno obvesti vse člane vzajemnega pokojninskega sklada ali podskladov krovnega pokojninskega sklada. Šteje se, da član soglaša s prenosom upravljanja, če v roku 15 dni od prejema obvestila o prenosu, na obrazcu, ki je obvezna priloga k obvestilu, ne obvesti upravljavca, da prenosu nasprotuje. Na pravico do ugovora je član jasno in razumljivo opozorjen v obvestilu o prenosu.

(4) Pred prenosom upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada prevzemni upravljavec pridobi dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za prevzem upravljanja.

321. člen

(preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada s prenosom premoženja)

(1) Vzajemni pokojninski sklad se preoblikuje s prenosom celotnega premoženja na drug že obstoječ vzajemni pokojninski sklad.

(2) Za postopek preoblikovanja vzajemnih pokojninskih skladov se smiselno uporablja zakon, ki ureja poslovanje investicijskih skladov in družb za upravljanje, ki veljajo za vzajemni sklad.

322. člen

(preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada)

(1) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada lahko preoblikuje vzajemni pokojninski sklad v podsklad krovnega pokojninskega sklada tako, da sprejme sklep o preoblikovanju vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada in pridobi dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada.

(2) V primeru preoblikovanja vzajemnega pokojninskega sklada, oblikovanega na podlagi ZPIZ-1, v podsklad krovnega pokojninskega sklada, vzajemni pokojninski sklad postane podsklad krovnega pokojninskega sklada, ki zagotavlja zajamčeno donosnost na vplačano čisto vplačilo iz drugega odstavka 312. člena tega zakona.

(3) Zahtevi za izdajo dovoljenja za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada je treba priložiti:

- sklep o preoblikovanju vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada;
- dopolnjena pravila upravljanja krovnega pokojninskega sklada v delu, ki se nanaša na nov podsklad;
- pogodbo o opravljanju skrbniških storitev na podlagi katere bo skrbnik opravljal skrbniške storitve za podsklad krovnega pokojninskega sklada.

(4) Agencija za trg vrednostnih papirjev izda dovoljenje za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada, če ugotovi:

- da je vsebina pravil upravljanja krovnega pokojninskega sklada v delu, ki se nanaša na podsklad, preoblikovan iz vzajemnega pokojninskega sklada, v skladu z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi;
- da je vsebina pogodbe o opravljanju skrbniških storitev v delu, ki se nanaša na podsklad, preoblikovan iz vzajemnega pokojninskega sklada, v skladu z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(5) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev izda dovoljenje za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada se šteje, da je izdala:

- dovoljenje za upravljanje podsklada, preoblikovanega iz vzajemnega pokojninskega sklada;
- dovoljenje za pogodbo o opravljanju skrbniških storitev za krovni pokojninski sklad.

(6) Če upravljavec vloži zahtevo za izdajo dovoljenja za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada in sočasno zahtevo za izdajo dovoljenja za oblikovanje krovnega pokojninskega sklada, se postopek odločanja o dovoljenju za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada združi s postopkom odločanja o dovoljenju za upravljanje krovnega pokojninskega sklada.

(7) Upravljavec v osmih dneh po prejemu odločbe Agencije za trg vrednostnih papirjev, s katero je bilo izdano dovoljenje za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada po določbah tega člena, to dejstvo javno objavi v dnevniku, ki izhaja na celotnem območju Republike Slovenije in na svoji spletni strani.

(8) Pravila upravljanja krovnega pokojninskega sklada začnejo v delu, ki se nanaša na podsklad, nastal s preoblikovanjem, veljati 30. dan po javni objavi iz prejšnjega odstavka. Šteje se, da je z uveljavitvijo pravil upravljanja vzajemni pokojninski sklad preoblikovan v podsklad krovnega pokojninskega sklada, člani vzajemnega pokojninskega sklada pa so postali člani podsklada, ki je nastal iz vzajemnega pokojninskega sklada.

(9) Upravljavec krovnega pokojninskega sklada obvesti vse člane podsklada, ki je nastal iz vzajemnega pokojninskega sklada, katerih starost še omogoča izbiro podskladov z agresivnejšo naložbeno politiko, o tej možnosti, v roku 6 mesecev od zaključenega preoblikovanja. Če član ne obvesti upravljavca o izbiri drugega podsklada, se šteje, da ostane v podskladu z zajamčeno donosnotjo na čisto vplačilo.

(10) Agencija za trg vrednostnih papirjev podrobneje predpiše dokumentacijo, ki jo je treba priložiti zahtevi za pridobitev dovoljenja za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada v podsklad obstoječega krovnega pokojninskega sklada iz četrtega odstavka tega člena in vsebino javne objave iz sedmega odstavka tega člena.

323. člen (kritni sklad)

(1) V skladu z določbami zakona, ki ureja zavarovalništvo, je kritni sklad po tem zakonu kritno premoženje, namenjeno kritju obveznosti zavarovalnice ali pokojninske družbe iz dodatnega zavarovanja.

(2) Kritni sklad, ki je last zavarovalnice ali pokojninske družbe, se oblikuje in upravlja izključno v korist članov dodatnega zavarovanja, kritni sklad iz dodatnega zavarovanja pa je dovoljeno uporabiti samo za izplačilo obveznosti iz tega zavarovanja.

(3) Za naložbe kritnega sklada iz dodatnega zavarovanja se uporabljajo določbe tega zakona.

(4) Zavarovalnica ali pokojninska družba lahko za izvajanje pokojninskega načrta iz 225. člena tega zakona oblikuje več kritnih skladov, ki se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki in ciljni skupini vplačnikov, kateri so prvenstveno namenjeni.

(5) Vse določbe, ki se nanašajo na vzajemni pokojninski sklad iz 4. podpoglavja VI. poglavja dvanajstega dela tega zakona smiselno veljajo tudi za kritni sklad za dodatno zavarovanje, razen določb 295., 296. in 297. člena, prvega in drugega odstavka 299. člena, 311. člena, 312. člena in od 314. člena do vključno 322. člena tega zakona.

(6) Ne glede na določbe 304. in 305. člena tega zakona, daje soglasje k pravilom upravljanja in k spremembam pravil upravljanja, ki jih sprejeme pokojninska družba ali zavarovalnica za kritni sklad, na podlagi katerega se izvaja dodatno zavarovanje, Agencija za zavarovalni nadzor.

(7) V primeru, ko pokojninska družba ali zavarovalnica dodatno zavarovanje izvaja na podlagi enega kritnega sklada, izvaja naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo.

(8) V primeru, ko pokojninska družba ali zavarovalnica izvaja dodatno zavarovanje na podlagi skupine kritnih skladov, izvaja naložbeno politiko življenjskega cikla.

324. člen (naložbena politika življenjskega cikla člana)

(1) V primeru, da upravljavec pokojninskega sklada izvaja naložbeno politiko življenjskega cikla člana, v ta namen oblikuje skupino treh kritnih skladov dodatnega zavarovanja.

(2) Kritni skladi iz prejšnjega odstavka se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki, ki upošteva namen dodatnega zavarovanja in načela tega zakona.

(3) Če član izbere naložbeno politiko življenjskega cikla, bo zavarovalnica v skladu s pravili upravljanja in glede na starost člana vplačana sredstva v dodatno zavarovanje razporedila v sklad, ki je namenjen starostni skupini, v katero se član uvršča.

(4) Upravljavec naložbeno politiko življenjskega cikla člana iz prvega odstavka tega člena izvaja tako, da vplačila v dobro člana razporeja na denarni račun kritnega sklada iz prvega odstavka tega člena, ki je namenjen starostni skupini, v katero se član uvršča. Upravljavec prenese odkupno vrednost premoženja na osebni račun člana v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini članov, najkasneje v roku treh let od prvega naslednjega obračunskega dne po dnevu, ko član dopolni mejno starost starostne skupine kritnega sklada. Upravljavec sredstva prenese v enkratnem znesku in brez stroškov za člana, pri čemer pri odločitvi za prenos zasleduje cilj največje ekonomske koristi za člana. Upravljavec vsa nova vplačila v dobro člana, prejeta od dneva, ko član dopolni mejno starost starostne skupine kritnega sklada, razporeja na denarni račun kritnega sklada, ki je namenjen ustrezni višji starostni skupini članov, v katero se član po novem uvršča.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek ima član posameznega kritnega sklada iz prvega odstavka tega člena pravico, da enkrat letno izbere drugačno razporeditev sredstev, pri čemer pa ta ne sme biti bolj tvegana od razporeditve v skladu s politiko življenjskega cikla.

6. Čezmejno upravljanje pokojninskih skladov in čezmejni prenos

326. člen (izvajanje kolektivnega zavarovanja v eni od držav članic Evropske unije)

(1) Upravljavec, ki na podlagi pokojninskega sklada že izvaja vsaj en pokojninski načrt,

vpisan v poseben register po 226. členu tega zakona, sme dejavnost upravljanja pokojninskih skladov razširiti na ozemlje vseh držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica).

(2) Preden začne upravljavec upravljati pokojninski sklad v drugi državi članici, je dolžan pri ministru, pristojnem za delo, pridobiti predhodno dovoljenje za opravljanje te dejavnosti v državi, katere socialno in delovno pravo, ki velja za področje poklicnega pokojninskega zavarovanja, se uporablja za odnos med ustanoviteljskim podjetjem in člani (v nadaljnjem besedilu: gostiteljska država članica). V svoji prošnji za izdajo dovoljenja po prejšnjem stavku upravljavec posreduje naslednje informacije:

- ime države članice ali držav članic, v katerih namerava upravljati dejavnosti dodatnega zavarovanja;
- ime podjetja ali drugega subjekta, ki plačuje prispevke v institucijo za poklicno pokojninsko zavarovanje, ne glede na to, ali to podjetje ali ta subjekt vključuje eno ali več pravnih ali fizičnih oseb, ki delujejo kot delodajalci ali samozaposleni, ali pa se sestoji iz kombinacije teh možnosti (v nadaljnjem besedilu: ustanoviteljsko podjetje);
- glavne značilnosti pokojninskega načrta, ki ga izvaja za ustanoviteljsko podjetje.

(3) Po prejemu prošnje iz prejšnjega odstavka minister, pristojen za delo, v treh mesecih posreduje informacije iz prejšnjega odstavka pristojnemu nadzornemu organu gostiteljske države članice in o tem obvesti upravljavca. To stori, če ni nikakršnega dvoma o upravljavskih in organizacijskih vidikih ali finančnem stanju upravljavca in ugledu ter poklicnih kvalifikacijah ali izkušnjah vodstvenega osebja glede na združljivost z dejavnostmi, načrtovanimi v gostiteljski državi članici.

(4) Upravljavec začne upravljati dejavnost dodatnega zavarovanja v drugi državi članici šele, ko pristojni organi gostiteljske države članice, ministra, pristojnega za delo, seznanijo s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in socialno varnost, ki jih je treba upoštevati pri upravljanju pokojninskega sklada v navedeni državi. Ne glede na prvi stavek tega odstavka lahko upravljavec začne upravljati dejavnosti po preteku petih mesecev, potem ko je izvajalec pokojninskega načrta naslovil prošnjo iz drugega odstavka tega člena, vendar je dolžan upoštevati predpise, ki urejajo delovna razmerja in socialno varnost v gostiteljski državi članici.

(5) Upravljavec se ob začetku opravljanja dejavnosti kolektivnega zavarovanja v drugi državi članici vpiše v posebno evidenco, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za delo (v nadaljnjem besedilu: evidenca izvajalcev pokojninskega načrta). V evidenco se za vsakega upravljavca in za vsak pokojninski sklad vpišejo podatki o državi članici, v kateri se kolektivno zavarovanje izvaja, podatki o ustanoviteljskem podjetju, za katerega upravljavec upravlja pokojninski sklad, in glavne značilnosti kolektivnega zavarovanja, ki ga izvaja.

(6) Če pristojni organ gostiteljske države članice pri opravljanju dejavnosti slovenskega upravljavca odkrije nepravilnosti, kot je to določeno v prvem odstavku tega člena, in o tem obvesti ministra, pristojnega za delo, ta ob sodelovanju z drugimi nadzornimi organi iz 351. člena tega zakona in v sodelovanju s pristojnim organom gostiteljske države članice sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi se zagotovi odprava kršitev.

327. člen

(izvajanje pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, s strani upravljavca pokojninskih skladov druge države članice)

(1) Pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja sme izvajati tudi upravljavec pokojninskih skladov, ki je ustanovljen po predpisih ene od držav članic in če v državi, v kateri ima svoj uradni sedež in svojo glavno upravo ali če nima sedeža, ima pa svojo glavno upravo (v nadaljnjem besedilu: matična država članica), opravlja posle dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Po prejemu prošnje iz drugega odstavka prejšnjega člena s strani pristojnega organa v eni od držav članic, minister, pristojen za delo, v roku dveh mesecev ta organ seznaniti z določbami tega zakona, ki urejajo kolektivno dodatno zavarovanje in določbami 271., 272., 273., 274., 275. in 276. člena tega zakona, ki jih je upravljavec pokojninskih skladov iz druge države članice dolžan spoštovati pri čezmejnem izvajanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja.

(3) Upravljavec pokojninskih skladov iz druge države članice sme začeti opravljati dejavnost na ozemlju Republike Slovenije, ko ga pristojni organ matične države članice seznaní z določbami iz prejšnjega odstavka. Če ga pristojni organ matične države članice s temi določbami ne seznaní v petih mesecih od prejema prošnje, lahko izvajalec prične z opravljanjem dejavnosti brez odobritve.

(4) Nadzor nad izvajanjem dejavnosti upravljavca pokojninskega sklada iz druge države članice na ozemlju Republike Slovenije opravljajo pristojni organi iz 351. člena tega zakona. Ob odkritju nepravilnosti pri poslovanju tujega upravljavca pokojninskega sklada na območju Republike Slovenije, pristojni nadzorni organi iz 351. člena tega zakona o tem nemudoma obvestijo pristojni organ matične države članice.

(5) Če pristojni organ matične države članice ne zagotovi odprave kršitev ali sprejme nezadostne ukrepe za njihovo odpravo, lahko pristojni nadzorni organ iz 351. člena tega zakona po predhodni obvestitvi pristojnega organa matične države članice sprejme ustrezne ukrepe za odpravo kršitev.

329. člen **(pravno organizacijska oblika in uporaba določb)**

(1) Pokojninska družba je organizirana kot delniška družba.

(2) Za poslovanje pokojninske družbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, o zavarovalni delniški družbi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

331. člen **(osnovni kapital in delnice pokojninske družbe)**

(1) Za izračun kapitalske ustreznosti in glede osnovnega kapitala pokojninske družbe se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo.

(2) Delnice pokojninske družbe so le imenske.

332. člen **(kvalificirani deleži)**

(1) Za pridobitev delnic pokojninske družbe, na podlagi katerih oseba postane posredno ali neposredno imetnik delnic in na podlagi katerih ima 10 %, 20 %, 33 % ali 50 % vseh glasovalnih pravic (v nadaljnjem besedilu: kvalificirani delež), je potrebno dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor.

(2) Za izdajo in odvzem dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža se smiselno uporabljajo določbe o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža zavarovalne delniške družbe zakona, ki ureja zavarovalništvo.

334. člen **(kadrovske zahteve)**

(1) Pokojninska družba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje dejavnosti pokojninske družbe in ki opravlja posle iz prve ali obeh alinej drugega odstavka 330. člena tega zakona, ima pooblaščenega aktuarja v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo.

(2) Pokojninska družba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje dejavnosti pokojninske družbe iz drugega odstavka 330. člena tega zakona, zaposluje delavce, ki imajo ustrezna strokovna znanja in izkušnje s področja financ.

(3) Agencija za zavarovalni nadzor predpiše najmanjše število delavcev, ki jih zaposluje pokojninska družba v skladu s prejšnjim odstavkom, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati ter način preverjanja teh pogojev.

335. člen **(uprava pokojninske družbe)**

(1) Uprava pokojninske družbe, ki opravlja dejavnost iz prve alineje drugega odstavka 330. člena tega zakona, ima najmanj dva člana, ki pokojninsko družbo zastopata in predstavljata v pravnem prometu. Nihče izmed članov uprave te pokojninske družbe ali prokurist ne sme biti pooblaščen za samostojno zastopanje pokojninske družbe za celoten obseg storitev dejavnosti pokojninske družbe.

(2) Za člana uprave pokojninske družbe je lahko imenovana le oseba, ki na podlagi izpolnjevanja pogojev za člana uprave zavarovalne družbe po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, pridobi dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje funkcije člana uprave pokojninske družbe.

(3) Član uprave je v pokojninski družbi v delovnem razmerju s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

342. člen **(prenehanje kolektivnega zavarovanja zaradi izstopa)**

- (1) Izstop iz kolektivnega zavarovanja nastopi v naslednjih primerih:
- ob prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta iz 234. člena tega zakona ali
 - ob prenehanju pogodbe o financiranju iz 237. člena tega zakona.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka član v skladu z 247. členom tega zakona zadrži pravice iz vplačanih enot premoženja, ki so vpisane na njegovem osebnem računu, do uveljavitve pravice do dodatne pokojnine iz 219. člena tega zakona ali predčasne dodatne pokojnine iz 220. člena tega zakona ali uveljavi pravico do prenosa sredstev v skladu z 248. členom tega zakona.

346. člen **(obveznosti upravljavca pokojninskega sklada ob izrednem prenehanju kolektivnega zavarovanja)**

(1) Če je kolektivno dodatno zavarovanje prenehalo zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi ali zaradi izstopa, ima član možnost, da se v roku 30 dni od dne izdaje obvestila o tej pravici odloči za zadržanje pravic iz vplačanih enot premoženja, ki so vpisane na njegovem osebnem računu, ali za prenos sredstev v drug pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja.

(2) Če član v roku iz prejšnjega odstavka ne pošlje pisnega obvestila upravljavca pokojninskega sklada, se šteje, da se je odločil za zadržanje pravic iz vplačanih enot premoženja.

(3) Upravljavec pokojninskega sklada člana obvesti o pravici iz prejšnjega odstavka hkrati z obvestilom o prenehanju dodatnega zavarovanja v roku osmih dni po prejemu obvestila delodajalca o prenehanju delovnega razmerja pri delodajalcu ali po nastopu izstopa iz kolektivnega zavarovanja.

(4) Ne glede na določbe tega člena lahko član kolektivnega zavarovanja zahteva enkratno izplačilo premoženja, vpisanega na njegovem osebnem računu, pod pogoji in v skladu z določbami 221. člena tega zakona.

349. člen
(obveznosti izplačevalca pokojninske rente)

(1) Pokojninska družba ali zavarovalnica, ki izplačuje pokojninske rente iz prvega odstavka prejšnjega člena, v pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninske rente določi pogoje ter način izračunavanja in izplačevanja pokojninskih rent.

(2) Za izplačevanje pokojninske rente iz prejšnjega odstavka pokojninska družba ali zavarovalnica oblikuje poseben kritni sklad v skladu z določbami zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki je ločen od drugih kritnih skladov, s katerimi upravlja.

350.a člen
(nadzor nad izvajanjem obveznosti poklicnega zavarovanja)

(1) Za nadzor nad izvajanjem drugega odstavka 200. člena tega zakona je pristojen inšpektorat.

(2) Če zavezanec iz prvega odstavka 200. člena tega zakona ni vključil v poklicno zavarovanje vseh zavarovancev, ki delajo na delovnih mestih, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, inšpektor izda odločbo, s katero zavezancu odredi sklenitev poklicnega zavarovanja za vsakega takega zavarovanca od dneva nastopa dela na delovnem mestu, za katero je obvezno poklicno zavarovanje.

(3) Odločba iz prejšnjega odstavka se vroči zavezancu in upravljavcu sklada.

(4) V primeru dvoma ali gre za delovno mesto, za katero je obvezno poklicno zavarovanje, poda inšpektorat komisiji iz prvega odstavka 201.a člena tega zakona predlog za začetek postopka. Če se v postopku pri komisiji iz prvega odstavka 201.a člena tega zakona ugotovi, da pri zavezancu obstajajo delovna mesta, za katero je obvezno poklicno zavarovanje, stroški postopka pri komisiji iz prvega odstavka 201.a člena tega zakona, bremenijo zavezanca.

(5) Za nadzor nad izvrševanjem obveznosti iz šestega odstavka 200. člena tega zakona je pristojen upravljavec sklada.

354. člen
(pristojnost za nadzor nad izplačevanjem rent in poklicnih pokojnin)

(1) Za nadzor nad izplačevalci pokojninskih rent in poklicnih pokojnin je pristojna Agencija za zavarovalni nadzor.

(2) Nadzor po prejšnjem odstavku opravlja Agencija za zavarovalni nadzor v skladu z določbami o postopku nadzora po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, če ni s tem zakonom določeno drugače.

360. člen
(način opravljanja nadzora)

Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor opravlja nadzor nad upravljanjem in poslovanjem pokojninskih skladov:

- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil upravljavcev pokojninskih skladov in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona dolžne poročati in obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah Agencijo za trg vrednostnih papirjev ali Agencijo za zavarovalni nadzor;
- z opravljanjem pregledov poslovanja upravljavcev pokojninskih skladov;
- z izrekanjem ukrepov nadzora po tem zakonu.

361. člen (nadzorni ukrepi)

(1) Agencija za trg vrednostnih papirjev v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad ali Agencija za zavarovalni nadzor v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali kot skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, lahko izreče naslednje ukrepe nadzora:

- priporočilo in opozorilo;
- odreditev odprave kršitve;
- dodatni ukrep;
- začasno prepoved upravljanja pokojninskega sklada;
- odvzem dovoljenja za upravljanje pokojninskega sklada.

(2) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev pri opravljanju nadzora po tretjem ali petem odstavku 351. člena tega zakona ugotovi, da obstaja razlog za odvzem dovoljenja za opravljanje storitve upravljanja pokojninskih skladov, o tem obvesti Banko Slovenije, če je upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada banka in Agencijo za zavarovalni nadzor, če je upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada pokojninska družba ali zavarovalnica.

(3) V primeru, ko v skladu s tem zakonom obstajajo razlogi, da Agencija za zavarovalni nadzor zavarovalnici, ki upravlja pokojninski sklad, ali pokojninski družbi izreče ukrep iz pete alineje prvega odstavka tega člena, zavarovalnici ali pokojninski družbi prepove nadaljnje sklepanje dodatnega zavarovanja. Določba prejšnjega stavka se smiselno uporablja glede sledečih ukrepov, ki jih Agencija za zavarovalni nadzor izreče zavarovalnici, ki upravlja pokojninski sklad ali pokojninski družbi:

- začasna prepoved upravljanja pokojninskega sklada (372. člen tega zakona);
- razlogi za odvzem dovoljenja za upravljanje pokojninskega sklada (373. člen tega zakona);
- pogojni odvzem dovoljenja (374. člen tega zakona);
- preklic pogojnega odvzema dovoljenja (375. člen tega zakona).

365. člen (izmenjava informacij o ugotovitvah in o izrečenih ukrepih nadzora)

(1) Agencija za trg vrednostnih papirjev obvesti Banko Slovenije in Agencijo za zavarovalni nadzor o izrečenih ukrepih nadzora v postopku nadzora nad upravljavcem vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada, ki ga opravlja v okviru svojih pristojnosti.

(2) Banka Slovenije ali Agencija za zavarovalni nadzor obvesti Agencijo za trg vrednostnih papirjev o ugotovitvah in o izrečenih ukrepih nadzora v postopku nadzora nad upravljavcem vzajemnega pokojninskega sklada ali krovnega pokojninskega sklada, ki ga opravlja v okviru svojih pristojnosti.

366. člen (redno poročanje o poslovanju pokojninskega sklada)

(1) Upravljavec pokojninskega sklada Agenciji za trg vrednostnih papirjev ali Agenciji za zavarovalni nadzor v zvezi z vsakim pokojninskim skladom, ki ga upravlja, redno poroča podatke o vrsti in sestavi naložb pokojninskega sklada, čisti vrednosti sredstev pokojninskega sklada, vrednosti enote premoženja pokojninskega sklada, poslovnem izidu pokojninskega sklada, donosnosti pokojninskega sklada ter druge podatke o poslovanju pokojninskega sklada.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev predpiše podrobnejšo vsebino, način in roke, v katerih upravljavec pokojninskega sklada, ki je oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali kot krovni pokojninski sklad, Agenciji za trg vrednostnih papirjev poroča v skladu s prejšnjim odstavkom.

(3) Agencija za zavarovalni nadzor predpiše podrobnejšo vsebino, način in roke, v katerih upravljavec pokojninskega sklada, ki je oblikovan kot kritni sklad, Agenciji za zavarovalni nadzor poroča v skladu s prvim odstavkom tega člena.

368. člen (priporočilo in opozorilo)

(1) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor ugotovi nesmotnosti ali nedoslednosti pri poslovanju upravljavca in ne gre za kršitev določb tega zakona ali predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, lahko Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor izda ustrezna priporočila upravi upravljavca pokojninskega sklada za izboljšanje poslovanja.

(2) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor ugotovi kršitve tega zakona ali predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, vendar te kršitve po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov, lahko Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor upravljavcu pokojninskega sklada namesto odredbe o odpravi kršitev izda opozorilo, v katerem jo opozori na te kršitve (v nadaljnjem besedilu: opozorilo).

(3) Z opozorilom lahko Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor upravljavcu pokojninskega sklada tudi naloži odpravo ugotovljenih kršitev in določi rok za njihovo odpravo.

(4) Če upravljavec pokojninskega sklada ne ravna v skladu z opozorilom iz prejšnjega odstavka, mu Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor izda odredbo o odpravi kršitev.

370. člen (odredba o odpravi kršitev, ki jo izda Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor)

Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor izda odredbo o odpravi kršitev, če pri opravljanju nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada ugotovi, da upravljavec:

- pri upravljanju pokojninskega sklada krši določbe tega zakona, predpise, izdane na podlagi tega zakona ali pravila upravljanja pokojninskega sklada;
- krši obveznost poročanja in obveščanja.

371. člen (odločba o dodatnem ukrepu)

(1) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor pri opravljanju nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada ugotovi, da upravljavec pokojninskega sklada ni izpolnil obveznosti iz četrtega odstavka 313. člena tega zakona, mu Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor z odločbo naloži, da v roku, ki ne sme biti daljši od petih delovnih dni, v breme lastnega kapitala oblikuje rezervacije za nedoseganje zajamčene vrednosti sredstev.

(2) Če Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor pri opravljanju nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada ugotovi, da upravljavec pokojninskega sklada ni izpolnil obveznosti iz sedmega odstavka 313. člena tega zakona, mu Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor z odločbo naloži, da v roku, ki ne sme biti daljši od petih delovnih dni, na denarni račun pokojninskega sklada vplača denarna sredstva v višini, ki bodo zagotovila izpolnjevanje pogoja, da vrednost rezervacij ne doseže 20 % kapitala upravljavca.

(3) Proti odločbi Agencije za trg vrednostnih papirjev o odreditvi dodatnega ukrepa iz

prvega odstavka tega člena je dovoljen ugovor, za katerega se smiselno uporablja prvi odstavek 528. člena in 529., 530., 531. in 532. člen Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07, 100/07 – popr., 69/08, 40/09 in 17/10 – odločba US; v nadaljnjem besedilu: ZTFI).

(4) Proti odločbi, s katero Agencija za trg vrednostnih papirjev zavrne ugovor iz prejšnjega odstavka, je dovoljeno začeti postopek sodnega varstva.

(5) Tožba iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve odločbe.

(6) Dokončno odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev iz prvega odstavka tega člena izvrši sodišče na predlog Agencije za trg vrednostnih papirjev.

(7) Glede pravnega varstva zoper odločbe, ki jih izda Agencija za zavarovalni nadzor, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo.

372. člen **(začasna prepoved upravljanja pokojninskega sklada)**

(1) Agencija za trg vrednostnih papirjev v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot vzajemni pokojninski sklad ali krovni pokojninski sklad ali Agencija za zavarovalni nadzor v primeru, da je pokojninski sklad oblikovan kot kritni sklad ali kot skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla, lahko upravljavcu pokojninskega sklada z odločbo začasno prepove upravljanje pokojninskega sklada v naslednjih primerih:

- če upravljavec pokojninskega sklada ne vodi tekoče poslovnih knjig ter drugih administrativnih in poslovnih evidenc pokojninskega sklada, tako da ni mogoče kadarkoli preveriti, ali pri upravljanju pokojninskega sklada posluje v skladu s tem zakonom ali s predpisi, izdanimi na podlagi tega zakona;
- če upravljavec pokojninskega sklada ni ravnal v skladu z odredbo o odpravi kršitev;
- če upravljavec pokojninskega sklada ponavljajoče krši dolžnost pravočasnega in pravilnega poročanja ali obveščanja Agencije za trg vrednostnih papirjev ali Agencije za zavarovalni nadzor ali kako drugače ovira opravljanje nadzora;
- če upravljavec krši pravila o naložbah pokojninskega sklada, ki ga upravlja, ali o upravljanju premoženja pokojninskega sklada, in je zaradi tega premoženju pokojninskega sklada nastala ali bi mu lahko nastala večja škoda.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja do izdaje odločbe, s katero Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Agencija za zavarovalni nadzor ugotovi, da so bile kršitve odpravljene, ali do pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja ali do prenehanja dovoljenja po določbah tega člena.

(3) Odločba iz prvega odstavka tega člena se vroči tudi skrbniku.

(4) Od prejema odločbe o začasni prepovedi upravljanja pokojninskega sklada do prenehanja prepovedi, mora skrbnik opravljati tiste posle upravljanja pokojninskega sklada, s katerimi ni mogoče odlašati.

(5) Za posle upravljanja pokojninskega sklada, s katerimi ni mogoče odlašati po prejšnjem odstavku, se štejejo posli iz 2. točke prvega odstavka 258. člena tega zakona in drugi posli, zaradi katerih bi, če jih skrbnik ne bi opravil, za premoženje pokojninskega sklada nastala škoda.

(6) Od prejema odločbe o začasni prepovedi upravljanja pokojninskega sklada do njenega prenehanja je skrbnik upravičen do provizije in ostalih nadomestil, ki skladno s pravili pokojninskega sklada pripadajo njegovemu upravljavcu.

377. člen **(prenehanje dovoljenja za opravljanje storitve upravljanja pokojninskega sklada)**

(1) Dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja pokojninskega sklada preneha, če je Banka Slovenije v postopku nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada, ki je banka, izdala

odločbo o začetku prisilne likvidacije iz 266. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 131/06, 1/08, 109/08, 19/09 in 98/09; v nadaljnjem besedilu: ZBan-1) ali odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka iz 320. člena ZBan-1 ali, če je Agencija za zavarovalni nadzor v postopku nadzora nad upravljavcem pokojninskega sklada, ki je zavarovalnica ali pokojninska družba, izdala odločbo o prenehanju dovoljenja na podlagi 69. člena ali 182. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 9/07, 102/07, 69/08, 19/09 in 49/09; v nadaljnjem besedilu: ZZavar) ali odločbo o začetku prisilne likvidacije iz 193. člena ZZavar ali odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka iz 201. člena ZZavar.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev v treh delovnih dneh po prejemu odločbe Banke Slovenije ali Agencije za zavarovalni nadzor iz prejšnjega odstavka izda odločbo, s katero ugotovi, da je dovoljenje za opravljanje storitve upravljanja pokojninskega sklada prenehalo in upravljavcu prepove nadaljnje upravljanje pokojninskega sklada.

(3) Za odločbo iz drugega odstavka tega člena se smiselno uporablja tretji odstavek 366. člena tega zakona in 528., 529., 530., 531. in 532. člen ZTFI.

(4) Z izdajo odločbe iz drugega odstavka tega člena nastopijo pravne posledice iz četrtega odstavka 372. člena tega zakona. Pravne posledice iz prejšnjega stavka trajajo do konca postopka likvidacije pokojninskega sklada ali do prenosa upravljanja pokojninskega sklada na drugega upravljavca.

(5) Kadar se zaradi prenehanja dovoljenja upravljavcu za opravljanje storitve upravljanja pokojninskih skladov opravi likvidacija pokojninskega sklada, opravi likvidacijo skrbnik.

380. člen

(globe za prekršek zavezanca v poklicnem pokojninskem zavarovanju ali dodatnem zavarovanju)

(1) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje zavezanec iz prvega odstavka 200. člena tega zakona, ki je pravna oseba in zaposluje nad 50 delavcev, če zavarovanca ni vključil v poklicno zavarovanje skladno z določbo drugega odstavka 200. člena tega zakona.

(2) Z globo od 600 do 1.500 eurov se kaznuje zavezanec iz prvega odstavka 200. člena tega zakona, ki je pravna oseba in zaposluje do vključno 50 delavcev, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja drugo dejavnost ter zaposluje delavce, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 450 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pri zavezancu iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje delodajalec, ki:

- v nasprotju z določbami 233. člena tega zakona ne omogoči vključitve v dodatno zavarovanje vsem zaposlenim pod enakimi pogoji;
- ni poravnal obveznosti iz naslova izvedbe vplačil v kolektivno zavarovanje, čeprav za obdobje, ko vplačila niso bila izvedena, predhodno ni sklenil mirovanja dodatnega zavarovanja v skladu z določbo prvega odstavka 246. člena tega zakona.

(5) Z globo 450 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba delodajalca.

(6) Z globo od 800 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 1.200 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se za prekršek kaznuje z globo od 3.200 do 30.000 eurov, če:

- ne predloži obračuna prispevkov za poklicno zavarovanje ali ne predloži obračuna prispevkov za poklicno zavarovanje na predpisan način oziroma v predpisanih rokih skladno z določbami šestega odstavka 200. člena tega zakona;

- ne plača prispevkov za poklicno zavarovanje davčnega zavezanca skladno z določbami šestega odstavka 200. člena tega zakona;
- v obračunu prispevkov za poklicno zavarovanje iz šestega odstavka 200. člena tega zakona navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke;
- ne sporoči upravljavcu sklada čas mirovanja poklicnega zavarovanja skladno z določbami dvanajstega odstavka 200. člena tega zakona.

(7) Z globo v višini od 400 do 4.000 eurov se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(8) Z globo v višini od 600 do 4.000 eurov se za prekrške iz šestega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se odgovorna oseba pravne osebe za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo 800 do 4.000 eurov.

396. člen

(uživanje pravic iz invalidskega zavarovanja, pridobljenih po prejšnjih predpisih, ter ukinitve pravice uživalcem, ki so že izpolnili pogoje za upokojitev)

(1) Uživalci pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti (II. in III. kategorija invalidnosti), uveljavljenih po predpisih, ki so se uporabljali do 31. decembra 2002, in uživalci pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti (II. in III. kategorije invalidnosti) po ZPIZ-1, obdržijo te pravice v nespremenjenem obsegu tudi po uveljavitvi tega zakona.

(2) Denarna nadomestila se uživalcem iz prejšnjega odstavka usklajujejo enako, kot se usklajujejo pokojnine po tem zakonu.

(3) Uživalci pravic iz prvega odstavka tega člena lahko pridobijo pravice po tem zakonu le v primeru poslabšanja že ugotovljene invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se zavarovancem, ki na dan 31. decembra 2012 niso v delovnem razmerju ali niso obvezno zavarovani, so pa prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja in izpolnjujejo pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, z uveljavitvijo pravice do pokojnine oziroma najkasneje s 1. majem 2013 preneha izplačevati nadomestilo iz invalidskega zavarovanja, če do tega datuma ne uveljavijo pravice do pokojnine.

401. člen

(pravice iz zavarovanja za ožji obseg)

(1) Zavarovancem, ki so bili do uveljavitve pravic po tem zakonu pretežni del zavarovalne dobe zavarovani za ožji obseg pravic po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, se pokojnina odmeri brez upoštevanja določb o najnižji pokojninski osnovi iz prvega odstavka 36. člena tega zakona, vendar najmanj v višini 26 % najnižje pokojninske osnove.

(2) Zavarovanci iz prejšnjega odstavka nimajo pravice do delne pokojnine, letnega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo.

(3) Zavarovanci iz prvega odstavka tega člena nimajo pravic na podlagi ugotovljene II. ali III. kategorije invalidnosti, razen invalidske pokojnine.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena imajo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo slepi in nepokretni zavarovanci iz 100. člena tega zakona.

417. člen (enkratno izplačilo sredstev)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 221. člena tega zakona člani, ki so bili vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu z določbami III. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-1, obdržijo pravico do izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, v skladu z določbami drugega, tretjega in četrtega odstavka 358. člena ZPIZ-1.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja za premije, ki so bile vplačane do uveljavitve tega zakona, in sredstva, ki jih je imel član na osebnem računu do uveljavitve tega zakona.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 221. člena tega zakona in prvega odstavka tega člena lahko člani, ki so bili vključeni v kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje pred uveljavitvijo tega zakona in so uveljavili pravico do starostne ali invalidske pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja do uveljavitve tega zakona, uveljavijo pravico do izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, kljub temu da ne izpolnjujejo pogoja iz drugega odstavka 358. člena ZPIZ-1.

(4) Pravico iz prejšnjega odstavka lahko člani uveljavijo po poteku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

(5) Izplačilo iz prvega in četrtega odstavka tega člena se opravi na način, določen v 310. členu tega zakona.

(6) Določbe tega člena ne veljajo za člane zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbence, ustanovljenega po Zakonu o kolektivnem dodatnem pokojninske zavarovanju za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 126/03).

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

(razlogi in posledice, zaradi katerih se predlaga nujni ali skrajšani postopek, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se v skladu s 169. členom Poslovnika državnega zbora obravnava po nujnem postopku)

/

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona (minimalni standardi so v prilogi 4 Navodila za izvajanje Poslovnika Vlade Republike Slovenije št. 10),
- MSP-test (za celovito presojo posledic na gospodarstvo, predvsem za mala in srednje velika podjetja, je pri pripravi vseh predlogov zakonov, z izjemo zakonov iz petega odstavka 8.b člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije, obvezna uporaba MSP-testa),

MDDSZ je pred pripravo konkretnih sprememb zakonodaje pripravilo Izhodišča za pripravo sprememb in dopolnitev Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki jih je marca 2019 obravnaval Ekonomsko-socialni svet. Izhodišča za spreminjanje zakonodaje s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja še niso predstavljala konkretnih zakonodajnih rešitev s tega področja, temveč je šlo le za nabor ukrepov, s katerimi naj bi dosegli izboljšanje socialnega položaja upokojenecv, pri čemer soglasje socialnih partnerjev glede konkretnih rešitev še ni bilo doseženo. Izhodišča so bila tako podlaga za pripravo konkretnih zakonodajnih sprememb.